

การเดินทางแห่งชีวิต

30 ปี ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“ตลาดหลักทรัพย์”
คือชีวิตหนึ่งในสังคม
สังคม และ ชีวิตของตลาดหลักทรัพย์
สัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียว
จังหวะชีวิต...จังหวะสังคม...
เดินเป็นชีพจรเคียงคู่กันตลอดไป

เกริ่นนำ

ตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหุ้น เป็นสัญลักษณ์ของระบบทุนนิยมเสรี เป็นกลไกหนึ่งที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ กระจายความมั่งคั่งและความเป็นเจ้าของกิจการให้แก่ประชาชนทั่วไป ตลาดหลักทรัพย์จึงเป็นเสมือนดัชนีสะท้อนเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

หนังสือ “การเดินทางแห่งชีวิต” นี้ จัดทำขึ้นเนื่องในโอกาสครบรอบการดำเนินงาน 30 ปี ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกล่าวถึงความเป็นมาและพัฒนาการของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศไทยในช่วงเวลาเดียวกัน

นับตั้งแต่เริ่มดำเนินงานในปี 2518 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ก้าวเดินไปพร้อมกับบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาตจำนวน 23 บริษัท มีการระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ กว่า 150 ล้านบาท มูลค่าตามราคาตลาดรวมของหลักทรัพย์จดทะเบียนทั้งหมด (Total Market Capitalization) ในขณะนั้นอยู่ที่ประมาณ 5 พันล้านบาท โดยมีประชาชนร่วมลงทุนจำนวนไม่มากรายนัก

ณ ปัจจุบัน มีบริษัทจดทะเบียนทั้งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ นับรวมกันเกือบ 500 บริษัท สามารถระดมทุนผ่านกลไกในตลาดหลักทรัพย์ฯ นับเป็นหลายหมื่นถึงหลายแสนล้านบาทในแต่ละปี หากนับรวมกันแล้วเกือบ 2 ล้านล้านบาทในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา แม้ในปี 2541 ซึ่งนับเป็นปีที่มีวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจครั้งรุนแรง บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็สามารถระดมทุนได้ถึงกว่า 5 แสนล้านบาท โดยในระยะเวลาที่ผ่านมา บริษัทจดทะเบียนที่กล่าวได้สร้างผลกำไรและกระจายความมั่งคั่งในรูปลักษณะของเงินปันผลและผลตอบแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งกระจายความเป็นเจ้าของกิจการให้แก่ประชาชนจากพันเป็นหมื่นและจากหมื่นเป็นนับล้านคนในปัจจุบัน

เรื่องราว 30 ปี การเดินทางแห่งชีวิตของตลาดหลักทรัพย์ฯ นี้จึงเป็นประวัติศาสตร์อีกบทหนึ่งที่น่าสนใจเรียนรู้ และนับจากนี้ไปภารกิจของตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็จะต้องมีความสำคัญและมีความท้าทายมากยิ่งขึ้น ในการเป็นแหล่งระดมเงินออม จัดสรรเงินทุน สร้างความมั่งคั่งและกระจายความเป็นเจ้าของกิจการ สร้างความสมบูรณ์พูนสุขให้แก่ประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึงเป็นธรรม พร้อมทั้งเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวมอย่างยั่งยืนต่อไป

ร้อยเรียง เรื่องเล่า 30 ปี

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เกริ่นนำ

I

เล่าตำนานใหม่

กว่าจะเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- ประวัติย่อแห่งวันวาน
“ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”
- การก่อกำเนิดตลาดหลักทรัพย์ไทย
- กรณีสึกษาของศาสตราจารย์ร็อบบินส์
- วิวัฒนาการตลาดทุนในประเทศไทย
- จาก...คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น
ถึง...คณะกรรมการชั่วคราว
เป็น...คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ชุดแรก
- ย้อนตำนาน “ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”
ผ่านมุมมองของ...คุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ

36

ยุคพัฒนาและก้าวกระโดด
ปี 2518 - 2534

- ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยุคบุกเบิก :
ปี 2518 - 2519
- ยุคเริ่มแบ่งบานครั้งแรก :
ปี 2520 - 2522
- ยุคเริ่มวางรากฐานและพัฒนา :
ปี 2523 - 2529
- ยุคพัฒนาอย่างก้าวกระโดด :
ปี 2530 - 2534

90

ยุคบริการเต็มรูปแบบ
ปี 2535 - ปัจจุบัน

- ยุคพัฒนาสู่องค์กร
กำกับดูแลตัวเอง (SRO) :
ปี 2535 - 2539
- ยุควิกฤตเศรษฐกิจไทย :
ปี 2540 - 2543
- ยุคก้าวตามแผนแม่บท
การพัฒนาตลาดทุนไทย :
ปี 2544 - ปัจจุบัน

I40

ทิศทางการพัฒนา
ตลาดทุนไทย

- แลไปข้างหน้า ... ตลาดทุนไทย
- 30 ปี ที่ก้าวกระโดด ...
ก้าวต่อไปสู่มาตรฐานตลาดทุนโลก
- ตลาดทุน ... เครื่องยนต์หลัก
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
- ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยุคหน้า ...
“บูรณาการ” รับโลกอนาคต
- ก้าวต่อไปตลาดทุนไทย ...
สู่การเติบโตอย่างต่อเนื่อง
- ตลาดหลักทรัพย์ฯ ... หนาด่าน
ที่แข็งแกร่งสำหรับภาคธุรกิจ
- เพิ่มมูลค่าตลาดทุน
ด้วยธรรมาภิบาล
- ตลาดหลักทรัพย์ :
บทบาทเชิงรุกในอนาคต
- อนาคตตลาดทุนกับ
การประสานองค์ความรู้

I76

ก้าวอย่าง 30 ปี
แห่งการเดินทาง

- จากใจถึงใจ รำลึกถึง ...
ศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย
- วาตะจากใจ
ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ
- พลังแห่งการร่วมประสาน ...
จากอดีตถึงปัจจุบัน
- เต็มเต็มวันวาน กับผู้ร่วมเดินทาง
30 ปี ตลาดหลักทรัพย์ฯ
- จารีกรอยประสบการณ์
และความสำเร็จ
- เติบโต แตกกิ่ง ร่วมประสาน
- ร่วมพลังสร้างสรรค์ตลาดทุนไทย
- ระลึกถึงและขอบคุณ

เล่าตำนานใหม่: กว่าจะเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภาพเหตุการณ์ในช่วงปี 2505-2517

ปี 2502-2506

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
อดีตนายกรัฐมนตรี ปี 2502-2506
ผู้ริเริ่มจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ

ปี 2506

อาภัสรา หงสกุล นางสาวไทยคนแรก
ผู้ครองตำแหน่งนางงามจักรวาล
เป็นการเปิดประเทศไทย
ให้เป็นที่รู้จักแก่ชาวโลก

ปี 2502-2514

ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์
อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2502-2514
โดยธนาคารแห่งประเทศไทยรับผิดชอบศึกษา
การจัดตั้งตลาดทุนของประเทศไทยในช่วงแรก

ปี 2516

เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516
ที่ประชาชน นิสิต นักศึกษา เดินขบวน
เรียกร้องประชาธิปไตย เป็นจุดเปลี่ยน
ของการพัฒนาระบบการเมืองไทย

กงล้อชีวิตที่ยิ่งใหญ่
เริ่มต้นจังหวะด้วยการนับหนึ่งเสมอ
ประสบการณ์ของการเดินทางอันมีค่า
ย่อมเริ่มต้นจากก้าวแรกเช่นกัน

ประวัติย่อแห่งวันวาน

“ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”

2
3

ที่ทำการแห่งแรกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ที่อาคารศูนย์การค้าสยาม ชั้น 4 (ห้อง 412) เลขที่ 965 ถนนพระราม 1 กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นอาคารที่ทันสมัยที่สุดในขณะนั้น และตั้งอยู่ในย่านธุรกิจ

หนังสือคือสำเนาบันทึกหรือหมายเหตุของข้อมูลและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นคัมภีร์ฉบับมหัศจรรย์ และเมื่อกาลเวลาล่วงผ่าน การย้อนรอยประวัติศาสตร์ย่อมเป็นบันทึกหน้าใหม่เสมอ

การเปิดบันทึกหน้าใหม่ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในครั้งนี้ สืบเนื่องจากวาระการครบรอบการดำเนินงาน 30 ปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในวันที่ 30 เมษายน 2548

“ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” มีชื่อภาษาอังกฤษในระยะแรกว่า “Securities Exchange of Thailand” เริ่มเปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษเป็น “The Stock Exchange of Thailand” เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2534

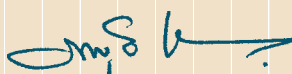
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 โดยเป็นองค์กรกำกับดูแลตนเอง และดำเนินงานโดยไม่ได้ใช้งบประมาณแผ่นดิน มีเงินทุนเริ่มแรกในการก่อตั้งด้วยเงินกู้ยืมจำนวน 300,000 บาท จากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย¹ และมีรายได้ค่าธรรมเนียมจากบริษัทสมาชิกเริ่มแรกจำนวน 30 บริษัท² รายละ 200,000 บาทต่อปี ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีเงินทุนดำเนินการเบื้องต้นรวม 6.3 ล้านบาท

¹ รายงานการประชุมคณะกรรมการชั่วคราว ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 5/2517 วันที่ 18 กรกฎาคม 2517

² รายงานประจำปี 2519 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“ตราประจำตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้รับการออกแบบในปี ๒๕๑๘ มี ๒ ส่วนประกอบกันเป็นวงกลม โดยส่วนบนเป็นสีทอง และส่วนล่างเป็นสีดำ การออกแบบเกิดขึ้นด้วยแรงบันดาลใจจากงานโบราณใบนี้ ซึ่งมีลายสลักรูปปลาคู่ที่มีลักษณะว่ายเวียนหนึ่งหัวจรดหนึ่งหาง วายวนกันต่อเนื่องไม่สิ้นสุด สอดคล้องกับหลักธรรมในลัทธิเต๋า ที่กล่าวถึงความสมดุลของสองสิ่ง ที่เป็นทั้งคู่และสิ่งที่ตรงข้ามกัน คือหยินกับหยาง เปรียบเสมือนสตรีกับบุรุษ ความมืดกับความสว่าง อันอาจอุปมาได้ถึงกิจกรรมของการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ที่มีอุปสงค์และอุปทาน มีผลตอบแทนและความเสี่ยง มีความคึกคักและซบเซา เป็นสองสิ่งที่ท้าทายผู้ลงทุนเสมอมาทุกยุคทุกสมัย”

นายสุกรีย์ แก้วเจริญ

กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนแรก
ดำรงตำแหน่ง ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๗ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๑

แต่กว่าที่จะมาเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตลาดหุ้นในวันนี้ มีกลุ่มบุคคล 2 คณะ ที่รับหน้าที่สำคัญในการออกแบบโครงสร้างตลาดทุนของประเทศไทยในขณะนั้น คณะแรกคือ “คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น”³ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้แต่งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2513 ตามข้อเสนอของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่พิจารณากำหนดแนวทางการจัดตั้งตลาดหุ้น โครงสร้างองค์กร และขอบเขตการดำเนินงาน ที่มีลักษณะเหมาะสมและเอื้อต่อการพัฒนาตลาดทุนของประเทศ โดยคณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้นประกอบด้วยบุคคลจากภาคเอกชนทั้งหมด ดังนี้

1. คุณสมหมาย สุนทรกุล (ประธาน)
กรรมการและผู้จัดการทั่วไป
บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
2. คุณอาบบุญ วณิกกุล
ประธานตลาดหุ้นกรุงเทพ
และเจ้าของและผู้จัดการ บริษัท อาบบุญ จำกัด
3. Mr. John Houseman
กรรมการตลาดหุ้นกรุงเทพ
และผู้จัดการ บริษัท เฮาส์แมน จำกัด
4. Mr. William Zentgraf
กรรมการและผู้จัดการ
บริษัทหลักทรัพย์ สยามเมอร์ริกัน จำกัด
5. ผู้แทนจากบริษัท คำหลักทรัพย์และลงทุน จำกัด
(คุณสุนทร อรุณานนท์ชัย / Mr. Bragi Schut)⁴
6. ผู้แทนจากบริษัท กรุงเทพธนাত্র จำกัด
(Mr. James P. Rooney)⁴
7. ผู้แทนจากบริษัท บางกอกโนมูระฯ จำกัด
(Mr. Kohichi Watanabe / Mr. Takeshi Ogawa)⁴

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มบุคคลอีกคณะหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการร่วมประสานงานการก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ “คณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดเงินทุน จัดตั้งขึ้นโดยธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อเดือนกรกฎาคม 2512 โดยมีคุณประจิต ยศสุนทร ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการช่วยผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นประธานคณะทำงาน คุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ เป็นหัวหน้าหน่วยในคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย คุณปกรณ์ มาลากุล ณ อยุธยา คุณไพฑูรย์ วัฒนศิริธรรม คุณประยูร ภูพัฒน์ และคุณสุพจน์ กิตติสุวรรณ เพื่อการศึกษาและเสนอมาตรการในการพัฒนาตลาดทุนที่ยั่งยืน รวมทั้งประสานงานร่วมกับส่วนงานของภาครัฐและเอกชน ให้มีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ถูกออกแบบให้มีสถานะเป็นนิติบุคคล ที่มีการบริหารจัดการแบบองค์กรเอกชน ดำเนินงานโดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน และมีการกำกับดูแลโดยกระทรวงการคลัง ภายใต้ “พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517” เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์เพียงแห่งเดียวในประเทศไทย มีเป้าหมายเพื่อกระจายโอกาสทรัพย์หรือทุนให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการ และภาคธุรกิจสามารถระดมเงินทุนโดยง่าย ขณะเดียวกัน ก็มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิก เพื่อให้กระบวนการซื้อขายหลักทรัพย์ดำเนินไปอย่างมีระเบียบ ยุติธรรม และโปร่งใส

ด้วยบทบาทในการเป็นทั้งศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์และการกำกับดูแลตนเองดังกล่าว สัญลักษณ์ประจำองค์กร หรือ “ตราประจำตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” จึงได้รับการออกแบบให้มีความโดดเด่นและมีลักษณะที่สื่อถึงธุรกรรมของตลาดหลักทรัพย์

³ วารสารนักบัญชี ปีที่ 22 เล่มที่ 1 กันยายน 2513, “บทบาทของทางการในการดำเนินการพัฒนาตลาดทุน” โดยคุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ
⁴ “รายงานการประชุมคณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น” คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น ธนาคารแห่งประเทศไทย

การก่อกำเนิด

ตลาดหลักทรัพย์ไทย

“ตลาดทุน” หรือ “ตลาดหุ้น” หรือ “ตลาดหลักทรัพย์” ชื่อเหล่านี้ไม่เป็นที่คุ้นเคยนักสำหรับประชาชนคนไทยในยุคก่อน 30 ปี ส่วนใหญ่รู้จักกันในวงแคบๆ ในหมู่นักธุรกิจ ผู้บริหารระดับสูง คหบดี เจ้าสัว หรือผู้มีฐานะมั่งคั่งในสมัยนั้น

30 ปี ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นวันวานที่เพิ่งเริ่มต้น เมื่อเปรียบกับตลาดหลักทรัพย์ของประเทศที่พัฒนาแล้ว คุณศุภรีย์ แก้วเจริญ หนึ่งในคณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดเงินทุนและอดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนแรก (2517 - 2521) ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของตลาดทุนในประเทศไทยไว้ในบทความเรื่อง “บทบาทของทางการในการดำเนินการพัฒนาตลาดทุน”⁵ ว่า

“ประเทศไทยเริ่มมีสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่ระดมเงินทุนมาตั้งแต่ปี 2431 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ ได้เริ่มเปิดสาขาขึ้นในประเทศไทยเป็นแห่งแรก และต่อมาก็มีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศอื่นๆ มาเปิดดำเนินการเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ตลอดจนมีธนาคารพาณิชย์ที่จัดทะเบียนจัดตั้งขึ้นในประเทศไทยเปิดดำเนินการอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ยังมีสถาบันการเงินประเภทอื่น เช่น ธนาคารออมสิน และบริษัทประกันภัย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ลักษณะการดำเนินงานของสถาบันการเงินเหล่านี้ อาจสนองความต้องการเงินทุนได้เพียงในขอบเขตจำกัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการให้กู้ยืมในระยะสั้น”

ในบทความยังได้กล่าวถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในขณะนั้น มีผลทำให้สถาบันการเงินต่างๆ ต้องขยายตัว มีการพัฒนาและเกิดสถาบันการเงินประเภทใหม่ๆ ขึ้นตามความต้องการของตลาด นับตั้งแต่ปี 2511 เป็นต้นมา ได้มีการเสนอขายหุ้นและหุ้นกู้แก่ประชาชนกันมากขึ้น โดยเมื่อสิ้นเดือนมิถุนายน 2513 ได้มีการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนรวมทั้งสิ้น 12 ราย เป็นมูลค่าของหุ้นที่เสนอขายและผู้ซื้อต้องชำระเงินในครั้งแรกรวม 82.6 ล้านบาท และได้มีการเสนอขายหุ้นกู้ต่อประชาชนอีก 4 ราย เป็นมูลค่ารวม 33.5 ล้านบาท

ขณะเดียวกัน คุณศุภรีย์ได้กล่าวถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514) ที่ได้คาดหมายว่าการสะสมเงินทุนภาคเอกชนจะมีจำนวนรวมถึง 92,800 ล้านบาท ในจำนวนนี้คาดว่าจะมาจากแหล่งเงินทุนที่เป็นนิติบุคคลและเอกชนในประเทศ 73,800 ล้านบาท แหล่งเงินทุนต่างประเทศ 10,000 ล้านบาท และแหล่งเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์ ประกันชีวิต และสถาบันการเงินต่างๆ 9,000 ล้านบาท

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ได้กำหนดเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับตลาดทุนไว้กว้างๆ ดังนี้⁶

“ตลาดเงินทุนในขณะนี้ยังมีความสำคัญน้อยมากในการเป็นแหล่งเงินทุน ในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 คาดว่าจะมีเงินทุนเพิ่มขึ้น โดยผ่านตลาดหุ้นต่างๆ ได้เพียง 500 ล้านบาท

⁵ วารสารนักบัญชี ปีที่ 22 เล่ม 1 กันยายน 2513, “บทบาทของทางการในการดำเนินการพัฒนาตลาดทุน” โดยคุณศุภรีย์ แก้วเจริญ

⁶ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514) ข้อ 23 นโยบายตลาดเงินทุน

อุปสรรคสำคัญ คือ วิธีการซื้อขายหุ้นและขาดแคลนสถาบันชำนาญพิเศษ บริษัทเอกชนต่างๆ มักจะระบุให้ผู้ถือหุ้นขายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมก่อน และผู้ถือหุ้นในบริษัทต่างๆ ก็นิยมที่จะรักษาหุ้นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการบริหารของบริษัท จำนวนหุ้นที่ซื้อขายผ่านตลาดหุ้นจึงมีน้อยกว่าที่ควร นอกจากนั้น ประชาชนยังขาดความเชื่อมั่นในการบริหารของบริษัททั่วไป เพื่อจัดอุปสรรคเหล่านี้ รัฐจะพิจารณาสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันเพื่อการลงทุนขึ้น ซึ่งสถาบันที่กล่าวจะรับซื้อหุ้นของบริษัทที่ออกใหม่ เพื่อนำไปจำหน่ายในตลาดหุ้นที่ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีฐานะมั่นคง และมีการรับรองทั่วไป โดยอาศัยบริการของธนาคารพาณิชย์และสถานที่ซื้อขายหุ้น ฉะนั้น หุ้น พันธบัตร และตราสารอื่น จะเปลี่ยนเป็นเงินสดสะดวกขึ้น ซึ่งจะทำให้ตลาดหุ้นเจริญเติบโตและมีกำลังเงินทุนเพิ่มขึ้น

นอกจากนั้น รัฐจะส่งเสริมให้มีตลาดเงินที่เป็นระเบียบขึ้น โดยมีปัจจัยและวิธีการอันเหมาะสมสำหรับการซื้อขายในตลาด และให้มีบุคคลทำหน้าที่รับซื้อตั๋วเงินและรับรองการจ่ายเงินตามตั๋วเงิน เพื่อให้การเคลื่อนไหวของเงินทุนเป็นไปโดยสะดวกและกว้างขวางยิ่งขึ้น”

ทั้งนี้ บทความดังกล่าวได้กล่าวถึงการดำเนินการเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวว่า จะต้องดำเนินการอย่างกว้างขวางและพร้อมๆ กัน ในหลายด้าน ซึ่งสรุปแนวทางสำคัญได้ดังนี้

1. จะต้องปรับปรุงทั้งชนิดและคุณภาพของสถาบันการเงินต่างๆ เท่าที่มีอยู่แล้ว และที่จะเกิดขึ้นใหม่ ให้ดำเนินงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เป็นที่ไว้วางใจของผู้ออมและผู้ลงทุนโดยกว้างขวาง
2. กำหนดนโยบายภาษีให้เป็นไปในทางส่งเสริมการออมทรัพย์ และการลงทุนให้มากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3. ให้การศึกษาแก่ประชาชนทุกระดับและทุกทางเกี่ยวกับการออมทรัพย์ การลงทุน ตลอดจนความเข้าใจในเรื่องของสถาบันการเงินต่างๆ

4. จะต้องดำเนินการเพื่อป้องกัน และแก้ไขอุปสรรคของการระดมทุนและการใช้ทุน ทั้งจะต้องควบคุมการใช้ทุนให้เป็นไปในทางที่จะบังเกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจขั้นมูลฐาน (Ultra Economy) เป็นส่วนใหญ่

อย่างไรก็ตาม การริเริ่มพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทยอย่างเป็นทางการได้เริ่มต้นขึ้นในปี 2512 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ด้วยคำแนะนำของธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ หรือธนาคารโลก ได้เชิญ ศาสตราจารย์ ดร. ซิดนีย์ เอ็ม. ร็อบบินส์ (Dr. Sidney M. Robbins) ศาสตราจารย์วิชาการเงินของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย นิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจหลักทรัพย์และมีประสบการณ์ด้านการพัฒนาตลาดทุนในประเทศกำลังพัฒนา ให้มาช่วยศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทย ขณะเดียวกัน ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้จัดตั้ง “คณะกรรมการพัฒนาตลาดเงินทุน” ขึ้น เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูล และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตลาดทุน

ศาสตราจารย์ร็อบบินส์ ได้เดินทางมายังประเทศไทย เพื่อรวบรวมรายละเอียดข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตลาดทุน สัมภาษณ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลต่างๆ ในสถาบันการเงิน ทั้งหน่วยงานราชการและเอกชน ระหว่างเดือนเมษายน และพฤษภาคม 2512 ทั้งนี้ รายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์ร็อบบินส์ เรื่อง “ตลาดทุนในประเทศไทย : A Capital Market in Thailand” ที่นำเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อเดือนเมษายน 2513 ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการพัฒนาตลาดทุนไทย

ตัวอย่างของความพยายามในการที่จะเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับตลาดทุนไปยังผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในช่วงก่อนจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์

กรณีศึกษาของ

ศาสตราจารย์ร็อบบินส์⁷

“ตลาดหลักทรัพย์ที่ดีจะต้องสามารถทำหน้าที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างราคาในตลาดของหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่ง กับคุณค่าที่แท้จริงของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์นั้น จะต้องสัมพันธ์กันอย่าง สมเหตุสมผลเสมอ ราคาทั้งสองอาจจะแตกต่างกันได้เป็นครั้งคราว แต่ในระยะยาว ความสัมพันธ์อย่างมีเหตุผลจะต้องมี มิฉะนั้นแล้ว ตลาดทุน ก็จะกลายเป็นแหล่งการพนันไป.....”

นี่คือ “ลักษณะของตลาดหลักทรัพย์ที่ดี” และเป็นสัจธรรมของ ธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งศาสตราจารย์ ดร. ซิดนีย์ เอ็ม ร็อบบินส์ ได้กล่าวไว้ในรายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาตลาดทุน ไทย เรื่อง “ตลาดทุนในประเทศไทย: A Capital Market in Thailand” เมื่อเดือนเมษายน 2513

ศาสตราจารย์ร็อบบินส์ ได้ระบุในรายงานว่า ประเทศไทยเป็น ประเทศกำลังพัฒนา กรอบแนวคิดในการพัฒนาประเทศในช่วงนั้น จำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ การ ที่จะอาศัยเงินออมของตนเองไปลงทุนเป็นเรื่องที่ล้าสมัย เพราะแหล่ง เงินทุนดังกล่าวมีจำกัด ดังนั้น จึงเกิดแนวคิดที่ว่าจำเป็นต้องมีตลาดทุน

⁷ “A Capital Market in Thailand”, Sidney M. Robbins, Bank of Thailand, December 1970 และ “ตลาดทุนในประเทศไทย : ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะในการพัฒนา ตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย” แปลและเรียบเรียงโดย คุณทวี วิริยสุรย์

สำหรับทำหน้าที่จัดหาเงินทุนให้แก่ธุรกิจ โดยจะต้องสร้างตลาดทุนที่มีประสิทธิภาพขึ้น จึงจะทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ศาสตราจารย์ร็อบบินส์ ได้กล่าวถึงเรื่องการทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับ “ตลาดทุน” เพราะคนทั่วไปมักจะคิดว่า ตลาดทุนคือแหล่งเงินทุนระยะยาว แตกต่างกับตลาดเงินซึ่งเป็นการจัดหาเงินระยะสั้น แต่ปัจจุบันเห็นว่าการคิดดังกล่าวหมดสมัยเสียแล้ว เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า “เงิน” ใช้ทดแทนกันได้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นเงินระยะสั้นหรือระยะยาว เมื่อหา มาได้แล้วก็รวมๆ กันไว้เป็นกองกลาง ไม่มีใครมาตีเส้นกำหนดเขตแดน กันไว้ จะใช้เมื่อไรก็เบิกไปเมื่อนั้น อย่างเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์นั้น ธรรมดาถือว่าเป็นเงินกู้ระยะสั้น แต่สามารถจะต่ออายุเงินกู้นั้นออกไป เป็นเวลานาน ซึ่งก็กลายเป็นเงินกู้ระยะยาวไป ในทำนองเดียวกัน บริษัท อาจจะออกหุ้นกู้หรือหุ้นทุนเพื่อมาชำระหนี้ระยะสั้นก็ได้

รายงานฉบับนี้ได้กล่าวถึงความไม่แน่นอนว่า เป็นลักษณะที่ จำเป็นของตลาดทุน และช่วยสร้างความน่าสนใจให้แก่การลงทุน แต่ใน ขณะเดียวกัน ความไม่แน่นอนที่ว่านี้อาจทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องพยายาม แสวงหาประโยชน์ส่วนตนโดยมิชอบ โดยการสร้างราคาและกระทำการ อันไม่สุจริตยุติธรรมต่อผู้ลงทุนอื่นๆ ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องสร้าง สถาบันและกฎหมายขึ้นมาควบคุมหรือคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุน ในขณะเดียวกัน จะต้องส่งเสริมให้ผู้ลงทุนสามารถซื้อขายหลักทรัพย์ กันอย่างเสรีในขอบเขตที่สมควร

ศาสตราจารย์ร็อบบินส์ ได้ให้ความเห็นที่ชัดเจนว่า “การพัฒนา ตลาดทุนให้มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศนั้น จะต้องสร้างผู้ลงทุนที่สามารถตัดสินใจลงทุนอย่างมีเหตุมีผล ในตลาดที่

มีความยุติธรรม มีสภาพคล่อง และมีราคาขึ้นลงอย่างเป็นระเบียบ ในการ จัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ขึ้นในประเทศไทยจึงต้องคำนึงถึงลักษณะพิเศษ ดัง กล่าว”

จากประสบการณ์ของศาสตราจารย์ร็อบบินส์ ได้ให้ทัศนะถึง ลักษณะดังกล่าวว่า เป็นเพราะตลาดหลักทรัพย์ที่พัฒนาแล้วต่างผ่านพ้น ห้วงเวลาที่มีการหลอกลวงฉ้อโกงได้ง่ายๆ มาแล้ว และในอนาคต นับวันทางการจะต้องออกกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ให้เข้มงวดขึ้น

“.... ดังนั้น หากไม่มีการควบคุมที่ดีพอ การพัฒนา ก็จะชะงักงัน เนื่องจากการเก็งกำไรกันเกินขอบเขต โดยไม่มีมาตรการพิทักษ์ ประโยชน์ของผู้ลงทุนอย่างเพียงพออย่างในประเทศที่พัฒนาแล้ว ปัญหา เช่นนั้นจะเป็นเครื่องถ่วงความเจริญทางเศรษฐกิจและทำให้ตลาดทุน ถูกควบคุมด้วยกฎเกณฑ์ที่มากเกินไป จนไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ผลกระทบจากปัญหาค่าเงินในประเทศเล็กๆ ที่กำลัง พัฒนาอย่างประเทศไทยอาจนำไปสู่ความยุ่งยากมากมาย ถึงแม้ว่าจะ สามารถแก้ปัญหา นั้นไปได้แล้ว ก็อาจทำให้ความเจริญเติบโตของตลาดทุน ชะงักงันไปเป็นเวลาหลายปี แทนที่ตลาดทุนจะมีส่วนช่วยส่งเสริมความ ก้าวหน้าแก่อุตสาหกรรมต่างๆ ของประเทศตามหน้าที่ที่ควรจะเป็น”

ข้อเสนอแนะเหล่านี้ของศาสตราจารย์ร็อบบินส์ แม้จะได้มีการระบุ ไว้แล้วล่วงหน้า แต่ในที่สุดเหตุการณ์ในลักษณะนี้ก็ก็ได้เกิดขึ้นจริง และ ส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์ไทยซบเซาติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ร็อบบินส์ ยังได้กล่าวถึงความสำคัญ ของการส่งเสริมให้ผู้ลงทุนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเสนอแนะ แนวทางดำเนินงาน พร้อมทั้งยกตัวอย่างความสำเร็จของตลาดหุ้นใน สหรัฐอเมริกาว่า

“เพื่อเป็นการวางพื้นฐานที่มั่นคงให้แก่ธุรกิจหลักทรัพย์ คณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดเงินทุนต้องร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่างๆ เพื่อหาหรือว่าข้อมูลประเภทใดควรเผยแพร่ให้ประชาชนรับรู้ และต้องดำรงความสัมพันธ์อันดีกับมหาวิทยาลัยต่างๆ รวมทั้งสมาคมวิชาชีพเพื่อร่วมกันวางโครงการให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างเหมาะสม เพราะว่าในระยะยาว หัวใจของการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะชักจูงและโน้มน้าวให้ประชาชนหันมาสนใจลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นและตลอดไป”

“ดังตัวอย่างในสหรัฐอเมริกา ซึ่งใช้ความสามารถในการขยายความรู้ความเข้าใจ ให้มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนจากตลาดหุ้นที่เชื่องช้าไม่น่าสนใจ มาเป็นกิจการที่ก้าวหน้าทันสมัยที่สุดในปัจจุบัน ดังนั้น คณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดเงินทุนต้องพยายามส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งสนับสนุนและประสานงานกับภาคเอกชนให้ตื่นตัว ชักจูงให้ประชาชนหันมาพิจารณาการลงทุนในหลักทรัพย์อย่างจริงจังยิ่งขึ้นเป็นลำดับ”

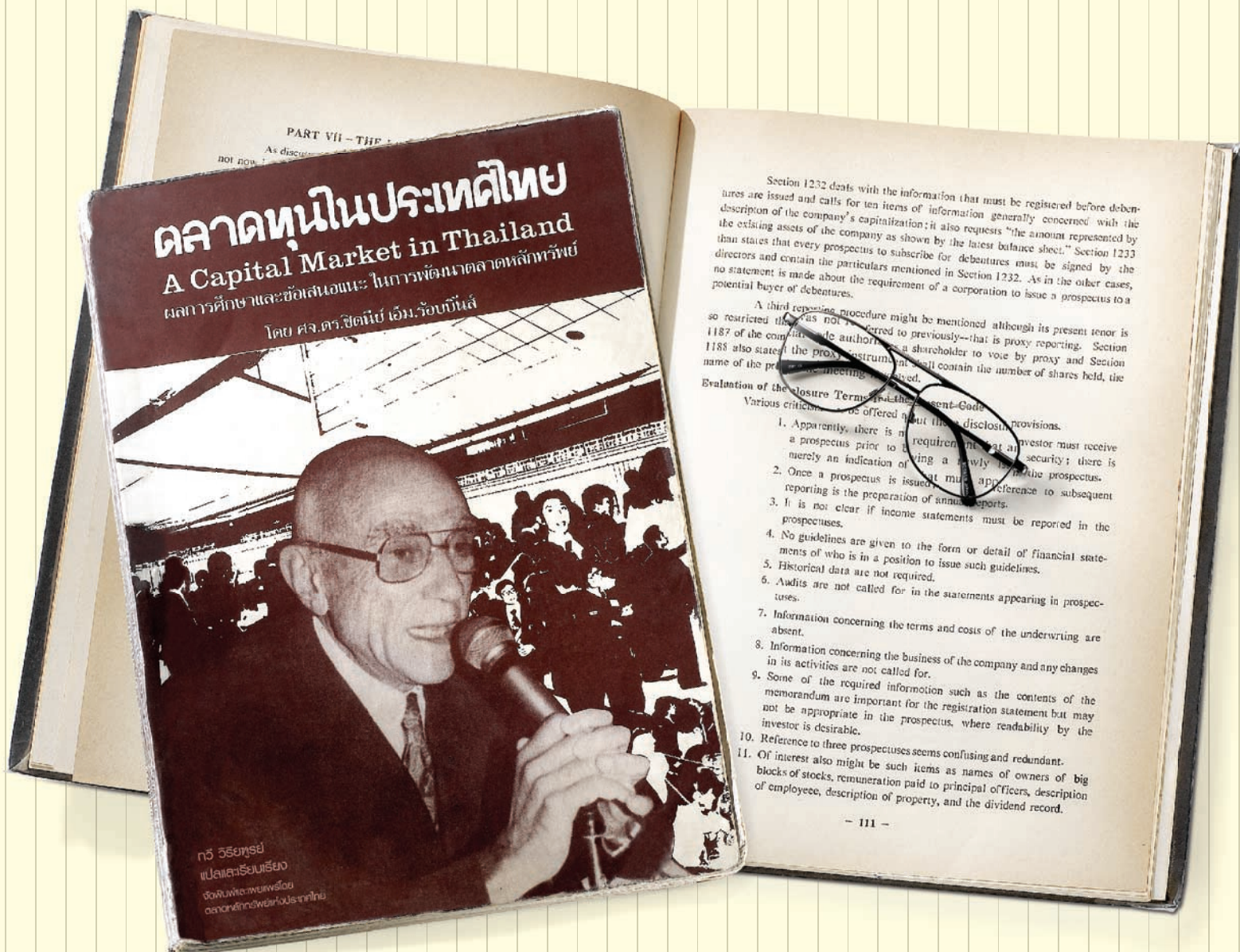
ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทในระยะแรกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งคุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ ได้เล่าย้อนความหลังให้ฟังว่า “บทบาทด้านการประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ความเข้าใจ นับเป็นงานที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เน้นมากในยุคคนนั้น ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องเดินทางไปบรรยายในทุกหน่วยงานที่แสดงความจำนงมา รวมทั้งหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เล็งเห็นว่ามีความจำเป็นต้องสร้างให้เกิดความรู้ความเข้าใจ”

นอกจากนี้ รายงานฉบับดังกล่าวของศาสตราจารย์ ร็อบบินส์ ยังได้เน้นในเรื่องที่ว่าด้วยหลักการเกี่ยวกับตลาดทุนและการพัฒนาตลาดทุน ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาตลาดทุน พร้อมคำแนะนำ

รวมทั้งข้อเสนอแนะในการสร้างตลาดหุ้นให้มีกลไกการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยการพัฒนาตลาดทุนของประเทศ โดยข้อเสนอแนะที่สำคัญๆ ได้แก่

1. การให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีแก่บริษัทมหาชนและผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ลงทุนรายย่อย
2. การแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้เหมาะสมกับหลักกฎหมายปัจจุบัน และสอดคล้องกับการดำเนินงานของบริษัทมหาชน
3. การเพิ่มปริมาณอุปสงค์และอุปทานในหลักทรัพย์
4. มาตรการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติด้านบัญชีและการสอบบัญชีที่ดีขึ้น
5. การปรับปรุงการดำเนินงานของสถาบันในตลาดทุนให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดหุ้น เพื่อช่วยการพัฒนาตลาดทุน
6. การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบกระเทือนถึงความปลอดภัยหรือผาสักของสาธารณชน กำหนดให้สถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในระบบการเงิน ซึ่งขณะนั้นยังไม่มีกฎหมายเฉพาะกำกับควบคุม ให้เข้ามาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของทางการ

ทั้งนี้ ศาสตราจารย์ร็อบบินส์ ได้เดินทางมาประเทศไทยอีกครั้งหนึ่งในเดือนกรกฎาคม 2513 และใช้เวลาอยู่ประมาณ 1 เดือนเพื่อพิจารณาทบทวนข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานร่วมกับคณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดเงินทุน นอกจากนี้ ยังได้เข้าพบรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของหน่วยงานราชการบางท่าน เพื่อชี้แจงข้อเสนอแนะและมาตรการตามโครงการพัฒนาตลาดเงินทุน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐโดยตรง

- “A Capital Market in Thailand” โดย ศ.ดร. ชิตนีย์ เอ็ม. ร็อบบินส์ ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่งศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทยตามคำเชิญของธนาคารแห่งประเทศไทย
- “ตลาดทุนในประเทศไทย” แปลและเรียบเรียงจาก A Capital Market in Thailand โดยคุณทวี วิริยฑูรย์ อดีตรองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์

วิวัฒนาการตลาดทุน ในประเทศไทย

ก่อนที่จะมีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ขึ้นมานั้น พัฒนาการของตลาดทุนในประเทศไทยมีการริเริ่มจากภาคเอกชนมาก่อนแล้ว จากบทความเรื่อง “บทบาทของทางการในการพัฒนาตลาดทุน” ของ คุณสุกรีย์ ได้กล่าวถึงพัฒนาการของสถาบันการเงินที่เกิดขึ้นควบคู่ไปกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในขณะนั้นไว้ว่า ในปี 2503 ได้มีการก่อตั้งสถาบันการเงินประเภท “บริษัทลงทุน” (Investment Company) โดยกลุ่มเอกชนซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ ดำเนินกิจการในลักษณะ “กองทุนรวม” (Mutual Fund) ซึ่งใช้ชื่อว่า “IBEC” ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2505 กลุ่มอุตสาหกรรมในเอกชนได้ร่วมกันจัดตั้งกิจการดำเนินงานในลักษณะตลาดหุ้น โดยใช้ชื่อว่า “บริษัทตลาดหุ้นกรุงเทพ จำกัด”

ในต้นปี 2509 บริษัท สินอุตสาหกรรมไทย จำกัด ซึ่งเป็นกิจการในเครือปูนซีเมนต์ไทย ได้เริ่มกิจกรรมแสวงหาเงินทุนโดยการออกตราสารการพาณิชย์ (commercial paper) ในเดือนสิงหาคม 2511 บริษัท ซิงเกอร์ จำกัด ก็ได้ดำเนินรอยตามโดยการออกตราสารการพาณิชย์จำหน่ายต่อประชาชนอย่างกว้างขวาง ในเดือนเมษายน 2512 บริษัท คำหลักทรัพย์และลงทุน จำกัด (TISCO) ได้เปิดดำเนินการเสนอบริการทางด้านธุรกิจหลักทรัพย์และการเงิน และบริษัท กรุงเทพธนาธร จำกัด (BFIT) ซึ่งเดิมคือส่วนธนาธรของธนาคารกรุงเทพ จำกัด ก็ได้เปิดดำเนินการในลักษณะเดียวกันในเวลาต่อมา

The following bargains were recorded in April 1973 as done by members of the Bangkok Stock Exchange. The total volume of business was

	Baht
Shares	8,139,128
Government Bonds	--
Debentures	141,625
	8,280,753

SHARES

Company	No. Shares	Price
BANGKOK DRIVING & SILO	40	1,100
BANGKOK INVESTMENT CO.	200	165
BERLI JUCKER	9,500	105
	1,900	110
DUSIT THANI CORP.		
JALAPRATAN CEMENT		
LEE KWANG MIN		
METAL BOX		
NIPA LODGE		
SIAM BRICK PRODUCTS		
SIAM CEMENT		

SIAM CITY CEMENT
SAFETY INSURANCE
SIAM KRAFT PAPER
SERM SUK

THAI CASTINGS
THAI DANU BANK

THAI GLASS INDUSTRIES
WINNER TEXTILE

DEBENTURES

BANGKOK INTERCONTINENTAL HOTEL
SIAM CEMENT 10%

To: Members of the
Bangkok Stock

I have
done on the Bangkok

This
contract made in so
will be of interest

- ตัวอย่างข้อมูลที่คณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดเงินทุนใช้ประกอบการศึกษาปริมาณและมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหุ้นกรุงเทพ
- ประกาศการจัดตั้งของ “Bangkok Stock Exchange” ตลาดหุ้นแห่งแรกของไทย (หน้าขวา)

PDH:sr
Encl:

Thursday, July 5 1962

BANGKOK WORLD

Total Value

44,000

33,000

997,500

110,000

oves 9bn

BANGKOK

OCK

CHANGE

Telephones-860323, 861724

or Silom Building, No. 197/1 Silom Road, Bangkok, Thailand.

May 10, 1973.

Exchange:

Trading Reports

ve pleasure in sending you a detailed report of business
Stock Exchange during the months of April 1973.

report shows each transaction and the price of each
far as reported to us, and it is hoped this information
to investors and the general public.

Yours very truly,

Bangkok Stock Exchange, .

By

P.D. Howard,
Secretary.

Public Notice
Announcing the Formation of the
BANGKOK STOCK EXCHANGE

Operated by the
Bangkok Stock Exchange, Limited Partnership
Wang Lee Building, Room 304,
No. 297 Suriwongse Road,
Bangkok, Thailand.
Telephone: 34991.

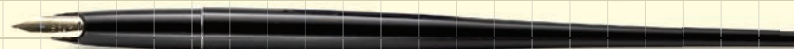
Acting as a Clearing House and offering facilities
to Share Broker members thereof for trading in
the shares and securities of Thailand Registered
Limited Companies.

Firms desiring listing on the Exchange for their
shares and securities, and parties wishing to
become members thereof, should apply for
particulars to the Secretary of the Stock Exchange.

Chairman and Managing Partner:
Mr. Albert Lyman.

Secretary:
Mr. William L. Nystrom.

NOTICE
POLISH OCEAN LINES
M/S "FLORIAN CEYNOWA"
Cargo Ex. "OM SABER" "ASSIMINA"

สถาบันการเงินที่ก่อตั้งในช่วงก่อนการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ ธนาคารอมสิน ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงเทพ

ในต้นปี 2513 First National City Bank แห่งนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ได้เริ่มกิจการประเภท “ธนาคารพัฒนา” (Development Bank) แห่งใหม่ขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “First National City Development Finance Corporation (FNCDF)” ดำเนินธุรกิจด้านการให้กู้ยืมและให้เครดิตระยะปานกลางและระยะยาว รวมทั้งการร่วมลงทุนซื้อหุ้น และบริษัท อาบบุญ จำกัด ก็ได้เปิดดำเนินการในปีเดียวกัน

คุณศุภกรีย์ ได้ระบุว่า ในช่วงเวลาเดียวกันยังมีสถาบันการเงินอีก 2 แห่ง ที่ประกอบกิจการประเภทบริษัทค้าหลักทรัพย์ คือ บริษัท บางกอกโนมูระอินเตอร์เนชั่นแนลซีเคียวริตี จำกัด (Bangkok Nomura International Securities Company) และบริษัทหลักทรัพย์ สยามเมอร์ริกัน จำกัด (Siamerican Securities Company Limited) ซึ่งมีบทบาทในตลาดหุ้นของประเทศไทยในขณะนั้นพอสมควร โดยติดต่อกับบุคคลที่มีถิ่นฐานในต่างประเทศ (Non-resident) เป็นสำคัญ

สำหรับการดำเนินงานของ “บริษัท ตลาดหุ้นกรุงเทพ จำกัด” หรือ “บางกอกสต็อกเอ็กซ์เชนจ์” (Bangkok Stock Exchange) นั้น ครั้งแรกได้จัดตั้งในรูปห้างหุ้นส่วนจำกัด และในระยะต่อมาได้เปลี่ยนเป็นบริษัทจำกัด มีทุนจดทะเบียน 250,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ 50 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 5,000 บาท มีผู้ถือหุ้นจำนวน 50 ราย รายละ 1 หุ้น และให้ผู้ถือหุ้นเป็นสมาชิกของตลาดหุ้น

จากบันทึกที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ “BANGKOK WORLD” ฉบับวันที่ 5 กรกฎาคม 2505 มีประกาศการจัดตั้ง “บางกอกสต็อกเอ็กซ์เชนจ์” ว่า

“ประกาศเพื่อทราบโดยทั่วกัน เรื่อง การจัดตั้งบางกอกสต็อกเอ็กซ์เชนจ์

ดำเนินการโดย ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกสต็อกเอ็กซ์เชนจ์ ตั้งอยู่ที่ตึกหวั่งหลี ห้อง 304 เลขที่ 297 ถนนสุรวงศ์ กรุงเทพฯ ประเทศไทย โทร. 34991

รับดำเนินการสำนักหักบัญชี และให้บริการซื้อขายหุ้นและหลักทรัพย์ของบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนในประเทศไทย แก่สมาชิกผู้ทำธุรกิจนายหน้าซื้อขายหุ้น

ห้างร้านบริษัทใดประสงค์จะนำหุ้นไปจดทะเบียนซื้อขายในบางกอกสต็อกเอ็กซ์เชนจ์ รวมทั้งผู้ที่ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิก โปรดติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่เลขานุการของตลาดหุ้น”

(ผู้ประกาศ) นายอัลเบิร์ต ไลแมน ประธานและหุ้นส่วนผู้จัดการ
นายวิลเลียม แอล. นิสตรอม เลขานุการ

“บางกอกสต็อกเอ็กซ์เชนจ์” ดำเนินธุรกิจในช่วงค่อนข้างจำกัด โดยมีหลักทรัพย์ที่ซื้อขายจำนวน 35 หลักทรัพย์ และมีเพียง 7 หรือ 8 หลักทรัพย์เท่านั้นที่มีการซื้อขายกันบ่อยครั้ง มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ ในช่วงปี 2507 ถึง 2516 เฉลี่ยประมาณปีละ 50 ล้านบาท โดยมีการซื้อขายสูงสุด 160 ล้านบาท ในปี 2511 และมีการซื้อขายต่ำสุดเพียง 26 ล้านบาท ในปี 2507 ทั้งนี้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และรัฐบาลในสมัยนั้นยังไม่ได้ให้การสนับสนุนเท่าที่ควร

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2517 และมีการจัดตั้ง “ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์เพียงแห่งเดียวในประเทศไทย มีผลให้ตลาดหุ้นกรุงเทพต้องปิดกิจการลงในที่สุด⁸ ขณะที่ตามคำแนะนำของศาสตราจารย์ร็อบบินส์ ได้เสนอแนะไว้ว่า ควรที่จะให้โอกาสตลาดหุ้นกรุงเทพปรับปรุงตัวเองขึ้นมา ซึ่งเป็นไปตามหลักการส่งเสริมสนับสนุนให้อุตสาหกรรมหรือธุรกิจนี้มีส่วนรับผิดชอบในการพัฒนารูปร่างของตนเอง จะเป็นการดีที่สุด

⁸ “พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517” มาตรา 46 และ 47 ระบุว่า บุคคลใดดำเนินกิจการตลาดหลักทรัพย์หรือกิจการที่คล้ายคลึงกัน รวมถึงการใช้ชื่อหรือคำแสดงในธุรกิจว่า “ตลาดหลักทรัพย์” หรือ “ตลาดหุ้น” จะต้องเลิกกิจการ หรือเลิกใช้ชื่อดังกล่าว ภายใน 9 เดือน นับจาก พ.ร.บ. ดังกล่าวมีผลบังคับใช้

คณะกรรมการชั่วคราวและเจ้าหน้าที่เริ่มงานตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๐๗

Handwritten notes in Thai script and signatures are visible below the photograph.

- คณะเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่ศึกษาเรื่องตลาดการเงินไทย (ภาพบนสุด)
- คณะกรรมการชุดแรกของตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย (ภาพล่าง)

รายชื่อคณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น

1. นายสมหมาย ชุนตระกูล (ประธาน) -- กรรมการและผู้จัดการทั่วไป
บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
2. นายอาบบุญ วณิกกุล -- President ของ Bangkok Stock Exchange
และเจ้าของ และผู้จัดการ บริษัทอาบบุญ
จำกัด
3. นาย John Houseman -- กรรมการผู้หนึ่ง ของ Bangkok Stock
Exchange และผู้จัดการ Houseman & Co.,
Ltd.
4. นาย William Zentgraf -- Managing Director Siamerican Securities
Ltd.
5. ผู้แทนจากบริษัทค้าหลักทรัพย์และลงทุนจำกัด (TISCO)
6. ผู้แทนจากบริษัทกรุงเทพธนาคมจำกัด (BFIT)
7. ผู้แทนจากบริษัทบางกอกโนมูระจำกัด (Bangkok Nomura International Securities Co.,
Ltd.)

จาก...คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น ถึง...คณะกรรมการชั่วคราว เป็น...คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ชุดแรก

จากการศึกษาข้อเสนอแนะต่างๆ ในรายงานของศาสตราจารย์ ร็อบบิ้นส์ และการปรึกษาหารือระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ข้อสรุปว่าการซื้อขายหลักทรัพย์ทั้งหมดควรรวมอยู่ในที่แห่งเดียว เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้เห็นวิธีการประมูล และสามารถทราบราคาหลักทรัพย์ได้เสมอ พร้อมทั้งเสนอให้ภาครัฐมีบทบาทริเริ่มและให้การสนับสนุนในการปฏิรูปตลาดหุ้นที่มีอยู่แล้วในขณะนั้น ดังนั้น ในเดือนสิงหาคม 2513 ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาแต่งตั้ง “คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น” เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยประสานงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยใน “คณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดเงินทุน” โดยได้กำหนดรูปแบบการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ให้เอกชนเป็นผู้บริหารงาน ส่วนภาครัฐเป็นเพียงผู้กำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น

การดำเนินงานของ “คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น” เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ให้สามารถเปิดดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์และแนวทางที่กำหนดไว้ นอกจากได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัท ตลาดหุ้นกรุงเทพ จำกัด บริษัทค้าหลักทรัพย์และธนาคารพาณิชย์ต่างๆ แล้ว ยังได้รับความช่วยเหลือและข้อเสนอแนะต่างๆ เพิ่มเติมจากศาสตราจารย์ร็อบบิ้นส์ Mr. David Gill ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายตลาดเงินทุนของ International Finance Corporation (IFC) รวมทั้ง Mr. James B. Selwyn ผู้เชี่ยวชาญจากตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง

ในที่สุด การก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์เริ่มสำเร็จเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่กระทรวงการคลังเป็นผู้เสนอ ในวันที่ 4 กันยายน 2516⁹ และต่อมาเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2517 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย¹⁰ โดยได้ระบุถึงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งใหม่ขึ้นมา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน และได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517” ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 91 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2517 ซึ่งเปรียบเสมือนการถือกำเนิดอย่างเป็นทางการของ “ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”

วัตถุประสงค์สำคัญของพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 เพื่อจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย¹¹ ให้เป็นแหล่งกลางสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ในประเทศ เพื่อที่จะ

1. ส่งเสริมการออมทรัพย์และการระดมเงินทุนในประเทศ
2. สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของในกิจการธุรกิจและอุตสาหกรรมในประเทศ
3. ให้การซื้อขายหลักทรัพย์มีสภาพคล่อง ในราคาที่สมเหตุผล และเป็นไปอย่างมีระเบียบ
4. ให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น

เป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519) ที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาสถาบันการเงินและตลาดทุนให้ทำหน้าที่สนับสนุนด้านสินเชื่อและเงินลงทุนแก่อุตสาหกรรมในประเทศ¹²

⁹ “สาระสำคัญของพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” โดยหน่วยสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย วันที่ 31 ตุลาคม 2516

¹⁰ “สาระสำคัญของพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” โดยหน่วยสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย วันที่ 22 เมษายน 2517

¹¹ แฉลงข่าวกระทรวงการคลัง เรื่อง พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 วันที่ 22 พฤษภาคม 2517

¹² แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519) ข้อ 3

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Stock Exchange of Thailand

พระราชบัญญัติ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2517

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2517
เป็นปีที่ 29 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโ
เกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ เพื่อส่งเสริมการระดมทุน
พัฒนาตลาดทุนในราชอาณาจักร
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้
มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติตลาดหลั
ประเทศไทย พ.ศ. 2517"
มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2517

Securities Exchange of Thailand Act
B.E. 2517

“

โดยที่มีความจำเป็นต้องจัดให้มีตลาดหรือสถานที่อันเป็นศูนย์กลาง
การซื้อหรือขายหลักทรัพย์ ที่มีสภาพสมบูรณ์ภายใต้การควบคุมของ
ทางการอย่างใกล้ชิด และมีมาตรการอันเหมาะสมเพื่อคุ้มครองประโยชน์
ของประชาชนส่วนรวม เพื่อเป็นการระดมเงินทุนในการพัฒนาประเทศ
และการพัฒนาตลาดหุ้น

”

“

ให้กระทรวงการคลัง จัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้น
มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์ โดยการจัดให้มีตลาด
หรือสถานที่อันเป็นศูนย์กลางการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ รวมทั้งบริการ
ที่เกี่ยวกับกิจการดังกล่าว โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน

”

บรรยากาศการประชุมบริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ ครั้งแรก

แม้ว่าการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ จะอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการซึ่งมีจำนวน 9 ท่าน เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี 4 ท่าน กรรมการที่เลือกตั้งโดยสมาชิก 4 ท่าน และผู้จัดการอีก 1 ท่าน ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง แต่กฎหมายได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้กำกับดูแลกิจการตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่เศรษฐกิจของประเทศ โดยมีคณะที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำปรึกษา ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติแต่งตั้ง “คณะที่ปรึกษาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”¹³ ชุดแรก เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2517 เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งประกอบด้วย ดร.เสนาะ อุณากร (ประธานที่ปรึกษา) ดร.อานวย วีรวรรณ ดร.สุนทร เสถียรไทย คุณนุกูล ประจวบเหมาะ และคุณอภิชัย ไชยวรรณ

ในวาระแรกของการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวกำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง “คณะกรรมการชั่วคราว” จำนวน 4 ท่าน เพื่อทำหน้าที่กำหนดจำนวนบริษัทสมาชิกและคัดเลือกบริษัทสมาชิก รวมทั้งจัดให้มีการประชุมสมาชิกเพื่อเลือกตั้งตัวแทนสมาชิก 4 ท่าน เข้าร่วมเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติแต่งตั้ง “คณะกรรมการชั่วคราว”¹³ เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2517 ประกอบด้วย คุณไกรศรี จาติกวณิช คุณวาริ พงษ์เวช คุณสุกรีย์ แก้วเจริญ และคุณอาบบุญ วณิกกุล และต่อมาเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2517 คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งกรรมการแทนคณะกรรมการชั่วคราวที่พ้นจากหน้าที่¹⁴ ซึ่งคณะกรรมการชั่วคราวชุดนี้ ประกอบด้วย คุณวาริ พงษ์เวช (ประธานกรรมการ) ศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย คุณอาบบุญ วณิกกุล และคุณอมเรศ ศิลาอ่อน

¹³ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการชั่วคราว วันที่ 28 มิถุนายน 2517

¹⁴ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วันที่ 18 ธันวาคม 2517

สำหรับการกำหนดจำนวนและคัดเลือกบริษัทสมาชิกรุ่นนั้น Mr. Kitaro Arai ผู้เชี่ยวชาญจากตลาดหลักทรัพย์โตเกียวที่กระทรวงการคลังติดต่อเชิญมา ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ต่างๆ และการพิจารณาคัดเลือกบริษัทสมาชิก โดยในการคัดเลือกบริษัทสมาชิกรุ่นแรกนั้น มีบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ให้ความสนใจยื่นคำขอเข้าเป็นสมาชิกจำนวนมากกว่า 60 บริษัท แต่ในที่สุด คณะกรรมการชั่วคราวได้พิจารณารับบริษัทสมาชิกรุ่นแรกจำนวน 16 บริษัท¹⁵ เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2517 ซึ่งต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีดำริให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ พิจารณาทบทวนการรับสมาชิกเพิ่ม เนื่องจากมีผู้สนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกจำนวนมาก หากตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถเพิ่มสมาชิกตามความเหมาะสมได้ จะช่วยให้การพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นไปอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของสมาชิกรุ่นแรกอีกด้วย ดังนั้น คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมีมติกำหนดจำนวนบริษัทสมาชิกในระยะแรกไม่เกิน 30 ราย¹⁶ และต่อมาเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2518 ก็ได้พิจารณารับบริษัทสมาชิกเพิ่มเติมอีก 14 บริษัท จากบริษัทหลักทรัพย์ที่สนใจยื่นคำขอเข้าเป็นสมาชิกกว่า 40 บริษัท ซึ่งมีผลให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีจำนวนบริษัทสมาชิกรวม 30 บริษัท นับตั้งแต่วันแรกที่เปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์

ภารกิจสำคัญอีกประการของคณะกรรมการชั่วคราว คือ การจัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกตั้งผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ภารกิจดังกล่าวได้สำเร็จลุล่วงเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2517 โดยได้มีการจัดประชุมบริษัทสมาชิกรุ่นแรก 16 บริษัท และเลือกตั้งผู้แทน 4 ท่าน ร่วมเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งประกอบด้วย

คุณไกรศรี นิมมานเหมินท์¹⁷ คุณจักร ปันยารชุน คุณณรงค์ จุลชาติ และคุณโยธิน อารี

คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ชุดแรก ซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง 4 ท่าน (คณะกรรมการชั่วคราว) และกรรมการที่สมาชิกเลือกตั้ง 4 ท่าน ได้จัดการประชุมเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2517 และมีมติแต่งตั้ง คุณศุภรีย์ แก้วเจริญ ดำรงตำแหน่ง กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคนแรก รวมทั้งได้มีการพิจารณาแต่งตั้ง คุณวารี พงษ์เวช เป็นประธานกรรมการ และคุณไกรศรี นิมมานเหมินท์¹⁸ เป็นรองประธานกรรมการ

นอกจากนี้ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นอีกหลายคณะ ที่สำคัญ ได้แก่

- คณะอนุกรรมการบริหาร มีคุณอาบบุญ วณิกกุล เป็นประธาน¹⁹
- คณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์อนุญาต มีศาสตราจารย์ สังเวียน อินทวิชัย เป็นประธาน¹⁸
- คณะอนุกรรมการโครงการจัดการศึกษาอบรม มีศาสตราจารย์ สังเวียน อินทวิชัย เป็นประธาน²⁰
- คณะอนุกรรมการพิจารณาระเบียบปฏิบัติในการซื้อขายหลักทรัพย์ มีคุณณรงค์ จุลชาติ เป็นประธาน²⁰
- คณะอนุกรรมการโครงการวิจัย มีคุณจิตยา สุวรรณะชญ เป็นประธาน¹⁸

¹⁵ รายงานการประชุมคณะกรรมการชั่วคราว วันที่ 23 พฤศจิกายน 2517

¹⁶ รายงานการประชุมคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3/2518 วันที่ 13 มกราคม 2518 และแถลงข่าวตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วันที่ 14 มกราคม 2518

¹⁷ คุณไกรศรี นิมมานเหมินท์ ได้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ เนื่องจากได้รับการแต่งตั้งเป็นวุฒิสมาชิก และที่ประชุมสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เลือกคุณสุนทร อรุณานนท์ชัย ดำรงตำแหน่งแทน ตั้งแต่วันที่ 18 เมษายน 2518

¹⁸ รายงานการประชุมคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1/2517 วันที่ 20 ธันวาคม 2517

¹⁹ รายงานการประชุมคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2/2517 วันที่ 26 ธันวาคม 2517

²⁰ รายงานการประชุมคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3/2518 วันที่ 13 มกราคม 2518 และแถลงข่าวตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วันที่ 14 มกราคม 2518

ပြည်သူ့အသံ

เพื่อไปรักษาโรคนี้ที่กรุงเทพฯ

လူဝတ်စား ချော့ကုန် စီမံကိန်း
အောက်ပါအတိုင်း အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြ
၂၀၁၇

[illegible]

Ans E bnc
24.0.16

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อาคารศูนย์การค้าสยาม ชั้น ๔ (ห้อง ๔๐๒) เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร • กรุงเทพมหานคร
 โทรศัพท์ ๒๕๒-๒๕๓๐-๐๒

ที่ ลพท.(๖) ๑๐๑/๒๕๑๔

א.א.א. מערענע 19

เรื่อง โครงการอบรมหลักสูตร "การปฏิบัติงานในตาสถกษณ์" วันที่ ๔

เขียน กรรมการผู้จัดการ

บริษัทมหาชน บริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต บริษัทหลักทรัพย์ ทุกบริษัท

ประเด็นที่ว่า เจ้าหน้าที่ผู้ใดมีขอบข่ายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับด้านธุรกิจ
 ที่ผิดหลักกฎหมาย และผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านวิชาชีพของ
 ต้องมีความรู้ เป็นอย่างมาก ซึ่งจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับวิชาชีพของ
 ข้าราชการทั่วไปเพื่อที่จะได้รู้ถึงขอบเขตอำนาจในการ การวิเคราะห์
 ตลอดจนวิธีการสังเกตและวิเคราะห์ว่าสิ่งที่ได้ทำหน้าที่ในการให้บริการ
 นั้นถูกต้องในการตัดสินใจจะอยู่ในหลักการที่ได้อย่างถูกต้อง รวม
 ครอบคลุมเพื่อให้ได้รู้ถึงขอบเขตอำนาจในการให้บริการที่ถูกต้อง
 วิชาชีพที่กระทำหน้าที่การงานนี้ ในนามหน้าที่การงานของวิชาชีพที่
 ประมวลผลพิจารณา เป็นแบบฉบับขึ้น นอกจากนั้นเพื่อให้ได้รู้ถึงขอบ
 ในเรื่องดังกล่าวว่าจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องรู้ถึงขอบเขตอำนาจในการ
 ทางวิชาชีพ ผลการวิเคราะห์ที่พบเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่
 หลักการที่ ๖ ข้อ ๕ นั้นโดยได้มีการปรับปรุงหลักการให้เหมาะสม
 ๑ และเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักการที่ ๖ นี้ได้เป็นมาซึ่งข้อสังเกต
 มาได้ด้วย อย่างไรก็ดีเจ้าหน้าที่ของวิชาชีพที่กระทำหน้าที่การงาน
 ของวิชาชีพที่กระทำหน้าที่การงานนี้ จะต้องไม่ละเลยต่อการ
 ๖ มาจะมีจากข้อสังเกตที่ ๖ นี้ได้โปรดพิจารณาถึงผลของการปฏิบัติ

ตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ถึง ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ รวม ๔ สัปดาห์
โดยเน้น โดยมุ่งเน้นโครงการความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา
และการโครงการศึกษาอบรม สำหรับจำนวนผู้ที่เข้ารับการ
ฝึกอบรม จึงจำเป็นต้องจัดจำนวนผู้เข้ารับการอบรม โดยค
ัดรับการอบรมได้ไม่เกินจำนวน ๒ คน ส่วนค่าเข้าร่วมการ
ฝึกอบรมประกอบด้วยค่าที่พัก ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
ตามรายการ

พร้อมได้แบบแผนข้อสังเกตงานของบริษัทยา
แล้ว หากบริษัทอยู่ประจำคงจะส่งทีมงานเข้ารับการอบรมก็ได้
ตลาดหลักหรือแบ่งประเภทใด ภายในวันจันทร์ที่ ๒ กันยายน ๒๐๑๔

ข้อสังเกตความนิยม

Miss Holmes

(นายสุกฤษฎี แก้วเจริญ)

กรรมการและผู้จัดการ

សេចក្តីសម្រេច

ย้อนตำนาน

“ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”
ผ่านมุมมองของ... คุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ

24
25

“คุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ” อดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนแรก (2517 - 2521) ได้เล่าย้อนถึงบรรยากาศเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในยุคเริ่มต้นของการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไว้ว่า

สมัยนั้นช่วงก่อนปี 2510 ได้มีการหยิบยกประเด็นความสำคัญในการจัดตั้งตลาดทุนขึ้นมาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจไทยกันมาก เนื่องจากรัฐบาลได้เริ่มเล็งเห็นว่า การระดมทุนของภาคเอกชนเป็นกลไกที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพ สามารถกำกับดูแลการประกอบธุรกิจได้อย่างเหมาะสม ในที่สุดเรื่องนี้จึงได้ถูกบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514)

หลังจากนั้น ร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์จึงเกิดขึ้น โดยอยู่ในความรับผิดชอบของ “คณะกรรมการโครงการพัฒนาตลาดเงินทุน” ซึ่งจัดตั้งโดยธนาคารแห่งประเทศไทย มีอาจารย์ประจิตร ยศสุนทร เป็นประธานคณะทำงาน ส่วนคุณศุภกรีย์เองในฐานะหัวหน้าหน่วยในคณะทำงานดังกล่าว ก็ได้มีโอกาสเป็นผู้รับผิดชอบในการร่างกฎหมายฉบับนี้ ร่วมกับเพื่อนๆ และทีมงาน

คุณศุภกรีย์เล่าว่า “ตลาดทุนเป็นคำใหม่ ตลาดหลักทรัพย์ก็เป็นคำใหม่ บริษัทเงินทุนก็เป็นคำใหม่ ตัวผมเองก็ได้รับการอนุเคราะห์จากรัฐบาล โดยทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้ส่งผมไปดูงานตลาดทุนที่

ต่างประเทศ และกลับมาก็ให้ผมเตรียมงานรับเรื่องแผนพัฒนาตลาดทุนเลย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยให้ยืมตัวผมเพียงคนเดียวมาทำงานเรื่องนี้ ร่วมกับคณะทำงานท่านอื่นๆ”

นอกจากนี้ คุณศุภกรีย์ยังได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการร่างกฎหมายว่า “การที่จะร่างกฎหมายขึ้นมาได้นั้น ผู้ร่างจะต้องมีความรู้และประสบการณ์พอสมควร ผมและทีมงานได้มีโอกาสเรียนรู้จากการไปศึกษาและดูงานในสถาบันต่างประเทศ และที่สำคัญคือ ได้อาศัยคำปรึกษาและข้อแนะนำจากผู้ประกอบธุรกิจในประเทศไทยขณะนั้น รวมทั้งไปคลุกคลีกับผู้ปฏิบัติงาน พบปะนักลงทุน ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีส่วนร่วมสำคัญต่อความสำเร็จ โดยที่ต่อมากลุ่มเหล่านั้นก็ได้ให้ความสนับสนุนต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้”

คุณศุภกรีย์ เล่าถึงวิธีการที่ทีมงานใช้ในการรวบรวมข้อมูลและร่างกฎหมายดังกล่าว พร้อมทั้งให้ความเห็นว่า ร่างกฎหมายที่จะสามารถนำมาใช้ปฏิบัติได้จริงนั้น จำเป็นต้องสอดคล้องกับแนวปฏิบัติและความต้องการของผู้ประกอบการอย่างแท้จริง

“วิธีการที่ใช้ในตอนนั้นคือ เราต้องไปนั่งคุยกัน โดยหลังเลิกงานเราก็จะนัดไปนั่งทานอาหารกัน แล้วก็ถามตอบพูดคุยปัญหากัน ซึ่งเราฟังแล้วก็ตั้งคำถาม ทำให้ได้ข้อมูลมาประกอบการร่างกฎหมาย จากนั้นก็ต้องมาเพิ่มเติมในรายละเอียดต่างๆ โดยข้อมูลส่วนนี้จะได้มาจากการพูดคุยและหารือโดยตรงกับผู้ประกอบการ ซึ่งตรงจุดนี้เองคือความสำเร็จของการร่างกฎหมายที่ได้รับข้อมูลมาจากวิสัยทัศน์ของผู้ประกอบการ และเป็นเรื่องที่เราเพิ่งเริ่มมองเห็น”

- พิธีเปิดการซื้อขายหลักทรัพย์ครั้งแรกในวันที่ 30 เมษายน 2518 (ภาพบน)
- การประชุมหารือกับผู้เกี่ยวข้องในยุคแรก (ภาพกลาง)
- คุณศุภรี แก้วเจริญ ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวจากนิตยสาร Far Eastern Economic Review (ภาพล่าง)

“เมื่อก่อนนี้ การร่างกฎหมายถือเป็นความลับที่ยังเปิดเผยไม่ได้ การจัดสัมมนาและนำเอาร่างกฎหมายไปหารือกับผู้ประกอบการ หรือ ทำประชาพิจารณ์ ในสมัยนั้นถูกมองว่าเป็นฝรั่งเกินไป แต่ในที่สุด ก็ได้ รับการสนับสนุนให้ทำได้ เพราะเป็นความจริงที่ว่า ถ้าไม่ทำประชาพิจารณ์ ก็ไม่ทราบว่าจะยกร่างกฎหมายอย่างไร ผู้ร่างก็ยังไม่มีความรู้ และเข้าใจ การปฏิบัติซึ่งเป็นเรื่องใหม่อย่างแท้จริง การที่ร่างหรือเขียนออกมาได้ ก็เพราะได้ไปคุยกับผู้ประกอบการ แล้วจึงมาร่าง หาแนวทาง หาวิธี การ ต่อจากนั้น ยังต้องกลับไปหารืออีกว่า ที่ยกร่างนั้นถูกต้องหรือไม่....”

ทั้งนี้ คุณศุภรี ได้เล่าย้อนถึงบรรยากาศการซื้อขายหุ้นในตลาดหุ้น กรุงเทพมหานครในช่วงก่อนการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่า

“ในช่วงระหว่างปี 2515-2517 นั้น กิจการของตลาดหุ้นกรุงเทพ หรือ Bangkok Stock Exchange ก็เป็นเพียงชาวเล็ๆ มีการซื้อขายหุ้นกันไม่กี่ตัว ดูนุๆ ไม่มีกฎเกณฑ์ ไม่มีอะไรที่ทางการมากำหนด เขาทำของเขาตัวเอง ด้าน Capital Market มีคุณโยธิน อารี ส่วนด้าน Money Market มีคุณศิวัชร วรรณทรานนท์ แล้วบริษัทหลักทรัพย์ และลงทุนก็เริ่มเกิด บริษัทเงินทุนใหญ่ๆ ที่เกิดขึ้นมาในสมัยนั้น ส่วนใหญ่ เป็นบริษัทร่วมทุนของต่างประเทศ และได้มีผู้เห็นการณ์ไกลว่า ในอนาคตข้างหน้าใบอนุญาตประกอบธุรกิจจะมีมูลค่ามาก เพราะทางการ คงจำกัดจำนวนและเข้มงวด เพราะฉะนั้น การออกใบอนุญาตในระยะ เริ่มแรกจึงควรมีนโยบายที่เข้มงวด ออกใบอนุญาตให้แต่เฉพาะผู้ที่มีความพร้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านบริหาร ไม่ใช่เพียงแค่มีเงินทุน

ขั้นต่ำตามที่กำหนดในบทเฉพาะกาลเท่านั้น ซึ่งหากทำตามหลักการนี้ ประเทศไทยคงจะไม่ประสบกับวิกฤตทางการเงิน²¹ จนต้องปิดบริษัทเงินทุนกันอย่างมากมายเช่นที่ผ่านมา”

ในปี 2515 เมื่อมีการประกาศใช้ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน กำหนดประเภทกิจการที่ต้องขอใบอนุญาตในการประกอบการ และการออกประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ โดยอาศัยอำนาจตามความในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ปรากฏว่ามีบริษัทมายื่นขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ จำนวนมากกว่า 100 แห่ง ซึ่งตามนโยบายได้กำหนดไว้ว่าจะต้องออกใบอนุญาตให้หมด หากมีคุณสมบัติด้านทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วครบตามที่กำหนดในบทเฉพาะกาล แต่เมื่ออนุญาตให้หมดทุกบริษัท ก็เกิดปัญหามีบางบริษัทที่ยังไม่พร้อม แต่ถือโอกาสยื่นขอใบอนุญาต เนื่องจากในบทเฉพาะกาลเขียนไว้ว่า ... บริษัทหลักทรัพย์มีทุนจดทะเบียน 5 ล้านบาท บริษัทเงินทุนมีทุนจดทะเบียน 20 ล้านบาท ชำระแล้วร้อยละ 25 มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ ก็ยื่นขอใบอนุญาตได้ ซึ่งปกติแล้วการประกอบธุรกิจที่ดีควรจะต้องมีความพร้อมในทุกด้านทั้งในด้านฐานะการเงิน ผู้บริหาร และอื่นๆ ด้วย

คุณศุภรียกกล่าวถึงเงินทุนที่ใช้ในการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งมิได้มาจากเงินสนับสนุนของภาครัฐว่า “ผมขอเรียนยืนยันว่า กิจการตลาดหลักทรัพย์นี้เป็นโครงการที่รัฐบาลสนับสนุนเพื่อพัฒนาตลาดทุนทุกอย่างเป็นสิ่งใหม่หมด เราต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ ให้การศึกษาในทุกด้าน ทั้งๆ ที่เงินก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์ ก็ไม่ได้รับงบประมาณจากทางการมาก่อนตั้งแต่บาทเดียว”

ตลาดหลักทรัพย์ เริ่มต้นการดำเนินงานจากเงินกู้ยืมจำนวน 300,000 บาท จากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่ง

เป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมในสมัยนั้น โดยเอามาใช้จ่ายเพื่อสร้างห้องค้าหลักทรัพย์และสถานที่ทำงาน รวมทั้งจ่ายเงินเดือนพนักงาน ตอนนั้นคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ได้เลือกพื้นที่ชั้น 4 ของอาคารศูนย์การค้าสยาม เป็นที่ทำการของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งนับเป็นตึกที่ทันสมัยที่สุดในกรุงเทพมหานครขณะนั้น รวมทั้งยังอยู่ในย่านธุรกิจและชุมชน เดินทางไปมาได้สะดวก แต่ก็มีค่าเช่าพื้นที่แพง จึงทำให้ต้องใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ภายหลังเมื่อมีรายได้จากเงินค่าธรรมเนียมจากบริษัทสมาชิกเข้ามา ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ สามารถชำระหนี้คืนบรรษัทฯ ได้ และมีเงินทุนสำหรับใช้บริหารงานต่างๆ ได้ จึงทำให้ตลาดหลักทรัพย์ ไม่ได้มีฐานะเป็นหน่วยงานราชการแต่อย่างใด

สำหรับการตั้งชื่อตลาดหลักทรัพย์ และการกำหนดตราสัญลักษณ์ประจำองค์กรหรือโลโก้นั้น เกิดขึ้นจากแนวคิดของคณะกรรมการชั่วคราวทั้ง 4 ท่าน ซึ่งมี คุณไกรศรี จาติกวณิช คุณวารี พงษ์เวช คุณอาบบุญวณิกกุล และคุณศุภรีย แก้วเจริญ ที่เห็นพ้องกันว่า ต้องสร้างแบรนด์หรือโลโก้ของตลาดหลักทรัพย์ ขึ้นมา ซึ่งก็คือ หยินและหยาง เช่นที่เห็นในปัจจุบัน ซึ่งคุณศุภรียได้เล่าย้อนอดีตถึงที่มาว่า

“ผมไปเยี่ยมท่านไกรศรี นิรมานเหมินท์ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งขณะนั้นท่านเป็นกรรมการและผู้จัดการทั่วไป บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ท่านได้พาผมไปโรงงานเซรามิกที่สันกำแพง ที่นี้เขามีสัญลักษณ์เป็นตราปลาตัวผู้ตัวเมียไล่กันเป็นวงกลมอยู่ในจาน ความหมายก็คือ หยินและหยาง เป็นสิ่งที่คู่กัน แต่มันแตกต่างกัน และต้องเป็นไปตามวัฏจักรวนเวียนอย่างนี้ เหมือนความมืดกับความสว่าง เปรียบเสมือนตลาดหลักทรัพย์ที่ต้องมีอุปสงค์และอุปทานคู่กัน และกลไกตลาดย่อมหมุนเวียนขึ้นลง จึงได้นำมาเป็นโลโก้ของตลาดหลักทรัพย์ มีสีทองและสีดำ เพื่อจะสะท้อนความคิด และเป็นการเตือนผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ ได้ตระหนักว่า ตลาดหุ้นมีขึ้นมีลง และหมุนเวียนเปลี่ยนไป ไม่คงที่”

²¹ วิกฤตสถาบันการเงินครั้งแรกเกิดในปี 2522 โดยเริ่มจากบริษัท ราชเงินทุน จำกัด และต่อมาได้ลุกลามเป็นวิกฤตบริษัทเงินทุนทั้งระบบ ซึ่งถือเป็นวิกฤตครั้งที่ 2 ในปลายปี 2526 ซึ่งเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ การขาดสภาพคล่อง และการไม่สามารถชำระหนี้ต่อบุคคลภายนอกได้ (Insolvent) ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหามาจาก การบริหารงานที่ไม่มีคุณภาพ (Bad Management) การถือความเสี่ยงสูง (Assumption of High Risks) การประพฤติมิชอบโดยเจ้าหน้าที่ (Fraud) และความไม่ซื่อสัตย์ของผู้บริหาร (Embezzlement) โดยมีภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเป็นตัวซ้ำเติมที่สำคัญ และการกระจายข่าวที่สร้างขวัญเสียให้แก่ผู้ออม จึงยิ่งซ้ำเติมให้บริษัทเงินทุนที่ประสบปัญหาอยู่แล้ว ต้องประสบกับปัญหามากขึ้นจนยากแก่การแก้ไข และมีการถอนเงินคืนจากผู้ออมเป็นจำนวนมาก : “ตลาดการเงินในประเทศไทย” 2534 หน้า 231

“เรายอมรับว่า ปลา 2 ตัว ที่ไล่กันเป็นวงกลม เหมือนตราประจำชาติของเกาหลี ซึ่งไม่รู้ว่าเป็นตัวของทางภาคเหนือ เราไม่ได้นึกถึงตัวที่เป็นการพนัน เราพยายามจะบอกผู้ลงทุนว่า ในช่วงรุ่งเรืองคือสีทอง และอาจจะตกต่ำได้คือสีดำ”

“ส่วนการตั้งชื่อภาษาไทย ‘ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย’ และภาษาอังกฤษ ‘Securities Exchange of Thailand’ นั้น เป็นความตั้งใจที่ใช้ชื่อภาษาอังกฤษอย่างนี้ ไม่ใช่ความผิดพลาดอะไร เพราะตลาดหลักทรัพย์ ในยุคแรกทำหน้าที่ 2 อย่าง ทั้งกำกับดูแลและเป็นตลาดแลกเปลี่ยนซื้อขายหลักทรัพย์ หากดูแผนพัฒนาตลาดทุนระยะยาวได้มองไว้ข้างหน้าเมื่อตลาดหลักทรัพย์ เติบโต จะต้องมีการแยกหน่วยงานกำกับซื้อขายและดูแลพัฒนาตลาดทุนออกจากกันต่อไป”

ตอนเริ่มก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์ เป็นช่วงที่ยากลำบาก พนักงานที่มาสอบสัมภาษณ์จะบอกว่าไม่เคยรู้เรื่องตลาดหุ้น สมัยนั้นหลักสูตรในมหาวิทยาลัยก็ไม่มีเคยมีคำว่า “ตลาดหลักทรัพย์” ซึ่งเพิ่งบัญญัติขึ้นมาใหม่ ส่วนบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ก็เพิ่งออกกฎหมายมาใหม่ด้วย และพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ก็เพิ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2517 พร้อมกับการเริ่มดำเนินการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ ให้เป็นรูปเป็นร่าง และสามารถเปิดดำเนินการได้ตามที่คุณบุญชู โรจนเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในสมัยนั้น กำหนดไว้ คือ วันที่ 30 เมษายน 2518

“พอถึงวันเปิดทำการซื้อขายวันแรกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ วันที่ 30 เมษายน 2518 ท่านสมหมาย สุนทรกุลอดิรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้เปิดงานนี้เอง แต่ท่านบุญชู โรจนเสถียร ก็มาร่วมเปิดงานด้วย ผมยังนึกถึงคำพูดท่านบุญชูที่มาร่วมงานวันเปิดซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ เพราะท่านจำไม่ได้ว่าเป็นผู้กำหนดวันเปิดเอง

โดยท่านบุญชูได้แสดงความชื่นชมว่า ทำได้อย่างไร เก่งมาก เพราะที่ท่านกำหนดวันก็เปิดจากที่เห็นในปฏิทินที่วางอยู่ข้างหน้า จึงบอก

เป็นวันที่ 30 เมษายน 2518 ไปอย่างนั้นเอง คือ ท่านบุญชูเป็นคนง่าย ๆ ตอนโทรศัพท์มาถามผมว่าเตรียมงานจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ ไปถึงไหนแล้ว จะเปิดวันที่ 30 เมษายนนะ ผมก็รับอย่างเดียว และกลับมาลุยทันที แต่พอถึงวันเปิด ท่านบุญชูจำไม่ได้ว่าเป็นคนกำหนดเอง และท่านไม่นึกว่าจะเปิดได้ ท่านก็ชมเชย วันเปิดทำการซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ จึงไม่ได้ดูฤกษ์ดูยามกัน ตอนนั้นได้ทดลองเอากระดานมาเคาะซื้อขายด้วย เป็นการนำรูปแบบการเคาะกระดานซื้อขายหุ้นของตลาดหุ้นฮ่องกงมาใช้”

คุณศุภกรีย์ เล่าต่อว่า พนักงานที่มาทำงานกับตลาดหลักทรัพย์ ในช่วงแรกๆ มีคุณภักทริยา เบญจพลชัย คุณนงราม วงษ์วานิช คุณสุทธิชัย จิตราวณิช คุณพิศาล เสรีวิวัฒนา ส่วน ดร. ศิวาวัชร เทพหัสดิน ณ อยุธยา มาช่วยงานด้านวิชาการ และ ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ก็เป็นพนักงานตลาดหลักทรัพย์ ก่อนได้รับทุนไปศึกษาต่อ

“ทีมงานในยุคก่อตั้งนั้นผมประทับใจมาก เพราะเราทำงานกันด้วยใจรักงานจริงๆ และทุ่มเทกันอย่างที่สุด ไม่ใช่การทำงานเพื่อธุรกิจอย่างเรื่องการออกแบบห้องค้าหลักทรัพย์ห้องแรก ก็มีคุณศิริวัชร วรรณทรานนท์ และอาจารย์สำราญ กัลยาณรุจ ช่วยให้เห็น”

คุณศุภกรีย์ เล่าอย่างสนุกสนานว่า บรรยาการการทำงานช่วงก่อนเปิดตลาดหลักทรัพย์ ทุกคนต่างลุยกันเต็มที่เพื่อให้ทัน เหมือนกับการก่อสร้างตึกจะต้องเสร็จทันวัน ไหนจะต้องเตรียมด้านการออกแบบฟอร์ม กฎเกณฑ์ และกฎระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับการซื้อขายหุ้น ซึ่งได้อาจารย์สำราญ กัลยาณรุจ นักกฎหมายมือหนึ่ง มาช่วยในเรื่องเหล่านี้ อีกทั้งคำศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องก็ต้องแปลภาษาและแปลคำใหม่

“กลุ่มลูกค้ายาวแรกๆ ที่นำหุ้นเข้ามาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ คือ ธนาคารกสิกรไทย²² ทั้งนี้เป็นผลมาจากคำแนะนำของอาจารย์สำราญ ที่ให้ตลาดหลักทรัพย์ ไปหารือเรื่องคอมพิวเตอร์กับธนาคารกสิกรไทย ซึ่งก็ได้รับการสนับสนุน ในที่สุด ตลาดหลักทรัพย์ ก็ได้ใช้ระบบคอมพิวเตอร์รุ่นแรก โดยลงทุนซื้อเป็นแสนบาทมาใช้ และมีเครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้าอีก 1 เครื่อง”

²² ธนาคารกสิกรไทย จำกัด เข้าจดทะเบียนเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2519

- คุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ ให้ข้อมูลแก่อสื่อมวลชนต่างประเทศ (ภาพบนซ้าย)
- คุณวิโรจน์ เล่าหะพันธุ์ และคุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ ชี้แจงเรื่องมาตรการภาษีที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ฯ (ภาพกลาง)
- คุณบรรยงค์ ลำซำ ผู้บริหารธนาคารกสิกรไทย จำกัด ยื่นแฟ้มคำขอเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยมีคุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ เป็นผู้รับมอบ (ภาพบนขวา)

หลังจากที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดดำเนินการ ทุกวันเมื่องานระบบการซื้อขายหลักทรัพย์จบสิ้นลง พนักงานจะต้องนำข้อมูลมาพิมพ์ติดเป็นรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ และไปถ่ายเอกสารโรเนียว แล้วนำมาเย็บเล่ม ก่อนเอาไปส่งที่ไปรษณีย์ ดังนั้น เมื่อตกเย็น ใครมีหน้าที่อะไร ทุกคนต้องหยุดงานหมด มานั่งเย็บเอกสารและไปส่งไปรษณีย์ แต่เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคแรกนั้นมีเครื่องมือเพียงอย่างละหนึ่ง แม้แต่รถประจำตำแหน่งผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็มีคันเดียว และต้องใช้เป็นรถติดต่องาน รถส่งงาน ใช้คันนี้คันเดียว เพราะฉะนั้น ก่อนที่ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ จะกลับบ้าน ต้องเอารายงานการซื้อขายนี้ไปส่งไปรษณีย์ด้วย

ส่วนพนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ รุ่นนั้นอยู่ด้วยความยากลำบาก ต้องระมัดระวังการใช้จ่าย ได้เงินเดือนใกล้เคียงกับราชการ แต่ทำงานกันดึกดื่น ยิ่งเวลาตลาดหุ้นเริ่มบูม การซื้อขายเป็นมูลค่า 100 ล้านบาท

ก็ต้องทำงานจนดึกยิ่งขึ้น ทุกคนช่วยกันทำงานด้วยความมุ่งมั่นและเต็มใจ รายการ “ค่าล่วงเวลา” ไม่มีปรากฏ เพราะไม่มีงบประมาณให้ มีเพียง “ข้าวห่อ” ที่ส่วนหนึ่งมาจาก “เงินสมทบส่วนตัว” ของผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งยังไม่มี “ค่าพาหนะ” สำหรับกลับบ้าน แต่มี “น้ำใจ” ของเพื่อนร่วมงานที่มีพาหนะส่วนตัว หรือกลับบ้านในเส้นทางเดียวกัน ช่วยไปส่งให้ถึงบ้าน

ในช่วง 2 ปีแรก การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ลำบากมาก เงินค่าธรรมเนียมที่ได้รับจากบริษัทสมาชิก 6 ล้านบาท ต้องเอามาใช้คืนหนี้ อบรมบุคลากรของตลาดหลักทรัพย์ฯ และบริษัทสมาชิก รวมทั้งจ่ายค่าจ้างพนักงาน ประกอบกับธุรกิจหลักทรัพย์ก็ไม่ค่อยดี เป็นช่วงราคาน้ำมันเปลี่ยนแปลง ราคาหุ้นตกต่ำมาก โดยเฉพาะหุ้นธนาคารพาณิชย์กระทบกระเทือนหมด ธุรกิจหลักทรัพย์ไม่สามารถเลี้ยงตัวเองได้

เอกสารเผยแพร่ให้ความรู้ที่ตลาดหลักทรัพย์ จัดทำขึ้นในยุคแรกๆ

แต่ในยามที่มีการซื้อขายหุ้นคึกคัก ทำให้ต้องมีการขนย้ายไปหุ้นเพื่อโอนเปลี่ยนมือกันวันละจำนวนมากๆ เลยทำให้ที่ศูนย์การค้าสยามมีตำรวจกองปราบฯ มาประจำอยู่จำนวนมาก ยิ่งต่อมามีเรื่องการปลอมแปลงไปหุ้น ตำรวจต้องมายืนสังเกตการณ์หน้าห้องค้าหลักทรัพย์เลย ซึ่งดูแล้วก็แปลกดี แต่ทุกสิ่งทุกอย่างเหล่านี้ที่นำไปเพื่อความปลอดภัย

ส่วนบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาตที่นำหลักทรัพย์เข้ามาซื้อขายในวันที่ 30 เมษายน 2518 มีจำนวน 11 บริษัท รวม 16 หลักทรัพย์ ซึ่งคุณศุภรีกล่าวว่า

“ในยุคแรกนั้นตลาดหลักทรัพย์ ต้องไปขอให้บริษัทเข้ามาจดทะเบียน โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อเป็นแรงจูงใจ นอกจากนั้นยังได้สร้างความสนใจต่อประชาชนด้วยการเผยแพร่ข่าวสารผ่านทางหนังสือพิมพ์ ซึ่งที่โดดเด่นในการนำเสนอข่าวตลาดหลักทรัพย์ขณะนั้นคือหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ที่ได้ช่วยเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับหุ้นในหน้า

ธุรกิจค่อนข้างมาก โดยตลาดหลักทรัพย์ พยายามออกข่าวอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระจายข้อมูลในวงกว้างจน ดร.เสนาะ อุณาภูล ผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย ในขณะนั้น ยังชมเชยในเรื่องการประชาสัมพันธ์”

คุณศุภรี เล่าว่า การซื้อขายหุ้นในห้องค้าหลักทรัพย์ช่วงนั้น ลูกค้าไปนั่งอยู่กับเจ้าหน้าที่รับอนุญาตของบริษัทสมาชิกในห้องค้าหลักทรัพย์ได้ เพราะไม่ได้กันพื้นที่ แต่ต่อมาตอนหลังมีการกันพื้นที่ และลูกค้าต้องเอากะดาษเขียนคำสั่งซื้อขาย เพื่อนำมาส่งต่อให้เจ้าหน้าที่ แต่บางเวลาที่เจ้าหน้าที่รับอนุญาตเคาะกระดานช้า ลูกค้าจะมุดเข้าไปเคาะกระดานเอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง

“กฎเกณฑ์การกำกับดูแลโบรกเกอร์สมัยก่อนจะมาจากจิตสำนึกกันเองมากกว่า ไม่มีการเขียนเรื่องจริยธรรมเอาไว้ ซึ่งผมเชื่อว่าการกำกับดูแลระบบการซื้อขายที่ดีจะนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีได้ ต้องมาจากการสร้างจิตสำนึกให้กับคนทุกระดับ ให้ลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเคร่งครัดขององค์กรนั้นๆ”

สมัยนั้น การทำงานระหว่างตลาดหลักทรัพย์ และบริษัทสมาชิกมีความใกล้ชิดกันมาก ตลาดหลักทรัพย์ จะรู้ข่าวคราวต่างๆ จากผู้ลงทุนและบริษัทสมาชิก บุคลากรในรุ่นนั้นต่างมีจริยธรรม และทำงานด้วยความรับผิดชอบต่ออาชีพมาก ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีการช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี

“อย่างช่วงหุ้นบูมครั้งแรกในปี 2520 มีการใช้มาร์จินในการเล่นหุ้นตลาดหลักทรัพย์ จะออกมาควบคุมสวนกระแสเวลาหุ้นขึ้น หรือแม้แต่เวลามีการปฏิวัติเกิดขึ้น ก็มีการประชุมด่วนในคืนนั้นว่าจะปิดตลาดหุ้นหรือไม่ แต่ก็สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว เพราะผลจากการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดนั่นเอง”

“ความสำเร็จทั้งหมดที่ได้นั้นล้วนมาจากความช่วยเหลือและความร่วมมืออย่างทุ่มเทของพนักงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในระยะเริ่มแรก ซึ่งเป็นภาพที่น่าประทับใจมาก กับความทุ่มเททำงานกันด้วยใจจริง มุ่งมั่นที่จะสานฝันให้ตลาดหลักทรัพย์ มันคงและยั่งยืน” คุณศุภรีกล่าวสรุปในที่สุด

“ศุภชัย แก้วเจริญ” เปิดใจก่อนพ้นตำแหน่ง

จากบทบาทของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในฐานะที่ปรึกษา
 ศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งมีอายุครบปีที่ 4
 ขณะนี้ เป็นที่สนใจของนักลงทุน
 และนักลงทุนอย่างกว้างขวาง
 ตำแหน่งของผู้จัดการธนาคาร
 เงินสำรองจึงมีความสำคัญด้วย
 เช่นกัน

บางคนไปพูดว่า ผมกำลังจะตีบทหัวเรื่องทั้ง
 ขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำลังประสบปัญหาขึ้น
 วิฤต ความจริงแล้วไม่เป็นธรรมกับผมเลยที่พูด
 เช่นนั้น

ศุภชัย แก้วเจริญ กรรมการ
 และผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 และคนปัจจุบันซึ่งกำลังจะพ้นตำแหน่ง
 และไปดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร
 จึงเป็นบุคคลที่เรารู้จักกันดี เพื่อ

43

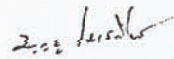
คำขวัญ

การจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในรูปแบบวิสาหกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้เป็นผลงานแห่งความร่วมมือร่วมใจระหว่างรัฐบาลและผู้ประกอบการรายเอกชน โดยแต่ละฝ่ายได้นำประสบการณ์ ความคิด ความเห็น และความหวังดีต่อประโยชน์ส่วนรวมมาร่วมกันสร้างสรรคณานี้แห่งนี้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติสืบต่อไป

ความร่วมมือร่วมใจในระยะเริ่มแรกนี้ เป็นนิมิตหมายอันดีงามที่จะนำความสำเร็จมาสู่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในโอกาสต่อไป กระผมหวังและเชื่อมั่นว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนจะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความนิยมและความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อประชาชนจะได้เบนความสนใจสู่การลงทุนหลักทรัพย์กันอย่างกว้างขวาง รวมทั้งช่วยกันอำนวยความสะดวกการมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาตลาดเงินทุนและเสริมสร้างความเจริญให้แก่เศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการส่งเสริม

ส่วนกระทรวงการคลัง ซึ่งได้ร่วมริเริ่มและสร้างสรรคณานี้ก็พร้อมที่จะให้ความสนับสนุนอย่างเต็มที่ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการส่งเสริมให้มีหลักทรัพย์อันเป็นสินค้าของตลาดนี้เพิ่มมากยิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ ด้วยการให้มาตรการต่าง ๆ เท่าที่พึงจะใช้และมีผลชักจูงให้ธุรกิจเอกชนเห็นประโยชน์ของการกระจายหุ้นสู่มือประชาชน อีกทั้งจะดำเนินการกระจายหุ้นของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ออกขายให้แก่ประชาชนอีกด้วย

ในวาระที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะเปิดทำการอย่างเป็นทางการอย่างเป็นทางการนี้ ข้าพเจ้าในนามของกระทรวงการคลังขอแสดงความปรารถนาดีอย่างจริงใจมายังผู้บริหารงาน พนักงาน และสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ และขออวยพรให้ทุกท่านจงประสบความสุข ความสำเร็จ ที่มุ่งหมายทุกประการ.

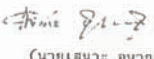

(นายบุญชู โรจนเสถียร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

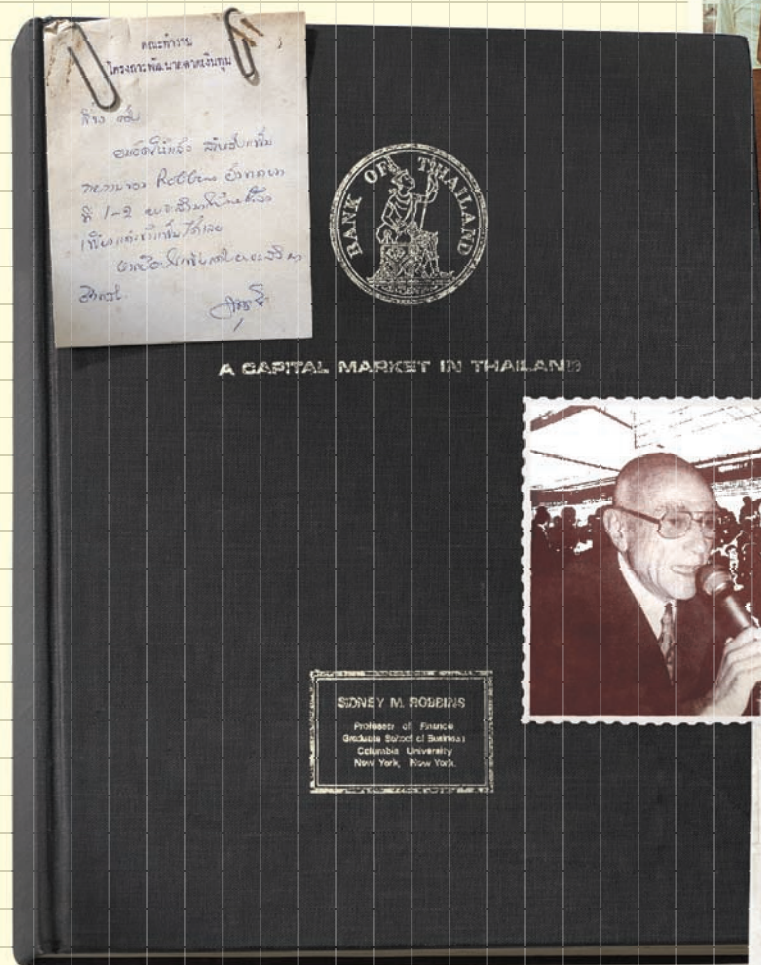
นิเทศาณณ์ประเทศไทย

คำขวัญ

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของประเทศที่กำลังพัฒนา ได้แก่ การจัดสรรเงินทุนที่มีอยู่จำกัดให้สามารถนำไปใช้ในเศรษฐกิจภาคต่าง ๆ ในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมมากที่สุด ในการนี้จำเป็นต้องจัดให้มีสถาบันต่าง ๆ ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ระดมเงินทุนและเสริมสร้างการขยายตัวของตลาดเงินทุน ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการหมุนเวียนของเงินทุน สำหรับในด้านเศรษฐกิจภาคเอกชนในปัจจุบัน ความคำจริเริ่มในการลงทุนร่วมกันได้มีการตื่นตัวและขยายขอบเขตกว้างขวางออกไป ประกอบทั้งรัฐบาลก็มีนโยบายแน่วแน่ในอันที่จะส่งเสริมการลงทุนร่วมกันของเอกชนตลอดมา จึงเป็นที่หวังได้ว่าตลาดทุนของภาคเอกชนจะต้องเติบโตขึ้นเป็นสำคัญ ในภาวะเช่นนี้เป็นที่ยอมรับกันว่าจำเป็นต้องมีตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นแหล่งกลางที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำหน้าที่ชักจูงและกระตุ้นให้มีการลงทุน ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการหมุนเวียนเปลี่ยนมือของเงินทุน

บัดนี้ ด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้อุบัติขึ้นมาเพื่อมาเพื่อบริการถึงดังกล่าวกว่า ในวาระของการเปิดดำเนินการเป็นทางการนี้ ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความยินดีและขอให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประสบความสำเร็จในการดำเนินงานและก้าวหน้าไปด้วยความมั่นคง เพื่อยังประโยชน์แก่เศรษฐกิจและความเจริญของประเทศสืบไป.

(นายเสนาะ อุณาตุล)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย
๒๘ พฤษภาคม ๒๕๑๘

เอกสาร
โครงการพัฒนาระบบ
การเงิน
ของสถาบัน
การเงิน
และธนาคาร
ใน 1-2 ปีข้างหน้า
เพื่อพัฒนาระบบ
การเงิน
และธนาคาร
ใน 1-2 ปีข้างหน้า
โดย
ดร. ส. 1

A CAPITAL MARKET IN THAILAND

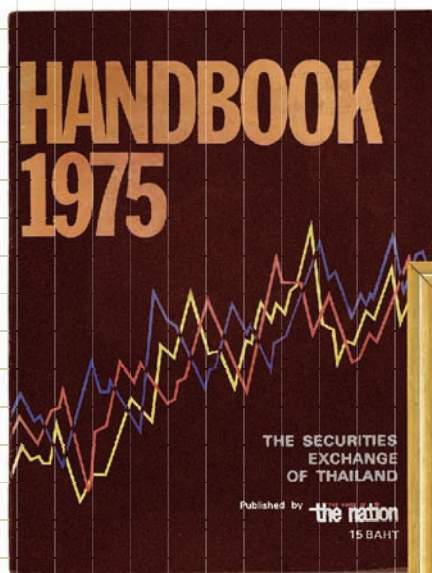
SONEY M. ROBBINS
Professor of Finance
Graduate School of Business
Columbia University
New York, New York

เอกสาร
โครงการพัฒนาระบบ
การเงิน
ของสถาบัน
การเงิน
และธนาคาร
ใน 1-2 ปีข้างหน้า
เพื่อพัฒนาระบบ
การเงิน
และธนาคาร
ใน 1-2 ปีข้างหน้า
โดย
ดร. ส. 1

687/90

หน้า ๑๔

สยามวิ

การซื้อขายหลัก
ทรัพย์ ในห้องค้าหลัก
ทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย ณ
อาคารศูนย์การค้าสยาม
ชั้น ๔ ปทุมวัน ซึ่งได้
เปิดดำเนินการ อย่าง
เป็นทางการเมื่อเร็ว ๆ
นี้ ความสำเร็จ ของ
การ ดำเนินงาน ของ
สถาบันนี้ จะเป็น
ส่วน สำคัญที่จะช่วย
ให้ ระบบ เศรษฐกิจ
ของประเทศเจริญบน
รากฐานที่มั่นคงยิ่งขึ้น

ชุมชนบท
ได้ผลเต็มที่
เมื่อเสร็จงานแล้ว ชาว
บ้านต้อง ถิ่นใหม่

2521

2522

ยุคเริ่มแบ่งบานครั้งแรก

ปี 2520 - 2522

52
53

จากภาวะตลาดหลักทรัพย์ที่ซบเซาในช่วง 2 ปีแรก ต่อจากนั้นก็เริ่มคึกคักขึ้นในปี 2520 เนื่องจากการซื้อขายของหลายหลักทรัพย์เป็นตัวกระตุ้น และราคาซื้อขายของหลักทรัพย์เหล่านี้ได้ปรับตัวสูงขึ้นไปหลายเท่าตัว อาทิ หุ้นเฟิร์สทรสต์ ราคาขึ้นไปสูงถึง 1,300 บาท/หุ้น หุ้นมาบุญครอง ขึ้นไปถึง 1,600 บาท/หุ้น ส่วนหุ้นราชาเงินทุน ขึ้นไปถึง 2,470 บาท/หุ้น จากมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท เป็นต้น

ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซา แต่ตลาดหลักทรัพย์ ในช่วงปี 2520 - 2521 ได้เข้าสู่ภาวะหุ้นบูมเป็นยุคแรก การซื้อขายหลักทรัพย์ในปี 2520¹⁰ เพิ่มขึ้นอย่างมากทั้งด้านปริมาณการซื้อขายและราคาหลักทรัพย์ โดยมีมูลค่าสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 26,591.25 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อนๆ ถึง 15 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการซื้อขาย 1,522.93 ล้านบาท ในปี 2518 และ 1,681.86 ล้านบาท ในปี 2519 ส่วนหลักทรัพย์ที่มีปริมาณการซื้อขายสูงสุดในปี 2520 ได้แก่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด ราคา 534 บาท/หุ้น (ปี 2519 ราคา 141 บาท/หุ้น) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ราคา 387 บาท/หุ้น (ปี 2519 ราคา 241 บาท/หุ้น) บริษัท เอเซียไฟเบอร์ จำกัด ราคา 265 บาท/หุ้น (ปี 2519 ราคา

108 บาท/หุ้น) และบริษัท รามาทาวเวอร์ จำกัด ราคา 254 บาท/หุ้น (ปี 2519 ราคา 89 บาท/หุ้น)

กรณีหุ้นธนาคารกรุงเทพที่ได้รับความสนใจจากผู้ลงทุนมากในตอนนั้น หนังสือ “50 ปีบัวหลวง” ได้กล่าวถึงเรื่องการกระจายหุ้นสู่มหาชนว่า¹¹ “ธนาคารกรุงเทพได้เริ่มกระจายหุ้นให้พนักงานตั้งแต่ปี 2508 ก่อนที่พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 จะออกมาบังคับใช้ ให้ธนาคารพาณิชย์ต้องดำเนินการกระจายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถึง 14 ปี และก่อนที่จะมีการตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยถึง 10 ปีและเมื่อก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์ แล้วหุ้นธนาคารกรุงเทพก็เป็นหลักทรัพย์แรกที่เข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ...”

การซื้อขายหลักทรัพย์ยังคึกคักมากขึ้นในปี 2521¹² โดยมีมูลค่ารวม 57,272.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2 เท่า จากปี 2520 แม้ว่าเหตุการณ์ต่างๆ ในปี 2521 ไม่สู้จะราบรื่นนัก โดยตั้งแต่ต้นปีจนถึงเดือนสิงหาคม 2521 ราคาหุ้นและปริมาณการซื้อขายได้ลดลงเป็นลำดับ หลังจากที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์คึกคักมากในเดือนพฤศจิกายน 2520 ซึ่งราคาหุ้นส่วนใหญ่

¹⁰ รายงานประจำปี 2520 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

¹¹ “50 ปี บัวหลวง” ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) 2537

¹² รายงานประจำปี 2521 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในช่วงนั้นอยู่ในระดับสูง มีการเก็งกำไรค่อนข้างมาก และบริษัทสมาชิกมีปัญหาด้านการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการชำระราคาและส่งมอบใบหุ้น การควบคุมดูแลการซื้อขายของลูกค้าทำได้ไม่ทั่วถึง และงานด้านเอกสารต่างๆ คั่งค้าง ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องอยู่ทำงานล่วงเวลาเป็นช่วงระยะเวลานาน

ขณะเดียวกัน รัฐบาลก็เกรงว่าการเก็งกำไรระยะสั้นเช่นนี้จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตลาดหุ้นในระยะยาว จึงได้ออกประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 10 เพื่อเก็บภาษีกำไรส่วนทุนจากการขายหลักทรัพย์ที่ซื้อมาและถือไว้ไม่ถึง 6 เดือน โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 พฤษภาคม 2521 ทำให้ราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ลดลงมาก ดังนั้น จึงมีการเรียกร้องให้รัฐบาลพิจารณาแก้ไขวิธีการจัดเก็บภาษีดังกล่าว ซึ่งรัฐบาลก็ได้รับดำเนินการแก้ไขช่วงปลายเดือนกรกฎาคมในปีเดียวกัน หลังจากนั้นการซื้อขายหลักทรัพย์จึงได้กลับมาคึกคักอีกครั้ง และมีมูลค่าการซื้อขายสูงสุดเกือบ 1,200 ล้านบาท ในวันที่ 25 ตุลาคม 2521

คุณณรงค์ จุลชาติ ได้มองย้อนถึงสถานการณ์การซื้อขายหลักทรัพย์ในขณะนั้นว่า ส่วนใหญ่เป็นการซื้อขายแบบเก็งกำไร ขณะที่บริษัทหลักทรัพย์ยังขาดระบบการควบคุมดูแลที่ดี

“การซื้อขายหุ้นในตอนนั้น เมื่อมีการตกลงซื้อขายหุ้นอะไรและจำนวนเท่าไรแล้ว ก็ทำบัญชีรายการกันไว้ ส่วนใหญ่เป็นการซื้อขายโดยระบบมาร์จิน และการควบคุมก็ได้เข้มงวดกดขันกันมากนัก ลูกค้าเพียงมาเปิดบัญชีไว้ เมื่อได้ฟังวิทยุทราบว่ามีหุ้นใดมีการซื้อกันมากก็โทรศัพท์ไปสั่งซื้อได้ อีกทั้งยังมีการปล่อยข่าวลือกันต่างๆ นานา ในสมัยนั้น ข่าวการเพิ่มทุนเป็นข่าวที่ทำให้หุ้นขึ้นมากที่สุด มีการเก็งกำไรกันมาก และตลาดก็เริ่มบูม เมื่อตลาดบูม การเก็งกำไรก็สูงขึ้นไปอีก ผู้ลงทุนเมื่อเห็นว่าสามารถทำกำไรได้ง่าย ก็เพิ่มการลงทุนมากขึ้น ขณะที่การควบคุมดูแลของบริษัทสมาชิกเองก็ทำได้ไม่ทั่วถึง”

“

ข่าวการเพิ่มทุน เป็นข่าว
ที่ทำให้หุ้นขึ้นมากที่สุด

มีการเก็งกำไรกันมาก และตลาด

ก็เริ่มบูม เมื่อตลาดบูม

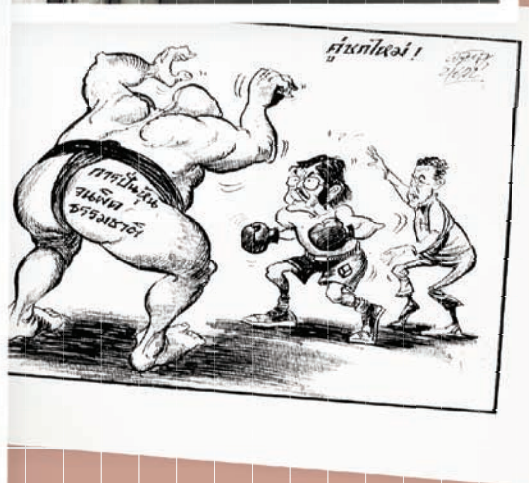
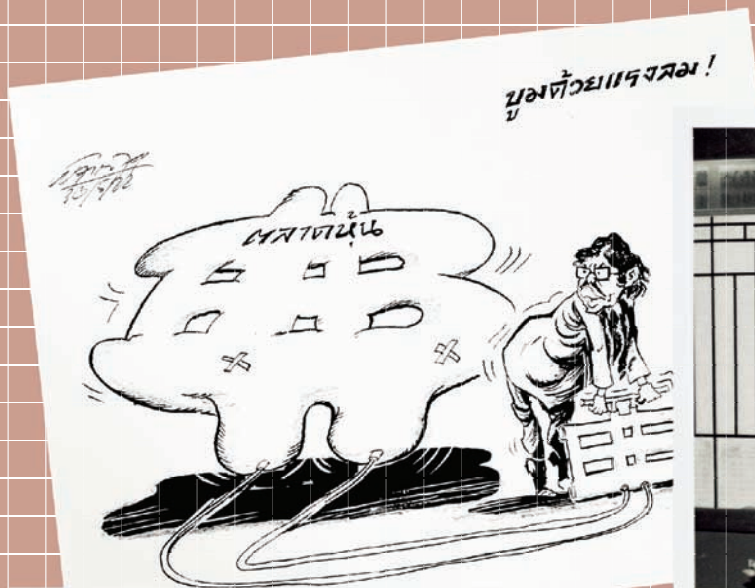
การเก็งกำไรก็สูงขึ้นไปอีก

”

“ตลาดหลักทรัพย์ เองก็ได้พยายามสกัดข่าวลือ โดยออกข้อกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนรายงานให้ตลาดหลักทรัพย์ ทราบถึงเหตุการณ์ใดๆ ที่จะมีผลกระทบต่อราคาหุ้น เพื่อตลาดหลักทรัพย์ จะได้แจ้งให้ผู้ลงทุนทราบ”

สถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับคำแถลงของคุณวารี พงษ์เวช อดีตประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนแรก (2517 - 2522) ว่า¹³ “หากได้พิจารณาย้อนหลังตามเหตุการณ์ที่ได้กล่าวมา อาจกล่าวได้ว่า ปัญหาที่บริษัทสมาชิกและตลาดหลักทรัพย์ ได้ประสบก็คือ ความไม่พร้อมของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริษัทสมาชิกเอง ตลาดหลักทรัพย์ เองก็ดี หรือประชาชนผู้ลงทุนและผู้เก็งกำไรโดยทั่วไปก็ดี”

¹³ รายงานประจำปี 2521 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คุณณรงค์ จุลชาติ ในพิธีเปิดห้องค้าหลังการปรับปรุงเพื่อขยายห้องค้าครั้งแรก ที่อาคารสยามเซ็นเตอร์

วิ ก ฤ ต ก า ร ณ์ ร า ข า เ จี น ทุ น

ปี 2522 เป็นจุดเริ่มต้นของความซบเซาของภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ หลังจากที่เคยคึกคักมาได้ 2 ปีเศษ ทั้งนี้ ภาวะการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มสะดุด เมื่อบริษัท ราชาเงินทุน จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจทั้งด้านเงินทุนและหลักทรัพย์ ประสบปัญหาสภาพคล่อง โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้สั่งพักการซื้อขายหุ้นของบริษัท ตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2522 และต่อมา วันที่ 11 พฤษภาคม 2522 ทางกรมได้ตั้งคณะกรรมการควบคุมขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อควบคุมการดำเนินกิจการของบริษัท ซึ่งในที่สุดบริษัทต้องปิดกิจการลงเนื่องจาก

ถูกกระทรวงการคลังประกาศเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2522 ปัญหานี้ได้สร้างความตื่นตกใจต่อผู้ลงทุน จึงเร่งนำหุ้นที่ถืออยู่ส่งขายออกไปโดยไม่คำนึงถึงราคา แรงขายดังกล่าวผลักดันให้ราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ลดต่ำอย่างรวดเร็ว รวมถึงส่งผลกระทบต่อภาวะตลาดเงินของประเทศในขณะนั้น

สถานการณ์ดังกล่าวทำให้รัฐบาลต้องเข้ามาดำเนินมาตรการช่วยเหลือเพื่อเพิ่มสภาพคล่องของธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดเงิน โดยในเดือนสิงหาคม 2522 ได้จัดตั้ง “กองทุนพัฒนาตลาดทุน” ขึ้นด้วยเงิน 1,000 ล้านบาท เพื่อเสริมอำนาจซื้อและเพิ่มสภาพคล่องในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นผู้กู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ที่เป็นสมาชิกของสมาคมธนาคารไทย ธนาคารออมสิน และธนาคารแห่งประเทศไทย รวมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารกองทุน ขณะเดียวกันสมาคมธนาคารไทยได้จัดตั้งกองทุนขึ้นด้วยเงิน 1,000 ล้านบาท เพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่บริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ (Pool 1) และต่อมาในเดือนกันยายน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดสรรเงินอีก 1,000 ล้านบาท ผ่านสมาคมธนาคารไทย เพื่อเป็นเงินเสริมกองทุนหนุนสภาพคล่องของบริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ (Pool 2) นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ จากร้อยละ 8 เป็นร้อยละ 9 ต่อปี เพื่อดึงเงินออมเข้าสู่ระบบ

ขณะเดียวกัน บริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ได้พยายามสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุน โดยร่วมกันสร้างกำลังซื้อในตลาดให้กระเตื้องขึ้นแต่ไม่ค่อยได้ผลนัก ในที่สุด ทางกรมจึงได้จัดสรรเงินเพิ่มเติมอีก 3,000 ล้านบาท เพื่อจัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหารุทธิกิจหลักทรัพย์ (กองทุนกรุงไทย) เพื่อให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด นำไปรับจำนำหุ้นของผู้ลงทุนที่เกิดจากการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ และหุ้นที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่างๆ ซื้อไว้ในบัญชีตนเอง โดยมีเงื่อนไขให้ผู้ขายสามารถซื้อคืนได้ภายในกำหนด 3 ปี และเสียค่าธรรมเนียมร้อยละ 9 ต่อปี

ตัวแลกเงินของบริษัท ราชาเงินทุน จำกัด

ปัญหากรณีบริษัท ราชาเงินทุน จำกัด ที่กลายเป็นวิกฤตราชาเงินทุน ได้สร้างความเสียหายให้แก่ระบบเศรษฐกิจและผู้ลงทุนจำนวนมาก ประกอบกับปัจจัยภายนอกที่ไม่เอื้อต่อการลงทุน อาทิ ภาวะเงินตึงตัว และเศรษฐกิจที่ตกต่ำเกือบทุกประเทศทั่วโลก ปัญหาความไม่สงบในประเทศเพื่อนบ้าน และปัญหาด้านการเมืองระหว่างประเทศ ได้ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดยการซื้อขายหลักทรัพย์ในปี 2522 มีมูลค่ารวม 22,533.12 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ 60.66 นอกจากนี้ ผลจากวิกฤตดังกล่าวได้ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ อยู่ในภาวะซบเซาติดต่อกันเป็นเวลานานถึง 8 ปี โดยประมาณ

บรรยากาศการลงทุนที่ซบเซาและความเสียหายจากวิกฤตราชาเงินทุน ได้สร้างความหวาดวิตกให้แก่ผู้ลงทุนและผู้ฝากเงินในขณะนั้น แม้กระทั่งเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งกรรมการของบริษัทสมาชิก ต่างอยู่ในภาวะกดดันอย่างมาก เพราะมีคดีฟ้องร้องกันมากมาย ทั้งกรณีลูกค้าฟ้องบริษัทสมาชิก และบริษัทสมาชิกฟ้องร้องลูกค้า

คุณวิชัย ทองแดง หนึ่งในทนายความที่ทำคดีฟ้องร้องเรื่องหุ้นในยุคนั้นมากที่สุดรายหนึ่ง ได้เล่าบรรยากาศและความรู้สึกในขณะนั้นให้ฟังว่า “บรรยากาศในขณะนั้นเครียดมาก ไม่เฉพาะนักลงทุน แต่เครียดไปถึงเจ้าของบริษัทโบรกเกอร์ด้วย บางท่านที่ผมรู้จักป่วยด้วยอาการเครียดเพราะเกรงว่ากิจการจะล้ม รวมทั้งกรรมการบริษัททุกคนต่างตกเป็นจำเลยหมด บางท่านก็อายุเยอะแล้ว บางคิดก็ว่าจะจบใช้เวลาเป็น 10 ปี กรรมการบางท่านเสียชีวิตไปแล้วก็มี”

“ตอนนั้นมีการฟ้องร้องกันเยอะมาก มีคนเจ็บปวดจากกรณีราชาเงินทุนเยอะมาก นักลงทุนขาดทุนอย่างรุนแรง ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เพราะสมัยก่อนเป็นการลงทุนด้วยมาร์จิน ลูกค้าจึงคืนหนี้ หลายบริษัทถูกฟ้องคดีอาญา โดยลูกค้าฟ้องร้องบริษัทก่อน และอีกหลายบริษัทก็จำเป็นต้องฟ้องร้องลูกค้ากลับ เป็นการใช้สิทธิในทางแพ่งเพื่อเรียกชำระหนี้ บังคับจำนำ จึงเกิดกรณีพิพาทกันทั่วไปหมด

เสื้อสำหรับเจ้าหน้าที่รับอนุญาตของบริษัทสมาชิกใช้สวมขณะปฏิบัติงานในห้องค้าหลักทรัพย์ ด้านหลังเสื้อจะระบุหมายเลขและชื่อย่อบริษัทสมาชิก

ในห้วงดังกล่าว ผมเป็นนักกฎหมายที่ได้ทำกรณีนี้มากหน่อย และได้ศึกษามูลเหตุแห่งปัญหาที่เกิดขึ้น เราพบว่าสืบเนื่องมาจากการขาดระบบการควบคุมดูแลที่ดีพอทั้งของทางการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์ และกฎระเบียบข้อบังคับก็ยังใหม่อยู่และมีช่องโหว่ค่อนข้างมาก สมัยก่อนบริษัทโบรกเกอร์มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานในการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นเล่มสีเหลืองขึ้นมาเล่มหนึ่ง ซึ่งคู่มือเล่มนี้ถูกนำมาใช้กล่าวอ้างในศาลบ่อยมาก”

นั่นคือความรู้สึกของนักกฎหมายที่ต้องเข้าไปแก้ปัญหาคดีการฟ้องร้องคดีความเกี่ยวกับ “หุ้น” ในขณะนั้น

ยุคเริ่มวางรากฐานและพัฒนา

ปี 2523 - 2529

เริ่มวางรากฐานเพื่อพัฒนา

การที่ตลาดหลักทรัพย์ไทยมีลักษณะแตกต่างจากตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศคือ มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ขึ้นก่อนเกิดความต้องการซื้อขายหลักทรัพย์ ดังนั้น การซื้อขายหลักทรัพย์ในระยะแรกๆ จึงไม่ก้าวหน้าคึกคักดังเช่นตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศ ตลาดหลักทรัพย์ในยุคแรกจึงอยู่ในภาวะผันผวนและขาดเสถียรภาพ การแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นการแก้ตามปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าเป็นการป้องกัน ดังเห็นได้จากปัญหาเรื่องใบหุ้นปลอม ปัญหาการชำระราคา และการส่งมอบหุ้นที่ล่าช้า ปัญหาการปันหุ้น ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาเกิดขึ้นก่อน แล้วจึงมีมาตรการแก้ไขตามมา

วันที่ คุณไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในขณะนั้น กล่าวถึงตลาดหลักทรัพย์ฯ ในปี 2523 ซึ่งเป็นช่วงที่ซบเซาที่สุดว่า “ช่วงนั้นเหมือนเป็นช่วงบ้านพัก ก็ต้องมาซ่อมแซม ปรับปรุง และวางรากฐานกันใหม่ ทั้งเรื่องระเบียบข้อบังคับ และการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่จะให้มีเรื่องการห้ามปันหุ้น ซึ่งนั่นเป็นสาเหตุให้ผมในฐานะผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ กับบริษัทโบรกเกอร์มีความขัดข้องกันพอสมควร บริษัทโบรกเกอร์ก็บอกว่า เรื่องอะไรที่ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ จะมาเสนอกฎหมายลงโทษโบรกเกอร์ปันหุ้น เพราะช่วงนั้นนอกจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ทрудหลังจากที่ราคาหุ้นขึ้นไปสูงผิดธรรมชาติแล้ว ก็ยังถูกกระหน่ำด้วยสภาพเศรษฐกิจที่ทรุดโทรม จำได้ว่าอัตราดอกเบี้ยของไทยขึ้นไปร้อยละ 20 ขณะที่อัตราดอกเบี้ยของสหรัฐอเมริกาขึ้นไปถึงร้อยละ 23 และราคาน้ำมันก็ขึ้นด้วย”

“สภาพเช่นนั้นยังไม่วางใจเศรษฐกิจก็ฟื้นลำบาก เมื่อเศรษฐกิจฟื้นลำบาก ตลาดหุ้นก็ฟื้นไม่ได้ เพราะฉะนั้น สภาพตลาดหุ้นก็ซบเซาไปโดยปริยาย ตอนนั้นคนในวงการธุรกิจบอกว่าตลาดหุ้นจะฟื้นไปนานกว่าจะฟื้นตัว ซึ่งก็ใช้เวลาประมาณ 8 ปี เพราะฉะนั้น ช่วงที่ผมเป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ ถือเป็นช่วงที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ซบเซาที่สุด วันหนึ่งๆ ซื้อขายกันเพียง 5 - 10 ล้านบาท และบางวันมีมูลค่าการซื้อขายน้อยมากเพียง 1 - 2 ล้านบาทเท่านั้น และเจ้าหน้าที่ของบริษัทโบรกเกอร์ก็มีความพยายามที่จะซื้อขายให้ได้ถึงวันละ 40 ล้านบาท มีการตั้งเป้าหมายตั้งกติกากัน ซึ่งตรงนั้นที่สุดก็ต้องเลิก เพราะการตั้งเป้าหมายก็เหมือนการไปบังคับให้ต้องซื้อๆ ขายๆ ผลที่ตามมาคือเขาเรียกว่าการโยนหุ้นซึ่งไม่เป็นธรรมชาติ ไม่ถูกหลักการ และผมไม่เห็นด้วย พอปล่อยให้ไปตามธรรมชาติแล้ว มูลค่าการซื้อขายต่อวันก็อยู่ที่ 10 - 20 ล้านบาทเป็นปกติ”

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในตอนนั้นต้องทำสารพัดอย่าง ซึ่งเน้นหนักเรื่องการวางรากฐานระเบียบข้อบังคับต่างๆ หน้าที่ของตลาดหลักทรัพย์ไม่ใช่ทำให้หุ้นขึ้น หุ้นจะขึ้นหรือจะลง ต้องเป็นไปตามสภาพตลาด ต้องขึ้นลงตามเหตุตามผล ราคาหุ้นควรให้เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ใช่ใจใจทำให้ขึ้น นี่คือหลักการที่ศาสตราจารย์ร็อบบิ้นส์ได้กล่าวไว้ตั้งแต่ต้นตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงต้องทำเรื่องการวางระบบ จัดระเบียบข้อบังคับ กติกาหรือกลไกต่างๆ ให้เรียบร้อย”

ในขณะนั้นยังไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์โดยเฉพาะ ผู้กำกับดูแลคือกระทรวงการคลัง โดยคณะรัฐมนตรีเป็น

SET reveals plans to boost stock trading

THE Securities Exchange of Thailand (SET) yesterday revealed its ambitious plans for the development of the stock market this year.

The SET President Mr Paiboon Watanasiritham told a Press

conference that the market hopes daily trading to exceed 300,000 shares, worth 40 million baht. Average daily trading figure last year was 230,000 shares, worth 23.4 million baht.

Mr Paiboon stressed 300,000 shares is only the SET's objective and it would not have anything to do with price movement.

He said the market also hopes to increase the number of listed companies

proach them."

He said this will give investors more choice for investment.

The SET also expected that listed and authorised companies would be able to raise no less than 500 million baht in capital this year, an increase of 3.6%. Last year's increase was 1.39%.

The number of shareholders is also expected to increase by 2,677, or 3.68%. Last year the number dropped by 1,953; a fall of 2.72%.

The stock market will also try to ensure that there is fair and just trading and to protect investors, Mr Paiboon said.

The market will be made more systematic and flexible. Management of the market will also be improved. The SET has already appointed four new directors to help the president

and vice president with development projects. They are Puangsri Prachaubdee, Mr Surasak Duangvisut, Mr Suthichai Jitvanij and Nit Chongdee.

Paiboon

- หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวเกี่ยวกับแผนงานของตลาดหลักทรัพย์
- คุณไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม กับกิจกรรมส่งเสริมความรู้ผู้ลงทุน

ผู้แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังนั้น เรื่องสำคัญๆ ของตลาดหลักทรัพย์ จะต้องผ่านคณะที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องตลาดหลักทรัพย์ ออกกฎกติกา หรือบริษัทจดทะเบียนออกหุ้นใหม่

ปี 2523 ตลาดหลักทรัพย์ ได้ดำเนินการเพื่อจัดระเบียบในหลายด้าน อาทิ กำหนดระเบียบการปฏิบัติงานด้านธุรกิจหลักทรัพย์ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและเอกสารที่ใช้เกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์ของบริษัทสมาชิกให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2524 รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทสมาชิก และตรวจสอบการร้องเรียนของลูกค้าและของบริษัทสมาชิกด้วยกัน ตลอดจนปรับปรุง

แบบรายงานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ การวิเคราะห์ฐานะการเงินและการดำเนินงานของบริษัทสมาชิกมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ เพื่อให้ผู้ลงทุนได้มีข้อมูลเพียงพอประกอบการตัดสินใจลงทุน ตลาดหลักทรัพย์ ได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต จัดทำและนำเสนอรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานต่อตลาดหลักทรัพย์ อาทิ งบการเงินรายไตรมาส ที่ผ่านการสอบทานจากผู้สอบบัญชี รายงานประจำปี และรายงานการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม (แบบรายงาน บจ. 1.1) เริ่มตั้งแต่งบการเงินงวดสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2523

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการลงทุนในช่วงปี 2524

ขณะเดียวกัน ตลาดหลักทรัพย์ ได้ขยายงานและพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่นายทะเบียนหลักทรัพย์ได้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ลงทุน นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ให้ทราบถึงความสำคัญและขอบเขตการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น ในช่วงเวลาดังกล่าว ตลาดหลักทรัพย์ ยังคงทำหน้าที่ในการประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาและวางแนวทางการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ ให้ก้าวหน้า และเป็นการเสริมสร้างตลาดทุนของประเทศให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศ

การซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงนี้ซบเซาอย่างมาก โดยในปี 2523 มีมูลค่าการซื้อขายเพียง 6,559.22 ล้านบาท ลดลงจากปี 2522 ถึงร้อยละ 70.89 และในปี 2524 มีมูลค่าซื้อขายเพียง 2,897.68 ล้านบาท

หรือลดลงร้อยละ 55.82 อย่างไรก็ตาม บรรยากาศการซื้อขายหลักทรัพย์เริ่มกลับมาคึกคักในปี 2525 เนื่องจากสถาบันการเงินมีสภาพคล่องที่สูงขึ้น และอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศเริ่มลดลง โดยมีมูลค่าการซื้อขายทั้งสิ้น 5,965.72 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนกว่าเท่าตัว ซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนที่เริ่มกลับคืนมา

ดังที่คุณกำจร สติรกุล อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นอดีตประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2525 - 2527) กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า¹⁴ “ตลอดระยะเวลา 8 ปี ที่รัฐบาลได้จัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ ขึ้น เพื่อส่งเสริมการระดมทุนและพัฒนาตลาดทุน และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น กิจกรรมตลาดหลักทรัพย์ ได้พัฒนาเป็นลำดับ แม้จะมีอุปสรรคในบางครั้งบางคราว แต่ตลาดหลักทรัพย์ ก็สามารถยืนหยัดและฟันฝ่าอุปสรรคมาได้ ขณะนี้ตลาดหลักทรัพย์ ได้ผ่านพ้นยุคของการก่อตั้งและกำลังย่างเข้าสู่ยุคแห่งการพัฒนาโดยสมบูรณ์”

อย่างไรก็ตาม ตลาดหลักทรัพย์ ยังคงต้องเดินหน้าสู่การพัฒนาในก้าวต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หลักที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งคุณไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ ว่า

“ตลาดหุ้นเป็นกลไกของระบบทุนนิยม เป็นเครื่องมือที่ทำให้การถือหุ้นกระจายไปยังหมู่คนจำนวนมาก มากกว่ากระจุกความร่ำรวยอยู่ในกลุ่มคนไม่กี่คน และในความเห็นของผม วัตถุประสงค์ข้อนี้ยังไม่บรรลุเท่าที่ควร ถึงแม้ตลาดหุ้นคึกคัก มีคนร่ำรวยขึ้นมา แต่การกระจายความเป็นเจ้าของกิจการยังมีไม่มาก”

¹⁴ รายงานประจำปี 2525 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เริ่มจัดระเบียบและสร้างความเชื่อมั่น

สถานการณ์เศรษฐกิจไทยที่ยังคงผันผวนและภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ซบเซาต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงปี 2525 คุณสิริลักษณ์ รัตนกร อดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 4 (2525 - 2528) ได้กล่าวย้อนถึงความรู้สึกในช่วงนั้นว่า เขามารับตำแหน่งในขณะที่ยุทธศาสตร์การเงินของตลาดหลักทรัพย์ฯ กำลังย่ำแย่ เมื่อทำประมาณการงบประมาณการเงินล่วงหน้า 3 ปี (ปี 2526 - 2528) พบว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ จะประสบภาวะขาดทุน จึงได้ปรับปรุงการดำเนินงานในด้านต่างๆ ทันทีโดยยึดหลักว่าการเงินของตลาดหลักทรัพย์ฯ จะขาดทุนไม่ได้ ต้องเป็นงบสมดุลเท่านั้น ซึ่งในที่สุดก็ทำได้สำเร็จ เพราะมีการประหยัดเพื่อลดค่าใช้จ่ายอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งเพิ่มรายได้ด้วยการเร่งหาบริษัทเข้ามาจดทะเบียน หลังจากนั้นได้มุ่งเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ลงทุน บริษัทจดทะเบียน และบริษัทสมาชิก โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ

“ภารกิจในขณะนั้น ไม่ใช่จัดระเบียบตลาดหลักทรัพย์ฯ เพียงอย่างเดียว แต่ต้องฟื้นฟูด้วย เพื่อช่วยให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ พ้นขั้นมาทำให้ทุกฝ่ายมีความมั่นใจกลับคืนมา พร้อมทั้งจัดระเบียบการกำกับ การซื้อขาย เรื่องอินไซด์เทรดดิ้ง และการยกระดับมาตรฐานบัญชีของบริษัทจดทะเบียน”

ในด้านการจัดระเบียบที่สำคัญคือ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ยังไม่ครบถ้วนและพอเพียงที่จะคุ้มครองผู้ที่ทำการ

ซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งผู้ลงทุนและบริษัทสมาชิก ที่มีปัญหาในเรื่องการโอนหลักทรัพย์ การจดทะเบียนผู้ถือหลักทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่มีบทบัญญัติควบคุมการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีเจตนาให้ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด การซื้อขายหลักทรัพย์โดยบุคคลภายใน การซื้อขายหลักทรัพย์ล่วงหน้าโดยไม่มีหลักทรัพย์ในครอบครอง¹⁵ การแก้ไขกฎหมายฉบับนี้มีความสำคัญต่อการจัดระเบียบตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้กลไกต่างๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ และธุรกิจหลักทรัพย์ทำงานได้อย่างมีระเบียบ ยุติธรรม และโปร่งใส

คุณสิริลักษณ์เล่าว่า “ตอนนั้นเราต้องพยายามเน้นให้คนรู้ว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความสำคัญกับประเทศชาติ เช่นเดียวกับเรื่องธรรมาภิบาลก็พูดกันมาตลอด แต่สมัยนั้นไม่ได้ใช้คำว่าธรรมาภิบาล”

“ตอนแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เรียนหารือท่านประธานสภา (คุณอุทัย พิมพ์ใจชน) พร้อมทั้งเรียนเชิญท่านและท่านสมาชิกสภาผู้แทนฯ มาเยี่ยมชมกิจการตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อที่จะถือเป็นโอกาสในการชี้แจงข้อมูลและประเด็นต่างๆ ที่เราเสนอขอแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ซึ่งก็ได้ผลดี เมื่อมีการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้เข้าพิจารณาในสภาฯ ก็ผ่านการพิจารณา 3 วาระรวด และเสร็จในวันสุดท้ายของการประชุมสภาฯ ซึ่งช่วงนั้นเรายังอยู่ที่อาคารศูนย์การค้าสยาม”

ช่วงปลายปี 2525 เศรษฐกิจไทยเริ่มคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น และต่อเนื่องถึงปี 2526 เป็นโอกาสที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ย้ายที่ทำการใหม่ จากอาคารศูนย์การค้าสยามมาอยู่ที่อาคารสินธร ถนนวิฑูรย์ เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2526

¹⁵ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527

ในที่สุด พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ได้มีการประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2527¹⁶ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในหลายมาตรา เพื่อเป็นการคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุน รวมทั้งเอื้อต่อการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์และธุรกรรมในธุรกิจหลักทรัพย์ โดยประเด็นที่สำคัญๆ ได้แก่

- ให้บริษัทจดทะเบียน และบริษัทที่อยู่ระหว่างการยื่นคำขอเข้าจดทะเบียน มีสิทธิในการเสนอขายหุ้นใหม่และหุ้นกู้ต่อประชาชนได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด
- ให้บริษัทสมาชิกกระทำการเป็นนายหน้าและหรือตัวแทนของบุคคลใดๆ ในการซื้อขายหลักทรัพย์ได้

- ให้ใช้หลักทรัพย์อย่างเดียวกันแทนกันได้สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ และในการยึดถือหรือส่งคืนหลักทรัพย์ที่เป็นหลักประกันการชำระหนี้เงินกู้
- ให้บริษัทจดทะเบียนต้องรายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้จัดการฯ ซึ่งถือหลักทรัพย์ของบริษัทฯ และให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องรายงานการถือหลักทรัพย์
- กำหนดความผิดสำหรับการกระทำต่างๆ เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีเจตนาทำให้ราคาหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด การซื้อขายหลักทรัพย์โดยบุคคลภายใน การซื้อขายหลักทรัพย์โดยไม่ใช้หลักทรัพย์ในครอบครอง และการ

¹⁶ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 101 ตอนที่ 131 วันที่ 26 กันยายน 2527

แจ้งข้อความเท็จเกี่ยวกับฐานะการเงินของบริษัทจดทะเบียน โดยการแพร่ข่าวเพื่อสร้างราคาหลักทรัพย์

- ให้คณะกรรมการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งเป็นผู้มีอำนาจเปรียบเทียบความผิด

หลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) ได้สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนในด้านการกำกับดูแลและผู้ลงทุนต่างประเทศเริ่มสนใจเข้ามาลงทุน ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงริเริ่มการโรดโชว์ตลาดทุนไทยเป็นครั้งแรกในปี 2528 เพื่อเชิญชวนผู้ลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในตลาดทุนไทย โดยจัดการสัมมนาระหว่างประเทศ เรื่อง “Take-off Time for Thai Capital Market” เมื่อวันที่ 28 - 29 พฤศจิกายน 2527 และเชิญ Mr.Mark Mobius ผู้บริหารกองทุนขนาดใหญ่ของสหรัฐอเมริกาเป็นวิทยากร นอกจากนี้ ยังได้ประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของผู้ลงทุนต่างประเทศ โดยร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย พิจารณาปรับปรุงกระบวนการนำเงินลงทุนออกนอกประเทศ ซึ่งตอนนั้นต้องใช้เวลาจนถึง 21 วัน และร่วมกับกรมสรรพากร พิจารณาเรื่องอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศต่างๆ เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการเสียภาษีสำหรับเงินได้ที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทย

แม้ว่าในปี 2527 ฐานะการเงินโดยรวมของประเทศอยู่ในภาวะย่ำแย่ มีการขาดดุลงบประมาณ ขาดดุลการค้า และขาดดุลการชำระเงิน เกิดภาวะเงินดิ่งตัว และอัตราดอกเบี้ยสูง รวมทั้งความไม่มั่นใจในเสถียรภาพของค่าเงินบาท ซึ่งในที่สุดธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศปรับระบบอัตราแลกเปลี่ยน ส่วนบรรยากาศการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้น แม้จะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว แต่มีมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์รวม 10,871.20 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 9,323.90 ล้านบาท ในปี 2526 เนื่องจากเริ่มมีผู้ลงทุนต่างประเทศเข้ามาลงทุนมากขึ้น และมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในปี 2528 เพิ่มขึ้นเป็น 16,472.86 ล้านบาท

ขณะเดียวกัน ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ อดีตกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 5 (2528 - 2535) ได้กล่าวถึง

เหตุการณ์ในปี 2528 ช่วงที่ฐานะการเงินของประเทศกำลังประสบปัญหาว่า “ในปี 2528 ทางสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้จัดสัมมนาเรื่องทิศทางเศรษฐกิจไทย การสัมมนาในครั้งนั้น ทุกคนค่อนข้างมองอนาคตของประเทศไทยไปในทิศทางที่ถดถอยหรือเศร้าหมองว่าประเทศไทยในตอนนั้น ยุคพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี คงเหมือนประเทศฟิลิปปินส์และเม็กซิโก แต่ในขณะนั้นมีผู้แทนจากธนาคารโลกท่านหนึ่งได้ลุกขึ้นมาพูดว่า ‘รู้สึกว่าคุณท่านกำลังเศร้าซึมหมดหวัง เหมือนมองไม่เห็นอนาคตในวันข้างหน้า แต่ท่านไม่นึกหรือว่าประเทศไทยนั้นมีพระสยามเทวาธิราช’ นี่คือถ้อยคำที่เรียงร้อยจากความคิดของชาวต่างชาติคนหนึ่ง ซึ่งสามารถเรียกเสียงฮือฮาจากที่ประชุมได้มากพอสมควร”

ขณะที่สภาพคล่องทางการเงินของประเทศมีมากขึ้น ในปี 2529 มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยรวม 5 ครั้ง และรัฐบาลให้ความสนใจที่จะพัฒนาตลาดทุนอย่างจริงจัง โดยได้ปรับโครงสร้างภาษีที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มากขึ้น และแก้ไขระเบียบการปริวรรตเงินตราเพื่อให้ผู้ลงทุนต่างประเทศส่งผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ออกนอกประเทศได้รวดเร็วขึ้น ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศเริ่มฟื้นตัว ทำให้ผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนดีขึ้น นอกจากนี้ ได้มีการจัดตั้งกองทุนบางกอกฟันด์ และกองทุนไทยแลนด์ฟันด์ เพื่อระดมทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ บัณฑิตต่างๆ เหล่านี้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในปี 2529 เพิ่มขึ้นเป็น 29,848.22 ล้านบาท และดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) ปิด ณ สิ้นปีที่ระดับ 207.20

ทั้งนี้ ระหว่างปี 2523 - 2529 ประเทศไทยได้ปรับระบบอัตราแลกเปลี่ยน 2 ครั้ง ครั้งแรกในปี 2523 และครั้งต่อมาในปี 2527 เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่ขาดดุลค่อนข้างสูงในขณะนั้น และในสมัยรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีการขุดพบก๊าซธรรมชาติ และประกาศว่าประเทศไทยจะโชติช่วงชัชวาล ซึ่งหลังจากนั้นเศรษฐกิจของประเทศไทยก็มีการขยายตัวที่สูงขึ้น

ยุคพัฒนาอย่างก้าวกระโดด

ปี 2530 - 2534

ด้วยความพยายามของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจประเทศไทยจึงเริ่มมีงบประมาณเกินดุลในปี 2530 ขณะเดียวกัน ปัจจัยพื้นฐานของเศรษฐกิจไทยเริ่มแข็งแกร่งขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2530 พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้ประกาศจุดยืนของประเทศไทยด้วยสโลแกน “เปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า”

จากแบล็กมันเดย์ ...
ถึงสงครามอ่าวเปอร์เซีย

สถานการณ์ต่างๆ ที่คลี่คลาย บรรยากาศบานน้ำกำลังจะกลับมา เศรษฐกิจยุคโชติช่วงชัชวาลกำลังเริ่มต้นขึ้น ภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ในปี 2530 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 123,420.91 ล้านบาท และดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ขึ้นไปสูงสุดที่ระดับ 472.86 จุด เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2530 ก่อนที่จะประสบกับวิกฤตการณ์แบล็กมันเดย์ (Black Monday) ในวันจันทร์ทมิฬที่ 19 ตุลาคม 2530 จากการที่ราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ต่างๆ ทั่วโลกลดต่ำลงอย่างรวดเร็ว นำโดยดัชนีดาวโจนส์ (Dow Jones Industrial Average) ของตลาดหลักทรัพย์นิวยอร์กที่ตกลงมาถึง 508.32 จุดในวันเดียว ขณะที่ดัชนีฮั่งเส็ง (Hang Seng Index) ของตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกงตกลงถึง 420.81 จุด ทำให้ผู้ลงทุนต่างชาติลังเล

หุ้นจำนวนมาก ผลกระทบที่ตามมาคือ ความตื่นตระหนกและการสูญเสียความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนไทย จนมีการสั่งขายหุ้นเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานเกือบ 2 เดือน

ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ เล่าว่า “ตอนเกิดเหตุการณ์นี้ ผมกำลังเดินทางไปโรดโชว์ในต่างประเทศ จากออสเตรเลียไปนิวซีแลนด์ ตอนนั้นตลาดหุ้นทั่วโลกปั่นป่วนแล้ว คณะของเราก็ต้องเร่งเวลากลับเร็วขึ้น พอมาถึงฮ่องกง ก็ได้คุยกับตลาดหุ้นฮ่องกง ผมก็บอกว่าตลาดหลักทรัพย์ไม่ควรปิด เพราะตลาดหลักทรัพย์ควรเป็นกลไกเปิดอยู่เสมอ ถ้าหากปิดจะกระทบความน่าเชื่อถือของนักลงทุน สภาพคล่องจะหมดไป เขาอยากจะขายก็ขายไม่ได้ แต่ถ้าตลาดเปิดอยู่ เขาอยากจะขายเท่าไรก็ขาย ราคาต่ำก็ขาย ซึ่งเขาสามารถทำได้ แต่ตอนนั้นทางฮ่องกงเขาให้เหตุผลว่า ถ้าไม่ปิดตลาด คนจะกระโดดตึกตายเยอะมาก จึงจำเป็นต้องปิด ซึ่งผมได้โทรศัพท์มาเรียนหาหรือท่านอาจารย์สังเวียน อินทวิชัย (ผู้ทำกรแทนขณะนั้น) ว่า ไม่ว่าจะด้วยอะไรก็ตาม เราต้องไม่ปิดตลาดหุ้น อันนี้ถือเป็นหลักการหรือปรัชญาของตลาดหุ้น”

วิกฤตการณ์ในตอนนั้นเป็นสถานการณ์ที่กดดันมาก ดร.มารวยเล่าต่อว่า “ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ ถูกขู่ฆ่าทางโทรศัพท์ทุกวัน จนเบอร์โทรศัพท์ที่บ้านผมต้องขอให้องค์กรโทรศัพท์ ระวังไป ทุกวันนี้ก็ยังปิดอยู่ สถานการณ์ตอนนั้นไม่มีใครซื้อขายเลย ราคาหุ้นก็ลดลงอย่างต่อเนื่อง เพราะมีแต่คนเคาะขาย ดัชนีราคาหุ้นลดลงมาทุกวัน”

ทั้งนี้ มาตรการต่างๆ ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในขณะนั้น ได้แก่

1. ลดมาร์จินเพื่อการกู้ยืมเงิน เพื่อซื้อหุ้น จากร้อยละ 70 เหลือร้อยละ 50 เพื่อเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ลงทุน
2. เสนอคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อขออนุมัติปรับช่วงการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของราคาซื้อขายหลักทรัพย์ (Price Spread) เป็นการชั่วคราว จากร้อยละ 10 ของราคาปิดวันก่อนหน้า เหลือร้อยละ 5 เพื่อป้องกันไม่ให้อาณาเขตหลักทรัพย์มีการผันผวนมากเกินไป
3. อนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์ลงทุนในหุ้นได้มากขึ้น จากเดิมที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ไม่ให้เกินกว่าร้อยละ 60 ของเงินกองทุน เพิ่มเป็นร้อยละ 100 พร้อมทั้งขอความร่วมมือไปยังธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ให้ซื้อหุ้นเพิ่มขึ้น
4. บริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ ร่วมกันจัดตั้งกองทุนร่วมพัฒนามูลค่ารวม 1,000 ล้านบาท เป็นกองทุนปิดอายุ 6 ปี โดยบริษัทสมาชิกจ่ายสมทบรายละ 30 ล้านบาท หากรายได้ไม่มีเงิน สามารถกู้ยืมเงินจากบริษัทหลักทรัพย์รายใหญ่ได้

หลังจากที่เศรษฐกิจไทยเติบโตสูงถึงร้อยละ 13 ในปี 2531 ดังนั้นจึงไม่มีอะไรมาหยุดยั้งการฟื้นตัวของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ ปริมาณและมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์หนาแน่นมากขึ้น ทั้งจากผู้ลงทุนในประเทศและต่างประเทศ

และแล้วเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันก็เกิดขึ้นอีกครั้ง เรียกว่ามันแบล็คมันเดย์ ในวันที่ 16 ตุลาคม 2532 ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลกตกต่ำอย่างรวดเร็ว โดยดัชนีราคาหุ้นของตลาดหลักทรัพย์นิวยอร์กลดลง 190.58 จุด ตลาดหลักทรัพย์โตเกียวลดลง 647.33 จุด ส่งผลให้ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ไทยในวันเดียวกันนั้นลดลง 44.15 จุด จากรดับ 705.60 จุด เหลือ 661.45 จุด

ทว่าสถานการณ์ดังกล่าวไม่ได้รุนแรงเหมือนแบล็คมันเดย์ เพราะปัจจัยด้านเศรษฐกิจโลกที่แตกต่างกัน ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงเร่งทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ลงทุนเข้าใจถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่า เป็นภาวะตื่นตระหนกมากกว่ามาจากปัจจัยพื้นฐาน ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงไม่ได้เข้าแทรกแซงตลาด โดยปล่อยให้ไปตามกลไกและสภาพที่เป็นจริง

เมื่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มสดใสขึ้น ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงปรับตัวสูงขึ้นผ่านจุดสูงสุดก่อนหน้าเหตุการณ์วันจันทร์ทมิฬ มาอยู่ที่ระดับ 879.19 จุด เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2532 และมีมูลค่าการซื้อขายรวมทั้งปีเพิ่มขึ้นเป็น 377,067.01 ล้านบาท

ต่อมา ได้เกิดเหตุการณ์กรณีปั่นหุ้นของบริษัทหลักทรัพย์ ชาวไทย จำกัด ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้ออกมาตรการสั่งห้ามไม่ให้บริษัทสมาชิกรับคำสั่งซื้อขายจากบริษัทหลักทรัพย์ ชาวไทย จำกัด ขณะเดียวกันตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้สั่งทีมงานและเจ้าหน้าที่สำนักงานสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ ไปรวบรวมหลักฐานในการฟ้องร้องและดำเนินคดี

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้กลับมาผันผวนอีกครั้งเมื่อเกิดสงครามอ่าวเปอร์เซีย ในวันที่ 2 สิงหาคม 2533 จากการที่อิรักส่งกองกำลังบุกเข้ายึดคูเวต ส่งผลกระทบต่อตลาดน้ำมัน ตลาดเงิน และตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก ทำให้ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ไทยปิด ณ สิ้นปี 2533 ที่ระดับ 612.86 จุด

มาตรการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในขณะนั้นก็คือ การปรับลดมาร์จินถึง 3 ครั้ง ในระหว่างเดือนสิงหาคมถึงธันวาคม 2533 เพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ลงทุน โดยครั้งแรกลดจากร้อยละ 100 เป็นร้อยละ 70 ต่อมาลดลงเหลือร้อยละ 50 และร้อยละ 40 ตามลำดับ ขณะเดียวกันได้ประสานงานกับธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่ออนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์สามารถลงทุนในหุ้นได้เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้คือ จากร้อยละ 60 เป็นร้อยละ 100 ของเงินกองทุน นอกจากนี้ได้มีการจัดตั้งกองทุนร่วมพัฒนา 2 ชั้น ในวงเงิน 5,000 ล้านบาท เป็นกองทุนปิดอายุ 5 ปี โดยขอความร่วมมือจากบริษัทสมาชิกให้ร่วมลงทุน

แม้จะมีวิกฤตการณ์ที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้นบ่อยครั้งในช่วงเวลาดังกล่าว แต่เนื่องจากเศรษฐกิจไทยมีการเติบโตในอัตราสูง จึงทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถกลับมาฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว ในที่สุด เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองโดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ในเดือนธันวาคมปีเดียวกันได้ช่วยให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการซื้อขายคึกคักอีกครั้งในช่วงปลายปี 2534

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ และคุณชวน หลีกภัย ขณะเยี่ยมชมตลาดหลักทรัพย์

เติบโตพร้อมเศรษฐกิจไทย

ช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศไทยเริ่มฟื้นตัวขึ้นในปี 2529 มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 5.5 และมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วงระหว่างปี 2530 - 2534 ในอัตราเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 10 ต่อปีจากการที่รัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ดำเนินนโยบายผลักดันให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวจากภาคการเกษตรมาสู่ภาคอุตสาหกรรม ทำให้ภาคอุตสาหกรรมมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และจำเป็นต้องหาแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินธุรกิจและขยายกำลังการผลิต ส่งผลให้ธุรกิจภาคเอกชนมีความต้องการระดมทุนกันมากมาย ดังเห็นได้ว่าในช่วงปี 2529 - 2534 มีบริษัทต่างๆ เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นจำนวนมาก

ประเทศไทยในขณะนั้นมีการลงทุนมากกว่าการออม เป็นเหตุให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของไทยต้องพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ โดยการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเข้ามาเพื่อปิดช่องว่างดังกล่าว ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งทำหน้าที่เป็นแหล่งระดมทุนที่สำคัญ จึงได้มีการปรับกลยุทธ์พื้นฐานเพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ สามารถก้าวไปสู่ระดับสากลมากขึ้น และทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางในการระดมทุนทั้งจากต่างประเทศและในประเทศให้แก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ของไทย ซึ่งผลพวงจากการปรับกลยุทธ์พื้นฐานในครั้งนั้น ส่งผลให้ในระยะต่อมาตลาดหลักทรัพย์มีอัตราการเติบโตที่สูงมาก และเป็นที่ยอมรับจากผู้ลงทุนทั้งไทยและต่างประเทศ ในฐานะเป็นแหล่งระดมทุนที่มีความมั่นคง มีเสถียรภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกับตลาดหลักทรัพย์สากลอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2529 - 2534 ตลาดหลักทรัพย์ ยังคงมีแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตลาดทุนไว้¹⁷ ดังนี้

¹⁷ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) บทที่ 4 การระดมเงินออมและบทบาทของภาคเอกชนในการพัฒนา

1. ปรับปรุงโครงสร้างของตลาดหลักทรัพย์ โดยแยกอำนาจหน้าที่การกำกับดูแลออกจากการบริหารกิจการปกติ
2. ให้มีหน่วยงานในกระทรวงการคลังทำหน้าที่พัฒนาตลาดทุนอย่างต่อเนื่องและสมบูรณ์
3. สร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนในตลาดหุ้นสามัญให้แก่ผู้ลงทุนโดย

- 3.1 จัดให้มีมาตรการเพื่อป้องกันการสร้างราคาหลักทรัพย์อันเป็นการเอาเปรียบผู้ลงทุนโดยไม่เป็นธรรม
- 3.2 ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ลงทุนได้ทราบข้อมูลที่จำเป็นมากขึ้นและรวดเร็วขึ้น
- 3.3 รณรงค์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์และบริษัทนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์
- 3.4 สร้างพื้นฐานการศึกษาเรื่องตลาดหุ้นให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

4. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการระดมเงินออมระยะปานกลางและระยะยาว

5. ส่งเสริมและพัฒนากิจการตลาดหลักทรัพย์เพื่อให้เป็นแหล่งระดมเงินออมที่สำคัญ โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรแก่กิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และผู้ลงทุนในจำนวนที่เหมาะสม

6. ส่งเสริมให้มีผู้ลงทุนประเภทสถาบันมากขึ้น และผู้ลงทุนประเภทสถาบันที่มีอยู่แล้วก็ควรส่งเสริมให้เข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น

7. ส่งเสริมให้กิจการรัฐวิสาหกิจต่างๆ ที่มีฐานะและการดำเนินงานดีออกหุ้นกู้ และนำหุ้นกู้ดังกล่าวเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

8. ส่งเสริมให้บริษัทนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณและมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี

ดร. มารวย ผดุงสิทธิ์ กล่าวย้อนถึงสถานการณ์ตลาดหลักทรัพย์ขณะเข้ามารับตำแหน่งกรรมการและผู้จัดการ เมื่อเดือนกันยายน 2528 ว่า “นอกจากการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ไม่มีแล้ว หุ้นหรือสินค้าของเราที่ไม่มี จึงจำเป็นต้องติดต่อกับคนให้บริษัทต่างๆ นำหุ้นเข้ามาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ แม้แต่ท่านประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ในสมัยนั้น (คุณดุสิต สุวัณนกุล) ท่านยังต้องไป คือ ในตอนเช้าเรา

ทำงานที่ตลาดหลักทรัพย์ พอดตกบ่ายเราก็ออกไปพบผู้บริหารบริษัทต่างๆ เพื่อเชิญชวนให้เข้ามาจดทะเบียน ในตอนนั้นก็ยังไม่ค่อยสนใจมากนัก แต่เขาก็รับไว้พิจารณา ซึ่งพอเวลาผ่านไประยะหนึ่ง บริษัทเหล่านั้นก็เข้ามาจดทะเบียนกันหมด”

เป้าหมายของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในขณะนั้น นอกจากการเพิ่มจำนวนสินค้าแล้ว ยังต้องการให้สินค้ามีความหลากหลาย โดยให้มีการกระจายออกไปในทุกๆ ภาคเศรษฐกิจ ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมที่ยังไม่มีในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในตอนนั้น ได้แก่ ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ สิ่งพิมพ์ พลังงาน รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น โดย ดร.มารวยเล่าต่อว่า ตอนนั้นได้หารือกันว่า “ถ้าต้องมารอแบบนี้ โอกาสที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะฟื้นตัวคงลำบาก ฉะนั้น เราคงต้องใช้นโยบายที่เรียกว่า *Internationalization* หรือ แผนพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เป็นตลาดสากล คือ ต้องไปหาผู้ลงทุนจากต่างประเทศ หรือโรดโชว์ (*Road Show*) โครงการนี้ได้มีการริเริ่มไปบ้างในสมัยคุณสิริลักษณ์ รัตนกร กรรมการและผู้จัดการ คนก่อนหน้า โดยได้มีการจัดสัมมนาระหว่างประเทศเป็นครั้งแรกในหัวข้อ “*Take-off Time for Thai Capital Market*” เพื่อประชาสัมพันธ์และแนะนำตลาดหลักทรัพย์ไทยต่อผู้ลงทุนต่างประเทศ ซึ่งผมเห็นว่าเป็นแนวทางที่ถูกต้อง เพราะเศรษฐกิจในขณะนั้นค่อนข้างย่ำแย่ เงินออมในประเทศมีน้อย โอกาสที่จะให้ผู้ลงทุนในประเทศเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้นเป็นไปได้น้อยมาก”

“การโรดโชว์ในช่วงนั้นได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิเอเชีย (*The Asia Foundation*) ซึ่งช่วยประสานงานกับบริษัทโบรกเกอร์รายหนึ่งในสหรัฐอเมริกา และเป็นการสนับสนุนในขอบเขตจำกัด ในขณะนั้นผู้ลงทุนต่างประเทศส่วนใหญ่ยังไม่รู้จักตลาดหลักทรัพย์ไทย ทาง *Asia Foundation* ได้จัดให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ พบปะกับผู้ลงทุนที่ซานฟรานซิสโก และจากนั้นก็ไปอีกหลายที่ อาทิ บริษัทโบรกเกอร์ที่นิวยอร์ก ซึ่งเขาก็ไม่ได้สนใจเราเท่าใด และคนที่มาพบเราก็เป็นเจ้าหน้าที่ระดับเล็กๆ แต่เราก็พยายามนำเสนอข้อมูลให้เขาฟัง แม้ว่าการไปโรดโชว์ในครั้งนั้นของเรา

การเสนอค่าเข้าเป็นสมาชิก	
ชื่อบริษัท	จำนวนเงิน(บาท)
1. บงล.แปซิฟิกไฟแนนซ์ จำกัด	25,674,000
2. บงล.นครหลวงเครดิต จำกัด	62,290,000
3. บงล.ไทยฟูจิ จำกัด	41,190,000
4. บงล.นครหลวง จำกัด	47,390,000
5. บล.เฟิร์สท์ แปซิฟิก เอเชีย จำกัด	55,500,000

จะดูกระจอกมาก แต่ผลที่ได้รับคือ ชาวของเราเริ่มแพร่หลาย เป็นที่รู้จักของบริษัทหลักทรัพย์และผู้ลงทุนต่างประเทศ หลังจากนั้นก็เริ่มมีการเข้ามาติดต่อ บทบาทของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงนั้น เราเริ่มมีการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก”

ในด้านของการพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์นั้น ในช่วงนี้ได้มีการพิจารณาเพิ่มจำนวนบริษัทสมาชิก เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์แก่ผู้ลงทุนอย่างแพร่หลายมากขึ้น โดยคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีมติรับบริษัทสมาชิกใหม่อย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการเพิ่มบริษัทสมาชิกจำนวน 4 บริษัท ในปี 2530¹⁸ ต่อมาเพิ่มอีก 3 บริษัท ในปี 2532¹⁹ และ 5 บริษัท ในปี 2534²⁰ ส่งผลให้บริษัทสมาชิกเพิ่มจำนวนจาก 30 บริษัท เมื่อเริ่มเปิดดำเนินงานในปี 2518 เป็น 40 บริษัท เมื่อสิ้นปี 2534

ในยุคสมัยของ ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ เป็นช่วงเวลาของการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างแท้จริง เพื่อยกระดับการดำเนินงานสู่มาตรฐานสากล และยิ่งไปกว่านั้น เป็นการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญเพื่อรองรับพัฒนาการของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

¹⁸ ประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์ เอเชีย จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ โกลด์ฮิลล์ จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ศรีมิตร จำกัด และ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนสยาม จำกัด

¹⁹ ประกอบด้วย บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นครหลวงเครดิต จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ เฟิร์สท์ แปซิฟิก เอเชีย จำกัด และ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นครหลวง จำกัด

²⁰ ประกอบด้วย บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ วอลล์สตรีท จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนพล จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไทยฟูจิ จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ มหาธนกิจ จำกัด และ บริษัทหลักทรัพย์ ยูไนเต็ต จำกัด

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Stock Exchange of Thailand

800

600

400

2532

2534

2533

2531

2530

27

ก ำ ว แ ร ก ส ู่ ต ล า ด ท ุ น โ ล ก

เมื่อตลาดหลักทรัพย์ฯ เติบโตมาได้ระดับหนึ่ง จึงเริ่มไต่บันไดสู่โลกกว้างของตลาดทุนโลก โดยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กรระหว่างประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์และตลาดทุนในระดับสากล เพื่อเป็นการเผยแพร่ตลาดหลักทรัพย์ไทยและสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ลงทุนต่างประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2524 ด้วยการเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรสำคัญในตลาดทุนโลก นั่นคือ เข้าเป็นสมาชิกสมทบ (Corresponding Exchange Member) ของสมาพันธ์ตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (The World Federation of Exchanges : WFE ซึ่งเดิมชื่อ Federation Internationale des Bourses de Valuers : FIBV) และต่อมาในปี 2533 ได้ปรับสถานะเป็นสมาชิกสามัญ (Full Member) จากนั้นในปี 2525 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เข้าเป็นสมาชิกของสหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์ภาคพื้น เอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (The East Asian and Oceanian Stock Exchanges Federation : EAOSEF)

เนื่องจากตลาดทุนไทยในขณะนั้นยังไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่กำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดทุนโดยรวม ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงมีบทบาทหน้าที่หลัก 3 ประการ คือ 1. บทบาทหน้าที่ในการเป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ 2. บทบาทหน้าที่ในการพัฒนา และ 3. บทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแล ซึ่งพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ได้ระบุเรื่องการกำกับดูแลร่วมกัน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน และมีเจ้าหน้าที่ 3 ฝ่าย อันได้แก่ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (International Organization of Securities Commission : IOSCO) เมื่อปี 2533 จึงต้องชี้แจงว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ใช่องค์กรแบบ Securities Exchange Commission (SEC)

“

ในช่วงนี้เอง ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการเปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษ
จากเดิม ‘The Securities Exchange of Thailand’ เป็น
‘The Stock Exchange of Thailand’
โดยมีชื่อย่อว่า ‘SET’ เช่นเดิม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2534

”

แต่ก็มีบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายในด้านการกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ ด้วย โดยในอนาคตจะมีการแยกหน้าที่ด้านการกำกับดูแลออกมา และตั้งองค์กรเฉพาะขึ้นมาทำหน้าที่นี้ เมื่อนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็จะถอนตัวออก และให้องค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่เข้าเป็นสมาชิกแทน ซึ่งต่อมาในปี 2535 หลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) แล้ว สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ก็ได้เข้าเป็นสมาชิกสามัญ (Full Member) ของ IOSCO ในขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีสถานะเป็นสมาชิกสมทบ (Affiliate Member)

นอกเหนือจากการเป็นสมาชิกและเข้าร่วมในการประชุมหรือสัมมนาต่างๆ ขององค์กรระหว่างประเทศดังกล่าวแล้ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ

ยังได้ดำเนินกิจกรรมด้านการตลาดเพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรมของตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็นการบรรยาย การประชุมและการสัมมนาระหว่างประเทศ ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์และตลาดทุน อาทิ การสัมมนาเรื่อง “The Future Outlook of Thai Capital Market” และ “The Bond Market Development in Thailand” รวมทั้งเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม East Asian Stock Exchange Conference (EASEC) ครั้งที่ 4 วันที่ 5 - 7 พฤศจิกายน 2528 เป็นต้น

ในช่วงนี้เอง ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการเปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษจากเดิม “Securities Exchange of Thailand” เป็น “The Stock Exchange of Thailand” โดยมีชื่อย่อว่า “SET” เช่นเดิม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2534

บทบาทของตลาดหลักทรัพย์ และการเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนในระดับสากล

แนวคิดการตั้งองค์กรกำกับดูแล

เมื่อแรกเริ่มจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2517 ได้มีแนวคิดที่จะมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์แยกต่างหาก จนกระทั่งปี 2527 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาตลาดทุนขึ้น ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งมี ดร.วีรพงษ์ รามางกูร เป็นประธานคณะกรรมการ และในเดือนมกราคม 2528 คณะอนุกรรมการฯ ได้เสนอมาตรการพัฒนาตลาดทุนต่อคณะเจ้าหน้าที่พิจารณากำหนดมาตรการทางเศรษฐกิจ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ โดยเสนอให้มีการจัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาตลาดทุน” (Capital Market Development Board) เป็นองค์กรอิสระเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุน

จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาตลาดทุนดังกล่าว ตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยความช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศ คือ USAID และ The Asia Foundation ซึ่งได้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ

เพื่อให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลดังกล่าว ได้แก่ Mr. John Evans ซึ่งเป็นอดีตรองกรรมการ SEC ของสหรัฐอเมริกา และ Professor Allan Roth ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายจากมหาวิทยาลัย Rutgers สหรัฐอเมริกา เข้ามาเป็นทีปรึกษาให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ฯ

ขณะเดียวกัน ตั้งแต่ปี 2528 เป็นต้นมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย ในการพิจารณาแนวทางการแยกหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ออกเป็นองค์กรอิสระ

ดร. มารวย ผดุงสิทธิ์ เล่าว่า “จากการกำกับดูแลร่วมกัน 3 ฝ่าย พอมีอะไรเกิดขึ้นก็เรียกมาประชุมกัน ซึ่งมันยังไม่ชัดเจน และตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็มีงานเต็มมือไปหมด ก็คิดกันว่าจำเป็นที่จะต้องมียอดกรแบบ SEC มาทำหน้าที่ด้านกำกับดูแล ตอนนั้นเราไม่มีเงินทุน จึงได้ติดต่อ USAID และ Asia Foundation ซึ่งเขาก็ออกทุนให้และว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ

2 ท่าน เพื่อให้ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาว่า การจัดตั้งองค์กร กำกับดูแลที่แยกออกจากตลาดหลักทรัพย์ นั้น ควรจะเป็นรูปแบบใด นอกจากนี้ ในช่วงนั้นตลาดหลักทรัพย์ ยังได้ขอความช่วยเหลือจาก ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) ด้วย”

ในปี 2530 คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจได้เห็นชอบ แนวทางการพัฒนาตลาดทุน โดยจัดตั้งหน่วยงานถาวรเพื่อทำหน้าที่ กำกับดูแลเช่นเดียวกับในสหรัฐอเมริกา ซึ่งในระหว่างเตรียมการเพื่อ จัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว กระทรวงการคลังได้แต่งตั้ง “คณะกรรมการ กำกับและพัฒนาตลาดทุน”²¹ ขึ้น ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและ มาตรการต่างๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุน กำกับดูแลตลาด หลักทรัพย์และธุรกิจหลักทรัพย์ทั้งระบบ รวมทั้งให้คำแนะนำในการ วางแผนการดำเนินงานของหน่วยงานกำกับและพัฒนาตลาดทุนที่จะ จัดตั้งขึ้น โดยมี ดร.สุธี สิงห์เสน่ห์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในขณะนั้นเป็นประธาน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยและปลัด กระทรวงการคลังเป็นรองประธาน ส่วนคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรรมการ และผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ ดร.อมร จันทรสุมบุรณ์ ศาสตราจารย์ เดิมศักดิ์ กฤษณามระ และคุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ โดยมีผู้แทนของสำนักงาน เศรษฐกิจการคลัง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ในเดือนมีนาคม 2534 คุณอนันต์ ปันยารชุน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยกระทรวง การคลัง กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ จึงได้ร่วมหารือกันและดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ขึ้น ซึ่งมีเนื้อหาหลักที่ได้จากการรวมพระราชบัญญัติ

3 ฉบับ ที่เกี่ยวเนื่องไว้ด้วยกันคือ พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย พระราชบัญญัติตราสารทางการเงิน และพระราช บัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการร่าง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตามที่กระทรวงการคลัง เสนอให้พิจารณาเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2534 และต่อมาที่ประชุมสภา นิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ผ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับ ดังกล่าวเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2535

ในที่สุด “พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535” ได้มีการประกาศเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2535 และมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2535²² ซึ่งมีผลให้มีการยกเลิกพระราช บัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 และพระราชบัญญัติ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527²³ พร้อมทั้ง มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ขึ้น ในฐานะหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางของการกำกับดูแลธุรกิจ หลักทรัพย์ทั้งระบบ และสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุนของประเทศ เมื่อ วันที่ 17 พฤษภาคม 2535

คุณสุทธิชัย จิตรวาณิช รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างพระราช บัญญัติฉบับดังกล่าว เล่าถึงประสบการณ์ในขณะนั้นว่า “ในช่วงนั้นเป็น สมัยรัฐบาล รสช. กฎหมายต่างๆ จะไม่นำเข้าพิจารณาตามกระบวนการ ปกติหรือระบบรัฐสภา แต่จะมีการประชุมกันทุกวันเพื่อเร่งให้ออกกฎหมาย ให้ทัน เพราะรัฐบาลท่านอนันต์ ปันยารชุน จะหมดวาระในเดือนมีนาคม 2535 ดังนั้นกฎหมายทุกฉบับจะต้องพิจารณาให้เสร็จสิ้นทันเดือนมีนาคม 2535 เพราะฉะนั้น ระหว่างเดือนตุลาคม 2534 ถึงเดือนมีนาคม 2535 เวลาทั้งหมดของอาจารย์มารวยจะอยู่ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ”

²¹ คำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ 274/2530 วันที่ 1 ธันวาคม 2530

²² ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอน 22 วันที่ 16 มีนาคม 2535

²³ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 3

พัฒนาการที่สำคัญ ๆ

ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์โดยคอมพิวเตอร์

จากการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มขยายตัวตั้งแต่ปี 2530 ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่อไปอีกในอนาคต ดังนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงกำหนดไว้ในแผนพัฒนาประจำปี 2531 ว่า จะมีการปรับปรุงระบบการซื้อขายหลักทรัพย์จากระบบการประมูลอย่างเปิดเผยโดยวิธีเคาะกระดาน มาเป็นระบบการซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์ เนื่องจากพิจารณาเห็นว่า ถ้าหากปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์สูงกว่า 5,000 ล้านบาทต่อวัน การซื้อขายหลักทรัพย์ในระบบเคาะกระดานจะไม่สามารถรองรับได้

ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ กล่าวถึงแนวคิดในการพัฒนาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ในขณะนั้นมี 2 แนวทาง โดยแนวความคิดแรก จะแยกการดำเนินงานเป็น 2 ขั้นตอน คือ เปลี่ยนจากระบบเดิมที่เจ้าหน้าที่รับอนุญาตของบริษัทสมาชิกเป็นผู้เคาะกระดานซื้อขาย เป็นให้พนักงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นผู้เคาะกระดานแทน เหมือนระบบที่ใช้ในตลาดหลักทรัพย์ของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ซึ่งเมื่อลูกค้าส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์เข้ามา เจ้าหน้าที่บริษัทสมาชิกจะแจ้งคำสั่งซื้อขาย

ต่อไปยังพนักงานตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้ทำหน้าที่เคาะกระดานซื้อขาย หลังจากนั้นจึงบันทึกรายการซื้อขายลงในระบบคอมพิวเตอร์

ส่วนอีกแนวคิดหนึ่งคือ การพัฒนาไปสู่การซื้อขายด้วยระบบคอมพิวเตอร์เลย ในขณะนั้นตลาดหลักทรัพย์ที่ใช้ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์มีน้อยแห่งมาก เช่น ได้หวัน โตเกียว สิงคโปร์ มาเลเซีย อีกทั้งยังเป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่ไม่เต็มรูปแบบ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงเป็นแห่งแรกที่มีการพัฒนาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์อย่างเต็มรูปแบบ

โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ตั้งคณะทำงานด้านพัฒนาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ขึ้น เพื่อพิจารณาคัดเลือกและดูแลการพัฒนาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจากตลาดหลักทรัพย์ฯ บริษัทสมาชิกและบริษัทหลักทรัพย์ และมีผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นที่ปรึกษา โดยมีผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์ในขณะนั้นหลายท่านเข้าร่วมในคณะทำงานดังกล่าว อาทิ คุณวิโรจน์ นวลแข อธิการกรรมการผู้จัดการ

- พิธีลงนามในสัญญาจัดซื้อและพัฒนาาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์ (ภาพซ้าย)
- บรรยากาศในวันสุดท้ายของการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยวิธีเคาะกระดาน (ภาพขวา)

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ภัทรธนกิจ จำกัด (มหาชน) คุณโยธิน อารี อดีต รองกรรมการผู้จัดการ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงเทพธนาร จำกัด (มหาชน) คุณสุขุม สิงคาลวณิช อดีตกรรมการผู้อำนวยการ บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ธนสยาม จำกัด (มหาชน) คุณวิชรัตน์ วิจิตรวาทการ อดีตกรรมการผู้จัดการ บริษัทหลักทรัพย์ พัฒนสิน จำกัด และ คุณภควัต โกวิทวัฒนพงศ์ อดีตกรรมการผู้จัดการ บริษัทหลักทรัพย์ เอกธำรง จำกัด (มหาชน) บุคคลเหล่านี้ได้ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ เพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ของไทยมีระบบการซื้อขายด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ที่ทันสมัยและเต็มรูปแบบ

เพื่อเป็นการสนับสนุนแนวคิดข้างต้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้ ส่งทีมงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนำโดย **ดร.สุรรัตน์ พลาลิขิต**²⁴ รอง ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ ในขณะนั้น ไปศึกษาระบบการซื้อขายในตลาด หลักทรัพย์ชั้นนำหลายแห่ง ทั้งในยุโรป เอเชีย และสหรัฐอเมริกา ซึ่ง ในที่สุด คณะทำงานฯ ได้พิจารณาและมีความเห็นว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ

ควรมีระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์แบบเต็มรูปแบบ (Fully Automated Trading System) พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขสำหรับการ สรรหาผู้พัฒนาระบบการซื้อขายไว้ว่า ต้องเป็นบริษัทผู้พัฒนาระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความเชี่ยวชาญ

ในปี 2532 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เปิดรับข้อเสนอโครงการเพื่อ พิจารณาคัดเลือกบริษัทที่จะมาดำเนินการพัฒนาระบบการซื้อขาย ซึ่ง ปรากฏว่ามีผู้สนใจนำเสนอโครงการให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ พิจารณา หลายราย ในที่สุด คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พิจารณาเลือก บริษัท ไมโครเนติก จำกัด ซึ่งเสนอระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เป็น ลิขสิทธิ์ของ Midwest Stock Exchange ชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น Chicago Stock Exchange) ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ ที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และใช้งบประมาณในการนี้จำนวน 156 ล้านบาท โดยได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคารเพื่อการส่งออกและ นำเข้าแห่งสหรัฐอเมริกา (U.S. EXIM Bank) จำนวน 55 ล้านบาท

²⁴ กรรมการผู้จัดการ บริษัท กรุงไทยคอมพิวเตอร์ เซอร์วิสেস จำกัด

ของที่ระลึกที่ Midwest Stock Exchange
มอบให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ฯ
ในโอกาสเปิดการซื้อขายหลักทรัพย์
ด้วยระบบ ASSET อย่างเป็นทางการ

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ร่วมลงนามในสัญญาจัดซื้อและพัฒนา
ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์กับ Midwest Stock
Exchange และบริษัท ไมโครเนติก จำกัด เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2532
ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์นี้ เรียกว่า "Automated
System for The Stock Exchange of Thailand" หรือระบบ ASSET
ได้ดำเนินการพัฒนาและติดตั้งระบบแล้วเสร็จภายใน 16 เดือน โดยใน
ระหว่างนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ

ระบบการซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์แก่บุคลากรของบริษัทสมาชิกและ
บริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ ควบคู่กันไปด้วย

ในวันที่ 19 เมษายน 2534 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เริ่มนำระบบ
การซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์มาใช้ในการซื้อขายหลักทรัพย์
ประเภทหน่วยลงทุนเป็นลำดับแรก หลังจากนั้นจึงทยอยนำระบบ
ดังกล่าวมาใช้ในการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์
ในวันที่ 17 พฤษภาคม และใช้กับการซื้อขายหลักทรัพย์ทุกกลุ่ม

อุตสาหกรรมบนกระดานหลัก (ยกเว้นหุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ พันธบัตร และ กระดานต่างประเทศ) ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2534 และมีการใช้ระบบ ASSET แทนที่ระบบการซื้อขายโดยการเคาะกระดานแบบเดิมอย่างเต็มรูปแบบ เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2534 ส่วนพิธีเปิดอย่างเป็นทางการของระบบ ASSET ได้จัดขึ้นในเดือนกรกฎาคม 2534

“บุคคลสำคัญที่สุดซึ่งเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการผลักดันและอยู่เบื้องหลังโครงการพัฒนาระบบการซื้อขายให้เดินไปข้างหน้าและประสบความสำเร็จ คือ Ms.Mary Jo Moccia ผู้บริหารและหัวหน้าทีมงานของ MSE แต่น่าเสียดายว่า Ms.Mary Jo ไม่ได้อยู่จนกระทั่งโครงการจบ ท่านเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจวายในเมืองไทยในขณะที่ทำงานโครงการนี้ ส่วนในพิธีเปิดการซื้อขายโดยระบบ ASSET อย่างเป็นทางการนั้น ประธานในพิธีคือ ดร.สุธี สิงห์เสน่ห์ และมีทีมงาน MSE ทั้งหมดร่วมแสดงความยินดีด้วย” ดร.มารวยกล่าวย้อนถึงเหตุการณ์ในช่วงนั้น

ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์ หรือระบบ ASSET นอกจากทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านการซื้อขายหลักทรัพย์แล้ว ยังช่วยให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการพัฒนาและให้บริการระบบงานอื่นๆ ด้วย เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในระยะต่อมา โดยระบบ ASSET มีกลไกการทำงานหลัก ดังนี้

- การจับคู่คำสั่งซื้อและคำสั่งขายโดยอัตโนมัติ เป็นรายการซื้อขายแบบ Automatic Order Matching (AOM) โดยใช้หลักเกณฑ์การเรียงคำสั่งซื้อขายตามลำดับเวลาและราคาที่ดีที่สุด (Time then Price Priority)

- การแจ้งผลรายการซื้อขายที่ได้รับการจับคู่แล้วกลับไปยังบริษัทสมาชิกผู้ส่งคำสั่งทั้ง 2 ฝ่ายโดยทันทีผ่านระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อ

ให้ทราบว่าได้เกิดรายการซื้อขายขึ้นแล้ว

- สามารถจัดการกับรายการซื้อขายปริมาณมากๆ ได้อย่างรวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยในระยะแรก ระบบ ASSET สามารถรองรับปริมาณการซื้อขาย 100,000 คำสั่งต่อชั่วโมง และระยะต่อมาได้มีการขยายขีดความสามารถเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามสภาพการซื้อขาย

- สามารถกระจายข้อมูลเพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์ หรือข้อมูลอื่นๆ ไปสู่ผู้ลงทุนได้ทันทีพร้อมๆ กัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- สามารถเชื่อมโยงข้อมูลของระบบการซื้อขายหลักทรัพย์กับระบบปฏิบัติการอื่นๆ ภายหลังการซื้อขาย เช่น งานชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และงานทะเบียนหุ้น เป็นต้น ซึ่งในระยะต่อมา มา ระบบงานเหล่านี้ได้รับการพัฒนาจนมีประสิทธิภาพและมาตรฐานที่ทัดเทียมกับตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำอื่นๆ

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อรายงานราคาหลักทรัพย์ (Price Reporting System : PRS) ขึ้น โดยเชื่อมโยงข้อมูลการซื้อขายจากระบบ ASSET เพื่อใช้เผยแพร่ข้อมูลการลงทุนในระหว่างเวลาที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์แบบทันเวลา (Real-time) ทำให้บริษัทสมาชิกและผู้ลงทุนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดสามารถรับทราบข้อมูลได้รวดเร็วและเท่าเทียมกัน

จากระบบการซื้อขายที่สามารถรองรับการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ในปริมาณมาก ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้พิจารณาขยายเวลาการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยแบ่งการซื้อขายออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเช้า ระหว่างเวลา 10.00 - 12.30 น. และช่วงบ่าย ระหว่างเวลา 14.30 - 16.00 น. ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2535

ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์และระบบไร้ใบหุ้น

การขยายตัวของการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ส่งผลให้งานหลังการซื้อขาย คือ การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้ กระบวนการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ จะเสร็จสิ้นภายในเวลา 3 วันทำการหลังจากวันที่ซื้อขาย (T) หรือที่เรียกกันสั้นๆ ว่า T+3 ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานของกลุ่มประเทศ Group of Thirty

ก่อนหน้านี้ ในปี 2525 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ระหว่างบริษัทสมาชิก จากการชำระราคาและส่งมอบกันเองในแต่ละรายการที่มีการซื้อขาย เป็นการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ด้วยระบบยอดสุทธิ (Net Clearing) หลังจากนั้นได้มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ปัญหาการปลอมแปลงเอกสารและลดงานด้านเอกสารลง แต่ในที่สุดการส่งมอบหลักทรัพย์แบบยอดสุทธิก็ไม่สามารถรองรับกับปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นได้ การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ค่อนข้างช้ามาก โดยเฉพาะการโอนหุ้น มีปัญหาใบหุ้นอยู่ในลักษณะโอนลอยที่มีผู้โอนลงนามสลักหลังไว้แล้ว ทำให้เกิดการสูญหายหรือมีการปลอมแปลง ทำให้มีปัญหาลูกฟ้องร้องตามมา ตลอดจนมีภาระในการติดตามสิทธิผลประโยชน์จากหุ้นที่ไม่สมบูรณ์ดังกล่าว และทำให้เกิดปัญหาการปฏิบัติงานของบริษัทสมาชิกทั้งระบบ

ดังนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้จัดตั้งส่วนงานรับฝากหลักทรัพย์ขึ้นในปี 2531 ทำหน้าที่รับฝากหลักทรัพย์จากบริษัทสมาชิก และทำหน้าที่หักโอนบัญชีหลักทรัพย์ที่ซื้อขายระหว่างบริษัทสมาชิก โดยบริษัทสมาชิกไม่ต้องนำหลักทรัพย์ที่ซื้อขายกันมาส่งมอบและรับมอบแบบเดิม และต่อมาในปี 2534 ได้นำระบบบาร์โค้ดมาใช้ในการจัดระบบใบหุ้น โดยจัดทำบาร์โค้ดบนใบหุ้นทุกฉบับ และเก็บรายละเอียดข้อมูลต่างๆ ของใบหุ้นในระบบคอมพิวเตอร์ เช่น เลขที่ใบหุ้น ชื่อหลักทรัพย์ จำนวนหุ้น และรหัสบริษัทสมาชิกผู้ถือหุ้น ซึ่งทำให้ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ทำงานได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการตรวจสอบควบคุม สามารถพัฒนาไปใช้ร่วมกับงานทะเบียนหุ้นได้ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงระบบระหว่างศูนย์รับฝากและสมาชิกด้วย

เพื่อให้การปรับปรุงงานหลังการซื้อขายหลักทรัพย์ทั้งระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์และระบบไร้ใบหุ้น (Scripless) ซึ่งต่อมาได้รับการบรรจุไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535²⁵ โดยอนุญาตให้บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ออกใบรับแทนการออกใบหุ้นที่อยู่ในชื่อของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ซึ่งใบรับนี้เปรียบเสมือนเป็นใบหุ้นตามกฎหมาย ทำให้บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ไม่ต้องยุ่งยากใน

²⁵ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 หมวด 7 ส่วนที่ 1 สำนักหักบัญชี ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และนายทะเบียนหลักทรัพย์

ผู้บริหาร บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
ขณะไปดูงานระบบศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ที่ต่างประเทศ

การออกไปห้ นอกจากนี้ การโอนหลักทรัพย์ระหว่างบริษัทสมาชิก
ผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งเป็นสมาชิกของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ทั้งสองฝ่ายก็เป็น
ไปโดยสะดวกยิ่งขึ้น เพราะสามารถใช้ระบบการโอนและบันทึกในบัญชี
หลักทรัพย์ของบริษัทสมาชิกแทน ซึ่งถือเป็นการส่งมอบหลักทรัพย์
ระหว่างบริษัทสมาชิก ส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถนำระบบ
ไร้ใบห้มาใช้ในการซื้อขายและส่งมอบหลักทรัพย์ รวมทั้งสามารถ
บันทึกบัญชีทะเบียนหลักทรัพย์ไว้ในระบบคอมพิวเตอร์

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ประกาศใช้ระบบไร้ใบห้ในการชำระราคา
และส่งมอบหลักทรัพย์ รวมถึงระบบศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 15
มิถุนายน 2535²⁶ ซึ่งช่วยให้ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับใบห้หมดไป โดย
ตลาดหลักทรัพย์ไทยถือเป็นผู้นำระบบไร้ใบห้มาใช้เป็นรายแรกๆ ของโลก
และต่อมาในเดือนพฤศจิกายน 2537 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ตั้งบริษัทย่อย
คือ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อทำหน้าที่เป็น
ศูนย์รับฝาก นายทะเบียนหลักทรัพย์ และสำนักหักบัญชี โดยใช้ระบบ
ไร้ใบห้ เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 ซึ่งส่งผลให้
ระบบและบริการต่างๆ หลังการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์
ไทยมีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการซื้อขาย

ที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีความก้าวหน้าและมาตรฐานที่ทัดเทียมกับ
ตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำในประเทศ

คุณนงราม วงษ์วานิช กรรมการผู้จัดการ บริษัท ศูนย์รับฝาก
หลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด หนึ่งในผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการ
พัฒนาระบบศูนย์รับฝากหลักทรัพย์และระบบไร้ใบห้ กล่าวถึงพัฒนาการ
ในเรื่องนี้ว่า “ระบบไร้ใบห้เป็นเรื่องสำคัญมากที่อาจารย์มารวยได้วาง
รากฐานเอาไว้ให้กับตลาดหลักทรัพย์ฯ เพราะในยุคต่อๆ มา การซื้อขาย
หลักทรัพย์มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และที่สำคัญ ตั้งแต่ปี 2544 - 2545
มีรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ที่แปรรูปและนำหุ้นเข้ามาจดทะเบียน อาทิ บริษัท
ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคาร
กรุงไทย จำกัด (มหาชน) รวมทั้งบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ๆ เข้ามาระดมทุน
ในตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเห็นได้ว่าทันทีที่การเสนอขายหุ้นต่อประชาชน
ทั่วไปแล้วเสร็จ ก็สามารถกำหนดวันที่จะนำหลักทรัพย์เข้ามาซื้อขาย
ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เลย ภายใน 2 - 3 วัน ไม่ต้องรอกันนานถึง
14 วัน หรือ 21 วัน เหมือนสมัยก่อน นี่คือความสำคัญของระบบ
โครงสร้างพื้นฐานที่อาจารย์มารวยได้พัฒนาไว้เพื่อรองรับ”

²⁶ รายงานประจำปี 2535 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ระบบคอมพิวเตอร์สำรอง

ระบบ ASSET ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ พัฒนาค้นขึ้นนั้น จะมีระบบคอมพิวเตอร์สำรองในตัวเอง โดยตั้งอยู่ในสถานที่เดียวกัน การทำงานก็คือ หากระบบคอมพิวเตอร์หลักเกิดขัดข้องขึ้น ระบบสำรองจะทำงานแทนโดยอัตโนมัติ แต่มีประเด็นที่กังวลก็คือ กรณีเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ หรือระบบไฟฟ้าเกิดขัดข้อง ไม่สามารถจ่ายไฟฟ้ามายังตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ หรือเกิดปัญหาเพลิงไหม้ จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างไร เพราะในขณะนั้นปริมาณการซื้อขายมีจำนวนมาก ทำอย่างไรจึงจะป้องกันไม่ให้เกิดการซื้อขายหลักทรัพย์และธุรกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องหยุดชะงัก

ความกังวลดังกล่าวนำมาสู่แนวคิดที่จะจัดตั้ง “ศูนย์คอมพิวเตอร์สำรอง” ขึ้นมาต่างหาก ให้ตั้งอยู่ในต่างสถานที่กันกับระบบคอมพิวเตอร์หลัก และผลจากการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวไว้อย่างดีในสมัย ดร.มารวย ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีเงินกองทุนเพิ่มขึ้นจากค่าธรรมเนียมที่ได้รับการประมูลสถานภาพบริษัทสมาชิก ตามที่มีการประกาศรับบริษัทสมาชิกจำนวนเพิ่มขึ้น ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่มีปัญหาด้านการเงิน

โครงการศูนย์คอมพิวเตอร์สำรองได้มีการดำเนินการต่อในสมัย คุณเสรี จินตนะเสรี อดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 6 (2535 - 2539) โดยในปี 2537 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดซื้อที่ดินในโครงการนอร์ทพาร์ค ถนนวิภาวดีรังสิต เพื่อใช้สำหรับก่อสร้างโครงการศูนย์คอมพิวเตอร์สำรอง ซึ่งในระหว่างเตรียมการก่อสร้างนั้นเป็นช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ขึ้นกับเศรษฐกิจของประเทศไทย และส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ตลาดหลักทรัพย์ฯ ด้วย จึงได้ชะลอโครงการไประยะหนึ่ง และต่อมาในปี 2546 คุณกิตติรัตน์ ณ ระนอง กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 9 (2544 - ปัจจุบัน) ได้เข้ามาเร่งดำเนินการโครงการนี้ โดยแต่งตั้งคณะทำงานชุดพิเศษขึ้นดูแลโครงการ ซึ่งมีคุณอนันต์ อัศวโภคิน เป็นประธาน โดยขณะนั้นอาคารศูนย์คอมพิวเตอร์สำรองอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างและคาดว่าจะสามารถติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารต่างๆ พร้อมเปิดดำเนินการได้ประมาณปลายปี 2548 ซึ่งจะเป็นศูนย์คอมพิวเตอร์สำรองที่ทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาค

การเพิ่มสินค้าและการปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับหลักทรัพย์

เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ไทยเป็นตลาดที่มีขนาดเล็ก ประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา ธุรกิจต่างๆ ยังมีขนาดเล็ก ดังนั้น การชักชวนให้บริษัทเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในระยะแรกจึงแบ่งบริษัทเป็น 2 กลุ่ม คือ บริษัทจดทะเบียน และบริษัทรับอนุญาต โดยกำหนดคุณสมบัติที่แตกต่างกัน เพื่อให้บริษัทขนาดเล็กสามารถเข้ามาระดมทุนได้ โดยในขั้นแรกให้เข้าเป็นบริษัทรับอนุญาตก่อน และค่อยๆ พัฒนาเป็นบริษัทจดทะเบียนในที่สุด

ทั้งนี้ เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างชัดเจนในปี 2530 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งระดมทุนของภาคเอกชน ผลจากการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มขยายตัว ทำให้การระดมทุนในตลาดแรกทำได้ง่ายขึ้น ในระยะนั้นมีบริษัทจำนวนมากสนใจนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนและซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่เนื่องจากในตอนนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำหน้าที่กำกับดูแลทั้งตลาดแรกและตลาดรอง การยื่นขอกระจ่ายหุ้นและการเข้าจดทะเบียนจะต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ และกระทรวงการคลัง ผลจากปริมาณงานที่ค่อนข้างมาก ทำให้การพิจารณารับหลักทรัพย์ต้องใช้เวลาานาน และมีบริษัทที่รอเข้าจดทะเบียนจำนวนมาก

ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และแนวทางการรับหลักทรัพย์เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และในปี 2534 ได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับหลักทรัพย์ครั้งใหญ่ ได้แก่

1. กำหนดขนาดทุนจดทะเบียนของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต ให้เป็นบริษัทขนาดใหญ่และให้มีการกระจ่ายหุ้นเพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มสภาพคล่องของหลักทรัพย์
2. กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ตลอดจนคุณภาพของผู้บริหารของบริษัทที่จะเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต²⁷ ให้ชัดเจนขึ้น

²⁷ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการยกเลิกการรับบริษัทรับอนุญาต ในปี 2536

- ศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย และผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ ร่วมศึกษางานด้านการรับหลักทรัพย์ และการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ (ภาพบนซ้าย, ภาพบนขวา)
- การประชุมหารือเพื่อรับฟังความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในตลาดทุน เพื่อแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่างๆ (ภาพกลาง)

3. นำระบบผู้รับรองมาใช้ (Sponsoring System) เพื่อให้มีบุคคลที่สามซึ่งมีความชำนาญในธุรกิจหลักทรัพย์มาช่วยพิจารณาลั่นกรองการรับหลักทรัพย์อีกขั้นตอนหนึ่ง

4. กำหนดการรับหลักทรัพย์ให้รวดเร็วขึ้น และมีระยะเวลาที่แน่นอน โดยให้มีระยะเวลาการพิจารณาที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ และกระทรวงการคลัง รวมกันไม่เกิน 60 วัน นับแต่บริษัทยื่นคำขอ

นอกจากนี้ ยังได้มีพัฒนาการด้านการออกตราสารประเภทใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการระดมทุน เช่น ในเดือนเมษายน 2530 ได้เพิ่มช่องทางการระดมทุนให้บริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาตสามารถเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนและหุ้นกู้แก่ประชาชนทั่วไปได้ และการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrants) และหุ้นกู้แปลงสภาพ (Convertible Debenture) ซึ่งเป็นตราสารการเงินที่จะเปิดให้มีการซื้อขายในอนาคต ตลอดจนสนับสนุนการระดมทุนโดยการออกตราสารประเภทใหม่ๆ ได้แก่ ตราสาร ADRs (American Depositary Receipts) เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุนใน

ตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่งตั้งแต่ปี 2533 จนถึงสิ้นปี 2544 มีบริษัทจดทะเบียน 3 บริษัท ดำเนินการออกตราสารดังกล่าว และไปจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ในสหรัฐอเมริกา

ขณะเดียวกัน ได้ปรับปรุงกฎเกณฑ์ต่างๆ ด้านการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต และการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุน อาทิ การครอบงำกิจการ การเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต การห้ามซื้อขายหุ้นของผู้ถือหุ้นใหญ่ การพัฒนามาตรฐานบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล มาตรการกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์ การขึ้นเครื่องหมายเตือนผู้ลงทุน เช่น NP (Notice Pending) สำหรับบริษัทจดทะเบียนที่ไม่นำเสนอและเปิดเผยข้อมูลทางการเงินแก่ตลาดหลักทรัพย์ หรือ SP (Suspend Trading) สำหรับบริษัทจดทะเบียนที่ไม่นำเสนอและเปิดเผยข้อมูลทางการเงินแก่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายใน 5 วันทำการ หรือบริษัทที่นำเสนอข้อมูลช้ากว่าที่กำหนดไว้เกิน 2 ครั้ง หรือไม่สามารถให้ข้อมูลที่อธิบายถึงการเคลื่อนไหวของราคาหุ้นที่ผิดปกติได้ เป็นต้น

การศึกษาวิจัยและพัฒนาตลาดทุน

ในปี 2531 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาและพัฒนาตลาดทุน (Center for Capital Market Studies : CCMS) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาตลาดทุนในระยะยาว เป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูล เผยแพร่ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดทุน ไปยังผู้วางนโยบายและประชาชน รวมทั้งได้จัดการประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับนานาชาติ (International Conference) ในหัวข้อเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดทุนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ซึ่งต่อมาในระยะหลังได้มีการปรับเปลี่ยนชื่อหน่วยงานนี้ เมื่อตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ปรับโครงสร้างการบริหารงาน

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งสถาบันที่มีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุนไทย หลายองค์กร อาทิ ร่วมกับสมาคมสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ จัดตั้งสมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ในปี 2534 เพื่อส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาการด้านการวิเคราะห์หลักทรัพย์ เสริมสร้างมาตรฐานและพัฒนาคุณภาพนักวิเคราะห์ และการจัดตั้งสถาบันจัดอันดับความเสี่ยงของหลักทรัพย์ (Credit Rating Agency) โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ให้ความสนับสนุนแก่สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ในการจัดตั้งสถาบันจัดอันดับเครดิต ร่วมกับบริษัท ธาราสยามบิสิเนสอินฟอร์เมชัน จำกัด (ต่อมาได้เปลี่ยนเป็น บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด)

งานสัมมนาทางวิชาการระดับนานาชาติในหัวข้อเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดทุน ซึ่งจัดขึ้นโดย CCMS

การเผยแพร่ข้อมูลและส่งเสริมความรู้

ตั้งแต่ปี 2534 เป็นต้นมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศธุรกิจหลักทรัพย์ หรือระบบ “SIMS” (SET Information Management System) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์ และข้อมูลบริษัทจดทะเบียน เช่น ข้อมูลพื้นฐานและข่าวสารต่างๆ ของบริษัท ราคาหลักทรัพย์ และข้อมูลสถิติอื่นๆ รวมถึงข้อมูลข่าวสารของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยในระยะแรกได้เชื่อมโยงข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์จากระบบ ASSET และต่อมาในปี 2538 เมื่อตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาระบบรายงานสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัทจดทะเบียน หรือระบบ “ELCID” (Electronic Listed Company Information Disclosure) เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน ระบบ SIMS ก็ได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารของบริษัทจดทะเบียนและข่าวสารของตลาดหลักทรัพย์ฯ จากระบบ ELCID ดังกล่าว ซึ่งทำให้ระบบฐานข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ระบบข้อมูลดังกล่าวเอื้อประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุนเป็นอย่างมาก ช่วยให้ผู้ลงทุนและผู้เกี่ยวข้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและรวดเร็วทันเหตุการณ์ นอกจากนี้ ระบบฐานข้อมูลนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการติดตามและตรวจสอบความผิดปกติของการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ได้อีกด้วย

ปัจจุบัน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการพัฒนาระบบ SET Smart เพื่อให้บริการแทนที่ระบบ SIMS เดิม รวมทั้งพัฒนาบริการข้อมูลผ่านเทคโนโลยีใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีกมากมาย ทั้งผ่านระบบออนไลน์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนและผู้เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

ด้านการส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ลงทุน ได้ขยายไปสู่ทั้งผู้ลงทุนและประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งในกรุงเทพฯ ต่างจังหวัด และต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในต่างจังหวัดได้มีการจัดโครงการอบรมให้

การให้บริการสารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

ความรู้แก่ผู้ลงทุนอย่างต่อเนื่องผ่านสื่อในหลายรูปแบบ อาทิ การสัมมนา การฝึกอบรม การให้ความรู้ผ่านวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งการร่วมมือกับหอการค้าและมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในยุคของการพัฒนาและก้าวกระโดด เป็นช่วงเวลาที่ประเทศไทยมีอัตราการเติบโตสูงมาก แต่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็ยังมีขนาดเล็กกว่าตลาดหลักทรัพย์ในประเทศอื่น อาทิ ไต้หวัน เกาหลีใต้ ฮองกง สิงคโปร์ และมาเลเซีย แม้ว่าขนาดธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่ในแง่ของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนราคาต่อกำไรสุทธิ (P/E Ratio) ของตลาดหลักทรัพย์ไทยนั้น ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศของกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่

แต่หลายสิ่งหลายอย่างที่ได้ดำเนินการในช่วงเวลาดังกล่าว ล้วนแต่เป็นรากฐานของยุคพัฒนาที่ก้าวกระโดดอย่างแท้จริง

พจจิ CABLE	100 1	เอเชียไฟเบอร์ ASIA FIBER	100 1	สัทธუნี SAHA UNION
185	NO 222	215	185	185
26	220	22	46	10
500	30	10	10	10
500	10	10	10	10

86
87

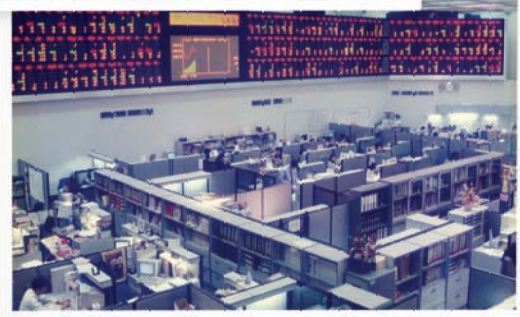

ขอแสดงความยินดีต่อ
พณบดี จิตกรพิทยา รองอธิการบดี

สมชาย อุนตระกูล
5 ธ.ค. 2526
(สมหมาย อุนตระกูล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

2518-2534

ยุคพัฒนาและก้าวกระโดด

ภาพเหตุการณ์ในช่วงปี 2518-2534

ปี 2518

30 เมษายน 2518 คอมมิวนิสต์เข้ายึด
กรุงไซ่ง่อน ประเทศเวียดนามใต้
เป็นวันเดียวกันกับการเริ่มเปิด
การซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ไทย

ปี 2523-2531

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
อดีตนายกรัฐมนตรี ปี 2523-2531
ผู้นำพาประเทศให้พ้นจาก
ช่วงภาวะเศรษฐกิจซบเซา

ปี 2531-2534

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
อดีตนายกรัฐมนตรี ปี 2531- 2534
ผู้ชูนโยบายเปลี่ยนสนามรบ
เป็นสนามการค้า

ปี 2533

2 สิงหาคม 2533 เกิดสงคราม
อ่าวเปอร์เซีย ส่งผลกระทบ
ต่อตลาดน้ำมัน ตลาดเงิน
และตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก

บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
BANGKOK BANK LIMITED

บริษัท ดุสิตธานี จำกัด
DUSIT THANI CORPORATION LIMITED

ทุนจดทะเบียน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งออกเป็น ๘๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ ๑๐๐ บาท
Authorized Capital Baht 80,000,000 divided by 800,000 shares

หุ้นทรัพย์ทวี
มหาชน จำกัด

มูลค่าหุ้นละ 1 บาท Par Value of 1 Baht Each
เต็มมูลค่าแล้ว Fully Paid Up
Ordinary Share Certificate
Stamp Duties Paid

บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
THE SIAM CEMENT PUBLIC COMPANY LIMITED

จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2501
เลขทะเบียน บมจ. 258 | Public Company Limited as Public Company
Registration No. 258

ธนาคารกสิกรไทย
KASIKORNBANK

จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2501
Registered as a Public Company Limited on May 13, 1958
เลขทะเบียน บมจ. 105
Public Company Limited Registration No. 105

A 030634

กองทุนสินภิญโญ
มูลค่า ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

บริษัท หลักทรัพย์กองทุนรวม จำกัด ผู้จัดการกองทุน

ประสบการณ์ที่สั่งสมผ่านกาลเวลา บ่งชี้คุณค่าแห่งชีวิต

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยุคบุกเบิก

ปี 2518 - 2519

คณะผู้แทนของตลาดหลักทรัพย์ฯ บริษัทสมาชิก และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวม 28 คน เตรียมเดินทางไปดูงานที่ตลาดหุ้นฮ่องกง

“ตลาดหลักทรัพย์สัปดาห์ที่แล้ว ซื้อ-ขายหุ้นมูลค่าเกือบ 40 ล้านบาท”

พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ “ประชาชาติ” ฉบับวันที่ 7 เมษายน 2518 รายงานว่า “ตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ขอความร่วมมือไปยังบริษัทสมาชิกต่างๆ ให้จัดส่งรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ประจำสัปดาห์ สำหรับช่วงวันที่ 24 - 28 มีนาคม 2518 ที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีหลักทรัพย์ที่ซื้อขายรวม 17 หลักทรัพย์ และมีปริมาณการซื้อขายทั้งสิ้น 397,613 หุ้น คิดเป็นมูลค่า 39.25 ล้านบาท”

รายงานดังกล่าวเป็นผลการทดสอบแบบฟอร์มที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดทำขึ้น เพื่อให้บริษัทสมาชิกบันทึกข้อมูลการซื้อขายประจำสัปดาห์ โดยข้อมูลที่ต้องรายงานประกอบด้วย จำนวนหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขาย ยอดรวมจำนวนหุ้นและจำนวนเงินที่มีการซื้อขาย ราคาเสนอซื้อ ราคาเสนอขาย และราคาขายจริงของหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายในแต่ละสัปดาห์ เพื่อตลาดหลักทรัพย์ฯ จะนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็น

แนวทางการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบริษัทที่จะนำหลักทรัพย์มาจดทะเบียน รวมทั้งศึกษาความเคลื่อนไหวของราคาและปริมาณหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายในขณะนั้น เปรียบเทียบกับความเคลื่อนไหวภายหลังเมื่อได้มีการเปิดซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว

“จริงๆ แล้ว ในวันที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดทำการซื้อขาย เราไม่ค่อยพร้อมสักเท่าไร ท่านบุญชู โรจนเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในขณะนั้น ได้กำหนดให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดซื้อขายในวันที่ 30 เมษายน 2518 ซึ่งในช่วงเวลาที่เรเตรียมการกันนี้ ทำงานกันแทบไม่ทัน เพราะว่าต้องวิ่งไปดูงานที่ตลาดหุ้นฮ่องกงว่า ระบบซื้อขายหุ้นแบบเคาะกระดานทำอย่างไร เกือบจะเรียกว่าไปดูงานตอนเช้า แล้วกลางคืนก็เขียนกระบวนการกันเลย เพื่อที่จะเปิดให้ทันตอนนั้น ส่วนระเบียบข้อบังคับก็ยังไม่ชัดเจน สถานะการเมืองก็ค่อนข้างไม่มั่นคง ถ้าจำไม่ผิด วันที่ 30 เมษายน 2518 เป็นวันที่กรุงโซ่ง่อนแตก ดังนั้นช่วงที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดการซื้อขายจึงเป็นระยะเวลาที่เพิ่งหัดคลาน หัดเดิน กฎหมายต่างๆ ยังไม่เอื้ออำนวย”

นี่เป็นอีกหนึ่งคำบอกเล่าของ คุณณรงค์ จุลชาติ อดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 2 (2521 - 2523) และเป็นหนึ่งในผู้มีบทบาทร่วมก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงแรก ซึ่งสอดคล้องกับคำบอกเล่าของบุคคลที่เกี่ยวข้องอีกหลายท่านที่ได้ร่วมกันย้อนอดีตตลาดหุ้นในยุคแรก

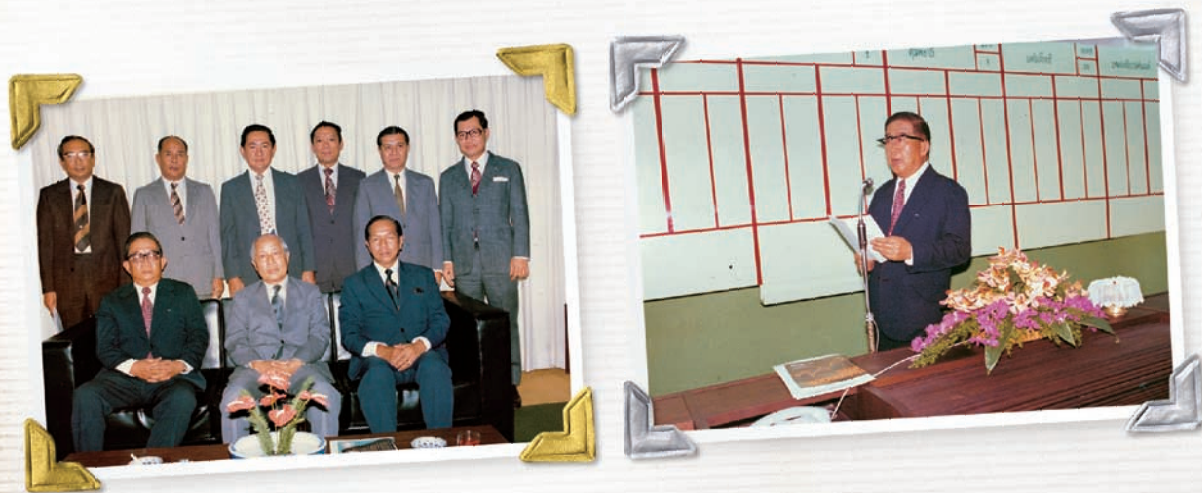
ในช่วงเตรียมการก่อนเปิดซื้อขายหลักทรัพย์นั้น คณะผู้แทนจากตลาดหลักทรัพย์ฯ บริษัทสมาชิก และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวม 28 คน ได้

เดินทางไปดูงานที่ตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง ระหว่างวันที่ 9 - 13 มีนาคม 2518 โดยเข้าเยี่ยมชมการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ 4 แห่งในฮ่องกง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ของฮ่องกง

เหตุผลที่เลือกตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกงเป็นแม่แบบของระบบการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในยุคเริ่มแรกนั้น **คุณไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม** ซึ่งเป็นบุคคลหนึ่งใน “คณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดเงินทุน” ที่มีบทบาทร่วมก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์ฯ และอดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 3 (2523 - 2525) เล่าว่า “ศาสตราจารย์ร็อบบินส์เป็นผู้แนะนำให้เอาระบบของตลาดหุ้นฮ่องกงมาใช้ คือ ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์แบบเคาะกระดาน โดยก่อนหน้านั้นเราไปดูงานที่ตลาดหุ้นต่างๆ มากหลายแห่ง ทั้งนิวยอร์ก ชิคาโก โตเกียว เกาหลี ไต้หวัน ฮ่องกง เบลเยียม และเดนมาร์ก ในที่สุด ก็เห็นว่าตลาดไถ่บ้านเรานั้นเหมาะสมกับบรรยากาศและระบบของบ้านเราที่เป็นตลาดเกิดใหม่”

โดยที่ภาครัฐมีวัตถุประสงค์ต้องการส่งเสริมให้มีการพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทย ดังนั้น แม้การดำเนินงานจะประสบอุปสรรคหลายๆ ด้านในการจัดตั้ง อาทิ เงินทุน บุคลากร กฎระเบียบในการกำกับดูแล ฯลฯ แต่ก็ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

การย้อนรอยอดีตผ่านการบอกเล่าของบุคคลที่มีบทบาทเกี่ยวข้องในยุคบุกเบิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วย

ภาพบรรยากาศการเปิดซื้อขายหลักทรัพย์ครั้งแรก เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518
 โดยได้รับเกียรติจาก คุณสมหมาย สุนทรกุล เป็นประธานในพิธี

15,022 shares traded on SET's 2nd day

SOME 15,022 shares of six companies were traded for a total of 1,851,906 baht at the Securities Exchange of Thailand yesterday, the second day of share trading of the SET.

A spokesman for the SET reported that Bangkok Bank shares again topped the scoreboard when some 4,422 shares were traded at 1,422,306 baht.

Thai Glass Industrial Co came second with 1,700 shares at 260,000 baht. Some 300 shares of Metal Box Co were sold at 40,400 baht.

10 บาทต่อหุ้น วันที่ 1 พฤษภาคม 1975

Bangkok Post
HAVE YOUR COPY DELIVERED
TO YOUR HOME
PLEASE CALL
865411, 865234.

BUSINESS NEWS

BANGKOK POST THURSDAY MAY 1, 1975

Bangkok Post
HAVE YOUR COPY DELIVERED
TO YOUR HOME
PLEASE CALL
865411, 865234.

Stock Market

Tues DJ Index 603.04 - 6.96
Tues FT Index 333.9 + 6.00

BANGKOK

Company Name	Previous Close	Opening Price	High	Low	Close	Volume
Bangkok Bank	1,422,306	1,422,306	1,422,306	1,422,306	1,422,306	4,422
Thai Glass Industrial Co.	260,000	260,000	260,000	260,000	260,000	1,700
Metal Box Co.	40,400	40,400	40,400	40,400	40,400	300
...	...	...	...	...	...	...

LONDON

Company Name	Previous Close	Opening Price	High	Low	Close	Volume
...	...	...	...	...	...	...

SET off to a good start

SHARE trading on the first day at the Securities Exchange of Thailand (SET) yesterday was described as very successful by the Chairman of the SET, Mr Warce Bhongvej.

There were 15,022 shares of 10 companies traded on the opening day at 1,851,906 baht. Mr Warce Bhongvej, Chairman of the SET, said that the opening was very successful and that the SET was off to a good start.

Mr Warce Bhongvej, Chairman of the SET, said that the opening was very successful and that the SET was off to a good start.

Mr Warce Bhongvej, Chairman of the SET, said that the opening was very successful and that the SET was off to a good start.

Sommai Hoontrakul (extreme left) presides at the opening of the Securities Exchange of Thailand yesterday.

TST rejects 'low' sugar export bids

The Chairman of the Board of TST, Mr Warce Bhongvej, said that the TST had rejected several low bids for sugar exports. He said that the TST was looking for higher bids to maximize revenue.

A dinner party to celebrate the opening of the Securities Exchange of Thailand (SET) was held at the Siam Inter-Continental Hotel on Wednesday. Among the guests of honor present at the party were Finance Minister Boonchu Rojanasathien, the former Finance Minister Boonma Wongsawan and Dr. Anuey Viravan, under secretary of State for Finance, as well as many other well known personalities from the business world. Our photograph shows: Mr. Sakree Kanchanaroen, left, director of the company, welcoming Mr. Boonchu Rojanasathien, centre and Mr. Boonma Wongsawan.

เปิดซื้อ-ขายหุ้น 30 เม.ย. นี้ ผลดีด้านภาษีถ้าเป็นสมาชิก

คุณท้าว : รายงานข่าว เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนแล้ว หรือหลักทรัพย์ที่มิใช่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนแล้ว... (The text continues with details about the benefits of becoming a member of the SET, including tax advantages and the ability to trade shares.)

200 —

● 25I8

● 25I9

0 —

วิธีการต่างๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นบันทึกประวัติศาสตร์และเป็นบทเรียนของพัฒนาการในยุคนั้นการเริ่มต้นพัฒนาตลาดทุนของประเทศไทย

ตั้งแต่ที่ คุณบุญชู โรจนเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในสมัยนั้น ซึ่งเป็นผู้กำหนดวันเปิดการซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ ได้กล่าวรำลึกถึงอดีตขณะนั้นว่า “ตอนที่ผมไปร่วมงานในวันเปิดตลาดหลักทรัพย์ ที่ศูนย์การค้าสยามนั้น ผมได้พูดไว้ว่า พวกเราต้องเข้าใจว่า สิ่งที่เราสร้างขึ้นมามีต้นทุน ต้องอาศัยกลไกในสังคมอีกหลายอย่างที่จะทำให้ตลาดหลักทรัพย์ สามารถทำหน้าที่ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตลาดการเงิน ต่อสังคมและเศรษฐกิจของเราอย่างจริงจังในระยะยาว เพราะฉะนั้น จะต้องใช้เวลานานมากในการสร้างกลไกเหล่านี้ อย่าใจร้อนค่อยๆ ไป แล้วเราจะเห็นว่า เมื่อตลาดหลักทรัพย์ สามารถเป็นกลไกที่มีประโยชน์อย่างที่เราได้ ก็จะไม่มีการมาชะลอการเติบโตของตลาดหลักทรัพย์ ได้”

ขณะเดียวกัน ภายใต้ความไม่พร้อมเหล่านี้ ได้แสดงให้เห็นถึงเจตนาของบรรดาผู้ร่วมบุกเบิกทุกท่าน ที่ร่วมเสียสละและทุ่มเททั้งกำลังใจ กำลังกาย และกำลังทรัพย์มากมาย เพื่อให้การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถเป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ทั้งคุณสุกรี แก้วเจริญ อดีตกรรมการและผู้จัดการ คนแรก และคุณณรงค์ จุลชาติ อดีตกรรมการและผู้จัดการ คนที่ 2 ได้กล่าวตรงกันว่า “ในขณะนั้นตลาดหลักทรัพย์ ไม่มีเงิน แม้แต่การจะซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ อาจารย์สำราญ กัลยาณรุจ ซึ่งทำงานที่ธนาคารกสิกรไทย ก็ได้ให้การช่วยเหลือ หรือการไปดูงานในต่างประเทศ ผู้ร่วมก่อตั้งและผู้บริหารในยุคนั้นยังต้องจ่ายเงินกันเอง หรือการทำงานกันจนติดดินเหนียวก็ไม่มีค่าล่วงเวลา แต่ท่านอาจารย์สังเวียน อินทรวิชัย และอาจารย์สำราญ เป็นคนจ่ายเงินซื้ออาหารให้พนักงานรับประทาน ซึ่งอาจารย์ทั้งสองท่านนี้ได้อุทิศเวลาและช่วยงานตลาดหลักทรัพย์ อย่าง

เต็มที่มาตั้งแต่เริ่มต้น ทั้งสองท่านจึงมีพระคุณกับตลาดหลักทรัพย์ เป็นอย่างมาก”

ขณะที่ด้านความพร้อมของบริษัทสมาชิกรุ่นแรก คุณสุภา เสริมสุขสกุลชัย¹ อดีตเจ้าหน้าที่รับอนุญาตของบริษัทสมาชิกรุ่นแรกที่ทำหน้าที่ซื้อขายในห้องค้าหลักทรัพย์ในยุคแรกๆ หรือที่รู้จักกันว่า “เทรดเดอร์” ได้เล่าถึงบรรยากาศของการเปิดการซื้อขายในวันแรกว่า “คนที่เคาะกระดานซื้อขายครั้งแรก ส่วนใหญ่เป็นกรรมการผู้จัดการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ นั่นเอง โดยเคาะเองซื้อเอง ก็ทำอย่างนี้มาตลอดในช่วงแรก เพราะในแต่ละวันไม่ค่อยมีการซื้อขาย เจ้าหน้าที่รับอนุญาตในสมัยนั้น ก็เพิ่งผ่านการอบรมก่อนที่จะมาเทรดหลักทรัพย์ เปิดการซื้อขายไม่นานนัก โดยเจ้าหน้าที่ที่เข้าอบรมในรุ่นแรกๆ แล้ว ก็มาสอนคนอื่นๆ กันต่อว่า เวลาเคาะกระดาน เคาะอย่างนี้นะ เขียนเบอร์สมาชิกและราคาอย่างนี้ บิด (bid) อย่างนี้ ออฟเฟอร์ (offer) อย่างนี้ เป็นลักษณะ on the job training กันตรงนั้นเลย” นี่ก็คือความรู้สึกกับการทำงานในวันแรกของการเปิดซื้อขายหลักทรัพย์

คุณสุภาเล่าต่อว่า “ตลาดหลักทรัพย์ เจริญเติบโตมาตั้งแต่วันแรกที่เปิดซื้อขาย แต่ละวันมีการซื้อขายบ้าง ไม่มีการซื้อขายบ้าง พวกเราที่เป็นเจ้าหน้าที่รับอนุญาตในขณะนั้น ซึ่งมีหน้าที่ทั้งซื้อขายในห้องค้าหลักทรัพย์และเป็นเจ้าหน้าที่การตลาดไปด้วย ก็มีการประชุมหารือกันว่า ถ้าตลาดหุ้นเป็นแบบนี้ควรจะทำอย่างไรดี ตอนนั้นเราก็คิดว่า ก่อนอื่นต้องมีลูกค้า มี ‘แบบฟอร์มเปิดบัญชีลูกค้า’ ก็คุยกันว่าจะหาลูกค้าแบบไหน วิธีหาลูกค้าทำอย่างไร ซึ่งสมัยนั้นก็เริ่มหาลูกค้าจากญาติพี่น้อง พ่อแม่ เพื่อนฝูง ก็ค่อยๆ เริ่มกันแบบนี้ แม้ว่าอยู่กันคนละบริษัท แต่เวลาไปหาลูกค้าจะไปด้วยกัน จะได้ว่าเวลาพูดคุยกับลูกค้า ต้องทำอย่างไร”

“ตลาดหุ้นในยุคแรกเจียบมาก เพราะผู้ลงทุนไม่เข้าใจ มีแต่เจ้าของหุ้นที่เปิดบัญชี แล้วมาซื้อขายหุ้นกันเอง เนื่องจากเมื่อก่อนไม่มีกฎระเบียบห้ามเจ้าของเปิดบัญชีซื้อขายหุ้น”

¹ กรรมการอำนวยการ บริษัทหลักทรัพย์ พูเด็นท์ สยาม จำกัด

เมื่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์ครั้งแรกในวันที่ 30 เมษายน 2518 มีบริษัทจดทะเบียน 8 บริษัท² และบริษัทรับอนุญาต 3 บริษัท³ นำหลักทรัพย์เข้ามาซื้อขายรวม 14 หลักทรัพย์ และมีหลักทรัพย์ภาครัฐบาล 2 หลักทรัพย์ รวมทั้งสิ้น 16 หลักทรัพย์ ซึ่งการซื้อขายหลักทรัพย์ในวันแรกมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 1.98 ล้านบาท สำหรับค่าธรรมเนียมที่ผู้ลงทุนต้องจ่ายให้แก่บริษัทสมาชิกในการทำหน้าที่เป็นนายหน้าในการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น กำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 0.5 ของมูลค่าการซื้อขาย โดยมีอัตราขั้นต่ำที่ 50 บาท

นี่คือสภาพของตลาดหลักทรัพย์ไทยในยุคบุกเบิกเมื่อ 30 ปีที่ผ่านมา เมื่อประเทศไทยมีประชากรจำนวน 42 ล้านคน และงบประมาณแผ่นดินในปี 2518 กำหนดงบประมาณรายจ่ายไว้ 48,000 ล้านบาท แต่ใช้จ่ายจริงประมาณร้อยละ 63 ของงบประมาณ ขณะที่ความสามารถในการออมของประชาชนยังอยู่ในระดับต่ำมาก โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519) ระบุว่า⁴ ตลอดระยะเวลาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3 การออมของประเทศมีจำนวน 278,456 ล้านบาท ขณะที่การลงทุนของประเทศมีจำนวน 316,510 ล้านบาท ทำให้มีช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนสูงถึง 38,054 ล้านบาท ซึ่งสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในขณะนั้นแตกต่างจากปัจจุบันมากมาย ทั้งขนาดและปริมาณ ในทุกด้านของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

เมื่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปิดทำการท่ามกลางบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการซื้อขายหลักทรัพย์ เนื่องจากปัจจัยเศรษฐกิจต่างๆ ค่อนข้างผันผวน ทั้งดอกเบี้ยสูง น้ำมันแพง ฐานะทางการคลังไม่ดี ทุกปัจจัยล้วนไม่เอื้ออำนวยต่อตลาดหลักทรัพย์ แต่อย่างไรก็ดี ประกอบกับความมั่นคงของประเทศชาติเสถียรภาพ มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล

บ่อยครั้ง รวมทั้งปัญหาประเทศเพื่อนบ้านที่ถูกคุกคามจากระบบคอมมิวนิสต์

ตั้งที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รายงานไว้ว่า สภาพเศรษฐกิจไทยอยู่ในภาวะตกต่ำตั้งแต่ปี 2517 การลงทุนประสบภาวะซบเซาและชะงักงัน ทั้งการลงทุนใหม่และการไม่ขยายตัวของผู้ลงทุนเดิม ซึ่งมาจากสาเหตุหลายประการ คือ 1. ความไม่สงบทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศต่างๆ แถบอินโดจีน ทำให้ผู้ลงทุนต่างประเทศเกิดความลังเลในการลงทุน รวมทั้งข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทยที่แพร่ออกไปยังต่างประเทศเป็นไปในด้านลบ สร้างความหวั่นเกรงแก่ผู้ลงทุนต่างประเทศ 2. ความไม่สงบด้านแรงงาน มีข้อพิพาทจำนวนมาก 3. ความผันผวนทางเศรษฐกิจทั้งวิกฤตน้ำมันและภาวะเงินเฟ้อเงินฝืดในคราวเดียวกัน และ 4. ปัญหาการบริหารงานของรัฐบาล

จากสุนทรพจน์ของคุณบุญชู โรจนเสถียร ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในตอนนั้น กล่าวในที่ประชุมธุรกิจแห่งเอเชีย จัดโดยหนังสือพิมพ์ไฟแนนเชียลไทม์ที่ฮ่องกง เมื่อเดือนตุลาคม 2518 ได้ปฏิเสธอย่างหนักแน่นสำหรับความคาดหวังว่า ประเทศไทยจะตกอยู่ในการยึดครองของคอมมิวนิสต์ตามทฤษฎีโดมิโน⁵

“ประเทศไทยดำรงอยู่ได้หลังจากที่ไซ่ง่อนตกอยู่ภายใต้การครอบครองของคอมมิวนิสต์แล้ว 6 เดือน ซึ่งเป็นข้อพิสูจน์ได้อย่างเด่นชัดว่าทฤษฎีโดมิโนก็เป็นเพียงทฤษฎีเท่านั้น จะนำมาใช้กับประเทศไทยไม่ได้”

นอกจากนี้ ยังมีรายงานของคุณชาร์ลส์ เอส. ไวท์เฮาส์ เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยในขณะนั้น กล่าวปราศรัยที่สโมสรโรตารีแห่งกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2518 ถึง

² ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัท ดุสิตธานี จำกัด บริษัท บางกอกอินเวสต์เมนต์ จำกัด บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด บริษัท เดอะเมทัลบ็อกซ์ ประเทศไทย จำกัด และบริษัท อุตสาหกรรมทำเครื่องแก้วไทย จำกัด

³ ประกอบด้วย บริษัท เจ แอนด์ เจ โฮ จำกัด บริษัท ลีควมมิ่งเทรด จำกัด และ บริษัท เจเนอรัลไฟแนนซ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

⁴ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519)

⁵ หนังสือพิมพ์ประชาชาติ ฉบับวันที่ 24 ตุลาคม 2518

กลการมือ

เอกอัครราชทูตสหรัฐ ฯ พุดถึง...
บรรยากาศของการลงทุนในไทย

โดย กุมท จันทรเรือง

เห็นได้ชัดว่า ผู้ลงทุนได้ประสบความสำเร็จมาก
จากโอกาสทางการค้าภายในอันไม่แน่นอนที่ประเทศ
ไทยเผชิญอยู่ ในการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลทหารที่
เป็นอุปสรรค มาเป็นรัฐบาลพลเรือนที่เป็นประ
ชาธิปไตย และการปรับปรุงภาวการณ์ระหว่างประ
เทศให้สอดคล้องกับภาวะที่เปลี่ยน ซึ่งปรากฏขึ้น
หลังจากการลงนามปฏิญญาอาเซียนได้เสียแต่ก่อน
หนึ่ง คนบางกลุ่ม ยังคงไม่แน่นอนใจว่า ประเทศ
กลเมืงนี้สอดคล้องกับบ้านของประเทศไทย จะวางตัว
ตนเองอย่างไรในอนาคต อัจฉริยภาพวิพากษ์ใน
เรื่องผลการวิจัยเรื่องร้มนานอยู่ในประเทศไทย
ไม่มีความล้นเออะไหล่อันบริษัคต่างประเทศได้ จัด
ที่จะทุ่มเงินก้อนใหม่ในประเทศไทย

แต่อย่าเผลอไปเลย ไม่เหมือนกับภาพเขียนสีน้ำมัน
ที่ดูจะชื่นชมการมองดูโดยใกล้ชิด ยิ่งกว่าจะมองดูไกลๆ
นักธุรกิจต่างประเทศส่วนมาก ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร
เรื่องนี้ ภาวการณ์ยุ่งยากที่สุดก็คือ ต้องเร่งให้สำนักงาน
ใหญ่ในประเทศไทยของกระทรวงมหาดไทย ประเทศไทยใช้ประโยชน์
เราจะต้องเผชิญกับอะไรเรื่อง การเดินขบวนและเหตุการณ์
ต่างๆ เกี่ยวกับปัญหาแรงงานและวาทะที่ความไม่สงบที่
บางทีมีการกระพือกันมากมายนับไป เข้าใจความหมาย

นายชาร์ลส์ เอส. ไวท์เฮาส์ เอกอัครราช
ทูตสหรัฐ ฯ ประจำประเทศไทย ได้กล่าวคำ
ปราศรัย ที่สโมสรโรตารีแห่งกรุงเทพมหานคร
เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๘ นาคณิถึงปัญหา
และบรรยากาศของการลงทุนในประเทศไทย
เห็นได้ชัดว่าความคล่องตัวทางการเงิน จึงมีผล
ต่อความของค่าปรารถนาคอนหนึ่งมาลงไว้ ลง

เกี่ยวกับความสนใจในการลงทุนของต่างประเทศ ใน
ด้านการค้าและการอุตสาหกรรมนั้น เป็นความจริงที่
พิสูจน์ให้เห็นว่าเงินสำรองของสหรัฐ ฯ ไม่ดีนัก ความจำเป็น
ทางธุรกิจ และธุรกิจจะเจริญได้ก็ต่อเมื่อมีการขยายตัวที่
เพียงพอ เพราะฉะนั้น นโยบายต่างประเทศที่นำเข้าไป
และการบริการภายในประเทศที่ประเทศไทยมีไว้ และบริการ
นโยบายนั้นเอง จะเป็นเครื่องมือที่ประเทศในละประเทศของ
การลงทุนของต่างประเทศ จำเป็นที่จะต้องขยายโดย
การลงทุนในต่างประเทศ

บรรยากาศของการลงทุนในประเทศไทย
เอกอัครราชทูตสหรัฐ ฯ ได้กล่าวถึง ๒ ปีที่แล้วมา แล้วคือคือไม่
สมบูรณ์ แต่การเจริญเติบโตที่รวดเร็วสุดขีดที่จะได้มาซึ่ง
เสริมจากการลงทุนที่มีจำนวนลดลง ระหว่าง ๑ เดือน
ของปี พ.ศ. ๒๕๑๘ คือ ได้มีหนังสือสถิติถึงค่าตัวคือ ๑๔
รายเท่านั้น ซึ่งก่อนหน้านี้เคยมีค่าตัวคือ ๑๕ ราย
เทียบกับ ๑๖ ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ และ ๑๖ รายในปี พ.ศ.
๒๕๑๖ การลดลงเป็นการลดลงอย่างเห็นได้ชัด

การลดลงที่เห็นได้ชัด เนื่องมาจากความไม่แน่นอน
ทางการเมืองเศรษฐกิจของโลกส่วนหนึ่ง การชะงักงันในเวที
สหประชาชาติเช่นไปทั่วโลก และการเศรษฐกิจของประเทศไทย
ก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำอยู่ และจะมีการเจริญเติบโตขึ้น
พิเศษ ในระยะหลายปีข้างหน้า เงินตราของประเทศไทย
มีฐานะมั่นคง และอัตราเงินเฟ้อต่ำ เพราะความเข้มแข็งได้ โดย
มีเงินดอลลาร์ในโครงการพัฒนาทางเกษตร และในสาขา
สิ่งอื่นที่เห็นได้ชัดได้ เงินตราที่ต่างประเทศเป็นทุนสำรอง
ของสหรัฐ ฯ

ถึงแม้ว่า
รายได้ไทยต่อหัวคนกับ
สูงขึ้น ไทยสหรัฐอเมริกา
แล้วไว้คือ เพื่อเด็ก
การลงทุนของทั้ง ประ
และมีการส่งเสริมเป็น
ของหลายอย่าง มีหลาย
เบื้องหลังการลงทุนที่
สนใจคือ ผู้ที่มีจะ
มาจากความสนใจของ
กับประเทศต่าง ๆ ว่า
ประเทศไทยจะสนับสนุน
ของทั้งประเทศ โดย
ที่จะหรือปัดป้องเอาไว้
บุคคลสำคัญ ๆ จะได้
การรับรองเห็นได้
และอีกหลายอย่าง
การเมืองที่ไม่แน่นอน

เอกอัครราชทูตสหรัฐ ฯ ชาร์ลส์ เอส. ไวท์เฮาส์ ขณะปราศรัยในงานเลี้ยงอาหารกลางวัน ของ
สโมสรโรตารี ที่โรงแรมเอราวัณ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคมนี้

ใบแสดงชื่อ ๑๗/๑
Share Certificate No. ๑๑๕
เลขทะเบียนผู้ถือหุ้น ๑๑๕
Share Register No.

บริษัท ดุสิตธานี จำกัด
DUSIT THANI CORPORATION LIMITED

ทุนจดทะเบียน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งออกเป็น ๑,๒๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท
Authorized Capital Baht 120,000,000 divided to 1,200,000 shares of Baht 100 each

ในหุ้นฉบับนี้ แสดงว่า นายอายุวัฒน์ จันทิกุล
This is to certify that
ในบริษัทนี้จำนวน ๑๕ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท ซึ่งได้ชำระเงินค่าหุ้นเต็มแล้ว
this Company of shares of Baht 100 each fully paid up in evidence

เป็นหลักฐาน ซึ่งได้ลงทะเบียนแล้ว
is the registered holder in

หมายเลขหุ้น Shares number		จำนวนหุ้น number of share
ตั้งแต่ from	ถึง to	
๑๔๓๒๒๑	๑๔๓๒๓๕	๑๕

พอสักการะ ๑๕/๑๕

บริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัดสินใช้
SIAM CEMENT CO., LTD.

เงินทุน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
CAPITAL Tes. 1,000,000

จำแนกออกเป็น ๑๐,๐๐๐ หุ้น ๗๕๐ บาท
DIVIDED INTO 10,000 SHARES OF Tes. 100 EACH.

นาย กวีน
Folio ๑๐๐

ผู้ถือหุ้นในใบนี้ หมายเลขที่
Share Certificate No. ๑๐๐

เพื่อแสดงให้ปรากฏว่า
This is to Certify that

เป็นเจ้าของหุ้น
is the Proprietor of

เลขที่ ๑๐๐
Numbered 100

ถึงเลขที่ ๑๐๐
up to 100

ผู้ถือใบนี้สำคัญขึ้น
the holder of this Certificate

จำนวนหุ้นจะร้อยบาท
One hundred Ticals ea

ส่วนในบริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัดสินใช้ ซึ่งในจำนวนหุ้นนี้ในครั้งแรกได้ส่งเงินแล้วร้อยละสิบห้า และเมื่อได้ส่ง
in the Siam Cement Company, Ltd. on which Shares, a first call of fifteen per cent has been p

ให้ครบถ้วนแล้ว คนอื่นจะได้อำนาจไว้ ซึ่งข้างหลังใบนี้สำคัญเป็นสำคัญ บุคคลใด
the balance calls when paid to be endorsed at the back of this Certificate.

ให้ไว้โดยประทับตราของบริษัทเป็นสำคัญ
Given under the Common Seal of the Company this

พอสักการะ ๑๕/๑๕
Anno Christi 1917

กรรมการ
Director

บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
BANGKOK BANK LIMITED

ทุน 1,050,000,000 บาท แบ่งออกเป็น 10,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

นาย เจริญศักดิ์ จันทะนันทน์
เป็นผู้อยู่ในบัญชีธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ที่ ๑๐๐๕๑๑๑
ซึ่งหมายเลขที่ ๑๐๐๕๑๑๑

มูลค่าหุ้น ๑๐๐ บาท ซึ่งได้ชำระเงินค่าหุ้นเต็มแล้ว

ได้ตรวจการและประทับตราของใบนี้ที่หน้าตัว ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๑๕

กรรมการ
Director

ใบหุ้นของบริษัทจดทะเบียน ที่เข้าซื้อขายในวันที่ 30 เมษายน 2518

ปัญหาและบรรยากาศการลงทุนในประเทศไทย⁶ ว่า “ข้าพเจ้าจำเป็นต้องยอมรับตามที่มองเห็นจากสหรัฐ ว่า บรรยากาศการลงทุนในประเทศไทยได้เสื่อมโทรมลงในระหว่าง 2 ปีที่แล้ว เนื่องมาจากความยุ่งยากของภาวะเศรษฐกิจโลกส่วนหนึ่ง การชะงักงันของการลงทุนกระทบกระเทือนไปทั่วโลก ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความสนใจลงทุนน้อยลงดูเหมือนมาจากความสงสัยของบริษัทต่างประเทศว่าการลงทุนจะได้รับการต้อนรับโดยแท้จริงหรือไม่ แม้ว่าบุคคลสำคัญๆ จะได้แถลงเป็นการรับรองเพียงใดก็ตาม แต่บรรยากาศทางการเมืองที่ไม่แน่นอน ทำให้ผู้ลงทุนประสบความลำบากใจ การเปลี่ยนแปลงจากรัฐบาลทหารที่เป็นอยู่มานาน เป็นรัฐบาลพลเรือนที่เป็นประชาธิปไตย และการปรับปรุงภาวะการณ์ระหว่างประเทศให้สอดคล้องกับความเป็นจริง หลังจากกรุงพนมเปญและไซ่ง่อนได้เสียแก่ฝ่ายหนึ่ง ทำให้คนบางกลุ่มไม่แน่ใจว่าประเทศคอมมิวนิสต์เพื่อนบ้านของประเทศไทยจะวางตัวอย่างไรในอนาคต”

ขณะที่สื่อมวลชนได้รายงานถึงคำกล่าวของคุณปริดา พัฒนธานุบุตร อธิบดีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี⁷ ยอมรับถึงปัญหาที่รัฐบาลในขณะนั้น ซึ่งมี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี ยังไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ มี 4 ประการ คือ ปัญหาข้าราชการคอร์รัปชัน ปัญหาโจรผู้ร้ายชุกชุม ปัญหาเศรษฐกิจทรุด ผู้ลงทุนไม่กล้าลงทุน และปัญหาความมั่นคงของชาติ

“รัฐบาลยอมรับว่าแก้ไขไม่ได้ แต่ไม่ได้นิ่งนอนใจ พยายามแก้ไขกันอยู่ เห็นได้จากการที่รัฐมนตรีต้องเดินทางไปเจรจากับต่างประเทศบ่อยๆ เพื่อชักชวนให้เขามาลงทุน”

ปัญหาเศรษฐกิจที่ประเทศไทยต้องเผชิญในขณะนั้น ทั้งน้ำมันแพง เงินเฟ้อและเงินฝืดในคราวเดียวกัน และการลงทุนที่ชะลอตัวอย่างมาก ทำให้รัฐบาลพยายามที่จะชักชวนผู้ลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาลงทุน และในปี 2519 รัฐบาลซึ่งมี ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี

ได้มีนโยบายเร่งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โดย ดร.เสนะ อุณากร ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยในขณะนั้น ได้ประกาศลดอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ธนาคารพาณิชย์กู้ยืมเงินเพื่อนำไปปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคเอกชน จากร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 9 เพื่อกระตุ้นการลงทุน

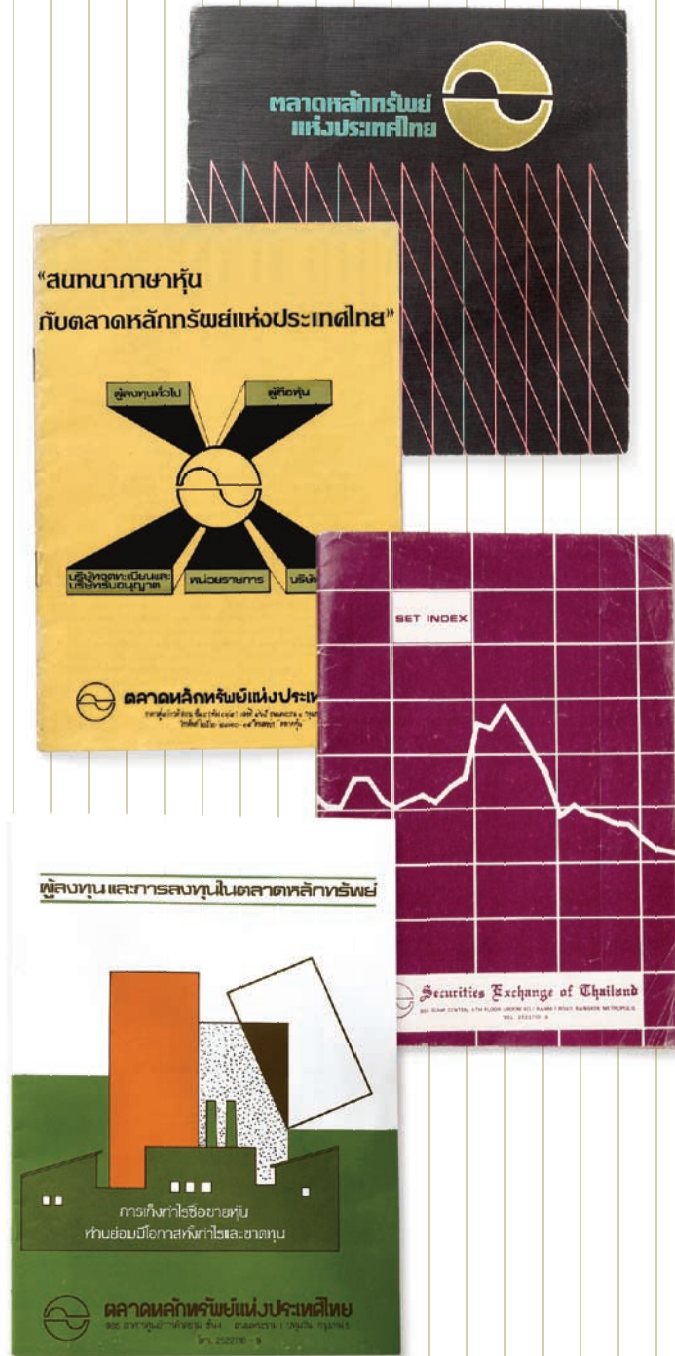
หลังจากที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดซื้อขายหลักทรัพย์ได้ 3 เดือน คุณศุภรีย์ แก้วเจริญ ได้กล่าวถึงบรรยากาศการซื้อขายไว้ในบทความเรื่อง “ประสบการณ์และอนาคต ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”⁸ ว่า “ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เริ่มต้นซื้อขายหลักทรัพย์ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2518 เป็นต้นมา และมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2518 จนบัดนี้การดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ผ่านเข้าเดือนที่ 3 แล้ว ตลอดระยะเวลาดังกล่าวนับว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีพอสมควร เห็นได้จากปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในวันแรก (30 เมษายน 2518) คิดเป็นมูลค่า 1.9 ล้านบาท สำหรับเดือนพฤษภาคมและมีมิถุนายนที่ผ่านมา มีการซื้อขายทั้งสิ้น 336,495 หุ้น คิดเป็นมูลค่า 71.7 ล้านบาท และ 209,029 หุ้น คิดเป็นมูลค่า 46.2 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า เป็นการซื้อขายหุ้นธนาคารกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 80 ของมูลค่าการซื้อขายทั้งหมด”

บทความดังกล่าวได้ระบุว่า การที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังไม่คึกคักเท่าที่ควร เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ไทยมีลักษณะหลายประการที่แตกต่างจากตลาดหลักทรัพย์ของประเทศอื่นๆ คือ ในต่างประเทศนั้น มีการซื้อขายหลักทรัพย์ในภาคเอกชนก่อน แล้วจึงจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ขึ้นสำหรับทำการซื้อขาย และในที่สุดจึงเกิดระเบียบกฎหมายและกฎหมายตามมาภายหลัง แต่สำหรับตลาดหลักทรัพย์ของไทยนั้น เกิดจากการดำริและการควบคุมของรัฐบาล คือ จัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ก่อนเกิดการซื้อขาย ดังนั้น ในระยะแรกๆ จะให้เห็นความก้าวหน้าคึกคักดังเช่นที่เป็นอยู่ในต่างประเทศจึงทำได้ยาก นอกจากนี้ ยังต้องอาศัยการร่วมมือ

⁶ หนังสือพิมพ์สยามศรี ฉบับวันที่ 15 ธันวาคม 2518

⁷ หนังสือพิมพ์ประชาชาติ ฉบับวันที่ 15 กันยายน 2518

⁸ วารสารบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม - กันยายน 2518

เอกสารเผยแพร่ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคแรกๆ

กันทั้งฝ่ายเอกชนและฝ่ายรัฐบาล ในการช่วยกันเสริมสร้างอุปสงค์และอุปทานในหลักทรัพย์ และร่วมกันแก้ไขอุปสรรคปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

คุณศุภรียได้ระบุในบทความถึงปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่อาจก้าวหน้าไปได้รวดเร็วเท่าที่ควร มี 2 ด้านด้วยกัน คือ ด้านอุปสงค์ (Demand) และด้านอุปทาน (Supply)

ทั้งนี้ พัฒนาการของตลาดทุนไทยตลอด 30 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหาด้านอุปสงค์และอุปทานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นปัญหาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

นอกจากนี้ บทความดังกล่าวยังระบุถึงปัญหาในการปฏิบัติงานในขณะนั้นที่มีผลต่อความคล่องตัวในการซื้อขายหลักทรัพย์ นั่นคือความล่าช้าในการโอนหุ้น ที่เป็นอุปสรรคอย่างมากในการซื้อขาย โดยบางหลักทรัพย์นั้น เมื่อมีการตกลงซื้อขายแล้ว กว่าที่ผู้ซื้อจะได้รับตราสารใบหุ้นก็กินเวลาเป็นเดือน ซึ่งเป็นปัญหาทำให้การซื้อขายไม่คล่องตัวในระหว่างการโอนหุ้นเปลี่ยนมือ แต่เป็นที่น่ายินดีว่า ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีโครงการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการโอนหุ้นหรือหลักทรัพย์จดทะเบียนเองทั้งหมด อันจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้ลงทุน บริษัทสมาชิก บริษัทจดทะเบียน และบริษัทรับอนุญาต ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถติดตามความเคลื่อนไหวการเปลี่ยนมือกันในหลักทรัพย์ต่างๆ ได้รวดเร็ว และช่วยลดค่าใช้จ่ายในการโอนหุ้นเป็นอย่างมากด้วย

ขณะเดียวกัน บทความของคุณศุภรียยังได้สะท้อนความหวั่นวิตกต่อกระแสความไม่มั่นคงของประเทศในขณะนั้น ต่อการคุกคามของลัทธิคอมมิวนิสต์ ว่า “ที่มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันมากกว่าประเทศไทยอาจจะต้องนำเอาลัทธิสังคมนิยมมาใช้ ประกอบกับรัฐบาลก็มีได้ระบุแน่ชัดว่าทิศทางของประเทศได้ดำเนินไปในทิศทางใดนั้น หากถึงแม้ว่าประเทศไทยจะต้องดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมจริงๆ ก็มิได้หมายความว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องล้มเลิกหรือดำเนินการไม่ได้ต่อไปตรงกันข้าม กลับมีเหตุผลหลายประการซึ่งสนับสนุนกิจการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับลัทธิเศรษฐกิจดังกล่าว กล่าวคือ ในวัตถุประสงค์ขั้นต้นของการก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตามพระราชบัญญัติฯ นั้น เพื่อให้เป็นแหล่งกลางในการระดมเงินออม
ของประชาชนมาใช้ในการลงทุนในกิจการต่างๆ อย่างถูกต้องและมี
ประสิทธิภาพ อันจะส่งผลถึงการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดย
ส่วนรวม นั้นหมายความว่า การกระจายความเป็นเจ้าของกิจการไปสู่มือ
ของประชาชนโดยทั่วไป โดยอาศัยเครื่องมือที่สำคัญคือตลาดหลักทรัพย์
นั่นเอง ดังนั้น คำกล่าวที่ว่าตลาดหลักทรัพย์ ดั้งขึ้นเพื่อนายทุนผู้มั่งคั่ง
เท่านั้นจึงไม่เป็นความจริง แต่กลับจะเป็นการส่งเสริมให้คนทุกระดับ
รายได้และทุกกลุ่มอาชีพได้มีโอกาสเป็นผู้ลงทุน และในระยะยาวก็จะนำ
ไปสู่การกระจายความมั่งคั่งให้ยุติธรรมยิ่งขึ้นในที่สุด”

ท่ามกลางปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ดังกล่าว การดำเนินงานในช่วงแรกจึงเป็นไปด้วยความยากลำบากโดยกิจกรรมของตลาดหลักทรัพย์ในรอบ 6 เดือนแรก⁹ ได้เน้นหนักในด้านเร่งรัดการกำหนดกฎระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์และการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องในทางปฏิบัติ เพื่อให้มีการดำเนินการเป็นไปในหลักการที่ดี โดยกฎระเบียบกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ในเวลาเดียวกัน ตลาดหลักทรัพย์ ได้รับเร่งในการให้การศึกษอบรมแก่พนักงานของบริษัทสมาชิก สถาบันที่เกี่ยวข้อง และสถาบันการเงินต่างๆ ที่จะเป็นผู้ลงทุนที่สำคัญ และประชาชนทั่วไป ให้เข้าใจในการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งประมวลและศึกษาข้อมูลต่างๆ เพื่อเผยแพร่ให้แก่บริษัทสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบการพิจารณากำหนดแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสมต่อไป

การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วง 6 เดือนแรก จึงมุ่งเน้น 1. การตรากฎหมาย ข้อยกเว้น และระเบียบกฎเกณฑ์ ตลอดจนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง 2. กิจกรรมสำหรับบริษัทสมาชิก 3. กิจกรรมสำหรับบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต 4. การปฏิบัติการซื้อขายในห้องค้าหลักทรัพย์ (Floor Operation) 5. ศูนย์จดทะเบียนโอนหุ้นและหักบัญชีโอนหุ้นระหว่างสมาชิก และ 6. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารและสิ่งพิมพ์

⁹ “รายงานสรุปการดำเนินงานในรอบ 6 เดือนแรกของตลาดหลักทรัพย์ฯ (30 เมษายน - 30 ตุลาคม 2518)” ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

[illegible]

- รายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ (หัวแดง)
และสรุปข่าวธุรกิจหลักทรัพย์ (หัวม่วง) (ภาพบน)
- กรรมการและผู้จัดการ (คุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ) พบผู้แทนสื่อมวลชน (ภาพล่าง)

2535-ปัจจุบัน

ยุคบริการเต็มรูปแบบ

ภาพเหตุการณ์ในช่วงปี 2535-2547

ปี 2540

2 กรกฎาคม 2540
ไทยประกาศลอยตัวค่าเงินบาท
จุดเริ่มต้นของวิกฤตเศรษฐกิจไทย
ครั้งร้ายแรง

ปี 2545 - 2548

ดร.สุภชัย พานิชภักดิ์
คนไทยคนแรกที่ได้รับแต่งตั้ง
เป็นผู้อำนวยการ
องค์การการค้าโลก (WTO)

ปี 2544

11 กันยายน 2544
ตึกเวิร์ลเทรดถูกถล่ม
นักลงทุนจึงต้องเฝ้าระวัง
ปัจจัยเสี่ยงด้านผู้ก่อการร้าย

ปี 2547

26 ธันวาคม 2547 คลื่นยักษ์สึนามิ
เข้าถล่มพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน
ใน 6 จังหวัดภาคใต้
สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

Market Summary					
Auto Refresh: ☐ Off ☒ On Minutes					
	Last	Change	%Change	High	Low
SET Index	727.39	+7.00	+0.97	729.82	721.61
SET50 Index	51.05	+0.55	+1.09	51.24	50.58
Trading quotation will be officially updated at around 17:30 p.m.				Volume (000 Shares)	Value (M.Baht)
				978,396	8,134.44
SET Overview					
Market Status					Pre-Open(11)
Transactions					54,406
Stock					Volume (000 Shares)
Gainers					574,274
Unchanged					224,411
Losers					105,606
Customer Type					
(03/03/2005)		Buy (M.Baht)	Sell (M.Baht)		
Foreign Institute		5,395.15	5,227.94		
		31.39%	30.41%		
		1,932.06	1,934.00		

ชีวิตเริ่มต้น...ทำทนาย และมุ่งมั่น
ชีวิตเติบโต...ทดลอง และเรียนรู้
ชีวิตก้าวหน้า...เข้าใจ และสร้างสรรค์

ยุคพัฒนาสู่องค์กรกำกับดูแลตนเอง (SRO)

ปี 2535 - 2539

ด้วยโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง องค์กรต่าง ๆ จึงต้องขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน เช่นเดียวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่เดินหน้ารับมิติของการพัฒนาเพื่อก้าวสู่ตลาดทุนโลกที่มีความซับซ้อนและการแข่งขันที่รุนแรง จึงจำเป็นต้องพัฒนาสินค้าและบริการต่างๆ ในระดับมาตรฐานสากล เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการและดึงดูดความสนใจของผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้ตลาดทุนไทยสามารถสนองตอบต่อภารกิจหลักในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่เศรษฐกิจของประเทศ

การประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 จึงเป็นการจัดโครงสร้างการดำเนินงานของตลาดทุนไทยให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ในด้านการกำกับดูแลและพัฒนาทั้งตลาดแรกและตลาดรอง ส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการ

ซื้อขายหลักทรัพย์และให้บริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งพัฒนาการดำเนินงานและการบริการเพื่อก้าวสู่มาตรฐานสากล

มุ่ง มั่น สู่ มาตรฐานสากล

โดยที่ปณิธานของผู้ร่วมก่อตั้งตลาดทุนได้มีแนวคิดหลักที่จะให้มีหน่วยงานเฉพาะในการกำกับดูแลตลาดทุนตั้งแต่ยุคเริ่มจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่ยังไม่อาจดำเนินการได้อย่างเหมาะสมในขณะนั้น การพัฒนาตลาดทุนไทยในระยะแรกจึงมุ่งเน้นการพัฒนาตลาดรองมากกว่าตลาดแรก การมีพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 จึงเป็นการเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาตลาดแรกและเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกันกับตลาดรอง ส่งผลให้ตลาดทุนเป็นกลไกสนับสนุนธุรกิจให้สามารถระดมทุนผ่านตราสารประเภทต่างๆ ได้กว้างขวางขึ้น

พระราชบัญญัติ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทว่าหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ
ตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกลสิบวันนับแต่วันประกาศ

ที่ผ่านมาบทบาทการกำกับดูแลตลาดทุนอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน และเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2521 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น ทำให้การกำกับและการพัฒนาตลาดทุนขาดเอกภาพ ขาดมาตรการที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีกฎหมายและหน่วยงานที่เป็นศูนย์รวมในการกำกับดูแล และพัฒนาตลาดทุน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ขึ้น¹

องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเฉพาะเพื่อทำหน้าที่ในการกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนทั้งระบบของประเทศคือ **คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์** โดยมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.) เป็นหน่วยงานปฏิบัติ มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2535² อันเป็นวันถัดจากวันประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้

ขณะเดียวกัน ภาระหน้าที่และบทบาทการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปสู่การเป็นองค์กรกำกับดูแลตนเอง (Self-regulatory Organization : SRO) การดำเนินงานและการให้บริการจึงสมบูรณ์แบบหรือครบวงจรมากขึ้น และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ก.ล.ต.

ทั้งนี้ คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีบทบาทในการกำกับดูแลบริษัทที่ออกหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์โดยตรง ขณะที่ตลาดหลักทรัพย์มีอำนาจกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนและบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิก การออกข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ก่อนมีผลบังคับใช้ ในระยะแรกๆ การดำเนินงานของหน่วยงานทั้งสองจึงต้องประสานงานกัน เพื่อกำหนดบทบาทในการกำกับดูแลและส่งเสริมให้การบริการด้านธุรกรรมหลักทรัพย์มีความคล่องตัว เป็นธรรม และโปร่งใสที่สุด โดยให้มีความซ้ำซ้อนน้อยที่สุด และเกิดความชัดเจน โดยเฉพาะด้านการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนและบริษัทหลักทรัพย์ การออกกฎเกณฑ์ต่างๆ กระบวนการรับหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียน การตรวจสอบ และการลงโทษ

¹ หลักการและเหตุผลประกอบพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

² สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2535

คุณเสรี จินตนาเสรี ให้การต้อนรับ คุณชวน หลีกภัย เนื่องในโอกาส
 พิธีเปิดงาน SET EXPO ซึ่งเป็นนิทรรศการส่งเสริมการลงทุนเป็นครั้งแรก
 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อปี 2538 ในโอกาสที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ครบรอบการดำเนินงาน
 20 ปี

คุณเสรี จินตนาเสรี อดีตกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์
 แห่งประเทศไทย คนที่ 6 (2535 - 2540) กล่าวถึงเหตุการณ์ย้อนหลังว่า
 “ตอนที่ผมเข้ามารับตำแหน่งใหม่ๆ เมื่อเดือนกรกฎาคม 2535 มี
 หลายคนตั้งคำถามว่า ผมเป็นนักกฎหมายแล้วมาเป็นผู้จัดการตลาด
 หลักทรัพย์ฯ จะเหมาะสมหรือไม่ ในความเห็นส่วนตัวแล้ว ผมกลับคิดว่า
 ผมเป็นคนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้นด้วยซ้ำ เพราะ พ.ร.บ.
 หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายใหม่ จึงต้อง
 อ่าน ต้องตีความ และเข้าใจบทบาทหน้าที่ เพื่อที่จะวางรากฐานให้ดี
 ต่อไป ซึ่งอันนี้สำคัญ และตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่มีเวลามาทดลอง การ
 ดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียของ
 ผู้คนต่างๆ มากมายมหาศาล ถึงแม้จะมีเสียงโจมตีเยาะซึ่งผมไม่เห็นด้วย
 แต่ผมมีความมั่นใจในตัวเอง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าในยุคผมมีการพัฒนา
 ในด้านต่างๆ ที่ต่อเนื่องจากที่ ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ ได้พัฒนาและริเริ่มไว้
 เพื่อที่จะให้ตลาดหลักทรัพย์ไทยเป็นตลาดสากล ในตอนนั้นก็มีผู้ลงทุน
 ต่างประเทศเข้ามามากพอสมควร แต่ก็ยังมีช่องทางพัฒนาให้เป็นระดับ
 สากลมากยิ่งขึ้น แต่หลังยุคผมแล้ว เศรษฐกิจก็แย่พอดี ทำให้งาน
 พัฒนาหยุดชะงักไปหลายส่วน และต้องไปต่อสู้กับปัญหาอีกรูปแบบหนึ่ง”

ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ร่วมลงนามกับคุณวิรัตน์ วิจิตรวาทกร ในบันทึกความเข้าใจเรื่องบทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ

ทั้งนี้ หน่วยงานทั้งสองได้มีการหารือร่วมกันอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เพื่อให้บทบาทการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานมีความชัดเจน ถูกต้อง และเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาตลาดทุนไทย ในที่สุดได้มีการร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจเรื่องบทบาทหน้าที่ของทั้ง 2 หน่วยงาน เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2543 ระหว่าง ดร. ประสาร ไตรรัตน์วรกุล เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และ คุณวิรัตน์ วิจิตรวาทกร กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในขณะนั้น

ภายใต้บันทึกความเข้าใจดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีบทบาทในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลด้านการเปิดเผยข้อมูลและคุณภาพบรรษัทภิบาลของบริษัทที่จะเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนและบริษัทจดทะเบียน รวมถึงการกำกับดูแลบริษัทหลักทรัพย์ และบุคลากรของบริษัทหลักทรัพย์ ขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเน้นบทบาทด้านการตลาดอย่างเต็มที่ ทั้งในด้านการเพิ่มจำนวนสินค้าเพื่อการลงทุนให้มีความหลากหลาย การสร้างความเชื่อมั่นเพื่อดึงดูดผู้ลงทุน การขยายฐานผู้ลงทุนคุณภาพ รวมถึงการพัฒนาบริการที่ตอบสนองและทันต่อความต้องการของผู้ลงทุนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยยังคงไว้ซึ่งภารกิจสำคัญในการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ การชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ ให้น่าเชื่อถือ โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

หลังปี 2535 ธุรกิจหลักทรัพย์ได้พัฒนาไปสู่ความเป็นสากลมากขึ้น เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ การอนุญาตให้มีการออกตราสารทางการเงินประเภทต่างๆ การอนุญาตให้มีการจัดตั้งบริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุนเพิ่มขึ้น การอนุญาตให้มีการจัดตั้งศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ และการเพิ่มบทบาทหน้าที่เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุนในหลายๆ ด้าน ซึ่งเป็นการวางระบบที่ดีเพื่อรองรับการขยายตัวและการพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์ต่อไปในอนาคต รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนในแง่ของการยกระดับมาตรฐานตลาดทุนของประเทศเข้าสู่ระดับสากล จึงเป็นแรงขับเคลื่อนอีกด้านหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยก้าวสู่ตลาดการเงินโลกได้ง่ายขึ้น

ดังที่ ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ได้กล่าวให้ความเห็นไว้ว่า “หลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 นอกจากช่วยพัฒนาตลาดแรกให้มีสินค้าทางการเงินที่หลากหลายแล้ว ยังได้ช่วยเปิดศักราชการพัฒนาตลาดรองตราสารหนี้ด้วย ทำให้มีการอบการระดมทุนในตลาดแรกที่ชัดเจนมากขึ้น เป็นการเปิดประตูสู่การระดมทุนที่มีกติกาชัดเจน ทั้งในด้านแนวทางปฏิบัติของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ที่ประสงค์จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และการรักษาสีทธิประโยชน์ของผู้ลงทุน”

4.18

452

TWO

300

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Stock Exchange of Thailand

8350

8350

+

250

TIG

200

5250

5200

+

100

TYO

382

384

÷

386

+

340

NAT

8.25

1850

1850

+

050

MG

850

4900

4900

00

PRA

6.25

+

1650

+

1650

+

025

POS

358

+

360

+

358

+

140

PP

173

+

175

+

173

+

50

MA

1700

+

8800

+

8800

+

300

MK

250

+

6300

+

6300

+

050

YC

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ขา ขึ้น . . . ผู้ยุค ฟองสบู่

ปี 2535 ไม่เพียงตลาดทุนเท่านั้นที่มีการเปลี่ยนแปลง แต่ยังเป็นปีที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์สำคัญๆ ด้านตลาดเงินอย่างมาก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดการเงินและธุรกิจหลักทรัพย์ในประเทศ อาทิ การเปิดเสรีทางการเงินด้านเงินตราต่างประเทศ การประกาศยกเลิกเพดานดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของสถาบันการเงินทุกประเภท การกำหนดอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง การอนุมัติหลักการจัดตั้งกิจการวิเทศธนกิจ เป็นต้น

สัญญาณดังกล่าวเป็นการเปิดประตูตลาดการเงินไทยเข้าสู่ยุคการขยายตัวอย่างแท้จริง และกระตุ้นให้มีการไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศ โดยที่เห็นชัดเจนคือการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับความสนใจจากผู้ลงทุนเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้ว่า หลังจากการเปลี่ยนมาใช้ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์ หรือระบบ ASSET เพื่อรองรับการซื้อขายที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่กลางปี 2534 แล้ว ในปีต่อมาก็มี

การขยายเวลาการซื้อขายหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นเป็นวันละ 2 รอบ คือ การซื้อขายรอบเช้า ระหว่างเวลา 10.00 - 12.30 น. และการซื้อขายรอบบ่าย ระหว่างเวลา 14.30 - 16.00 น. ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2535 และต่อมาในปี 2537 ได้มีการขยายเวลาซื้อขายในรอบบ่ายเพิ่มอีกครั้งชั่วโมงจาก 16.00 น. เป็น 16.30 น. เพื่อดึงดูดผู้ลงทุนต่างประเทศและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับตลาดหลักทรัพย์อื่นๆ ในภูมิภาค

นอกจากนี้ บริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ ได้มีการขอเปิดสำนักงานบริการด้านหลักทรัพย์ในต่างจังหวัดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดใหญ่ๆ เพื่อแข่งขันในด้านการให้บริการแก่ผู้ลงทุน ขณะที่บริษัทต่างๆ ก็สนใจเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยในปี 2535 มีจำนวนบริษัทจดทะเบียนรวม 305 บริษัท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 35 บริษัท สถานการณ์ต่างๆ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงภาวะความคึกคักของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เป็นอย่างดี

เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ปี 2535

ท่ามกลางความเฟื่องฟูของเศรษฐกิจขาขึ้น และยุคทองของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง หรือที่เรียกว่าเหตุการณ์พฤษภาทมิฬขึ้น ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2535 ตามมาด้วยเหตุการณ์ในวันที่ 18 พฤศจิกายน 2535 คณะกรรมการ ก.ล.ด. ได้กล่าวโทษดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างราคาหลักทรัพย์ของธนาคารกรุงเทพ พาณิชยการ จำกัด (BBC) เหตุการณ์ดังกล่าวมีผลกระทบต่อภาวะตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างมาก กระทรวงการคลังจึงได้จัดตั้งกองทุนมูลค่า 15,000 ล้านบาท เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2535 ซึ่งประกอบด้วยกองทุนที่จัดตั้งโดยธนาคารกรุงไทย จำกัด มูลค่า 5,000 ล้านบาท และกองทุนที่จัดตั้งโดยบริษัทสมาชิก 40 บริษัท มูลค่า 10,000 ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม การปฏิรูปโครงสร้างตลาดทุนและการที่เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวที่น่าพอใจในอัตราร้อยละ 8.1 ได้ส่งผลให้บรรยากาศการลงทุนในปี 2535 เป็นไปอย่างคึกคักตลอดปี แม้จะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่กล่าวข้างต้นบ้างก็ตาม ทั้งนี้ มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ต่อวันยังคงปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในวันที่ 5 มกราคม 2537 มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ได้สูงขึ้นถึง 40,013.24 ล้านบาท ซึ่งสูงสุดในรอบเกือบ 19 ปี นับแต่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดดำเนินการมา

“

ในวันที่ 4 มกราคม 2537 ดัชนีราคาหุ้นได้สร้างจุดสูงสุด ของประวัติศาสตร์ตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ระดับ 1,753.73 จุด

”

ปี 2536 มีเหตุการณ์การปิดการดำเนินการชั่วคราวของบริษัท
เงินทุน เฟิสท์ซิตี อินเวสเมนต์ จำกัด (FCI) อันเนื่องจากปัญหาการ
ขาดสภาพคล่องทางการเงิน และยังมีข่าวการดำเนินคดีเพิ่มเติมต่อผู้ที่
เกี่ยวข้องกับการสร้างราคาหลักทรัพย์อีกหลายกรณี รวมทั้งกรณี
เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหุ้นในกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์

แม้จะมีปัญหาสถาบันการเงิน แต่สภาพคล่องในระบบการเงิน
ไทยยังคงเพิ่มสูงขึ้นจากการไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศในช่วง
ครึ่งหลังของปี 2536 เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างประเทศอยู่ใน
ระดับที่ต่ำ ขณะที่เศรษฐกิจไทยยังมีการขยายตัวที่น่าพอใจในระดับร้อยละ
7-8 ทำให้ผู้ลงทุนมีความเชื่อมั่นต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มาก
ยิ่งขึ้น การลงทุนจากต่างประเทศและการเก็งกำไรของผู้ลงทุนไทย ได้
ผลักดันให้ระดับราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์สูงขึ้นอย่างไม่
สอดคล้องกับปัจจัยพื้นฐาน จนกระทั่งในวันที่ 4 มกราคม 2537 ดัชนี
ราคาหุ้นได้สร้างจุดสูงสุดของประวัติศาสตร์ตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ระดับ
1,753.73 จุด อย่างเกินความคาดหมายของผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่หลังจากนั้น
ภาวะตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างหนึ่งที่สะท้อนภาพดังกล่าวคือ ปาฐกถาของ คุณเอกกมล
ศิริวัฒน์ อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. คนแรก ในหัวข้อ
“จรรยาบรรณนักการเงิน” ในโอกาสครบรอบ 1 ปี ของมูลนิธิกองทุน
พัฒนาระบบตลาดทุน กล่าวเตือนถึงเรื่องจริยธรรมในตลาดทุนไว้ตอน
หนึ่งว่า³ “สิ่งที่ผมอยากพูดในวันนี้คือ จริยธรรมของทุกฝ่ายในตลาดทุน
ถ้าผู้ที่ดำเนินธุรกิจเหล่านี้มีจริยธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย เราก็จะไม่มี
ปัญหา ถ้าโบรกเกอร์มีจริยธรรม เพียงแต่นั่งเฉยๆ คอยปกป้อง
ความรวย ก็รวยมากแล้ว ผมขอใช้คำว่าจะโลภกันไปถึงไหน และในการ
อันเดอร์ไรท์หุ้นนั้น ขอให้มีความยุติธรรม ให้เป็นการกระจายหุ้นเพื่อ
สาธารณชนจริงๆ ไม่ใช่ให้เฉพาะกลุ่มบุคคล ขอให้มีความถูกต้องบ้าง ไม่
ต้องถึงกับถูกต้องทั้งหมด เพราะเราไม่ได้อยู่ในโลกของจินตนาการ อยาก
วิงวอนให้สมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ อยู่ในกฎระเบียบ อย่าคิดว่าเมื่อทำ
ไม่ถูกต้องในขณะที่คนอื่นทำถูกแล้ว ตัวเองจะรวยอยู่คนเดียว ถ้าคนอื่น
ทนไม่ไหวแล้วไปทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องบ้าง ก็จะแย่งกันไปทั้งหมด”

³ หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 6 ธันวาคม 2536

The Nomura Nightmare

A shyster extorted payoffs from Japan's largest stock brokerage, and the stain has spread to a major bank

By SEBASTIAN MOFFETT TOKYO

THOUGH AN EXTORTIONIST BY TRADE, Iiyuchi Koike of Tokyo had decided to renounce rough stuff and cultivate a more gentlemanly image. He dressed in navy suits and sober neckties, and went about his business quietly. In 1989 that business included borrowing money from Dai-ichi Kangyo Bank (DKB) to buy a block of shares in Nomura Securities, the largest stock brokerage in Japan. Then in 1992, using his entrée as a shareholder, Koike went to Nomura with an ultimatum. He had a dossier of embarrassing questions about Nomura's illegal practices, Koike told company officials, and he would use them to humiliate executives at the next annual shareholders' meeting—unless persuaded not to. Whatever was in the dossier, Nomura apparently paid attention—and paid money to buy Koike's silence.

That turned out to be the giant investment house's worst investment ever. Allegations that Nomura made several illegal payments to Koike—the details of which began to emerge two months ago—have prompted the arrests and resignations of several Nomura officials and let loose a scandal that keeps snowballing. Last week the snowball rolled over DKB, Japan's third largest bank in terms of assets, with the revelation that it had loaned Koike a total of \$230 million without sufficient collateral, including \$27 million to buy shares in Nomura and other securities firms. As soon as authorities began to search men offices, the bank's top managers quit, displaying the run-for-cover instinct that makes companies vulnerable to extortionists like Koike in the first place. Prime Minister Ryutaro Hashimoto, who has put the reform of Japan's financial sector high on his agenda, was incensed at what he called the "sneaky" resignations of the DKB executives before an investigation is complete. Said Hashimoto: "It's their responsibility to face the truth and find out what happened."

The Koike affair is the latest stain on a Japanese financial system that has had its dirty laundry hung out in public for several years now. Back in the 1980s, when the stock market was strong and government regulators were pliable, the club-like securities and banking industries managed to win respect merely by keeping up a decent outward appearance. But underneath the surface, payoffs, secret deals and insider trading were all everyday business techniques. And when the Japanese stock and property markets collapsed early in this decade, the resulting pressure on financial firms began to expose their seamy side. In

Nomura's brokers racked up losses for Koike that reached \$3.4 million, the company allegedly decided that such a big customer deserved a refund—an illegal refund. Two weeks ago Koike, his brother and three former Nomura executives were arrested in connection with a payment of \$430,000 made to Koike in 1995. Another casualty was Nomura president Hideo Sakamaki, who was not charged but chose to resign in March.

The scandal could hardly have come at a worse time for Prime Minister Hashimoto and his Big Bang financial liberalization program. One part of the plan is to allow securities companies like Nomura into wider areas of business, such as banking services. In turn, banks will be able to set up stock investment funds. Now Nomura's shenanigans have raised questions about deregulation is an invitation.

If anyone benefits from the mess, it's the foreign companies coming in to challenge

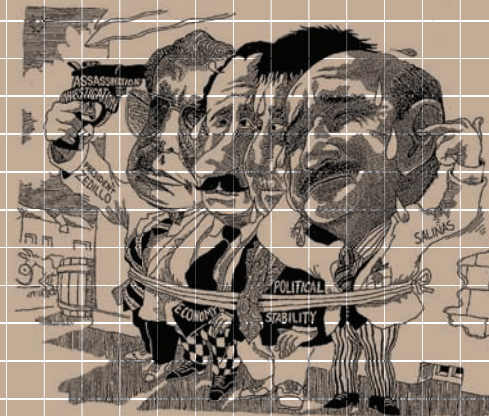

CLEANING HOUSE: After several departures, including that of former head Sakamaki, left, the investment firm will regroup under president Ujio, above right

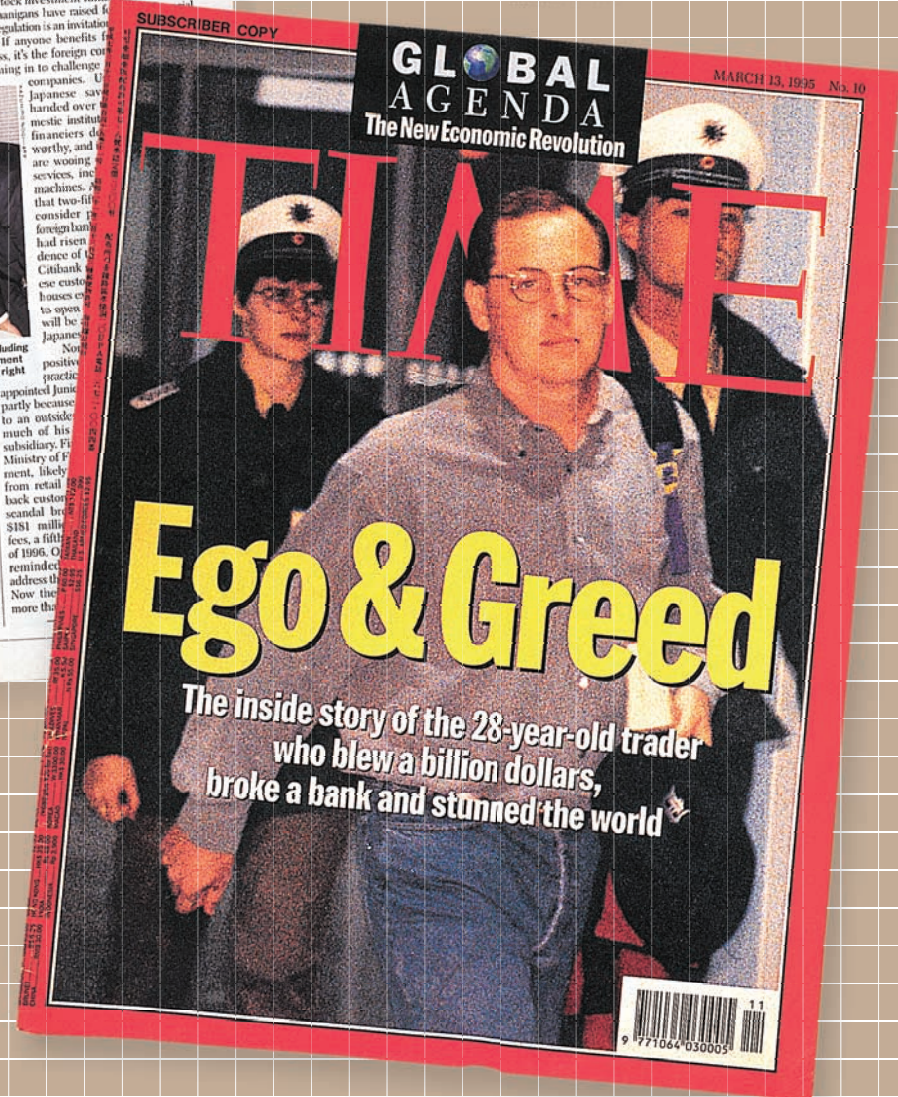
In 1991, Nomura was caught making illegal payments to major clients to partially compensate them for portfolio losses—a benefit not extended to the multitude of customers with small brokerage accounts. The company's chairman and president resigned, but if its subsequent dealings with Koike are any indication, Nomura didn't do much to reform itself.

A specialist in securities scams, Koike was one of those shysters, known in Japan as *sokaiya*, who buy small stakes in companies, then threaten to disrupt shareholder meetings, or *sohrai*, unless they get lush money. But Koike wanted also to be a big money investor, and Nomura was willing to time investor, and Nomura was willing to help. The problem: helping clients make money was not easy in a falling market. As

TIME, JUNE 2, 1997

Mexican Roulette

แบ่งชั้นสูง... แต่เริ่มส่งสัญญาณขาลง

หลังปี 2537 ความผันผวนทั้งตลาดเงินและตลาดทุนดูจะรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ด้วยความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้เชื่อมระบบเศรษฐกิจโลกเป็นหนึ่งเดียว โดยเศรษฐกิจไทยในปี 2538 ยังคงร้อนแรงและมีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 9.2 ขณะเดียวกัน ก็มีแรงกดดันด้านเสถียรภาพอยู่ ทั้งอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นเป็นร้อยละ 5.8 และดุลบัญชีเดินสะพัดที่ขาดดุลในระดับร้อยละ 7.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ขณะที่ปัญหาปัจจัยภายนอก ได้แก่ วิกฤตการณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยเฉพาะการอ่อนค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐ และการลดค่าเงินเปโซของประเทศเม็กซิโก ทำให้เกิดข่าวลือการลดค่าเงินสกุลต่างๆ ในประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งประเทศไทยด้วย เหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบให้มีการชะลอการลงทุนทั่วโลก ผู้ลงทุนต่างประเทศมีการเคลื่อนย้ายการลงทุนออกจากประเทศแถบเอเชีย ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องประกาศยืนยันว่าสภาพเศรษฐกิจของไทยยังมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง อัตราเงินเฟ้อต่ำ การส่งออกขยายตัวดี โดยมีเงินทุนสำรองทางการจำนวนสูงถึง 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และที่สำคัญคือ ประเทศไทยเพิ่งได้รับการปรับเพิ่มอันดับความน่าเชื่อถือจากบริษัท สแตนดาร์ด แอนด์ พัวร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือระดับโลก จากระดับ A- เป็น A แสดงให้เห็นชัดว่าประเทศไทยยังมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในประเทศ การ

ยุบสภาและการเลือกตั้ง ตลอดจนเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่ในช่วงปลายปี 2538 ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีผลกระทบทางจิตวิทยาต่อผู้ลงทุนและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ส่งผลให้ระดับราคาหุ้นปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง วันที่ 20 มีนาคม 2538 บริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ ได้มีมติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อฟื้นฟูสภาพคล่องของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ในวงเงิน 20,000 ล้านบาท และต่อมาในเดือนพฤศจิกายน ตลาดหลักทรัพย์ ได้หารือร่วมกับกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ ในการจัดสรรเงินกู้จำนวนไม่เกิน 30,000 ล้านบาทให้แก่ผู้ลงทุน

ขณะที่ภาคเอกชนยังคงมีความต้องการระดมทุนกันมาก และมีจำนวนบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่เพิ่มมากขึ้น โดยมีจำนวนถึงปีละ 43 บริษัท ในปี 2536 และ 2537 ตลาดหลักทรัพย์ จึงออกมาตราการกำหนดให้ที่ปรึกษาทางการเงินร่วมรับผิดชอบต่อข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนภายหลังจากที่บริษัทเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ แล้ว เป็นระยะเวลา 1 ปี นอกจากนี้ คณะกรรมการ ก.ล.ด. ได้มีมติให้จัดตั้ง “ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์กรุงเทพ (Bangkok Stock Dealing Center : BSDC)”⁴ เพื่อทำหน้าที่เป็นตลาดรองนอกตลาดหลักทรัพย์ หรือโอทีซี (Over-the-Counter Market) สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ขึ้นทะเบียน รองรับการซื้อขายตัวของตลาดทุนในขณะนั้น

⁴ BSDC เปิดดำเนินงานเดือนพฤศจิกายน 2538 ต่อมาได้ปิดกิจการลงเมื่อกลางปี 2542 เนื่องจากประสบปัญหาการดำเนินงาน และได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจ

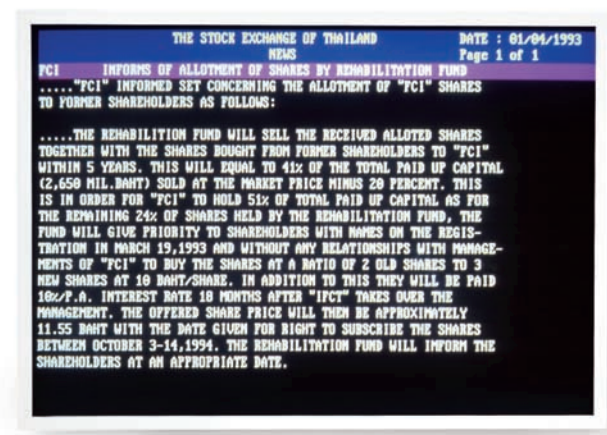
แม้ว่าบรรยากาศการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงปี 2538 ยังอยู่ในภาวะซบเซา แต่บริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ ยังคงมีการแข่งขันอย่างรุนแรง บริษัทหลักทรัพย์ที่มีได้เป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือซับโบรกเกอร์ (Sub-broker) ต่างเตรียมพร้อมและแข่งขันกันเสนอค่าสมาชิกภาพ เพื่อยกฐานะขึ้นเป็นบริษัทสมาชิกหรือโบรกเกอร์ เนื่องจากขณะนั้นคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ มีนโยบายให้เปิดรับบริษัทสมาชิกเพิ่มเติม จากที่มีจำนวนบริษัทสมาชิกรวม 40 บริษัท มาตั้งแต่ปลายปี 2534 ด้วยวิธีการประมูลในลักษณะเดียวกับการรับบริษัทสมาชิกเพิ่มเมื่อปี 2532 และ 2534 โดยในปี 2537 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พิจารณารับบริษัทสมาชิกใหม่ 4 บริษัท⁵ และต่อมาในปี 2538 ได้รับบริษัทสมาชิกใหม่เพิ่มอีก 6 บริษัท⁶ ส่งผลให้จำนวนบริษัทสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ เพิ่มขึ้นเป็น 50 บริษัท

การต่อสู้แข่งขันระหว่างบริษัทหลักทรัพย์เพื่อแย่งชิงลูกค้าได้ทวีความรุนแรงขึ้น มีบริษัทหลักทรัพย์จำนวนน้อยรายที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาวิเคราะห์หลักทรัพย์ แต่มักมุ่งแข่งขันในด้านการตลาดมากกว่า อาทิ การขยายสำนักงานสาขาในต่างจังหวัดและปริมาณทอล กลยุทธ์การแย่งชิงลูกค้ารายย่อยในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการลดค่าธรรมเนียมในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และการจ่ายผลประโยชน์คืนให้แก่ลูกค้าในหลากหลายรูปแบบ ที่เป็นการกระทำผิดข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ สถานการณ์ดังกล่าวได้นำไปสู่การปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่านายหน้า จากอัตราคงที่แบบเดิม คือร้อยละ 0.5 ของมูลค่าการซื้อขาย และไม่ต่ำกว่าครั้งละ 50 บาท เป็นอัตราที่สามารถต่อรองกันได้ จนกระทั่งได้เข้าสู่การเปิดเสรีค่านายหน้าในเดือนตุลาคม 2543⁷ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อให้บริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ ประสบผลขาดทุนโดยถ้วนหน้า

⁵ ประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์ เจ เอฟ ธนาคม จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นิธิภัทร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอกชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอกสิน จำกัด (มหาชน) โดยเริ่มทำการซื้อขายหลักทรัพย์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2538

⁶ ประกอบด้วย บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เจ้าพระยา จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชิตก้า จำกัด (มหาชน) บริษัทหลักทรัพย์ ซีมีโก้ จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไทยรุ่งเรืองเทรด จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ พรีเมียร์ จำกัด และ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอกพัฒน์ จำกัด (มหาชน) โดยเริ่มทำการซื้อขายหลักทรัพย์ ตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2539

⁷ ในระยะแรก เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2540 ให้ลูกค้าที่เป็นซับโบรกเกอร์สามารถต่อรองกันได้เต็มที่ ส่วนบริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศและลูกค้าต่างประเทศ ต่อกันได้ โดยมีอัตราขั้นต่ำที่ร้อยละ 0.3 และ 0.5 ตามลำดับ ต่อมา เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2543 ให้ลูกค้าทุกประเภทใช้อัตราที่ต่อกันได้ โดยมีอัตราขั้นต่ำที่ร้อยละ 0.25 และเปลี่ยนเป็นอัตราที่ต่อกันได้อย่างเสรี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2543

ทำให้ในที่สุดตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องประกาศปรับโครงสร้างค่านายหน้าใหม่ โดยกำหนดอัตราขั้นต่ำที่ร้อยละ 0.25 สำหรับผู้ลงทุนทุกประเภท และ ร้อยละ 0.20 สำหรับการซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ต มีผลตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2545 ซึ่งเป็นอัตราที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ขณะเดียวกัน บริษัทต่างประเทศได้หลั่งไหลเข้ามาเป็นพันธมิตร กับบริษัทหลักทรัพย์ไทย ทำให้เริ่มมีการพัฒนางานวิจัยด้านหลักทรัพย์ มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ลงทุน แต่หลังจากนั้นไม่นาน การร่วมลงทุนก็ยุติลง เนื่องจากการจัดสรรผลประโยชน์ไม่ลงตัว พร้อมกับเกิดศึกแย่งชิงเจ้าหน้าทีการตลาดด้านหลักทรัพย์รุนแรงขึ้น จากการ ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ออกกฎเกณฑ์กำหนดให้เจ้าหน้าทีการตลาดต้องมี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ซึ่งขณะนั้นผู้ที่สอบได้ใบอนุญาตมีจำนวน ไม่มากนัก

ท่ามกลางความผันผวนของสถานการณ์โดยรวมทางเศรษฐกิจ และการลงทุน ในยุคนี้เป็นช่วงที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ความสำคัญกับการ

พัฒนาระบบการเปิดเผยและการเผยแพร่สารสนเทศ ให้รวดเร็วทันต่อ เหตุการณ์ รวมทั้งมีความถูกต้องและครบถ้วน โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เริ่มพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร บริษัทจดทะเบียนตั้งแต่ปี 2536 และต่อมาในปี 2538 ได้เริ่มพัฒนาระบบเพื่อเชื่อมโยงการรับส่งและเผยแพร่ข้อมูลระหว่างตลาดหลักทรัพย์ และบริษัทจดทะเบียน โดยการออนไลน์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เรียกว่า ระบบ ELCID (Electronic Listed Company Information Disclosure) ส่งผลให้บริษัทจดทะเบียนสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษมายังตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็สามารถนำข้อมูลข่าวสารต่างๆ ดังกล่าว รวมถึงข้อมูลจากระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ และข้อมูลข่าวสารอื่นๆ เผยแพร่ต่อให้แก่ผู้ลงทุนได้โดยทันที ซึ่งทำให้ระบบการเผยแพร่สารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทัวถึง ทันเหตุการณ์ และมีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุน

ยุควิกฤตเศรษฐกิจไทย

ปี 2540 - 2543

ช่วงขาลง... ฟองสบู่แตก

สถานการณ์ความไม่สมดุลของเศรษฐกิจไทยเริ่มปรากฏชัดเป็นลำดับมาตั้งแต่ปี 2537 เมื่อถึงปี 2539 สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ คือ บริษัท มูตส์ อินเวสเตอร์เซอร์วิส จำกัด ได้ปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือหนี้ระยะสั้นของประเทศไทยลง เนื่องจากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและอัตราเงินเฟ้อที่สูง รวมทั้งการขาดเสถียรภาพทางการเมือง มีการยุบสภาในเดือนกันยายน 2539 และผลจากการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและเข้าบริหารประเทศ ขณะที่ผู้ลงทุนต่างประเทศมีการทยอยขายหุ้นออกอย่างต่อเนื่องในช่วงปลายปี 2539 ประกอบกับตลาดหลักทรัพย์ต่างๆ ทั่วโลกได้ปรับตัวลดลง โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา เนื่องจากหวั่นว่าเศรษฐกิจของสหรัฐฯ จะเข้าสู่ภาวะฟองสบู่ ทำให้ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศไม่มั่นใจต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทย ดังนั้น บริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ สมาชิกรัฐสภา และสมาคมธนาคารไทย และสมาคมนายหน้าช่วงบริษัทหลักทรัพย์ จึงได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนจำนวน 5 กองทุน วงเงินรวม 20,700 ล้านบาท เพื่อเสริมสร้างสภาพคล่องและเสถียรภาพการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์

ปี 2540 จึงเกิดวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ สาเหตุหลักมาจากการลงทุนเกินตัวของภาคเอกชน จนทำให้สถาบันการเงินมีปัญหาประชาชนขาดความเชื่อมั่นในสถาบันการเงิน เกิดภาวะเงินตึง ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมข้ามคืนระหว่างธนาคารปรับตัวสูงถึงร้อยละ 30 สถานการณ์ต่างๆ จึงทวีความรุนแรงขึ้น ประกอบกับพื้นฐานเศรษฐกิจที่อ่อนแอ ทั้งปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่สูง และเงินทุนสำรองระหว่างประเทศที่ลดลงมาก ได้สั่นคลอนความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจไทย และค่าเงินบาทเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดการเก็งกำไรในค่าเงินบาทเพิ่มขึ้น และมีเงินทุนต่างประเทศไหลออกอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งธนาคารแห่งประเทศไทยไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ เศรษฐกิจของประเทศเริ่มเข้าสู่ภาวะวิกฤต และนำมาสู่การปรับเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบตะกร้าเงินหรืออัตราแลกเปลี่ยนคงที่ เป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวภายใต้การจัดการ (Managed Float) ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ตามด้วยการสั่งระงับการดำเนินกิจการชั่วคราวของสถาบันการเงินที่มีปัญหาสภาพคล่อง 2 ครั้ง รวม 58 แห่ง จนในที่สุดต้องสั่งปิดกิจการรวม 56 แห่ง

ผลจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ได้ลุกลามต่อไปยังประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกอย่างรวดเร็ว กดดันต่อค่าเงินของหลายประเทศ ทำให้ประเทศที่ประสบวิกฤตการณ์ต้องขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) อาทิ ประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเกาหลีใต้ ซึ่งการที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เข้มงวดของ IMF ส่งผลให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศดังกล่าวลดลง และจำนวนคนว่างงานเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ค่าเงินบาทอ่อนตัวทำสถิติต่ำสุดที่ระดับ 56.50 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ในวันที่ 12 มกราคม 2541 หรือลดต่ำกว่าร้อยละ 55 ส่วนสถาบันการเงินก็ประสบปัญหาหนี้ด้วยคุณภาพ มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non Performing Loan : NPL) จำนวนสูงถึง 1.8 ล้านล้านบาท หรือร้อยละ 46 ของสินเชื่อทั้งระบบ

ผลกระทบจากวิกฤตการณ์ดังกล่าว ทำให้บริษัทจดทะเบียนที่เป็นสถาบันการเงินหลายแห่งถูกปิดกิจการ บริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นอีกหลายแห่งประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน และบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานที่ลดลง ตลอดจนมีบริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ รวม 22 บริษัท ถูกทางการสั่งระงับการดำเนินกิจการ⁸ สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ลงทุนขาดความมั่นใจในการลงทุน และส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ

ด้วยบทบาทตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ จึงได้เร่งดำเนินการต่างๆ เพื่อเรียกความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนให้กลับคืนมาโดยเร็วที่สุด โดยในช่วงนี้ได้เน้นด้านการพัฒนาคุณภาพและสร้างความเข้มแข็งให้แก่บริษัทจดทะเบียน บริษัทสมาชิกและผู้ลงทุนในระยะยาว พร้อมๆ กับการให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทจดทะเบียนและบริษัทสมาชิกที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ดังกล่าว

⁸ ส่งผลให้จำนวนบริษัทสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ณ ปี 2541 ลดลงจาก 50 บริษัท เหลือ 28 บริษัท

เริ่มจากการเร่งพัฒนาคุณภาพของบริษัทจดทะเบียนให้เทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นให้มีการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างโปร่งใสและน่าเชื่อถือ ตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) พร้อมทั้งกำหนดหลักการและแนวทางปฏิบัติที่ดีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้บริษัทจดทะเบียน รวมถึงกรรมการและผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนถือปฏิบัติ ตลอดจนสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนมีการจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards : IAS) และร่วมสนับสนุนการจัดตั้งสมาคมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD)⁹ เพื่อดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมความรู้ให้แก่กรรมการบริษัทจดทะเบียนและบริษัททั่วไป นอกจากนี้ ยังได้เร่งดำเนินงานด้านการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์แก่ผู้ลงทุนและผู้สนใจทั่วไป

วิกฤตเศรษฐกิจดังกล่าวได้ส่งผลกระทบอย่างมากต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน และหลายบริษัทต้องประสบปัญหาด้านสภาพคล่องและฐานะทางการเงินอย่างรุนแรง จนทำให้ต้องเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลานาน และส่งผลกระทบถึงผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน ดังนั้นในปี 2541 ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้แยกหลักทรัพย์ของบริษัทดังกล่าวออกมาทำการซื้อขายต่างหาก ภายใต้หมวดบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูกิจการดำเนินงาน (Companies under Rehabilitation) หรือ REHABCO พร้อมทั้งได้เข้าไปให้ความช่วยเหลือประสานงานด้านการปรับโครงสร้างหนี้แก่บริษัทจดทะเบียนกลุ่มดังกล่าว

ขณะที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ซึ่งเข้ามารับภาระให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินต่างๆ โดยการกู้ยืมเงินจากตลาดเงินระยะสั้นเพื่อปล่อยกู้ให้แก่สถาบันการเงินที่มีปัญหา

สภาพคล่อง ยิ่งทำให้สภาพคล่องในระบบตึงตัวมากขึ้น อัตราดอกเบี้ยได้ปรับตัวสูงขึ้น โดยดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคารอยู่ในระดับร้อยละ 17 - 18 และอัตราดอกเบี้ยตราสารหนี้ในปี 2541 ได้ทรุดตัวลงอย่างมากถึงร้อยละ -10.5 ต่อเนื่องจากร้อยละ -1.4 ในปี 2540

⁹ IOD เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2542

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ อาคารสำนักงาน ตลาดหลักทรัพย์ฯ แห่งใหม่ ถนนรัชดาภิเษก

หลังจากที่ค่าเงินบาทเริ่มมีเสถียรภาพ และผลการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในระยะแรก ทำให้เศรษฐกิจหดตัวมากกว่าที่ คาดไว้ รัฐบาลจึงได้ดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายเพื่อเป็นการ กระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานการณ์เศรษฐกิจเริ่มคลี่คลาย และ ดุลบัญชีเดินสะพัดเริ่มเกินดุลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจของ ประเทศเริ่มมีเสถียรภาพและขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการเติบโต ร้อยละ 4.5 ในปี 2542 และร้อยละ 4.7 ในปี 2543

คุณสิงห์ ตังทัดสวัสดิ์ อดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย คนที่ 7 (2539 - 2542) เล่าย้อนถึงสถานการณ์ตลาด ทุนและเศรษฐกิจของประเทศในช่วงเกิดวิกฤตว่า “ในขณะนั้นมีการปรับ เปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงที่ทำหน้าที่ดูแลตลาดทุนและระบบเศรษฐกิจ โดยรวมของประเทศหลายครั้ง ทั้งการเปลี่ยนเลขาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการ ก.ล.ด. การเปลี่ยนผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึง การเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งมีผลต่อการกำหนด นโยบายต่างๆ ด้วย”

“ช่วงเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ตลาดหลักทรัพย์ และผู้เกี่ยวข้อง ทั้งหมดในตลาดทุนต่างก็ได้รับผลกระทบ นอกเหนือจากการต้องเร่ง ดำเนินการด้านการพัฒนาหลายอย่างเพื่อเรียกความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน กลับคืนมา และการช่วยบรรเทาผลกระทบของทั้งบริษัทจดทะเบียนและ บริษัทหลักทรัพย์แล้ว ตลาดหลักทรัพย์ ยังต้องปรับปรุงกลยุทธ์ กระบวนการทำงานและบุคลากรภายในองค์กร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และพร้อมที่จะก้าวต่อไปในอนาคตด้วย”

ในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจนี้เอง เดือนเมษายน 2541 ตลาดหลัก ทรัพย์ฯ ได้ย้ายที่ทำการเป็นครั้งที่สอง จากอาคารสินธร ถนนวิทยุ มายังที่ทำการปัจจุบัน คือ อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก ซึ่งเป็นอาคารสำนักงานของตนเองที่มีระบบให้บริการ ต่างๆ ที่ทันสมัย และมีพื้นที่ใช้สอยที่กว้างขวาง ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ สามารถให้บริการแก่ผู้ลงทุนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจรยิ่งขึ้น นอกจากนั้น ตลาดหลักทรัพย์ ยังได้ จัดตั้ง “ศูนย์บริการข้อมูลผู้ลงทุน” ซึ่งประกอบด้วยห้องสมุด โถงนิทรรศการ และร้านหนังสือ เพื่อสนับสนุนการให้บริการด้านข้อมูลและความรู้แก่ ผู้ลงทุนและผู้สนใจทั่วไป โดยได้เปิดให้บริการตั้งแต่เดือนตุลาคม 2541

“

ในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจนี้เอง
เดือนเมษายน 2541
ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ย้ายที่ทำการ
เป็นครั้งที่สอง จากอาคารสินธร
ถนนวิทญู มายังที่ทำการปัจจุบัน

”

พิธีเปิด "ศูนย์บริการข้อมูลผู้ลงทุน"
ในเดือนตุลาคม 2541 ณ อาคาร
ตลาดหลักทรัพย์ฯ

กิจกรรมตลาดหลักทรัพย์ 1

วารสารตลาดหลักทรัพย์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 5 เดือน ตุลาคม 2544

กิจกรรมตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ใหม่เปิดตัวบริษัทจดทะเบียนรายแรก

เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2544 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ใหม่
จัดแถลงข่าวเปิดตัวบริษัทจดทะเบียนแห่งแรกของตลาด
หลักทรัพย์ฯ ใหม่ คือ บริษัท บริคเกอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
โดยมีคุณชวสิทธิ์ อนุชาพันธ์ ประธานกรรมการ ตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และศาสตราจารย์ ทวีชัย วีระ
ประธานอนุกรรมการบริหาร ตลาดหลักทรัพย์ฯ ใหม่ ร่วมแสดง
ความยินดีกับคณะผู้บริหารบริษัท บริคเกอร์ กรุ๊ป จำกัด
(มหาชน)

คุณชวสิทธิ์ อนุชาพันธ์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร่วม
แสดงความยินดีกับ ดร. ทวีชัย วีระ ประธานกรรมการ บมจ. บริคเกอร์ กรุ๊ป
ในโอกาสรับจดทะเบียนซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ใหม่

ที่ 4 ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน 2543

กิจกรรมตลาดหลักทรัพย์ 2

เปิดตัว SETTRADE.COM

เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2543 ตลาดหลักทรัพย์ฯ แห่ง
ประเทศไทย เปิดตัวบริษัท เซ็ทเทรด คอม จำกัด
(SETTRADE.COM Co., Ltd.) อย่างเป็นทางการ เพื่อเป็น
ศูนย์กลางในการให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มี
ประสิทธิภาพสำหรับธุรกิจหลักทรัพย์ที่ต่อเนื่อง โดยจะ
การสนับสนุนธุรกิจด้านอินเทอร์เน็ตเทรดดิ้ง หรือให้บริการ
ตั้งแต่ 3 พฤศจิกายน 2543 (รายละเอียดติดตามได้ในข่าว
การเงินธุรกิจหลักทรัพย์ฉบับเดียวกัน)

ผู้ให้บริการในแวดวงเทคโนโลยีการเงินชั้นนำ ร่วมพิธีเปิด เซ็ทเทรด คอม จำกัด

กิจไทย กอบกู้เศรษฐกิจได้อย่างไร

พิธี ร่วมกับ
รัฐมนตรี
เศรษฐกิจ
การ
ชวย
ทั้ง

ดร. สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ร่วมพิธีเปิดงาน "กิจไทย กอบกู้เศรษฐกิจได้อย่างไร" และ
คณะผู้จัดงาน

วารสารตลาดหลักทรัพย์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 เดือน มิถุนายน 2544

กิจกรรมตลาดหลักทรัพย์

กิจกรรมตลาดหลักทรัพย์ 1

สัมมนา "การกำกับดูแลกิจการที่ดี"

เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2543 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ใหม่จัด
สัมมนา "การกำกับดูแลกิจการที่ดี เครื่องมือสู่ความสำเร็จ
ทางธุรกิจ" ซึ่งหัวข้อระดมด้วย "การกำกับดูแล
กิจการที่ดี เครื่องมือสำหรับบริหารธุรกิจใหม่หรือ
และ "การเปิดเผยสารสนเทศและรายงานทางการเงิน
สำคัญโดยมี ดร.ทวีชัย วีระ ประธานกรรมการ บริษัท
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดย ดร.ทวีชัย วีระ
คุณทรงเดช ประดิษฐ์งามแห่ง กรมการผู้จัดการ บริษัท
สำนักงาน เอ็นพี แอนด์ ยัง จำกัด เป็นวิทยากรตามลำดับ
นอกจากนี้ ยังจัดให้มีการสนทนาโต้ตอบในหัวข้อ "การ
กำกับดูแลกิจการที่ดี จำเป็นสำหรับการบริหารธุรกิจยุคใหม่
อย่างไร" ด้วย

(ซ้าย-ขวา) คุณทวีชัย วีระ
และ ดร.ทวีชัย วีระ

ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลตราสารใหม่ "เอ็นวีดีอาร์"

ตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดเปิด
ซื้อขายใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์
อ้างอิงไทย หรือ "เอ็นวีดีอาร์" ในวันที่ 11 มิถุนายน 2544 นั้น
ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เตรียมความพร้อมโดยจัดอบรมให้
ความรู้เกี่ยวกับการซื้อขาย หลักทรัพย์ประเภทเอ็นวีดีอาร์
แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม ทั้งผู้ลงทุนสถาบัน บริษัทหลักทรัพย์
บริษัทจดทะเบียน รวมทั้งสื่อมวลชน เพื่อสร้างความเข้าใจที่
ถูกต้องเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารใหม่ดังกล่าวก่อนที่จะ
เริ่มซื้อขายจริง

คุณวีระรัตน์ วัฒนาพร การจัดการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ แถลงข่าว
ต่อสื่อมวลชนเกี่ยวกับตราสารหนี้เอ็นวีดีอาร์

ให้ความรู้เรื่องการบริหารพ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดอบรมให้ความรู้
แก่ผู้ลงทุน นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ และผู้สนใจทั่วไป เมื่อวันที่
13 ตุลาคม 2543 เรื่อง "บริหารพอร์ตอย่างมีประสิทธิภาพ"
โดยมีคุณธีรนาถ วุฒินาถกุล ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด
โดยมีคุณธีรนาถ วุฒินาถกุล ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด
โดยมีคุณธีรนาถ วุฒินาถกุล ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด

รมว.คลัง สรุปความคืบหน้ามาตรการส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุน

เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2544 ดร. สมคิด จาตุศรี
พิทักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แถลงข่าวต่อ
สื่อมวลชนเกี่ยวกับความคืบหน้ามาตรการส่งเสริมและพัฒนา
ตลาดทุน ณ อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมี
คณะผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานในแวดวงตลาดทุน
ร่วมให้ข้อมูล

เริ่มกำหนดวิสัยทัศน์ระยะ 5 ปี (2542 - 2546)

ท่ามกลางวิกฤตเศรษฐกิจและกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของตลาดการเงินโลกในขณะนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงมุ่งเดินหน้าต่อไป โดยได้ปรับปรุงการดำเนินงานภายในองค์กรซึ่งเปรียบเสมือนกับการจัดบ้านใหม่ พร้อมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ทางธุรกิจในด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพ และความแข็งแกร่งให้องค์กรและตลาดทุนไทย สำหรับ “วิสัยทัศน์ 2546 (Vision 2003)” ที่เป็นแนวทางการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ชัดเจนในระยะ 5 ปี (2542 - 2546) มีดังนี้

“มุ่งมั่นสู่การเป็นตลาดทุนชั้นนำแห่งหนึ่งในเอเชีย ด้วยสินค้าคุณภาพที่สะท้อนภาพอย่างเหมาะสมกับโครงสร้างเศรษฐกิจไทย พร้อมด้วยเครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการบังคับใช้กฎระเบียบและการกำกับดูแลกิจการในระดับมาตรฐาน”

ในช่วงเวลาดังกล่าว นับเป็นโอกาสดีที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เริ่มเดินหน้าดำเนินงานด้านการฟื้นฟูและพัฒนาหลายประการ เพื่อเป็นการบรรเทาผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจที่มีต่อผู้เกี่ยวข้องและวางรากฐานการพัฒนาตลาดทุนไทย อาทิ

เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2541 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ด. ให้จัดตั้ง “ตลาดหลักทรัพย์ใหม่”¹⁰

(Market for Alternative Investment : mai)” เพื่อสร้างโอกาสให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium-sized Enterprises : SMEs) ซึ่งเป็นธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศ และมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจไทย สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนระยะยาวที่มีประสิทธิภาพ และระดมทุนจากตลาดทุนได้ โดยได้เริ่มมีการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2544

ในปี 2543 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดตั้งบริษัทย่อย 2 บริษัท คือ บริษัท เซ็ทเทรต ดอท คอม จำกัด เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้บริการระบบการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต และให้บริการเผยแพร่สารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์ฯ แก่บริษัทสมาชิกและผู้ลงทุน และ บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนสำหรับผู้ลงทุนต่างประเทศ โดยผ่านตราสารประเภทใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย หรือเอ็นวีดีอาร์ (Non-Voting Depository Receipt : NVDR)

ในระหว่างปี 2542 - 2543 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาความร่วมมือในด้านต่างๆ กับตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศหลายแห่ง ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์ออสเตรเลีย ตลาดหลักทรัพย์โตเกียว ตลาดหลักทรัพย์ไต้หวัน และศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ไฮจิมีนซ์ซิตี

¹⁰ ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น “ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)”

การประชุมเพื่อหารือการกำหนด 23 มาตรการในการพัฒนาและฟื้นฟูตลาดหุ้นไทย

กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาความรู้เยาวชน
ของตลาดหลักทรัพย์ฯ

นอกจากนี้ ในปี 2543 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ให้คณะทำงานของ Boston Consulting Group (BCG) ซึ่งเป็นที่ปรึกษาในโครงการพัฒนากลยุทธ์ทางธุรกิจของตลาดหลักทรัพย์ฯ ศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในตลาดหุ้นไทยและเสนอแนะแนวทางแก้ไข โดย คุณวิชรัตน์ วิจิตรวาทการ อดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 8 (2542 - 2544) ได้จัดการประชุม “Rebuilding the Thai Equity Market : Industry Summit” เพื่อหารือร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน พร้อมกำหนด 23 มาตรการในการพัฒนาและฟื้นฟูตลาดหุ้นไทย เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ของตลาดหุ้นไทย ทั้งมาตรการระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ที่มุ่งเน้นด้านการพัฒนาสินค้า การขยายฐานผู้ลงทุน ตลอดจนการปรับปรุงโครงสร้างตลาดหุ้นให้แข็งแกร่ง เพื่อให้สามารถฟื้นฟูและเรียก

ความเชื่อมั่นจากผู้ลงทุนคืนมาหลังประสบวิกฤตเศรษฐกิจ

ในช่วงนี้บทบาทของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ก้าวสู่การกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเชิงรุก ทั้งเพื่อพัฒนาและเพิ่มความหลากหลายของสินค้าในตลาดหลักทรัพย์ฯ และเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ข้อมูลความรู้ต่างๆ ให้แก่ผู้ลงทุนและผู้มีศักยภาพในการลงทุน โดยได้ริเริ่มจัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรธุรกิจหลักทรัพย์¹¹ และโครงการพัฒนาเยาวชน SET-JAT¹² เพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่บุคลากรในตลาดหุ้นและเยาวชนไทย พร้อมทั้งร่วมมือกับบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน และบริษัทจดทะเบียนต่างๆ จัดกิจกรรมการตลาดเพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์บริการ และข้อมูล รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนแก่ผู้ลงทุนและผู้สนใจทั่วไป

¹¹ เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดหุ้น เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2547

¹² เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันพัฒนาความรู้เยาวชน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2547

นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาบริการใหม่ๆ สำหรับผู้ลงทุน ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเปิดให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet Trading) เมื่อเดือนมกราคม 2543 และต่อมาได้เปิดให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์นอกเวลาทำการ (Off-hour Trading) เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2543 เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ลงทุนสามารถซื้อขายหลักทรัพย์เพิ่มเติมได้อีกประมาณ 20-25 นาที หลังจากปิดการซื้อขายหลักทรัพย์ประจำวัน จนถึงเวลา 17.00 น. เพื่อประโยชน์ในการบริหารและปรับพอร์ตการลงทุนได้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ คุณวิชรัตน์ วิจิตรวาทการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการส่งเสริมความรู้และการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนว่า “หากตลาดหลักทรัพย์ ต้องการเติบโตอย่างยั่งยืน ต้องคำนึงถึงผู้ลงทุนเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพราะหากกำกับดูแลกิจการไม่ดี ไม่มีมาตรฐาน ผู้ลงทุนก็ไม่กล้าเข้ามาลงทุน บริษัทโบรกเกอร์ก็ทำธุรกิจไม่ได้ ในเมื่อผู้ลงทุนมีความสำคัญ เราจึงควรที่จะพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ ในมุมมองของผู้ลงทุน ซึ่งหากให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ การพัฒนาจะอยู่ในช่องทางที่ควรจะเป็น และจะขับเคลื่อนต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

“เมื่อตลาดทุนเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ จึงต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายหลักของภาครัฐที่กำหนดไว้ ซึ่งในที่สุดผู้ที่ได้รับประโยชน์ก็คือประชาชนและผู้ลงทุนที่มาใช้บริการนั่นเอง”

“
ในเมื่อผู้ลงทุนมีความสำคัญ
เราจึงควรที่จะพัฒนา
ตลาดหลักทรัพย์ฯ
ในมุมมองของผู้ลงทุน

การอบรมการซื้อขายหลักทรัพย์
ผ่านอินเทอร์เน็ต

ยุคก้าวตามแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนไทย

ปี 2544 - ปัจจุบัน

ผู้ยุ ก วง จ ร เ ศ ร ษ ฐ กิ จ ข า จั น

ในปี 2544 มีการเลือกตั้งใหม่ โดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและเข้าบริหารประเทศในเดือน กุมภาพันธ์ เศรษฐกิจไทยขณะนั้นยังไม่ฟื้นตัวจากวิกฤตเศรษฐกิจ ประกอบกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะ สหรัฐอเมริกาและยุโรป ส่วนประเทศญี่ปุ่นอยู่ในภาวะถดถอย รวมทั้งปัญหาผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศ แม้ว่าเศรษฐกิจของ ประเทศไทยในปี 2544 ขยายตัวในระดับร้อยละ 2.1 แต่ความมั่นใจกลับเริ่มกระเตื้องขึ้นเนื่องจากกลยุทธ์ของรัฐบาลที่ซูล์โลแกน “คิดใหม่ ทำใหม่” ภายใต้นโยบายเศรษฐกิจประชานิยม ทำให้ 4 ปีภายใต้การบริหาร จัดการด้วยนโยบายดังกล่าว ประชาชนเริ่มมีความเชื่อมั่นกลับคืนมา เสถียรภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นเป็นลำดับ

คุณกิตติรัตน์ ณ ระนอง กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย คนที่ 9 (2544 - ปัจจุบัน) ได้เล่าย้อนเหตุการณ์ขณะ เมื่อเข้ารับตำแหน่งว่า “ผมมารับหน้าที่เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2544 ทำงานได้เพียง 2 วัน ก็เกิดเหตุการณ์

ก่อการร้ายสำคัญของโลกที่ตึกเวิลด์เทรด ประเทศสหรัฐ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อผู้ลงทุนทั่วโลก ทำให้ ตลาดหลักทรัพย์ไทยต้องปิดการซื้อขายเป็นเวลา 1 วัน ในวันที่ 12 กันยายน ซึ่งถือเป็นการปิดตลาดครั้งแรกนับแต่ตลาดหลักทรัพย์ เปิด ดำเนินการมา”

“คงจำกันได้ว่า ปี 2544 เป็นปีที่เศรษฐกิจไทยเติบโตไม่ดีนัก แต่ มีสัญญาณบ่งบอกว่าเศรษฐกิจเริ่มมีรากฐาน มีเสถียรภาพ เพราะมีการ ได้เปรียบดุลบัญชีเดินสะพัด และต่อมาก็มีการทยอยลดภาระหนี้ของ ประเทศลงโดยลำดับ แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของเศรษฐกิจไทยว่าจะ เติบโตต่อ โดยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 2.1 ตอน นั้นก็คิดว่า ปี 2544 น่าจะเป็นปีสุดท้ายของการเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจ และ ปี 2545 เป็นต้นไปก็จะเป็นการเริ่มต้นของวงจรเศรษฐกิจขาขึ้น ดังนั้น งานของตลาดหลักทรัพย์ ที่จะต้องรับกับช่วงเศรษฐกิจขาขึ้นต้อง กำหนดให้สอดคล้องกัน ทั้งในเรื่องของการเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ ผู้ลงทุน และการยกระดับมาตรฐานของบริษัทจดทะเบียนให้เป็นที่มั่นใจ ของผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง”

“

ในปี 2546 ดัชนีราคาหุ้น
ได้ทะยานขึ้นไปปิดที่จุดสูงสุดของปี
ที่ระดับ 772.15 จุด
เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อน
ถึงร้อยละ 117
เป็นสถิติสูงสุดในรอบเกือบ 7 ปี
หลังวิกฤตเศรษฐกิจ

”

ดังนั้น ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา การลงทุนในหลักทรัพย์ได้เริ่มกลับมาคึกคักอีกครั้ง แม้จะยังไม่ร้อนแรง แต่บรรยากาศโดยรวมและปัจจัยแวดล้อมเอื้ออำนวย ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์เริ่มปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเรื่อยมา ยิ่งในปี 2546 ดัชนีราคาหุ้นได้ทะยานขึ้นไปปิดที่จุดสูงสุดของปีที่ระดับ 772.15 จุด เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อนถึงร้อยละ 117 เป็นสถิติสูงสุดในรอบเกือบ 7 ปีหลังวิกฤตเศรษฐกิจ ส่งผลให้ในปีนั้น ตลาดหลักทรัพย์ไทยได้รับการจัดอันดับว่ามีอัตราการเติบโตสูงสุด เมื่อเทียบกับตลาดหลักทรัพย์อื่นๆ ทั่วโลก และมีมูลค่าการซื้อขายรวม 4,670.28 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 128.10

แม้ว่าสถานการณ์เศรษฐกิจโดยรวมมีแนวโน้มในทิศทางบวก แต่ปี 2547 มีปัจจัยลบหลายประการที่กระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและ

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ทั้งราคาน้ำมันดิบในต่างประเทศที่สูงขึ้น การผันผวนของค่าเงินบาท สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก และแนวโน้มการปรับตัวเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ย รวมถึงเหตุการณ์ภัยพิบัติคลื่นยักษ์ถล่มพื้นที่ท่องเที่ยวชายฝั่งอันดามันของ 6 จังหวัดในภาคใต้

นอกจากนี้ การประกาศนโยบายชะลอความร้อนแรงทางเศรษฐกิจของจีน และการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯ เพื่อชะลอเศรษฐกิจก็ได้ส่งผลกระทบให้ตลาดหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ทั่วโลกมีความผันผวนตลอดทั้งปีด้วย อย่างไรก็ตาม ด้วยความแข็งแกร่งของปัจจัยพื้นฐานเศรษฐกิจไทย จึงเป็นที่คาดการณ์ว่าทั้งภาวะเศรษฐกิจไทยและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ จะสามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องอีกต่อไปในอนาคต

SEA OF SORROW

A massive earthquake triggers a powerful tsunami that kills tens of thousands across Asia. Unforgettable images tell the story.

THAILAND
The tsunami
swallows the Chedi
Resort's beach
restaurant in Phuket.
Photograph by Jeanne
Quinn/AFIP/Getty

แผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนไทย

ด้วยกฎกติกาของโลกที่จะมีบทบาทมากขึ้น โดยขับเคลื่อนผ่านระบบเศรษฐกิจการตลาดที่มีตลาดทุนเป็นหัวใจสำคัญ การพัฒนาตลาดทุนเพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืนและสามารถแข่งขันต่อไปได้ยิ่งมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น กระทรวงการคลังจึงได้จัดการประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตลาดทุน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตั้งแต่มกราคม 2544 เพื่อวางรากฐานการพัฒนาตลาดทุนไทย โดยได้ร่วมกันจัดทำ “แผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนไทย” เมื่อเดือนมกราคม 2545 เพื่อกำหนดทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนาตลาดทุนไทยในระยะยาว ซึ่งมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ คือ

“เพื่อพัฒนาตลาดทุนไทยให้สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน เกื้อหนุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และมีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล”

ทั้งนี้ ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้กล่าวในการประชุมจัดทำแผนแม่บทฯ ว่า

“ตลาดทุนเป็นส่วนสำคัญมากสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ถ้าเราไม่สามารถพัฒนาตลาดทุนให้แข็งแรง ในขณะที่เศรษฐกิจ

โลกมีการพัฒนาโดยผ่านตลาดทุน ประเทศไทยจะลำบากในระยะยาวข้างหน้า”

“เราต้องทำให้ตลาดทุนไทยมีความเข้มแข็งและน่าสนใจ ดึงดูดให้เงินทุนต่างประเทศไหลเข้าสู่ประเทศไทยอย่างมั่นใจ ผมเชื่อว่าประเทศไทยไม่ได้แพ้ประเทศอื่นเลยในเชิงศักยภาพ เพราะฉะนั้น ในสภาวะที่เศรษฐกิจโลกถดถอย ถ้าเราทำตัวของเราให้ดีและน่าสนใจ ผมเชื่อว่าเงินทุนของโลกที่ไหลเวียนอยู่ในขณะนี้ และที่กำลังจะไหลออกจากบางประเทศที่มีปัญหา จะไหลเข้ามาสู่ตลาดทุนไทยของเรา”

แผนแม่บทฯ ฉบับนี้เน้นการปฏิรูปโครงสร้างระบบตลาดทุนไทย เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในทุกๆ ด้าน เพื่อก้าวสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วยมาตรการเชิงรุกเพื่อพัฒนาศักยภาพตลาดทุนไทย ทั้งด้านการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของตราสารเพื่อการลงทุน การสร้างฐานผู้ลงทุนให้กว้างขวาง เข้มแข็ง และสมดุล การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันตัวกลาง การปรับโครงสร้างระบบการกำกับดูแลและการพัฒนาตลาดทุน รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบโครงสร้างพื้นฐานตลาดทุน เพื่อลดต้นทุนการทำธุรกรรม และที่สำคัญคือ การสร้างสรรคความโปร่งใสและการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อมุ่งมั่นสู่การเป็นตลาดทุนที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate

Governance) พร้อมทั้งกำหนดให้ปี 2545 เป็นจุดเริ่มต้นของการรณรงค์การกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการบริษัทมหาชน” เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2545

ด้วยสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง เป็นเหตุผลสำคัญที่ภารกิจในการส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียน บริษัทสมาชิก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดตั้ง “ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน”¹³ เมื่อเดือนกรกฎาคม 2545 เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการแก่คณะกรรมการและผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนและบริษัททั่วไป พร้อมทั้งดำเนินงานด้านการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์และรางวัลต่างๆ เพื่อจูงใจบริษัทจดทะเบียน บริษัทหลักทรัพย์ และองค์กรอื่นๆ ให้มีการพัฒนาด้านบรรษัทภิบาล และบริหารจัดการด้วยความโปร่งใส

ขณะเดียวกัน ด้วยบทบาทการให้บริการเต็มรูปแบบ ได้มีการวางโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีสินค้าหลากหลายขึ้น ซึ่งมาตรการสำคัญคือ การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่บริษัทจดทะเบียน โดยการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 25 และ 20 ตามลำดับ ประกอบกับการดำเนินกลยุทธ์การตลาดเชิงรุกของตลาดหลักทรัพย์ฯ และแนวโน้มเศรษฐกิจขาขึ้น ส่งผลให้ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ธุรกิจต่างๆ ให้ความสนใจระดมทุน

ผ่านกลไกตลาดทุน และนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เพิ่มขึ้น โดยในปี 2544 ตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ได้รับบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่รวม 10 บริษัท และเพิ่มจำนวนขึ้นเป็น 24 บริษัท 27 บริษัท และ 50 บริษัท ในปี 2545 - 2547 ตามลำดับ

“
ถ้าเราไม่สามารถพัฒนาตลาดทุน
ให้แข็งแรง ในขณะที่เศรษฐกิจโลก
มีการพัฒนาโดยผ่านตลาดทุน
ประเทศไทยจะลำบาก
ในระยะยาวข้างหน้า
”

¹³ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่านเป็นที่ปรึกษา คือ ศาสตราจารย์หิรัญ รติศรี (ประธาน) ศาสตราจารย์โกวิท โปะยานนท์ คุณสิงห์ ดังทนต์สวัสดิ์ และคุณยุทธ วรรณธรร และต่อมาในปี 2548 ได้แต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มอีก 1 ท่าน คือ คุณมัชฌิมา กุญชร ณ อยุธยา

และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการดำเนินงานโดยรวมของธุรกิจหลักทรัพย์ ในช่วงต้นปี 2545 ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมีนโยบายสนับสนุนให้บริษัทหลักทรัพย์ทุกแห่งที่มีใบอนุญาตการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์สมัครเข้าเป็นบริษัทสมาชิกได้ ซึ่งปรากฏว่าตลอดปี 2545 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับบริษัทสมาชิกเพิ่มอีก 9 บริษัท¹⁴ ส่งผลให้ปัจจุบันไม่มี Sub-broker นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงค่าธรรมเนียมการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นอัตราขั้นต่ำร้อยละ 0.25 และร้อยละ 0.20 สำหรับการซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2545 พร้อมทั้งกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์เพิ่มคุณภาพการให้บริการแก่ผู้ลงทุน

ในช่วงนี้เอง ตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (Thailand Securities Institute : TSI) ได้ดำเนินงานเชิงรุกด้านการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องการออมและการลงทุน ให้เป็นที่แพร่หลายในกลุ่มบุคคลต่างๆทุกระดับอายุและความรู้ เพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมการออมและการลงทุนให้เกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยขยายฐานผู้ลงทุนคุณภาพในอนาคต และส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนอย่างยั่งยืนในระยะยาว โดยมีการดำเนินงานในหลากหลายรูปแบบที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่เยาวชนในระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา รวมทั้งครูและอาจารย์ผู้สอน โดยเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อการเรียนการสอนชุด “เงินทอง ของมีค่า” ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดทำขึ้นร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ และเผยแพร่ไปยังโรงเรียนต่างๆทั่วประเทศ การร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศที่เป็นพันธมิตรในโครงการ University Networking เผยแพร่ความรู้แก่นิสิตนักศึกษา

ผ่านหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน จัดตั้งมุมความรู้ตลาดทุน (SET Corner) ซึ่งเป็นห้องสมุดสาขาย่อยของตลาดหลักทรัพย์ฯ และกิจกรรมสาระความรู้อื่นๆ ที่ร่วมกันจัดขึ้น

สำหรับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรผู้ประกอบการวิชาชีพในตลาดทุน ตลอดจนการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ลงทุนและประชาชนทั่วไปนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ การอบรม สัมมนา การจัดทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการจัดงานมหกรรมการเงิน (Money Expo) มหกรรมการลงทุน (SET in the City) และตลาดหลักทรัพย์สัญจร เป็นต้น นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้จัดทำและเผยแพร่สาระความรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งศูนย์การทดสอบและสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (e-Testing & e-Learning) ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ผ่านเว็บไซต์และสื่อมวลชนต่างๆ ทั้งสิ่งพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ และที่สำคัญคือ ในช่วงปลายปี 2547 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ปรับปรุงห้องสมุดใหม่ และตั้งชื่อว่า “ห้องสมุดมารวย” ซึ่งจัดเป็นศูนย์รวมข้อมูลด้านการออมการลงทุนและตลาดทุนที่ทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่ง พร้อมเปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปทุกวัน

นอกจากนี้ ในระหว่างปี 2544 - 2547 ตลาดหลักทรัพย์ไทยยังได้เปิดประตูสู่การเสริมสร้างพันธมิตรทางธุรกิจร่วมกับตลาดหลักทรัพย์อื่นๆ ในภูมิภาคเพิ่มเติมอีก 4 แห่ง ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง ตลาดหลักทรัพย์จิตตะกอง ประเทศบังกลาเทศ ตลาดหลักทรัพย์กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์

¹⁴ ประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์ ทรินิตี้ จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ ฟินันซ่า จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ เครดิต สุวิส เฟิร์สท์ บอสตัน (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ แอสเซท พลัส จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ ซี แอล เอส เอ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ เอชเอสบีซี (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ ไซรัส จำกัด และบริษัทหลักทรัพย์ โกลเบล็ก จำกัด

คู่มือการเรียนการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ (การจัดการการเงินส่วนบุคคล)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

เงินทองของมีค่า

ระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย The Stock Exchange of Thailand

ระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย The Stock Exchange of Thailand

ระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 (ม.4-6) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย The Stock Exchange of Thailand

ช่วงชั้นที่ 1 (ม.1-3) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- พิธีเปิดโครงการเผยแพร่ความรู้ (ภาพบนซ้าย)
- พิธีเปิดกองทุนคุ้มครองผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ (ภาพบนขวา)
- พิธีเปิดการซื้อขายครั้งแรกของตลาดตราสารหนี้ (ภาพกลาง)
- 6 องค์กรหลักในตลาดทุนประกาศความร่วมมือจัดตั้งสภาธุรกิจตลาดทุนไทย (ภาพล่างซ้าย)
- ละครส่งเสริมความรู้ด้านการออมแก่เยาวชนเรื่อง "หนูรู้ดีเกี่ยวกับกระปุกกายสิทธิ์" (ภาพล่างขวา)

“

‘สภาธุรกิจตลาดทุนไทย’ ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลาง
ที่จะผลักดันหรือเสนอแนะนโยบายการทำงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์
ต่อการพัฒนาตลาดทุนไทย โดยประสานความร่วมมือระหว่างองค์กร
ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดพลังในตลาดทุน ซึ่งถือเป็น
มิติใหม่ของการพัฒนาตลาดทุนไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน

”

พร้อมกันนี้ เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจหลักของตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับทิศทางการเติบโตของเศรษฐกิจไทย ทั้งการเพิ่มความหลากหลายของตราสารเพื่อการลงทุนและการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชนในวงกว้าง ในปี 2545 จึงได้จัดตั้งบริษัทย่อยคือ บริษัท แฟมมิลี โนฮาว จำกัด เพื่อดำเนินงานด้านส่งเสริมความรู้ด้านการออมและการลงทุน โดยใช้รูปแบบการนำเสนอสาระความรู้คู่ความบันเทิง (Edutainment) ต่อมาในปี 2546 ได้จัดตั้ง “ตลาดตราสารหนี้ (Bond Electronic Exchange : BEX)”¹⁵ เพื่อส่งเสริมการลงทุนในตราสารหนี้ และให้มีการซื้อขายตราสารหนี้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เช่นเดียวกับการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนประเภทอื่น และจัดตั้ง บริษัท สยามดีอาร์ จำกัด เพื่อออกและเสนอขายใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง (Depository Receipt : DR) จำหน่ายให้แก่ผู้ลงทุน สำหรับบริษัทย่อยล่าสุดคือ บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) จัดตั้งขึ้นในปี 2547 เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตราสารทางการเงิน หรือตราสารอนุพันธ์ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ และกำหนดจะเปิดการซื้อขายในปี 2548

ทั้งนี้ การดำเนินงานด้านการพัฒนาตลาดตราสารหนี้และตลาด

อนุพันธ์ดังกล่าว จะเอื้อประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์และตลาดทุนไทย สู่การเป็น Integrated Market ซึ่งมีความหลากหลายของตราสารเพื่อการระดมทุนและการลงทุนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งตราสารทุน ตราสารหนี้ และตราสารอนุพันธ์

ในปี 2547 ยังมีพัฒนาการสำคัญด้านการให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุนไทย โดยมีการจัดตั้ง “กองทุนคุ้มครองผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ (Securities Investor Protection Fund : SIPF)” ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างตลาดหลักทรัพย์ฯ และบริษัทสมาชิก 28 บริษัท เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่ดีในด้านความมั่นคงให้กับตลาดทุนไทยในระยะยาว นอกจากนี้ 6 องค์กรหลักในตลาดทุน ซึ่งได้แก่ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ สมาคมบริษัทจดทะเบียน สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย และตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้ร่วมมือกันจัดตั้ง “สภาธุรกิจตลาดทุนไทย” เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางที่จะผลักดันหรือเสนอแนะนโยบายการทำงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตลาดทุนไทย โดยประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดพลังในตลาดทุน ซึ่งถือเป็นมิติใหม่ของการพัฒนาตลาดทุนไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน

¹⁵ ตลาดตราสารหนี้เปิดทำการซื้อขาย เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2546

วิสัยทัศน์ใหม่...เอื้อบริการเต็มรูปแบบ

ด้วยปัจจัยแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศที่ฟื้นตัวจากวิกฤตที่ผ่านมา พร้อมส่งสัญญาณการขยายตัวที่ชัดเจนขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้พิจารณากำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และการกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยคุณวิจิตร สุพินิจ ประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคนปัจจุบัน ได้กล่าวถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ขององค์กร ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปี 2547 ว่า¹⁶

“ในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันฟื้นตัว การกิจของตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมีความสำคัญขึ้นเป็นพิเศษ การปรับวิสัยทัศน์ในช่วงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้มั่นใจอย่างก้าวหน้านับจากนี้ไปของตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องพร้อมและสามารถดำเนินงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเต็มที่ ในการเป็นแหล่งระดมทุนที่สำคัญให้แก่ระบบเศรษฐกิจ โดยมีต้นทุนทางการเงินที่เหมาะสม ขณะเดียวกันสามารถรองรับปริมาณเงินออมและสร้างทางเลือกที่หลากหลายให้แก่ผู้สนใจลงทุนได้อย่างสมดุล ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงปรับวิสัยทัศน์ใหม่ ดังนี้

“มุ่งมั่นสู่การเป็นตลาดรองที่มีสภาพคล่องของหลักทรัพย์เพื่อการระดมทุน และได้รับความเชื่อมั่นจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย”

ดังนั้น การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ นับตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นไปภายใต้วิสัยทัศน์ใหม่ดังกล่าว ได้มุ่งเน้นในภารกิจหลัก 6 ประการ ดังนี้

1. สนับสนุนการขยายฐานผู้ลงทุน โดยให้ความสำคัญกับผู้ลงทุนทุกประเภท ควบคู่ไปกับการสร้างวัฒนธรรมการลงทุน
2. จัดให้มีหลักทรัพย์เพื่อการระดมทุนที่มีคุณภาพและหลากหลาย
3. มีระบบซื้อขายหลักทรัพย์และระบบสนับสนุนที่มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้ตามมาตรฐานสากล โดยใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ
4. ให้บริการด้านการเปิดเผยข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมทั้งการให้ความรู้และความเข้าใจในเรื่องการลงทุนอย่างทั่วถึง
5. มีการปฏิบัติงานโดยให้ความสำคัญเชิงประสิทธิภาพ ทั้งในด้านความรวดเร็ว มีคุณภาพ การมีต้นทุนต่ำ และการบริหารความเสี่ยงอย่างรัดกุมขององค์กร ของบริษัทย่อย และของผู้เกี่ยวข้อง
6. ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานต่างๆ อย่างยุติธรรม ตามเจตนารมณ์ของข้อกำหนดที่ยึดหลักของความมีจริยธรรม

¹⁶ รายงานประจำปี 2546 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

• "SET AWARDS" พิธีมอบรางวัล
เพื่อประกาศเกียรติคุณและยกย่อง
องค์กรและผู้บริหารดีเด่นในด้านต่างๆ

• งานตลาดหลักทรัพย์สัจจะ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อ
ส่งเสริมความรู้เรื่องการออมและการลงทุน
ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Stock Exchange of Thailand

ตลาดหลักทรัพย์ฯ...บทบาทการให้บริการเต็มรูปแบบ

ความพยายามของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการก้าวเข้าสู่การให้บริการเต็มรูปแบบเด่นชัดขึ้นตามลำดับ ด้วยเจตนารมณ์เพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นแหล่งระดมทุนที่ดีและน่าเชื่อถือสำหรับผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีศักยภาพที่พร้อมสำหรับการก้าวสู่การแข่งขันในตลาดทุนโลก โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้กำหนดกรอบการพัฒนาเป็นระยะๆ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้ตลาดทุนไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทั้งการสร้างความสามารถในการแข่งขันกับตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ การสร้างเสถียรภาพของการซื้อขายหลักทรัพย์ และการพัฒนาไปสู่องค์กรกำกับดูแลตนเองที่เด่นชัด ในด้านการกำหนดและควบคุมเรื่องจรรยาบรรณและกฎระเบียบต่างๆ สำหรับบริษัทสมาชิก การสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งการสร้างความรู้และความมั่นใจและส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ลงทุนและประชาชนทั่วไป

กรอบดังกล่าวได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องตลอดมา เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุนทุกฝ่าย โดยในระยะที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาและปรับปรุงระบบงานสำคัญต่างๆ ซึ่งมีการนำพัฒนาการที่ทันสมัยด้านเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ซึ่งตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทยถือว่าเป็นตลาดหลักทรัพย์ที่ใช้เทคโนโลยีในระดับก้าวหน้าที่สุดแห่งหนึ่งของโลก การพัฒนาระบบงานบริการหลักที่สำคัญ ได้แก่

1. ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ นับจากที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เปลี่ยนระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ จากระบบเดิมซึ่งเป็นการตกลงซื้อขายโดยวิธีเคาะกระดานในห้องค้าหลักทรัพย์ มาเป็นระบบการส่งคำสั่งซื้อขายและจับคู่การซื้อขายโดยคอมพิวเตอร์ หรือระบบ ASSET ตั้งแต่มกราคม 2534 ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ส่งผลให้มีการพัฒนาระบบงานด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายควบคู่ไปด้วยกัน ขณะที่ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ก็ได้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการใหม่ๆ ด้านเทคโนโลยีและตลาดทุน รวมทั้งสามารถรองรับการขยายตัวของธุรกิจหลักทรัพย์ เป็นระบบงานที่ได้มาตรฐานสากล มีเสถียรภาพและน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้รับการประเมินจากบริษัทผู้ให้บริการระบบซื้อขายหลักทรัพย์ระดับสากล ที่ระดับ A เมื่อเทียบกับตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศเกือบ 20 แห่งทั่วโลก

ปัจจุบัน ตลาดหลักทรัพย์ฯ อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์บนเทคโนโลยีใหม่ที่ได้มาตรฐาน และสามารถรองรับการพัฒนาของตลาดทุนในอนาคต นั่นคือ การเป็นศูนย์กลางการซื้อขายตราสารทุกประเภท (Integrated Market) ที่ครอบคลุมทั้งตลาดตราสารทุน ตลาดตราสารหนี้ และตลาดอนุพันธ์

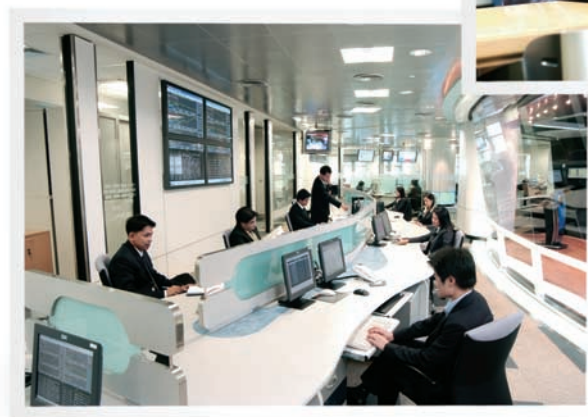
2. ระบบหลังการซื้อขายหลักทรัพย์ ดำเนินการโดย บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการงานที่ต่อเนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งด้านการเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์

ปัจจุบัน บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาระบบงานต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานสากล โดยการนำระบบไร้ใบหุ้น (Scripless) และระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการงานด้านต่างๆ แก่บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน และผู้ลงทุน นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงระบบงาน รวมทั้งเพิ่มประเภทบริการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีและการขยายตัวของธุรกรรมในตลาดทุน รวมทั้งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล พัฒนาการที่สำคัญคือ การปรับปรุงระบบเพื่อลดระยะเวลาในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ให้เร็วขึ้น จากภายใน 3 วันทำการหลังวันที่ซื้อขาย (T+3) ในปัจจุบัน

เป็นภายใน 2 วันทำการ หลังวันที่ซื้อขาย (T+2) โดยจะเริ่มใช้กับหลักทรัพย์ที่ซื้อขายตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2548 เป็นต้นไป ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ของตลาดทุนไทย และเพิ่มสภาพคล่องในการซื้อขายหลักทรัพย์

นอกจากนี้ ยังอยู่ระหว่างพัฒนาระบบให้รองรับวิธีการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์แบบ Real Time Gross Settlement (RTGS) ซึ่งคาดว่าจะเริ่มใช้งานประมาณกลางปี 2548 และการพัฒนาระบบเพื่อรวมศูนย์การชำระราคาของทั้ง 3 ตลาด คือ ตลาดตราสารทุน ตลาดตราสารหนี้ และตลาดอนุพันธ์ เพื่อให้สามารถรองรับกับระบบการซื้อขายหลักทรัพย์แบบ Integrated Market

3. ระบบการกำกับดูแลและตรวจสอบการซื้อขายหลักทรัพย์ (Market Surveillance) การพัฒนาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์โดยคอมพิวเตอร์ ส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านการกำกับดูแลและตรวจสอบการซื้อขายหลักทรัพย์ ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว แม่นยำ และมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งนี้ ได้มีการพัฒนาและจัด

ระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ในระบบการตรวจจับการซื้อขายหลักทรัพย์ (Alert System) และระบบการตรวจสอบการซื้อขายหลักทรัพย์ (ATOMS) ที่ครอบคลุมทั้งความผิดปกติด้านปริมาณการซื้อขายและราคาหลักทรัพย์ ตลอดจนพัฒนาระบบการรายงานและติดต่อสื่อสารระหว่างตลาดหลักทรัพย์ฯ และบริษัทสมาชิก ทั้งหมดนี้จะช่วยทำให้การกำกับดูแลการซื้อขายและการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบงานกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ให้มีมาตรฐานเทียบเคียงได้กับตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำในเอเชียและออสเตรเลีย พร้อมทั้งพัฒนาทักษะให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถรองรับธุรกรรมใหม่ๆ ของตลาดทุนในอนาคต

4. ระบบบริการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศได้พัฒนาให้โลกกลายเป็นโลกของความรู้ การเรียนรู้

และข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการตัดสินใจลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้พัฒนาระบบบริการข้อมูลหลักทรัพย์ (SETINFO) ที่เชื่อมโยงข้อมูลจากระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ (ASSET) และระบบการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน (ELCID) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ทั้งข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์ ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานและข่าวสารของบริษัทจดทะเบียน และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้บริการและเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยในรูปแบบต่างๆ ทั้งอินเทอร์เน็ต ออนไลน์ และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อให้ผู้ลงทุนและผู้เกี่ยวข้องได้มีแหล่งข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ สำหรับใช้ประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุน

นี่คือวิวัฒนาการของระบบบริการหลักต่างๆ ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ พัฒนาขึ้น เพื่อให้บริการแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นบริษัทจดทะเบียน บริษัทหลักทรัพย์ หรือผู้ลงทุน รวมถึงประชาชนทั่วไป ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการมุ่งมั่นเสริมสร้างประสิทธิภาพการให้บริการที่ดี

ตลาดหลักทรัพย์ฯ กับบทบาทของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม

“
ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะยังคงเดินหน้า
พัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
และการให้บริการในทุก ๆ ด้าน
”

ถึงแม้ว่าในบางช่วงที่ผ่านมา การพัฒนาหรือการปรับปรุงระบบ และบริการต่างๆ อาจขาดความต่อเนื่องไปบ้าง ด้วยปัจจัยที่ไม่อาจควบคุม ได้ แต่คุณกิตติรัตน์ ณ ระนอง ได้กล่าวอย่างมั่นใจถึงย่างก้าวต่อไป ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่า

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะยังคงเดินหน้าพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการให้บริการในทุกๆ ด้าน ทั้ง ด้านโครงสร้างพื้นฐานของตลาดทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ รวมถึงระบบ สารสนเทศเพื่อผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับงานด้าน เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุนแก่ผู้ลงทุน และประชาชนทั่วไปในวงกว้าง รวมถึงเยาวชนไทยในทุกระดับอายุ ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และประเทศชาติโดยส่วนรวมอีกด้วย”

“ทั้งนี้ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้อนุมัติให้จัดตั้ง ‘กองทุน ตลาดหลักทรัพย์ฯ 30 ปี เพื่อสังคม’ โดยมีเงินทุนเริ่มต้น 100 ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของเยาวชนด้านการศึกษา การกีฬา สิ่งแวดล้อม และยาเสพติด”

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าช่วง 30 ปีที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ ผ่านประสบการณ์ต่างๆ ที่น่าจดจำมากมาย และประสบความสำเร็จในการ พัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดทุนไทยจนสามารถก้าวสู่มาตรฐานสากลอย่างในปัจจุบัน แต่จากนี้ไป ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องเผชิญหน้า กับความท้าทายอีกมากมาย ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยในการพัฒนาและเสริมขีดความ สามารถในการแข่งขันของตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดทุนไทยในอนาคต เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการที่แท้จริง

ตลาดหลักทรัพย์ฯ:เรียนรู้และเติบโต | ปี 2518 ถึง ปัจจุบัน

นายสุกรีย์ แก้วเจริญ
20/12/17 - 29/06/21

นายณรงค์ จุลชาติ
01/07/21 - 06/08/23

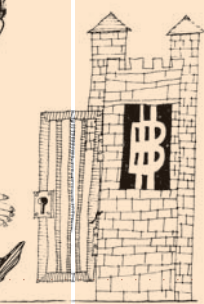

นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม
01/09/23 - 31/03/25

นางสิริลักษณ์ รัตนกร
01/08/25 - 31/08/28

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

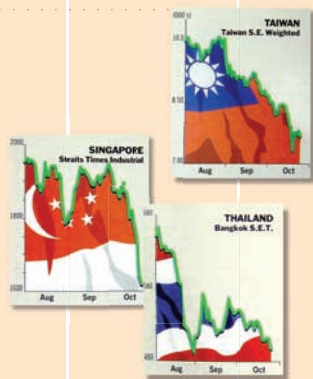

ปี 2527

- จัดตั้งโครงการ 4 เมษายน 2527 แก้ปัญหาสถาบันการเงิน
- ปรับระบบอัตราแลกเปลี่ยน และปรับลดค่าเงินบาท

ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์
16/09/28 - 30/06/35

ปี 2530

- เหตุการณ์ Black Monday

ปี 2533

- ไทยเริ่มเปิดนโยบายเสรีทางการเงิน
- ผลจากสงครามอ่าวเปอร์เซีย อีรักยึดคูเวต ทำให้ตลาดหุ้นตกทั่วโลก

ปี 2535

- ประชาชนคัดค้านหัวหน้า รสช. ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี
- เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ
- ก.ล.ต. กล่าวโทษผู้ต้องสงสัยสร้างราคาหุ้น

นายเสรี จินตนเสรี
01/07/35 - 30/06/39

1,753.73

ปี 2537

- ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ขึ้นสูงสุด 1,753.73 จุด
- ธปท. ดำเนินนโยบายการเงินตึงตัว

ปี 2538

- ค่าเงินเม็กซิโกตกต่ำมากเป็นประวัติการณ์
- เหตุการณ์แปริ่ง ซีเคียวริตี้ ล้มละลาย ส่งผลกระทบตลาดการเงินทั่วโลก
- จัดตั้งกองทุนพยุงราคาหุ้น

นายสิงห์ ดังทัดสวัสดิ์
01/07/39 - 15/07/42

ปี 2540

- ค่าเงินบาทถูกโจมตี/เกิดปัญหาสถาบันการเงิน / ตลาดเงินตึงตัวมาก
- สถาบันการเงิน 16 แห่ง ถูกระงับกิจการชั่วคราว
- ประกาศลอยตัวค่าเงินบาท / ขอรับความช่วยเหลือจาก IMF
- สั่งปิดสถาบันการเงิน 56 แห่ง เป็นการถาวร

ปี 2541

- หนี้ NPL เพิ่มสูงขึ้นโดยตลอด
- ประกาศแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน (มาตรการ 14 สิงหาคม 2541)

นายวิชรัตน์ วิจิตรวาทการ
15/09/42 - 31/08/44

ปี 2544

- ความอ่อนแอของเศรษฐกิจญี่ปุ่น
- ประกาศใช้ พ.ร.ก. บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย
- การก่อวินาศกรรมตึกเวิลด์เทรดในสหรัฐ
- ปิดการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ชั่วคราว 1 วัน

นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง
10/09/44 - ปัจจุบัน

ปี 2547

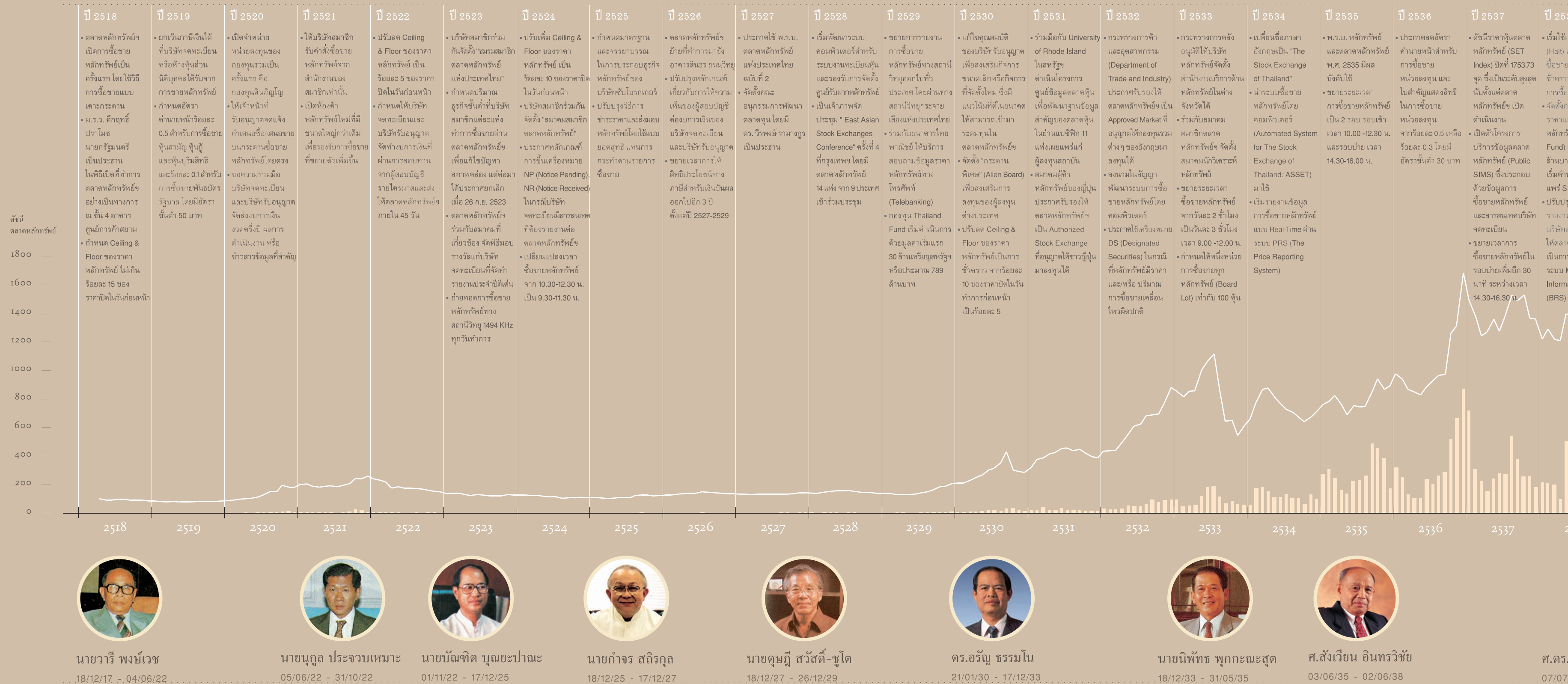
- เกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนก
- เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้
- ราคาน้ำมันปรับขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- เกิดธรณีพิบัติภัยใน 6 จังหวัดภาคใต้ แถบชายฝั่งทะเลอันดามัน

ปี 2546

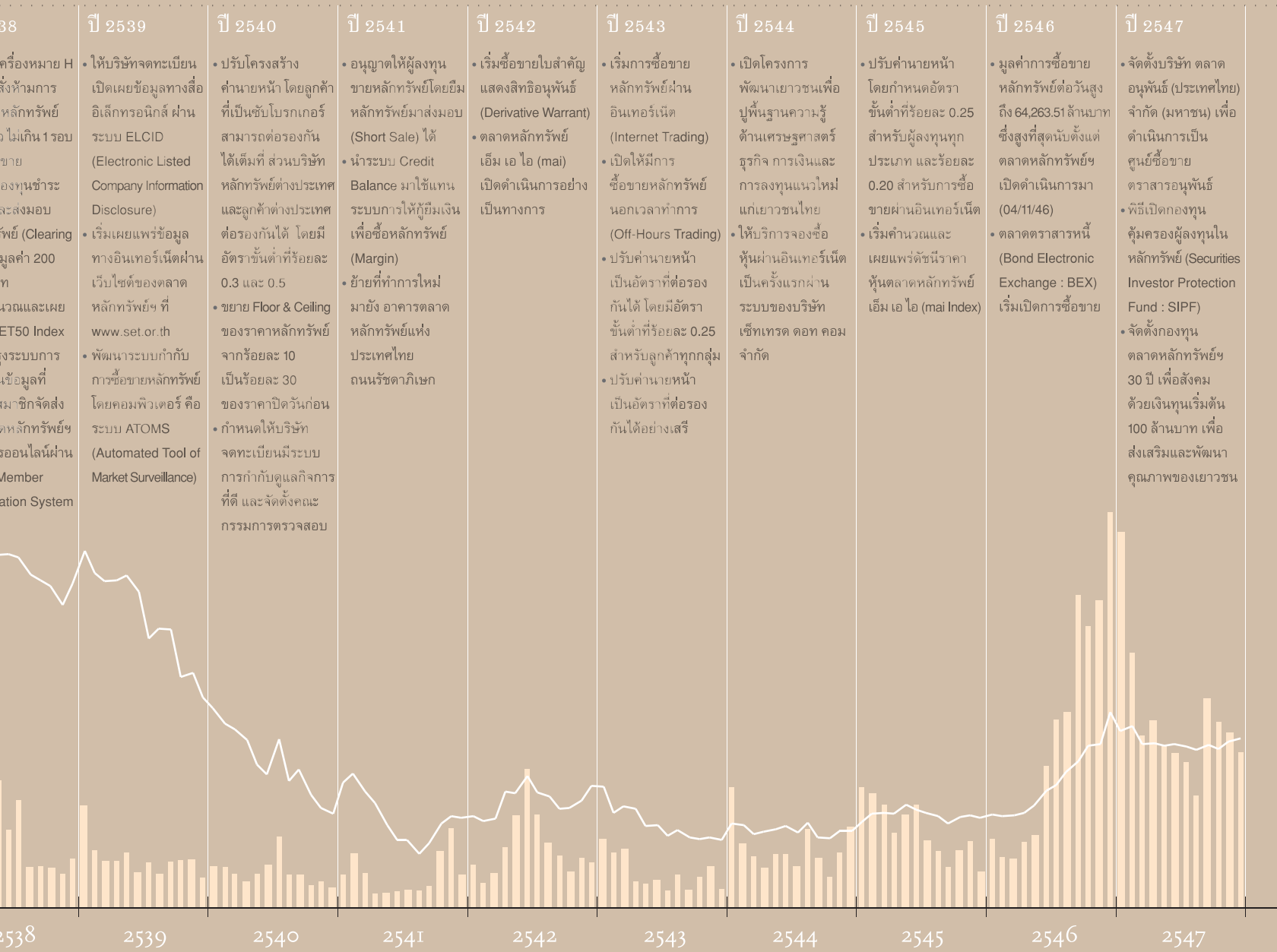
- ประเทศไทยประกาศใช้หนี้ IMF หมดก่อนกำหนด
- ประเทศไทยได้รับการปรับเพิ่มอันดับความน่าเชื่อถือ
- เกิดการระบาดของโรคซาร์ส

7 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548

ตลาดหลักทรัพย์: เรียนรู้และพัฒนา	ปี 2518 ถึง ปัจจุบัน
----------------------------------	----------------------

ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

มูลค่าการซื้อขาย (พันล้านบาท)

— 1000

— 900

— 800

— 700

— 600

— 500

— 400

— 300

— 200

— 100

— 0

โกวิท โปษยานนท์

01/08/38 - 06/07/40

นายอมเรศ ศิลาอ่อน

01/08/40 - 31/07/44

นายชวลิต รัตนานนท์

01/08/44 - 31/07/46

นายวิจิตร สุพินิจ

01/08/46 - ปัจจุบัน

ทิศทางการพัฒนาตลาดทุนไทย

การเดินทางในอดีต คือ การเรียนรู้
การหยุดดูปัจจุบัน คือ ความเข้าใจ
การก้าวไปในอนาคตข้างหน้าอย่างเรียนรู้และเข้าใจ
คือ หนทางแห่งความสำเร็จของชีวิต

ทิศทางการพัฒนาตลาดทุนไทย

คลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์เป็นส่วนหนึ่งของระบบทุนนิยม โดยมีกลไกตลาดเป็นเครื่องมือที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อน แต่ทั้งนี้ การดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในแวดวงตลาดทุน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส รวมถึงการสร้างสรรชีวิตและสังคมที่ดีด้วย เพราะล้วนเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงและเกี่ยวพันกันทั้งสิ้น

การที่ตลาดหลักทรัพย์เป็นกลไกหนึ่งของสังคม มีบทบาทหน้าที่ส่งเสริมการออมและการลงทุน เพื่อประโยชน์ที่สมควรของชีวิตและสังคม เราสามารถนำเรื่องของการออมและการลงทุนมาเชื่อมโยงและเกี่ยวพันได้กับการมีชีวิตและสังคมที่ดี โดยการนำแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ซึ่งจำเป็นต้องมี **3 ลักษณะ 2 เงื่อนไข** กล่าวคือ **3 ลักษณะ** ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกัน ส่วน **2 เงื่อนไข** ได้แก่ เงื่อนไขความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และเงื่อนไขการมีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความถูกต้อง หากนำหลักการ

ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้แล้ว การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์จะมีส่วนในการสร้างสรรค์สังคม และจะเป็นสังคมที่มีภูมิคุ้มกันที่ดี ซึ่งจะทำให้ตลาดหลักทรัพย์สามารถดำรงอยู่และเติบโตต่อไปได้ ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ตลอดจนวิวัฒนาการใหม่ๆ ของตลาดทุนโลก และแรงกดดันจากกระแสโลกาภิวัตน์

หลังจากผ่านพ้นประสบการณ์ชีวิตมาแล้ว 30 ปี อย่างก้าวต่อไปของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและการพัฒนาตลาดทุนไทยในอนาคต ควรจะเป็นไปในทิศทางใด บทความต่อไปนี้เป็นทัศนะของบุคคลต่างๆ ที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องกับการพัฒนาตลาดทุน ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ **“ทิศทางการพัฒนาตลาดทุนไทย”** ในบทบาทและมุมมองที่แตกต่างกันไป อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยจุดประกายความร่วมมือร่วมใจ เพื่อพัฒนาตลาดทุนไทยให้แข็งแกร่งและเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน สมดังเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนไทย

แลไปข้างหน้า ... ตลาดทุนไทย

ดร. สมคิด จาตุศรีพิทักษ์

รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เมื่อวันพุธที่ 16 กุมภาพันธ์ 2548 ที่ผ่านมา มูลค่าตลาดรวม (Market Capitalization) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถสร้างประวัติศาสตร์ให้กับตลาดทุนไทยอีกครั้งหนึ่ง ด้วยการทะยานทะลุหลัก 5 ล้านล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 78 ของ GDP มีเพียงเท่านั้น ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่เดือนกันยายนปี 2547 เป็นต้นมา ซึ่งนักลงทุนต่างประเทศได้ทยอยลงทุนสะสมในตลาดทุนไทย คิดเป็นมูลค่าลงทุนสุทธิกว่าแสนล้านบาทแล้ว ยิ่งผลการเลือกตั้งทั่วไปสามารถสะท้อนถึงความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเมืองในอีก 4 ปีข้างหน้า ประกอบกับผลประกอบการของตลาดทุนไทยเมื่อเทียบกับราคาหุ้นโดยเฉลี่ยของตลาดอยู่ในระดับที่น่าพอใจว่าตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยใกล้เคียงในภูมิภาคนี้ ก็ยิ่งสร้างความมั่นใจกับนักลงทุนว่าตลาดทุนไทยน่าจะอยู่ในช่วงขาขึ้นมากกว่าขาลงในอนาคตข้างหน้า

ถามว่า พอใจหรือไม่? ก็ขอตอบตรงไปตรงมา ก็คือ “ยัง!” ถามว่า ทำไม? ทั้งๆ ที่ดัชนีตลาดหลักทรัพย์กำลังทะยานสู่หลัก 800 เมื่อเทียบกับระดับต่ำกว่า 300 เมื่อ 4 ปีที่แล้ว ซึ่งน่าจะพอใจแล้ว คำตอบก็คือ ผมคิดว่าตลาดทุนไทยนั้นสามารถก้าวไปไกลกว่านี้อีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาจากเหตุผล 3 ประการ

ประการแรก หากเราเทียบตลาดทุนไทยปี 2548 กับเมื่อปี 2544 ซึ่งเป็นปีแรกที่รัฐบาลไทยรักไทยเข้าบริหารประเทศ จะเห็นได้ชัดว่าราคาหลักทรัพย์ในตลาดทุนไทยในปัจจุบัน ยังไม่สะท้อนศักยภาพที่แท้จริง เพราะทั้งๆ ที่เศรษฐกิจฟื้นตัว ทั้งๆ ที่ผลประกอบการของกิจการต่างๆ แข็งแกร่งขึ้น มีผลตอบแทนดีขึ้น แต่ Market P/E กลับใกล้เคียง 4 ปีที่แล้ว ราคาเมื่อเทียบ Book Value กลับถูกกว่าเมื่อ 4 ปีที่แล้วเสียด้วยซ้ำ เหตุผลสำคัญก็คือ การถูกบดบังจากความไม่แน่นอนที่ครอบคลุมเศรษฐกิจไทยตลอดปี 2547 ที่ผ่านมา เมื่อใดก็ตามที่ความไม่แน่นอน

เหล่านี้ถูกขจัดออกไป กระแสการลงทุนจะทะลักเข้าสู่ตลาดทุนไทยอย่างแน่นอน ซึ่งกระแสการไหลเข้าได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว

ประการที่สอง ผมมีความเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า หากประเทศไทยสามารถก้าวผ่านกระบวนการปฏิรูป (Reform) และการปรับเปลี่ยน (Transform) ใน 2-3 ปีข้างหน้าได้ เศรษฐกิจของประเทศจะก้าวไปไกลกว่านี้อีกมาก ผมเชื่อเช่นนั้น เพราะในฐานะที่ดูแลเศรษฐกิจไทยมากับมือในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา ผมได้รู้ ได้เห็น และได้ตระหนักในข้อเท็จจริงปัญหาหลักที่เป็นตัวบั่นทอนศักยภาพเศรษฐกิจไทยที่แท้จริงนั้น คือ บัณฑิตเชิงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ และระบบราชการที่ค่อนข้างล้าหลัง การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยใน 4 ปีที่ผ่านมา เป็นเพียงการ “ซ่อม” แต่การจัดการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับปรุงปัจจัยในแง่โครงสร้างที่แท้จริงยังเพิ่งจะเริ่มต้น ลองหลับตานึกภาพดูว่า ถ้าระบบราชการสามารถพัฒนาให้ก้าวหน้ากว่านี้ ถ้าความยากจนสามารถลดทอนลงได้ ถ้าอุตสาหกรรมเป้าหมายได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็งกว่านี้ ถ้าภาคเกษตรไทยมีความเข้มแข็งและทันสมัยกว่านี้ เศรษฐกิจไทยจะเป็นอย่างไร เมื่อรัฐบาลชุดนี้มีโอกาสเข้า “บริหาร” อย่างแท้จริง ผมเชื่อว่าเศรษฐกิจไทยจะดีขึ้น ไม่มีทางที่ตลาดทุนไทยจะต่ำต้อยกว่าตลาดอื่นๆ ในภูมิภาคนี้อย่างแน่นอน

ประการที่สาม โครงสร้างของตลาดทุนไทยยังมีช่องว่างแห่งการพัฒนาอีกมาก เราพูดได้เลยว่า ตลาดทุนไทยในปัจจุบันนี้มีข้อจำกัดที่ทำให้ทุนนอกไม่สามารถเข้ามาลงทุนได้อย่างเต็มที่ ข้อจำกัดนี้มีอยู่ทั้งในด้านอุปทานและอุปสงค์ของตลาดทุนไทย

ในด้านอุปทาน เรามักกล่าวกันว่าตลาดทุนไทยมีสินค้าน้อย ฉะนั้นต้องเร่งหาสินค้าเข้ามา โดยเฉพาะรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ คำกล่าวนี้มีมากจนทำให้เกิดความเข้าใจไขว้เขวว่า รัฐบาลต้องการเอารัฐวิสาหกิจเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ เพียงเพื่อทำให้ตลาดทุนไทยน่าสนใจ

ผมกลับไม่คิดเช่นนั้น การเอารัฐวิสาหกิจเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นเพียงปลายเหตุ และเป็นขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความเหมาะสมของรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ว่าควรหรือไม่ที่จะเข้าจดทะเบียน แต่ผมมองไปที่ภาพรวมของตลาดทุนไทยว่า หากเศรษฐกิจไทยจะแข็งแกร่งและขยายฐานได้ เราจะต้องมีผู้ประกอบการจำนวนมาก และผู้ประกอบการเหล่านั้นจะต้องมีคุณสมบัติเข้าข่ายในลักษณะที่ผมเรียกว่า Smart Entrepreneur นั่นคือ ต้องมี know how ต้องมีความสร้างสรรค์ ต้องมีความยืดหยุ่น ต้องมีระบบบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูล ของความรู้ และวิทยาการ ฉะนั้น ตลาดทุนไทยจะต้องตอบโจทย์นี้ให้ได้ โดยการปรับกระบวนการคิดและกระบวนการทำงานให้เป็นแนวรุกและเข้าสู่เป้าหมายให้ได้ ทั้งตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จะต้องไม่รอให้เขาติดต่อมาจดทะเบียน แต่เราต้องรู้ว่าผู้ประกอบการพันธุ์นี้อยู่ที่ไหน แล้วเราต้องไปจับเขาเข้ามา ยิ่งไปกว่านั้น ผู้ประกอบการเหล่านั้นจะต้องอยู่ในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เราต้องการพัฒนาใน 4 ปีข้างหน้า ฉะนั้น Market Capitalization จะต้องสะท้อน section และ subsection ที่เราต้องการพัฒนา ความสำคัญจึงมิได้อยู่ที่ปริมาณเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่ประเภทของกิจการที่เข้าจดทะเบียนด้วย

นอกจากนี้ หากมองไปข้างหน้า กระแสการลงทุน “จริง” ใน Real Sector หรือ FDI จากต่างประเทศ จะเข้าสู่ประเทศไทยค่อนข้างสูงตามยุทธศาสตร์ที่ถูกวางไว้ใน 4 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะยุทธศาสตร์การสร้างประเทศไทยให้เป็น “hub” แห่งการลงทุนและท่องเที่ยวในอนุภูมิภาค หากการประสานงาน FTA ระหว่างไทย-จีน ไทย-อินเดีย และไทย-ญี่ปุ่น ประสบความสำเร็จ ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางที่ผู้ประกอบการจากต่างประเทศจะเคลื่อนย้ายทุนเข้ามาในประเทศเพื่อเป็นฐานการผลิต ในอดีตทุนเหล่านี้จะไหลตรงจากประเทศแม่ แต่ในอนาคตเมื่อแนวโน้มการใช้ทรัพยากรการผลิตในประเทศที่เข้าไปลงทุนมี

มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ กำลังเข้าสู่ 100% Localization และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการสร้างตลาด พันธบัตรเอเชียเริ่มเกิดขึ้นและขยายตัวออกไป การระดมทุนจากภายใน ประเทศที่เป็นศูนย์กลางการผลิตจะมากขึ้น

ฉะนั้น โจทย์ก็คือ จะทำอะไรจึงจะดึงให้กิจการเหล่านี้ซึ่งเป็น กิจการข้ามชาติและมาจดทะเบียนในประเทศเข้ามาจดทะเบียนในตลาด ไทย โจทย์นี้จะทำได้ก็ต่อเมื่อตลาดทุนไทยสามารถสร้างสิ่งสูงใจ มี เครื่องไม้เครื่องมือที่พร้อม มีความเป็นสากล และมีความโปร่งใส ที่สร้าง ความมั่นใจ และไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการไหลเข้าและออกของทุน จากต่างประเทศ

ตลาดทุนแห่งอนาคตไม่สามารถอยู่โดดเดี่ยวได้ แต่จะต้องเชื่อมโยงกับตลาดทุนโลก ฉะนั้น การสร้างมาตรฐานและความเป็นสากลจึง เป็นสิ่งท้าทายที่ยิ่งใหญ่ ความหลากหลายของสินค้า เครื่องมือทางการเงินที่ครบครัน กฎระเบียบที่เอื้ออำนวยและได้มาตรฐานสากล การสร้าง พันธมิตรเชื่อมโยงกับตลาดในภูมิภาคเพื่อสร้างจุดเด่นและจุดน่าสนใจ การสร้างและรักษาภาพพจน์แห่งธรรมาภิบาล ภารกิจต่างๆ เหล่านี้ ต้องใช้ความพยายามและความต่อเนื่องแห่งเวลา เราเริ่มต้นแล้ว แต่ยัง ต้องก้าวเดินอีกไกล วิสัยทัศน์นี้จะทำอย่างไรให้เป็นจริงใน 4 ปีข้างหน้า

ในด้านของอุปสงค์ คนทั่วไปมองว่าตลาดทุนในประเทศพัฒนา แล้วจะต้องเน้นที่นักลงทุนสถาบัน ความเห็นนี้ถูกเพียงส่วนเดียว การที่ นักลงทุนในประเทศพัฒนาแล้วเน้นการลงทุนผ่านสถาบัน เพราะพวกเขามีความรู้ความเข้าใจ “มาก” จึงรู้นั่นคือวิธีที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุด ของการลงทุน จึงลงทุนผ่านกองทุนต่างๆ เพราะเชื่อมั่นในความสามารถ และเชื่อมั่นในข้อมูลที่กองทุนและสถาบันมีอยู่ แต่คนไทยนั้น มีนักลงทุน เพียงสี่แสนรายโดยประมาณ และส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ที่แท้จริง ยิ่งไปกว่านั้น ประชาชนส่วนใหญ่ไม่รู้เสียด้วยซ้ำว่าการเล่นหุ้นคืออะไร?

“
ตลาดทุนแห่งอนาคตไม่สามารถอยู่โดดเดี่ยวได้
แต่จะต้องเชื่อมโยงกับตลาดทุนโลก
ฉะนั้น การสร้างมาตรฐานและความเป็นสากล
จึงเป็นสิ่งท้าทายที่ยิ่งใหญ่
”

การลงทุนคืออะไร? ฉะนั้น โจทย์ที่ท้าทายคือ การทำให้การลงทุนใน หลักทรัพย์เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมแห่งการออม การทำให้การลงทุน เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตครอบครัว การทำให้ทุกๆ ครอบครัวที่มีเงินออม แบ่งปันส่วนหนึ่งของเงินออมไปลงทุนในหลักทรัพย์ ภารกิจนี้ใหญ่หลวง นัก เพราะนั่นหมายถึงการให้ความรู้ความเข้าใจ การเปลี่ยนทัศนคติ การเปลี่ยนพฤติกรรมการลงทุนนั่นคือหน้าที่สำคัญของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จากจุดเริ่มต้นนี้ จึงค่อยมาสู่การพัฒนานักลงทุนสถาบันให้มีมาตรฐาน เพื่อให้เป็นที่พึ่งของประชาชนที่ต้องการลงทุน การเล่นหุ้นจึงจะปรับ เปลี่ยนสู่การลงทุน (Investment-led) แทนที่การเก็งกำไร

ตลาดทุนไทยเริ่มเกิดขึ้นเมื่อปี 2518 และเมษายน 2548 นี้ก็ จะครบ 30 ปี จะว่าก้าวมาไกลก็ไกล จะว่ายังเริ่มต้น ก็ยังอยู่ในช่วงเริ่ม ต้นของการพัฒนา ความท้าทายมีมาก ภารกิจในการสร้างตลาดทุนไทย ที่ถูกต้องยังมีอีกมาก ความท้าทายจึงอยู่ที่การสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน ในวิสัยทัศน์ การร่วมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทำวิสัยทัศน์ให้เป็นจริง บอกคำเดียวว่า “ยากมาก” แต่ “เป็นไปได้” ถ้าคิดจริง ทำจริง ไม่เพียง แต่ “คุย”

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Stock Exchange of Thailand

30 ปี ที่ก้าวกระโดด ... ก้าวต่อไปสู่มาตรฐานตลาดทุนโลก

คุณวิจิตร สุพินิจ

ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความเป็นมาในอดีต

โอกาสที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยฉลองวาระครบรอบ 20 ปี เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2538 ข้าพเจ้าได้ส่งสารอำนวยการในฐานะผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ในหนังสือที่ระลึก “20 ปี ตลาดหลักทรัพย์ไทย” ความตอนหนึ่งว่า

“ตลอด 20 ปีที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้พัฒนาและมีความเจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ จนทำให้ปัจจุบันได้รับการยกย่องว่าเป็นตลาดที่มีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และเป็นสถาบันหนึ่งในระบบการเงินไทยที่มีความสำคัญสูง ในฐานะเป็นแหล่งระดมทุนของธุรกิจ และมีส่วนสำคัญทำให้เศรษฐกิจของประเทศสามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ เป็นผลจากความร่วมมือร่วมใจของพนักงานตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและผู้เกี่ยวข้อง ธนาคารแห่งประเทศไทยมีความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทย และมีโอกาสสนับสนุนการทำงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยตลอดมา

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังคงต้องพัฒนาต่อไป ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเงิน ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ไทยให้ก้าวหน้าสู่ระดับสากล เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาคนี้ และเป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเงินในภูมิภาค สิ่งเหล่านี้เป็นภาระและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ตลาดหลักทรัพย์ ที่จะต้องดำเนินการในระยะต่อไป”

นอกจากนั้น ในบทความเรื่อง “บทบาทของธนาคารแห่งประเทศไทยในการพัฒนาตลาดทุน” ในหนังสือที่ระลึก “20 ปี ตลาดหลักทรัพย์ไทย” ดังกล่าว ข้าพเจ้าได้ให้ความเห็นด้วยว่า

“

แม้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีอายุเพียง 30 ปี เทียบกับระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งมีอายุเกือบ 120 ปี แต่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และกำลังสำคัญควบคู่กับระบบสถาบันการเงินในการพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้ก้าวหน้ามาอยู่ในแถวหน้าของภูมิภาคนี้

”

“ระบบการเงินที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมียอดเงินและตลาดทุนที่มีระดับการพัฒนาและความสำคัญเท่าเทียมกัน และมีบทบาทในการทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนที่เสริม (Complementary) ซึ่งกันและกัน ในการพัฒนาระบบการเงินไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาทางการจึงได้เร่งพัฒนาตลาดทุนไทยให้มียอดประกอบที่ครบถ้วน มีระเบียบหลักเกณฑ์และการดำเนินงานที่ได้มาตรฐาน สามารถทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนระยะยาวสำหรับธุรกิจเอกชน ควบคู่กับการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินตลอดมา”

ในปัจจุบัน ในฐานะประธานคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ความเห็นของข้าพเจ้าเกี่ยวกับสถานะและภารกิจของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยังคงเป็นเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ข้างต้น และเห็นว่ามีความจำเป็นต้องดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวด้วยความมุ่งมั่นและเข้มแข็งมากขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับการพัฒนาของเศรษฐกิจไทยที่ได้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์มาแล้ว และกำลังก้าวสู่ระดับที่สูงขึ้นในเศรษฐกิจโลก

ถึงแม้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีอายุเพียง 30 ปี เทียบกับระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งมีอายุเกือบ 120 ปี แต่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และเป็นกำลังสำคัญควบคู่กับระบบสถาบันการเงินในการพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้ก้าวหน้ามาอยู่ในแถวหน้าของภูมิภาคนี้ ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ตลาดหลักทรัพย์ไทยในปี 2536 ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในระดับที่ 18 ของตลาดทุนของโลก มีมูลค่าตลาด (Market Capitalization) สูงถึงร้อยละ 105 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) วิกฤตเศรษฐกิจในครั้งนั้นทำให้ตลาดเกิดความชะงักงันอย่างรุนแรง มีการปรับตัวขนานใหญ่ และในขณะนี้ได้ฟื้นขึ้นมาแล้วอย่างรวดเร็ว ด้วยแรงผลักดันของเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวตามวัฏจักรขาขึ้น และตลาดหลักทรัพย์ฯ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2548 ก็มีมูลค่าตลาดเพิ่มขึ้นมาเท่ากับรายได้ประชาชาติแล้ว

มองไปข้างหน้า

อย่างไรก็ตาม ในอนาคตอันใกล้ข้างหน้า เศรษฐกิจไทยจำเป็นต้องเร่งปรับตัวให้ทันสมัย ให้สามารถต่อสู้กับการแข่งขันในตลาดโลกได้ รัฐบาลได้กำหนดแผนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไว้แล้วในระยะ 4 - 6 ปีข้างหน้า ด้วยมูลค่าการลงทุนที่สูงกว่า 2 ล้านล้านบาท ส่วนหนึ่งเพื่อชดเชยการลงทุนที่ขาดหายไปในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ และอีกส่วนหนึ่งเพื่อสร้างกำลังการผลิตเพิ่มเติม เพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถเติบโตอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยประมาณร้อยละ 7 ต่อปี และในที่สุด สามารถยกระดับขึ้นไปสู่สถานะลำดับที่สูงขึ้นในวงการเศรษฐกิจโลก

แผนการลงทุนที่มีจำนวนสูงถึงกว่า 2 ล้านล้านบาทดังกล่าวข้างต้น โดยใช้งบประมาณรัฐบาลเพียงหนึ่งในสี่ เพื่อป้องกันปัญหานี้สาธารณะ ทำให้เกิดความจำเป็นที่ทั้งตลาดเงินและตลาดทุนของประเทศต้องเข้ามาช่วยรับภาระอย่างหนัก อย่างไรก็ตาม บทบาทของตลาดหลักทรัพย์ ในฐานะตลาดทุน มีโอกาสที่จะก้าวหน้าโดดเด่นกว่าของสถาบันการเงิน เพราะกฎเกณฑ์ทางด้านสินเชื่อมีแนวโน้มที่จะเข้มงวดมากขึ้นตามมาตรฐานสากล BIS ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ ต้องเข้ามาช่วยรับภาระทางการเงินของการลงทุนในระบบเศรษฐกิจในรอบใหม่ในอัตราส่วนที่สูงขึ้น

แนวโน้มเช่นนี้ ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ ต้องเตรียมความพร้อมในการรับภาระที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคตอันใกล้ จึงเป็นไปได้ว่าในที่สุดในเวลาอีกไม่นานนัก ตลาดทุนจะมีขนาดใหญ่กว่าตลาดเงิน ซึ่งก็เป็นโครงสร้างปกติในเศรษฐกิจของประเทศที่พัฒนาแล้ว ความซ้ำซ้อน (overlap) ระหว่างตลาดเงินและตลาดทุนจะเกิดมากขึ้นเป็นลำดับ โดยสถาบันการเงินจะเข้ามาประกอบธุรกิจในส่วนบางส่วนของตลาดทุนมากขึ้นตามแนวโน้มของธุรกิจการธนาคารพาณิชย์แบบ Universal Banking

ภารกิจเร่งด่วน

ด้วยเหตุนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมีภารกิจเร่งด่วนในการพัฒนาตลาดให้สามารถรองรับความต้องการของเศรษฐกิจในอนาคตอันใกล้ข้างหน้า เมื่อต้นปี 2545 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เริ่มดำเนินการตามแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนไทย 5 ปี ที่มีเป้าหมายที่จะพัฒนาตลาดทุนไทยให้สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนและเกื้อหนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ในบรรดามาตรการหลักทั้ง 6 ประการ ของแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนไทย มาตรการที่สำคัญและมีความเร่งด่วนเป็นพิเศษในภาวะปัจจุบันตามความเห็นของข้าพเจ้า มีอยู่ 2 ประการ คือ

1. การสร้างฐานผู้ลงทุนให้กว้างขวาง เข้มแข็ง และสมดุล
การให้ความรู้พื้นฐานเรื่องการออมและการลงทุนแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งนักเรียนและนักศึกษาตั้งแต่เยาว์วัย จะทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ดีในเรื่องการจัดสรรเงินออม และการนำเงินออมไปลงทุนในตราสารประเภทต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถในการหารายได้ และสามารถเลือกลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับความเสี่ยงที่เหมาะสม การขยายฐานผู้ลงทุนที่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการลงทุนจะเป็นมาตรการที่จะพัฒนาตลาดทุนให้เติบโตอย่างรวดเร็ว มั่นคง และมีเสถียรภาพ ในปัจจุบันผู้ลงทุนที่เป็นสถาบันยังมีอัตราส่วนน้อยมาก และผู้ลงทุนส่วนใหญ่เป็นผู้ลงทุนประเภทบุคคล ซึ่งส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องพื้นฐานการลงทุน ทำให้มีความอ่อนไหวต่อข่าวต่างๆ เป็นอย่างมาก จึงมักมีปฏิกิริยาในการซื้อขายที่สร้างความผันผวนในตลาดได้โดยง่าย และมีผลให้ผู้ลงทุนเองเป็นฝ่ายเสียประโยชน์

“

การพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้นั่นคงและยั่งยืน
ต้องเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนตามธรรมชาติ
ไม่สามารถกระตุ้นส่งเสริมด้วยมาตรการที่ผิดธรรมชาติและลัดขั้นตอน

”

2. การเพิ่มปริมาณและคุณภาพของตราสารเพื่อการลงทุน เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ออมและผู้ลงทุน ในการนี้ทางการจำเป็นต้องดูแลให้บริษัทจดทะเบียนดำเนินการอย่างมีบรรษัทภิบาล มีความโปร่งใส มีระบบการบัญชีที่น่าเชื่อถือ และมีการชำระภาษีอากรที่ถูกต้อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนในคุณภาพของตราสารเพื่อการลงทุนในตลาดทุน โดยเฉพาะผู้ลงทุนที่ลงทุนโดยพิจารณาปัจจัยพื้นฐาน และที่โยกย้ายการลงทุนมาจากภาคสถาบันการเงิน ที่สำคัญคือ ตราสารทุนที่มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือได้จะเป็นที่สนใจของผู้ลงทุนจากต่างประเทศ เมื่อผู้ลงทุนมีความมั่นใจและเข้ามาลงทุนแล้ว จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นในด้านอุปทานตามมาเอง

มาตรการอื่นๆ ตามแผนแม่บทพัฒนาตลาดทุน เช่น การพัฒนาระบบการกำกับดูแลที่เข้มแข็ง และการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการซื้อขาย ต่างก็มีความสำคัญมากทั้งสิ้น แต่การพัฒนาขยายฐานผู้ลงทุน และเพิ่มคุณภาพของสินค้าเป็นเรื่องพื้นฐานที่ดำเนินการยากที่สุด จำเป็นต้องใช้ความพยายามที่ต่อเนื่อง และผลจะไม่เกิดขึ้นในทันที ต้องใช้เวลาค่อนข้างนาน

ความคาดหวังในอนาคต

การพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้นั่นคงและยั่งยืน ต้องเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนตามธรรมชาติ ไม่สามารถกระตุ้นส่งเสริมด้วยมาตรการที่ผิดธรรมชาติและลัดขั้นตอน และต้องมีระบบเศรษฐกิจที่มีความเจริญเติบโตรองรับ โดยระบบเศรษฐกิจและระบบตลาดเงินและตลาดทุน จะมีบทบาทส่งเสริมเป็นคุณซึ่งกันและกัน (Virtuous Circle)

เมื่อมองย้อนกลับไปในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา สรุปได้ว่า ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เดินทางมาไกลและรวดเร็วมาก มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดดตลอดมา แต่ก็ได้เผชิญกับภาวะยุ่งยากและผันผวนที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว ทั้งตามสภาพของวัฏจักรเศรษฐกิจโดยรวม และจากปัญหาในทางปฏิบัติที่สะท้อน Growing pains ซึ่งเป็นภาวะปกติของตลาดหลักทรัพย์ที่อายุน้อย อย่างไรก็ตาม ตลาดหลักทรัพย์ไทยจะสามารถพัฒนาไปได้อีกยาวไกล เพราะมีเศรษฐกิจไทยที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน และเป็นเศรษฐกิจที่มีการเติบโตในระดับแนวหน้าหนุนหลังอยู่

เมื่อโครงสร้างพื้นฐานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับการพัฒนาอย่างพอเพียงแล้ว และภาวะเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตดี ความเชื่อมั่นในตลาดจะเกิดขึ้นจนตลาดหลักทรัพย์ไทยสมบูรณ์ขึ้น จนสามารถดึงดูดผู้ลงทุนทั้งจากในประเทศและจากต่างประเทศ ซึ่งจะส่งเสริมให้มีการพัฒนาในด้านอื่นๆ ตามมา จนตลาดหลักทรัพย์ไทยมีความสมบูรณ์มากขึ้น รวมทั้งการพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่ความร่วมมือในตลาดทุนโลก ดังนั้นโอกาสที่จะมีหลักทรัพย์ต่างประเทศเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไทย หรือมีการจดทะเบียนข้ามตลาดหลักทรัพย์ของประเทศต่างๆ (Cross Listing) จะเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ ประเทศไทยมีโอกาสมากในอนาคตที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางทางการเงินของภูมิภาคได้ เพราะเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจและตลาดเงินตลาดทุนขนาดใหญ่ที่เติบโตเร็วสนับสนุนอยู่

ในปัจจุบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่เห็นว่า ตลาดทุนในภูมิภาคเอเชียมีขนาดค่อนข้างเล็ก ในขณะที่กระแสเงินลงทุนของโลก โดยเฉพาะจากการลงทุนของกองทุนจากสหรัฐอเมริกาและยุโรปที่มีขนาดใหญ่มาก มีการเคลื่อนไหวไปมาระหว่างตลาดเงินและตลาดทุนต่างๆ ทั่วโลก การเติบโตอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาคนี้ทำให้มีแนวโน้มว่าจะดึงดูดการลงทุนมาจากทั่วโลก ความร่วมมือระหว่างตลาดหลักทรัพย์ต่างๆ ในการปรับปรุงมาตรฐานและกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียว จะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างตลาดหลักทรัพย์ต่างๆ ในภูมิภาคมากขึ้น และสร้างปัจจัยดึงดูดความสนใจของผู้ลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น

สำหรับในตลาดทุนไทย การออม การระดมทุน และการลงทุนจะมีความหลากหลายยิ่งขึ้นในอนาคตอันใกล้ มีตลาดตราสารการเงินที่ครบถ้วนตามมาตรฐานสากล นอกจากตลาดหลักทรัพย์หลักแล้ว ยังมีตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ตลาดตราสารหนี้ ตลาดอนุพันธ์ และตลาด

ซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ซึ่งเกือบทั้งหมดอยู่ในโครงสร้างเดียวกันที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีความเชื่อมโยงกันอย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้มีการออมและการระดมทุนได้อย่างหลากหลาย และทำให้การลงทุนสามารถเคลื่อนไหวโยกย้ายระหว่างตลาดต่างๆ เหล่านี้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินความเสี่ยงที่สมบูรณ์ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับตลาดทุนโลก แนวโน้มนี้จะส่งผลให้ตลาดทุนไทยเติบโตรวดเร็วขึ้น และเป็นที่คาดหวังว่าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะเป็นช่องทางหลักอีกแห่งหนึ่งที่จะดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาช่วยพัฒนาเศรษฐกิจไทย ซึ่งเงินลงทุนประเภทนี้ไม่ถือว่าเป็นการก่อหนี้ต่างประเทศหรือเป็นการก่อหนี้ภาครัฐ ในกรณีการลงทุนในรัฐวิสาหกิจที่มีการแปรรูปและเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว

เมื่อพิจารณาแนวนโยบายและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เดินมาถูกทางแล้ว ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตและการพัฒนาในเศรษฐกิจไทย ช่วยสร้างความสมบูรณ์ให้กับโครงสร้างของระบบการเงินของประเทศ และคาดว่าอีกไม่นานจะมีบทบาทที่โดดเด่นมากขึ้น รวมทั้งโดดเด่นกว่าตลาดเงินในการช่วยนำเศรษฐกิจไทยให้ก้าวขึ้นสู่ระดับที่สูงขึ้นในโลกสากล

อย่างไรก็ตาม การที่ตลาดหลักทรัพย์ไทยจะเจริญก้าวหน้าและทำงานได้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่นั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจไทยแล้ว อีกส่วนหนึ่งยังขึ้นอยู่กับผู้ที่มิบทบาทต่างๆ ในตลาด โดยเฉพาะผู้ประกอบการและผู้ที่เป็นแกนของตลาดซึ่งเป็นที่คาดหวังกันว่าต้องพัฒนาให้มีจิตสาธารณะ (Public Spirit) และมีความเป็นผู้ใหญ่ (Maturity) สามารถช่วยกันดูแลผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ระยะยาวของตลาด ช่วยกันอุ้มชูดูแลให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถดำเนินการต่อไปด้วยความมั่นคงและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามความคาดหวังของสาธารณชน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Stock Exchange of Thailand

ตลาดทุน ... เครื่องยนต์หลักขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

คุณธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“ตลาดทุนมีหน้าที่สำคัญต่อระบบการเงินในฐานะเป็นยางอะไหล่” เป็นคำที่นายอลัน กรีนสแปน ประธานธนาคารกลางของสหรัฐฯ เคยกล่าวไว้เมื่อหลายปีก่อนหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในเอเชีย แต่ ก.ล.ต. กลับมองว่า ในอนาคต สำหรับประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย “ตลาดทุนจะมีความสำคัญไม่ใช่ในฐานะยางอะไหล่ แต่จะเป็นเครื่องยนต์หลักที่ขับเคลื่อนอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่สูงต่อไป”

วิเคราะห์ตลาดทุนก่อนกำหนดยุทธศาสตร์

เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของตลาดทุนในปัจจุบันที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ แม้ว่าสามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ก็ต้องเตรียมการให้ตลาดทุนมีโครงสร้างที่แข็งแกร่ง สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมได้ทุกระดับ

เหตุผลหนึ่งในการพัฒนาตลาดทุนก็เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ลงทุนและผู้ประกอบการในประเทศเป็นสำคัญ และในอนาคตหากมีการยกเลิกการค้ำประกันเงินฝากที่ประชาชนฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินทั้งระบบแบบไม่จำกัดวงเงินที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมีการออกกฎหมายประกันเงินฝากแบบจำกัดวงเงินแทน จะทำให้ผู้ออมบางส่วนแสวงหาแหล่งลงทุนในตลาดทุนมากขึ้น ซึ่งก็เป็นโอกาสดีที่จะดึงดูดเงินออมเหล่านี้ให้เป็นเงินลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

นอกจากนี้ เมื่อมองไปที่ประเทศเพื่อนบ้าน ก็พบว่าการไหลเวียนของเงินทุนในภูมิภาคสามารถทำได้สะดวกขึ้น ในอนาคต ตลาดทุนของประเทศต่างๆ จะมีการเชื่อมโยงกันมากขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาตลาดทุนไทยให้ก้าวทันตลาดทุนของประเทศเพื่อนบ้าน

คำนี้ถึงปัจจัยความเสี่ยงให้ครอบคลุม

ตลาดทุนมีความเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงและคุณภาพของสินค้าและบริการ ขณะที่ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอาจดูซับซ้อน ไม่เป็นรูปธรรม โดยได้มีการประเมินความเสี่ยงที่สำคัญไว้ 4 เรื่อง ได้แก่

1. ความน่าสนใจของสินค้า โดยเฉพาะในเรื่องคุณภาพ และความสะดวกของผู้ลงทุนและผู้ระดมทุน ที่มีส่วนให้เกิดการลงทุนและการระดมทุน
2. ความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนและผู้ระดมทุนที่มีต่อระบบตลาดทุนและผู้ประกอบการว่า ธุรกรรมต่างๆ จะโปร่งใส เป็นธรรม บริการมีคุณภาพ ปราศจากการเอารัดเอาเปรียบ
3. ความสำคัญของตลาดทุนไทยในสายตาของผู้ลงทุนต่างประเทศ ทั้งในเรื่องขนาด ศักยภาพในการเจริญเติบโต และมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี
4. ความโปร่งใสของ ก.ล.ต. ที่มุ่งดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมและผู้ลงทุน

ปัจจัยเสี่ยงต่างๆ นี้จะต้องถูกทบทวนตามสถานการณ์เป็นประจำ เพื่อที่จะได้ปรับแผนงานให้สอดคล้องกัน

เป้าหมายแรก : ผู้ระดมทุนต้องเข้าถึงตลาดทุนได้สะดวก สินค้ามีคุณภาพ และน่าเชื่อถือ

สินค้าในตลาดทุนจะน่าสนใจหรือไม่ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสินค้า ซึ่งมีการบริหารจัดการภายใต้กรอบบรรษัทภิบาล ขณะที่ผู้ระดมทุนต้องสามารถระดมทุนได้หลายวิธี โดยมีต้นทุนต่ำ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลาย ก.ล.ต. จึงพยายามจัดอุปสรรคในการระดมทุน และส่งเสริมให้ภาคเอกชนระดมทุนจากตลาดทุนแทนการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ซึ่งจะต้องปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์หลายเรื่องให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ระดมทุน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ลงทุนควบคู่ไปด้วย โดยยังคงมุ่งเน้นเรื่องบรรษัทภิบาลและมาตรฐานการเปิด

เผยข้อมูล เพื่อยกระดับคุณภาพของบริษัทจดทะเบียน และป้องกันการไหลฟอนเงิน

เป้าหมายสอง : ระบบและกลไกในตลาดทุนมีความน่าเชื่อถือ

ผู้ลงทุนจะลงทุนได้อย่างสบายใจหากมีความเชื่อมั่นทั้งในสถาบันตัวกลาง ระบบการซื้อขาย และระบบการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ ในการกำกับดูแลสถาบันตัวกลาง ก.ล.ต. จึงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่ดี มีฐานะการเงินมั่นคง ให้บริการและคำแนะนำที่มีคุณภาพ เพื่อประโยชน์แก่ลูกค้าเป็นหลัก ส่วนการซื้อขายหลักทรัพย์จะต้องเป็นไปอย่างมีระเบียบ โปร่งใส ปราศจากการเอารัดเอาเปรียบ

การซื้อขายหลักทรัพย์จะมีเสถียรภาพมากขึ้น หากโครงสร้างของกลุ่มผู้ลงทุนประเภทต่างๆ มีความสมดุล โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ลงทุนสถาบันในประเทศที่ปัจจุบันยังมีสัดส่วนค่อนข้างน้อย ก.ล.ต. จึงกำหนดเป้าหมายที่จะเพิ่มผู้ลงทุนดังกล่าว โดยสนับสนุนกองทุนรวมให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการลงทุน สำหรับผู้ที่ไม่มีเวลาและไม่สามารถดูแลตนเองได้ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้เป็นการออมและการลงทุนเพื่อการเกษียณที่มีคุณภาพ

ทั้งนี้ ตลาดที่มีระเบียบต้องมีความเข้มแข็งทั้ง 3 ปัจจัย คือ หนึ่ง มีการกำกับดูแลการค้าขายที่ดี มิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกันระหว่างผู้ซื้อรายใหญ่กับรายย่อย มีการป้องปรามการปั่นหุ้นและสร้างราคาที่ได้ผล สอง มีระบบการซื้อขายจับคู่ที่น่าเชื่อถือ และสาม มีระบบการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ที่ปลอดภัย มั่นคง

เป้าหมายสาม : พัฒนาโครงสร้างตลาดทุนให้สมบูรณ์ สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

ตลาดทุนจะทำงานอย่างสมบูรณ์และรองรับความผันผวนของปัจจัยเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องได้ จำเป็นต้องพัฒนาตลาดตราสารหนี้ให้สมบูรณ์ ทั้งการออกตราสารหนี้ของภาครัฐและเอกชน การเพิ่มสภาพคล่องใน

“

ตลาดที่มีระเบียบต้องมีความเข้มแข็งทั้ง 3 ปัจจัย คือ
 หนึ่ง มีการกำกับดูแลการค้าขายที่ดี มิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกัน
 ระหว่างผู้ซื้อรายใหญ่กับรายย่อย มีการป้องปรามการปั่นหุ้น
 และสร้างราคาที่ได้ผล สอง มีระบบการซื้อขายจับคู่ที่น่าเชื่อถือ
 และสาม มีระบบการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ที่ปลอดภัย มั่นคง

”

ตลาดรอง และระบบการซื้อขายตราสารหนี้ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ลงทุนในการบริหารเงินลงทุน ยามที่ตลาดหุ้นผันผวน และผู้ระดมทุนที่ต้องการเงินทุนเพื่อใช้ในการ ขยายหรือปรับโครงสร้างธุรกิจ

พร้อมกันนี้ จะมีการพัฒนาตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าให้เป็น เครื่องมือบริหารความเสี่ยง เมื่อตลาดหุ้นหรือตลาดตราสารหนี้เกิดความ ผันผวน ซึ่งคาดว่าจะจัดตั้งในปี 2548 ในระหว่างนี้จึงจำเป็นต้องเตรียม ความพร้อมแก่ผู้ประกอบการและสถาบันตัวกลางให้เข้าใจถึงความเสี่ยง และสามารถใช้อยู่ประโยชน์จากสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้อย่างถูกต้องวิธี ใน ด้านนวัตกรรมทางการเงิน ก.ล.ต. พร้อมทั้งจะสนับสนุนทั้งการแก้ไข กฎเกณฑ์ กฎหมาย หรือประเด็นภาษีที่เป็นอุปสรรค หากนวัตกรรมนั้น จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการและผู้ลงทุน

ส่วนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับตลาดทุนต่างประเทศ มีหลายเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการไหลเวียน ของเงินออมในภูมิภาคเอเชียที่สะดวกขึ้น ทำให้ตลาดทุนในภูมิภาคมี ความเชื่อมโยงกันมากขึ้น จำเป็นต้องยกระดับตลาดทุนไทยให้เป็นที่ น่าสนใจ โดยจะมีการปรับปรุงกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน

สากลและเป็นที่ยอมรับ และเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนสามารถลงทุนในต่าง ประเทศได้ เพื่อกระจายความเสี่ยง ซึ่งควรจะค่อยเป็นค่อยไปตามความ เหมาะสม

เป้าหมายสุดท้าย : มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ

ประสิทธิภาพ ยุติธรรม โปร่งใส เข้าใจธุรกิจ เป็นหัวใจสำคัญ ขององค์กรกำกับดูแลซึ่งต้องทำงานร่วมกับหลายฝ่าย ทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน ก.ล.ต. จึงต้องมีระบบบริหารความเสี่ยงที่ดี มีการทำงานที่ สามารถตรวจสอบได้ มีระบบงานและบุคลากรที่น่าเชื่อถือ มีประสิทธิภาพ เป็นที่พึงของผู้ลงทุน และเป็นที่ไว้วางใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ แก่ตลาดทุนไทยโดยรวม

การพัฒนาตลาดทุนเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ก.ล.ต. พร้อมทั้งจะรับฟังและให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎเกณฑ์ที่เป็น อุปสรรค ขณะเดียวกันก็ขอความร่วมมือทุกฝ่ายให้ทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง ขณะนี้ทุกฝ่ายมีงานหลายอย่างต้องทำ ไม่ใช่เพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดเพียง อย่างเดียว แต่มีเป้าหมายเดียวกันที่จะสร้างความน่าเชื่อถือและเสถียรภาพ ให้ตลาดทุน เพื่อนำพาตลาดทุนไทยก้าวสู่ตลาดทุนระดับภูมิภาค ความ ร่วมมือนี้จะเป็นพลังเสริมให้ตลาดทุนไทยเติบโตบรรลุเป้าหมาย

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยุคหน้า ... “บูรณาการ” รับโลกอนาคต

คุณกิตติรัตน์ ณ ระนอง

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

30 ปีแรก ตลาดหลักทรัพย์ฯ ... สู่การเป็นตลาดตราสารทุนที่ดี

การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในรอบ 30 ปีแรก ถือว่าได้บรรลุการเป็นตลาดสำหรับหุ้นทุนที่ดีแล้ว แต่ในรอบการดำเนินงานในอีก 30 ปีต่อจากนี้ไป ผมคิดว่าเป็นการรับเอาภารกิจใหม่ที่หนักพอๆ กับยุคเริ่มต้นของตลาดหลักทรัพย์ เมื่อ 30 ปีก่อนหน้านี้อีกทั้งยังจะเป็นภารกิจที่ยากขึ้นไปอีก เพราะสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ผมได้เคยเรียนถามอาจารย์ศุภรีย์ แก้วเจริญ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ท่านแรก ว่า เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 เป็นวันที่กรุงโซ่งอนแตก ตลาดหุ้นตกไหม ท่านบอกว่าไม่เห็นตก เพราะว่าแต่ละคนยังไม่รู้ เนื่องจากระบบการรายงานข่าวสารไม่ได้รวดเร็วเหมือนปัจจุบันนี้ ผมจึงเรียนถามต่ออีกว่า ถ้าอย่างนั้นอีก 2 วัน

หุ้นก็ตกนะสิครับ ท่านก็บอกว่าไม่เห็นตก เพราะโซ่งอนแตกไปตั้ง 2 วันแล้ว คนก็รู้สึกว่ามันผ่านไปแล้ว ไม่ได้ตกใจ แต่ปัจจุบันนี้การรับรู้ข่าวสารทั่วโลกรวดเร็วเป็นรายวินาทีตามกลไกการรายงานผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ความผันผวนของราคาหลักทรัพย์เป็นรายวินาที ดังนั้น ความยากของการที่จะบริหารจัดการความผันผวนหรือความเข้าใจต่อความผันผวนในโลกเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ จะเป็นเรื่องที่ทำให้งานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในอนาคตยากยิ่งขึ้น

การที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ประกาศภารกิจเกี่ยวกับการเปิดเผยและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารว่า จะดูแลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว นั้น จะต้องบอกว่าถูกต้องให้ได้ทั้งหมด หรือครบถ้วนเพียงใด ก็ต้องเพิ่มมากกว่าที่ครบอยู่แล้วให้ได้ หรือรวดเร็ว ก็ต้องรวดเร็วที่สุดทันเหตุการณ์ แต่ไม่ว่าจะรวดเร็วเท่าไรก็ดูจะไม่พอสำหรับโลกในอนาคต ขณะเดียวกันต้องบริหารความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องให้รู้จักดูแล

ตนเองมากขึ้น โดยต้องตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงด้วย เพราะไม่ว่าจะเร็ว ครบถ้วน หรือถูกต้องเพียงใดก็ไม่พอ สามารถเพิ่มได้อีกเสมอ ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องจึงควรมีความคาดหวังที่เหมาะสม และตระหนักถึงหน้าที่ในการดูแลตนเองด้วย

ก้าวต่อไป ... บุรณาการรับโลกอนาคต

บทบาทของผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ ในช่วง 30 ปี นับจากนี้ไปท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี จะเป็น 30 ปีที่มีการเปลี่ยนแปลงของปริมาณและขอบเขตความรับผิดชอบของงานจากตราสารทุน ไปเป็นตราสารประเภทต่างๆ ที่มีในตลาดทุน รวมทั้งการสนับสนุนกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งล้วนเป็นโจทย์ที่จะต้องทำอย่างเข้มข้น

เพราะฉะนั้น จึงจำเป็นต้องมีการบริหารงานในลักษณะการกระจายความรับผิดชอบและการตัดสินใจ นอกจากนี้ งานข้างหน้าที่ของรองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ ในแต่ละสายงาน อาจจะหนักเท่าหรือหนักกว่าผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ ในอดีตที่ผ่านมา เพราะในแต่ละสายงาน อาจจะหมายถึงขอบเขตของงานที่กว้างกว่าหรือเท่ากับงานของผู้จัดการในช่วงก่อนหน้านั้น ขณะที่ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ผู้จัดการตลาดตราสารหนี้ และผู้จัดการตลาดอนุพันธ์ จะรายงานต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาของแต่ละตลาด มิได้รายงานตรงต่อผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ อย่างไรก็ตาม การทำงานทั้งหมดจะมีการเชื่อมโยงกัน ในฐานะผู้บริหารหน่วยงานพันธมิตร

ขณะเดียวกัน ในอนาคต บทบาทของประธานกรรมการ กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ จะเปลี่ยนจากผู้ปฏิบัติ เป็นบทบาทของผู้ประสาน ผู้ให้ทิศทาง ผู้ประทับประคองเชื่อมโยงความสมดุลของการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ

จึงเป็นที่คาดหวังว่า ท่านกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 10 จะเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ ทั้งด้านเทคโนโลยี การบริหารจัดการ มีสัมพันธภาพที่ดีกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยยึดหลักบูรณาการ ซึ่งไม่ได้หมายความว่าเอาวัตถุประสงค์ของตลาดหลักทรัพย์เป็นหลัก แล้วพยายามผลักดันให้งานให้คนอื่นมาช่วยตลาดหลักทรัพย์ แต่ในทางกลับกัน “บูรณาการ” หมายถึง ผู้ที่สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ขององค์กรต่างๆ ได้เป็นอย่างดี แล้วพิจารณาว่าตลาดหลักทรัพย์จะสามารถสนับสนุนองค์กรเหล่านั้นได้อย่างไร และจะเกิดประโยชน์กลับมายังตลาดหลักทรัพย์ ได้อย่างไร

การบูรณาการในโลกอนาคตนั้น ก่อนที่จะเข้าปรึกษาหารือกัน ต้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของอีกฝ่ายหนึ่งให้ตัวอย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งจะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับที่ดี การพร้อมเป็นผู้รับที่ดีก็คือ ยอมรับอะไรก็บอกตรงๆ และพร้อมเป็นผู้ให้ที่ดี โดยไม่คำนึงถึงความได้เปรียบเสียเปรียบมากไปกว่าส่วนที่เป็นส่วนเพิ่มจากการบูรณาการนั้นจากทั้ง 2 ฝ่าย หรือหลายฝ่ายที่ร่วมหารือกัน

ความรู้ ... เครื่องมือนำไปสู่บูรณาการ

เครื่องมือที่จะใช้เพื่อการทำงานในอนาคตก็คือ ความรู้ของบุคคลที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน ดังนั้น กรอบการทำงานในอนาคตจึงเป็นเรื่องของการให้ความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้คนที่เกี่ยวข้องสามารถกลั่นกรองข้อมูลต่างๆ และคิดได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถเตรียมการสำหรับความเสี่ยงต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ทั้งก่อนเกิดและหลังเกิดเหตุการณ์ ซึ่งนับว่าเป็นภารกิจที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดเป็นนโยบายที่จะต้องขยายกรอบการสร้างความรู้ความเข้าใจไปยังการออมภาคครัวเรือนทั่วทั้งประเทศ ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะฐานการออมและระดับความรู้ของผู้ลงทุนที่แตกต่างกัน แต่ก็ตั้งใจที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนดเรื่องนี้ไว้เป็นภารกิจหนึ่งมาตั้งแต่ปี 2547 ซึ่งได้มีการเตรียมการและดำเนินงานมาก่อนหน้านี้แล้ว

จากภารกิจในการให้บริการความรู้ที่เข้าถึงประชาชนทุกระดับ ให้มีความรู้ความเข้าใจถึงช่องทางการลงทุนที่หลากหลาย ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้จัดตั้งตลาดรองซื้อขายตราสารหนี้ขึ้น และเปิดการซื้อขายเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2546 โดยมีเป้าหมายให้ผู้ออมภาคครัวเรือนมีความเข้าใจในการซื้อขายตราสารหนี้ และเข้ามาลงทุนในตราสารหนี้ได้โดยตรง แม้ว่าที่ผ่านมาจะมีองค์กรที่ดูแลตลาดรองซื้อขายตราสารหนี้ แต่เป็นในส่วนของผู้ลงทุนสถาบัน ผมเชื่อว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2548 - 2550 ยังอยู่ในช่วงขาขึ้น และอัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ดังนั้น สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับกองทุนรวมตราสารหนี้ ก็อาจจะมีการลดลง

“
เครื่องมือที่จะใช้เพื่อการทำงาน
ในอนาคตก็คือ ความรู้ของบุคคล
ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน
”

ของราคาตราสารหนี้บ้าง เพราะกองทุนรวมมีการ mark to market หรือกำหนดราคาการซื้อขายในแต่ละช่วง ทำให้ผู้ออมที่ผ่านระบบนี้รู้สึกอยากถอนเงินออก ก็จะทำให้ตลาดตราสารหนี้เปราะบางลงไป แต่หากว่าผู้ลงทุนมีการถือตรง แม้อัตราดอกเบี้ยปรับสูงขึ้น ก็ไม่มีเหตุผลที่ผู้ออมนั้นจะไป mark to market เขาพร้อมที่จะถือตราสารต่อจนครบกำหนดได้ ดังนั้น การสร้างความพร้อมให้ผู้ออมภาคครัวเรือนสนใจลงทุนโดยการถือหุ้นกู้ พันธบัตร และตราสารหนี้โดยตรง จึงมีความสำคัญในการที่จะสร้างความแข็งแกร่งของตลาดการเงินในซีกตลาดทุนในด้านตราสารหนี้

สำหรับตลาดอนุพันธ์นั้น ในปี 2546 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เพื่อรองรับการจัดตั้งตลาดอนุพันธ์และการซื้อขายตราสารอนุพันธ์ เนื่องจากเราจำเป็นต้องมีตลาดอนุพันธ์เพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยง แม้ว่าตลาดอนุพันธ์หรือตราสารอนุพันธ์จะเป็นกลไกในการบริหารความเสี่ยง แต่ก็สามารถเป็นเครื่องมือที่เสี่ยงที่สุดประเภทหนึ่งได้ด้วย ดังนั้น ผู้ลงทุนที่สนใจการลงทุนในตราสารประเภทนี้ จะต้องมีความเข้าใจสูงยิ่งขึ้นกว่าผู้ที่เข้าใจความผันผวนในตลาดหุ้นทุนเสียอีก เพราะโดยธรรมชาติแล้ว ตราสารอนุพันธ์จัดเป็น Leverage Product คือ เอาเฉพาะส่วนบนของความผันผวนของราคา มาทำการซื้อขายกัน ดังนั้น สัดส่วนหรือร้อยละของความผันผวนต่อราคาของตราสารอนุพันธ์จะรุนแรงกว่าตราสารทุน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ลงทุน รวมทั้งให้บุคลากรที่ประกอบวิชาชีพมีความรู้ความชำนาญด้านอนุพันธ์เพียงพอที่จะให้คำแนะนำการลงทุน

ดังนั้น กระบวนการให้ความรู้จึงต้องกลับมาที่ระบบการศึกษา โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดทำหนังสือประกอบการเรียนการสอนชุด “เงินทอง ของมีค่า” สำหรับเยาวชนไทยที่เป็นนักเรียนในทุกๆ ระดับชั้น ตั้งแต่ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเงิน ทั้งการหาเงิน การเก็บเงิน และการลงทุน เพราะหากสอนให้หาเงินแต่ไม่สอนให้ออม หาได้เท่าไรก็ไม่พอและไม่ออม ก็จะทำให้กลายเป็นคนอ่อนแอไป เมื่อรวมเข้ากับคนอื่นๆ ที่ไม่พออีก ก็จะได้คนอ่อนแอหลายๆ คน กลายเป็นสังคมที่อ่อนแอและเศรษฐกิจที่อ่อนแอด้วยการปูพื้นฐานความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ต้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แม้จะต้องใช้เวลากว่าทศวรรษกับงานในส่วนนี้ แต่ก็เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องทำและเริ่มต้นตั้งแต่ตอนนี้ เพราะในอนาคต ประเทศไทยจะต้องแข็งแกร่งกว่านี้และมีความรู้ดีกว่านี้

ทุกวันนี้ คนที่ประสบความสำเร็จและสามารถสร้างฐานะครอบครัวที่แข็งแกร่งได้เป็นเพราะสังคมแห่งความรู้ เราจึงต้องเตรียมสังคมแห่ง

“

การปูพื้นฐานความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ต้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก
 แม้จะต้องใช้เวลากว่าทศวรรษกับงานในส่วนนี้ แต่ก็เป็นเรื่องที่
 จำเป็นต้องทำและเริ่มต้นตั้งแต่ตอนนี้ เพราะในอนาคต
 ประเทศไทยจะต้องแข็งแกร่งกว่านี้และมีความรู้ดีกว่านี้

”

ความรู้ให้ได้ ผมยอมรับว่าไม่ได้เป็นงานที่ง่ายเลย แต่เป็นงานที่จำเป็น
 จะต้องเริ่มต้น เช่น การทำโครงการร่วมกับโรงเรียนทั่วประเทศจำนวน
 หลายหมื่นแห่ง ถ้าทำพร้อมกันทั้งหมดไม่ได้ เราสามารถเริ่มที่หลักพันหรือ
 อำเภอละโรงเรียน หรือทำงานร่วมกับพันธมิตร เมื่อเราเริ่มต้นที่วงเหล่านี
 ก่อนแล้ว เมื่อโรงเรียนมีความพร้อม แคนกลางมีความพร้อม ก็จะเข้า
 มาร่วมกันมากขึ้น ส่วนมหาวิทยาลัยก็มีจำนวนหลายสิบแห่ง ในเบื้องต้น
 เราจึงเริ่มด้วยโครงการมหาวิทยาลัยพันธมิตร (University Networking)
 ก่อน ซึ่งในที่สุด ความพร้อมก็จะขยายผลต่อไปยังมหาวิทยาลัยอื่นๆ
 วันนี้เราได้ปรับบทบาทของสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (Thailand
 Securities Institute : TSI) จากเดิมเป็นสถาบันจัดฝึกอบรม มาเป็น
 ผู้ประสานงานกับสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อให้ข้อตกลงความร่วมมือใน
 ด้านต่างๆ มีผลในการปฏิบัติจริง ทั้งการจัดตั้งมุมความรู้ตลาดทุน (SET
 Corner) ขึ้นในมหาวิทยาลัยพันธมิตร การพัฒนาหลักสูตรการเรียน
 การสอนเรื่องตราสารการเงินใหม่ๆ เช่น ตราสารอนุพันธ์ เป็นต้น

ในอนาคต วิธีการในการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องนั้น จำเป็นที่จะ
 ต้องนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยมากขึ้น ทั้งในด้านการสอนและ
 การสื่อสารระหว่างกัน อาทิ มีการจัดอบรมเรื่องตราสารอนุพันธ์หรือ
 ความรู้เรื่องอื่นๆ ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือในงานตลาดหลักทรัพย์
 สัญจรตามจังหวัดต่างๆ ก็สามารถถ่ายทอดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Broad-
 band) ไปถึงห้องเรียนในมหาวิทยาลัยได้เลย หรือไปยังผู้สนใจในจังหวัด
 อื่นๆ ด้วย และเปิดโอกาสให้ผู้ชมรายการสามารถส่งคำถามผ่าน SMS
 มายังผู้บรรยายหรือวิทยากรได้ ขณะที่การอบรมบุคลากรผู้ประกอบ
 วิชาชีพที่กระจายอยู่ทั่วประเทศนั้น หลังปิดทำการซื้อขายในแต่ละวันแล้ว
 อาจศึกษาเพิ่มเติมจากรายการให้ความรู้ต่างๆ ที่ถ่ายทอดผ่านทีวี หรือ
 จากตำราที่ผลิตออกมาพร้อมซีดี เป็นต้น

สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะต้องทำให้เกิดขึ้นจริง มิฉะนั้นจะเป็นเพียงแค
 รูปแบบ แต่ในที่สุดไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย และนี่คือโจทย์สำหรับ
 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในอนาคต

ก้าวต่อไปตลาดทุนไทย ... สู่การเติบโตอย่างต่อเนื่อง

คุณสุเทพ พิटकานนท์
ประธานสภาธุรกิจตลาดทุนไทย
และนายกสมาคมบริษัทหลักทรัพย์

ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา ต้องยอมรับว่าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านขนาดของตลาด สินค้าในตลาด ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผลให้ตลาดหลักทรัพย์ของไทยมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย

อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ และองค์กรที่เกี่ยวข้องในตลาดทุนไทยจะต้องร่วมมือกันพัฒนาต่อไปได้แก่ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ลงทุนและสร้างผู้ลงทุนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง การนำบริษัทขนาดใหญ่ที่มีคุณภาพเข้ามาจดทะเบียนมากขึ้น การพัฒนาตราสารการเงินให้มีความหลากหลายขึ้น การพัฒนาคุณภาพของบริษัทจดทะเบียนทั้งในด้านการบริหารจัดการและบรรษัทภิบาล

สำหรับบริษัทหลักทรัพย์จะต้องสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนในการเข้ามาลงทุนในตลาดทุน โดยการให้บริการที่มีจรรยาบรรณ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีคุณภาพในการให้คำแนะนำและข้อมูลที่จำเป็นต่อผู้ลงทุน ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ เมื่อรวมกันแล้วจะช่วยให้ตลาดหลักทรัพย์ของไทยเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การยกระดับบรรษัทภิบาลของบริษัทจดทะเบียนก็เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ เพราะมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุนสถาบันในอนาคต ดังเห็นได้จากแนวโน้มของผู้ลงทุนสถาบันในต่างประเทศ ซึ่งมีการให้คะแนนด้านบรรษัทภิบาลของหุ้นที่ลงทุนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงระดับบรรษัทภิบาลของบริษัทจดทะเบียนไทยให้ดีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจและดึงดูดให้ผู้ลงทุนต่างประเทศเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เพิ่มขึ้น

แม้ว่าตลาดหลักทรัพย์ของไทยในปัจจุบันยังมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกงหรือตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ แต่หากพิจารณาในด้านศักยภาพของการเจริญเติบโตแล้ว ก็นับว่ายังมีโอกาสที่จะขยายตัวได้อีกมาก ซึ่งเป็นเรื่องท้าทายที่กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุนจะต้องร่วมมือกัน เพื่อยกระดับตลาดทุนของไทยให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งอาจประเมินได้จากความมั่นใจของผู้ลงทุนและทิศทางของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา การดำเนินงานของแต่ละองค์กร แต่ละสมาคมที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน อาจมีลักษณะที่ต่างคนต่างทำหน้าที่ของตน แต่ ณ วันนี้ องค์กรและสมาคมต่างๆ ในตลาดทุน อันได้แก่ สมาคม

บริษัทหลักทรัพย์ สมาคมบริษัทจดทะเบียน สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ร่วมกันก่อตั้ง “สภาธุรกิจตลาดทุนไทย” ขึ้น เพื่อร่วมมือกันทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตลาดทุนไทย ให้เติบโตอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ ซึ่งนับเป็นก้าวกระโดดที่สำคัญของการพัฒนาตลาดทุนไทย ที่ทำให้ทุกฝ่ายเชื่อมั่นว่า ภาพของตลาดทุนไทยในอนาคต ...ตลาดทุนที่มีการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใสและเป็นธรรม มีฐานผู้ลงทุนขนาดใหญ่ มีบริษัทจดทะเบียน ที่มีคุณภาพและหลากหลายครอบคลุมทุกภาคธุรกิจ มีความพร้อมที่จะรองรับการเปิดเสรีทางการค้าในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ... จะเป็นความจริงขึ้นมาได้อย่างแน่นอน

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ... หน้าด่านที่แข็งแกร่งสำหรับภาคธุรกิจ

ดร.ก้องเกียรติ โอภาสวงการ
นายกสมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์

หากให้กล่าวถึงทิศทางการพัฒนาตลาดทุนไทย คงจะหนีไม่พ้นการเดินไปในทิศทางเดียวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้เปิดประตูสู่เวทีตลาดโลกมากขึ้น ที่เห็นได้ชัดเจนคือ นโยบายการค้าเสรีด้วยการทำสัญญาการค้าแบบทวิภาคี (Free Trade Area : FTA) กับประเทศต่างๆ

เราจำเป็นต้องถามตัวเองว่า ประเทศไทยในวันนี้เป็นอย่างไร บริษัทไทยมีความพร้อมขนาดไหน แข็งแรงดีหรือยัง เรายังทำธุรกิจในสไตล์แบบเก่าๆ หรือไม่ เรายังผัดวันประกันพรุ่งอยู่หรือเปล่า หรือเราได้มีการปรับปรุงกฎหมายที่ยังไม่ชัดเจนให้ชัดเจนขึ้นหรือยัง... ซึ่งคิดว่าเรายังไม่พร้อมเสียทีเดียวนัก ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีการผลักดันกันต่อไป

สำหรับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการ

เกื้อหนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ภาพรวมในวันนี้ได้เดินมาถูกทางแล้ว ทั้งในด้านการพัฒนาอุปสงค์ ซึ่งได้มีการปูพื้นฐานความรู้ไปยังนักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้ลงทุน รวมถึงมาตรการจูงใจด้านภาษี เพื่อส่งเสริมการลงทุน และการพัฒนาอุปทานให้มีความหลากหลายขึ้น แต่โดยรวมแล้วขนาดของตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ถือว่ายังมีขนาดเล็กอยู่ หากต้องการให้มูลค่าราคาหลักทรัพย์รวมของตลาดมากกว่า GDP จำเป็นจะต้องดึงบริษัทดีๆ เข้ามาจดทะเบียนมากขึ้น รวมทั้งรัฐวิสาหกิจที่มีการแปรรูปแล้ว

ปัจจุบัน บริษัทเอกชนที่ดีและมีขนาดใหญ่ยังมีไม่มาก บริษัทของไทยส่วนใหญ่ยังเป็นบริษัทในประเทศ ไม่ใช่บริษัทลงทุนข้ามชาติ หรือถ้าเป็นบริษัทลงทุนข้ามชาติ ก็จะมีอยู่ในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ขณะที่ในประเทศเพื่อนบ้านที่พัฒนาแล้ว บริษัทจดทะเบียนของเขาต่าง
ค่อยๆ ใหญ่ขึ้นเป็นลำดับ จึงจัดว่าเป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทย นอก
จากนี้ บริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่อยู่รวม
ในดัชนี SET50 Index ยังมีบางบริษัทที่อ่อนแอ เป็นบริษัทที่อยู่ระหว่าง
ปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งควรพิจารณาตัดบริษัทที่ไม่มีคุณภาพออกไป
เพราะไม่ควรเอาเงินของผู้ลงทุนไปลงทุนในกิจการที่ไม่มีคุณภาพ

ณ วันนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ถือเป็นหน้าด่านที่สำคัญ เพราะผู้
ที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย เขาจะมองมาที่บริษัทจดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์ฯ เนื่องจากมีการเปิดเผยข้อมูลกับสาธารณชน ตลาด
หลักทรัพย์ฯ จึงต้องเป็นหน้าด่านที่แข็งแรง เพื่อสร้างฐานธุรกิจให้บุก
ไปข้างหน้าได้ หากหน้าด่านไม่แข็งแรง ก็ไม่เชื่อว่าหลังด่านจะแข็งแรง

เพราะสมัยนี้การทำธุรกิจต้องวัดกันที่ SCALE และ SPEED จึงหวังว่า
ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุนจะใช้นโยบายเชิงรุกและเชิงตลาดมากขึ้น มีการ
ปรับปรุงเงื่อนไขหรือจุดเน้นตามความเหมาะสม และแก้ไขกฎเกณฑ์ที่
เป็นอุปสรรค เพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อผู้ประกอบการและผู้ลงทุน

ทิศทางการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องมุ่งสู่การมีความ
หลากหลายของสินค้ามากขึ้น ฐานของผู้ลงทุนมีความรู้ความเข้าใจ
มากขึ้น โดยมีระบบการเปิดเผยข้อมูลที่รวดเร็ว ครบถ้วนทุกมิติ และ
ถูกต้อง ด้วยเหตุนี้ การบริการของตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงควรมีมาตรฐาน
ที่สูง และให้บริการที่เป็นการคืนทุนให้แก่สังคม โดยเฉพาะด้านการ
ให้ความรู้ เช่น การให้บริการห้องสมุด การฝึกอบรมต่างๆ เพราะสิ่งเหล่านี้
เป็นผลตอบแทนที่จะกลับมายังตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยตรงในระยะยาว

เพิ่มมูลค่าตลาดทุน ด้วยธรรมาภิบาล

คุณมัชฌิมา กุญชร ณ อยุธยา

นายกสมาคมบริษัทจดทะเบียน

โลกาภิวัตน์เป็นปัจจัยกดดันทุกประเทศที่อยู่ภายใต้กระแสทุนนิยม ต้องก้าวให้ทันแรงขับเคลื่อนดังกล่าว ยิ่งมีการแข่งขันสูง ยิ่งต้องทำให้ผู้ลงทุนมีความเชื่อมั่นในธุรกิจ ซึ่งเครื่องมือที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นก็คือ การมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล ที่ประเทศต่างๆ ทั่วโลกกำลังจะต้องปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระดับที่ดี และเป็นเรื่องไม่ยากนักที่ทุกกิจการจะสามารถปฏิบัติตามและเกิดผลสำเร็จได้ ดังที่ศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ได้เคยกล่าวไว้ว่า “ความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนเป็นสินค้าที่หายาก เมื่อสูญเสียไปครั้งหนึ่งแล้ว การเอากลับคืนมาย่อมไม่ใช่ของง่าย”

ปัจจุบันสินค้าในตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังจำเป็นต้องพัฒนาให้เพิ่มมากขึ้นทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ โดยเน้นด้านคุณภาพมาก่อน คำว่า “คุณภาพ” ที่สมาคมบริษัทจดทะเบียนใช้นั้น มุ่งเน้นสาระสำคัญของการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะการใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจและการ

เปิดเผยข้อมูลด้วยความโปร่งใส ด้วยข้อมูลและแบบรายงานที่เต็มไปด้วยสาระสำคัญ เพื่อให้สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถจนเกิด “ปัญญา” ค้นพบวิธีการเพิ่มมูลค่าธุรกิจหรือมูลค่าทางเศรษฐกิจ หากบริษัทจดทะเบียนทุกแห่งสามารถดำเนินธุรกิจโดยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ผลดี มูลค่าหุ้นจะพุ่งสูงขึ้นมากกว่า

การกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนส่วนหนึ่งมาจากการทำหน้าที่ของผู้ลงทุน ซึ่งมีหน้าที่ติดตามการเปิดเผยข้อมูล ผลประกอบการ และตั้งคำถามอยู่ตลอดเวลาเกี่ยวกับบริหารกิจการ ทั้งผู้ลงทุน ผู้จัดการกองทุน และนักวิเคราะห์ ต้องศึกษาข้อมูลให้ดี มีความรู้และกล้าพอที่จะสอบถามผู้บริหารว่า ได้พยายามสร้าง Share Value ให้เพิ่มขึ้นตลอดเวลาหรือไม่ รู้ข้อผิดพลาดและวิธีป้องกันความเสียหายหรือไม่ ตลอดจนต้องยอมรับว่าผู้ลงทุนมีความสำคัญ เพราะผู้บริหารส่วนใหญ่มักให้ความสำคัญเฉพาะผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่มีอำนาจแต่งตั้งตนเองหรือตัวแทนเป็น

ผู้บริหารหรือกรรมการ ดังนั้น ผู้ลงทุนต้องรวมพลังแสดงให้เห็นว่า
สามารถมีสิทธิร่วมแต่งตั้งผู้บริหารบริษัทได้ หากพัฒนาไปถึงขั้นนี้ได้
และดำเนินการอย่างมีเหตุมีผล พัฒนาการของตลาดหลักทรัพย์ฯ จะได้รับ
ความเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ขณะเดียวกัน บริษัทที่มีบรรษัทภิบาลที่ดี ไม่ใช่แค่ทำธุรกิจอย่าง
ตรงไปตรงมาเท่านั้น แต่ต้องทำให้ธุรกิจมีมูลค่าเพิ่มและเติบโตอย่าง
ยั่งยืน รวมทั้งรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ มิฉะนั้นแล้ว
แม้จะมีกำไรมาก แต่ผู้ลงทุนอาจไม่อยากลงทุน เพราะเรื่องเหล่านี้เป็น
เป้าหมายทางธุรกิจด้วย หากปฏิบัติไม่ได้ดี ผลกำไรในอนาคตจะเสียหายได้
ทั้งนี้ การรับผิดชอบต่อสังคมเป็นบรรษัทภิบาลอีกข้อหนึ่งที่มีความ
สำคัญมากในขณะนี้

สำหรับผู้กำกับดูแลตลาดทุนทั้งภาครัฐ ตลาดหลักทรัพย์ฯ สำนักงาน
คณะกรรมการ ก.ล.ต. ต้องส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนานโยบาย มาตรการ
และแนวทางปฏิบัติด้านบรรษัทภิบาลและวิธีการเพิ่มมูลค่าต่อไป โดย
นโยบายและกฎเกณฑ์ต่างๆ จะต้องเอื้ออำนวยและเหมาะสมกับธุรกิจแต่ละ
ประเภท ช่วยให้ธุรกิจเข้มแข็งและขยายตัวมากขึ้น ตลอดจนสร้างบริษัท
จดทะเบียนที่ดีได้มากขึ้น

ผมเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาลอย่างครบถ้วนจน
ได้ผลจริงจั่ง ย่อมนำมาซึ่งการเพิ่มคุณภาพ ความเชื่อถือมั่นใจ และ
สร้างความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัทจดทะเบียน และส่งผลให้
ตลาดหลักทรัพย์ไทยเป็นตลาดมาตรฐานระดับโลกได้อย่างแน่นอน

ตลาดหลักทรัพย์ฯ : บทบาทเชิงรุกในอนาคต

คุณอดิศร เสริมชัยวงศ์

นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน

เมื่อมองย้อนหลังไป 4 - 5 ปีที่ผ่านมา สิ่งที่ผมประทับใจตลาดหลักทรัพย์ฯ มากที่สุดคือ การเปลี่ยนกลยุทธ์จากการตั้งรับมาเป็นเชิงรุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ภายใต้การบริหารจัดการของผู้จัดการคนปัจจุบัน คือ คุณกิตติรัตน์ ณ ระนอง เราได้เห็นการทำงานเชิงรุกที่ทันต่อสถานการณ์ ฉับไว และมีความคิดใหม่ๆ ในการพัฒนาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นงานโรดโชว์ การขยายฐานผู้ลงทุนผ่านช่องทางต่างๆ การจัดตั้งบริษัท แฟมมิลี โนฮาว จำกัด ขึ้น เพื่อทำให้ความรู้เรื่องการลงทุนเป็นเรื่องง่าย เข้าใจได้ง่าย สำหรับประชาชนทั่วไป ซึ่งงาน ตรงนี้ไม่เคยเห็นมาก่อนในอดีต เป็นพัฒนาการที่ทำให้เห็นผลว่า ณ วันนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการขยายตัว มีจำนวนผู้ลงทุนเพิ่มมากขึ้น มีบริษัทจดทะเบียนที่มีคุณภาพ มีทางเลือกการลงทุนที่หลากหลายและน่าลงทุน

ปัจจุบันสัดส่วนผู้ลงทุนรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์ไทยมีประมาณร้อยละ 70 ของการซื้อขายรวม ขณะที่ผู้ลงทุนสถาบันประมาณร้อยละ 10 และผู้ลงทุนต่างประเทศร้อยละ 20 ซึ่งมีความไม่สมดุลอยู่ การมีผู้ลงทุนรายย่อยเป็นส่วนใหญ่ และมีผู้ลงทุนต่างชาติมากขึ้น ประกอบกับพฤติกรรมที่พบว่าผู้ลงทุนต่างชาติซื้อเร็วขายเร็ว ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความผันผวนมาก

ในส่วนของผู้ลงทุนสถาบัน นอกเหนือจากกองทุนรวมประเภทต่างๆ แล้ว ยังมีกลุ่มผู้ลงทุนระยะยาว ซึ่งได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของบริษัทเอกชน กองทุนประกันสังคม และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ซึ่งปัจจุบันมีสัดส่วนเงินลงทุนในหุ้นเฉลี่ยร้อยละ 10 - 20 เท่านั้น ทั้งที่กองทุนเหล่านี้มีแต่จะเติบโตขึ้นเรื่อยๆ เพราะเป็นกองทุนสร้างหลักประกันให้แก่คนทำงาน แต่วันนี้ เงินเหล่านี้กลับอยู่นิ่งตลอด ผมคิดว่าในเมื่อเงินอยู่นิ่งยาว ก็ควรจะลงทุนในสัดส่วนที่รับ

ความเสี่ยงได้มากขึ้น กองทุนเหล่านี้ก็ควรจะลงทุนในหุ้นสูงกว่านี้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องหารือในระดับนโยบาย ผมอยากเห็นการลงทุนระยะยาวเพิ่มมากขึ้น และอยากชักชวนให้ผู้ลงทุนกลุ่มนี้เพิ่มสัดส่วนการลงทุนมากขึ้น ซึ่งในอนาคตคงจะได้เห็นการขยายตัวของผู้ลงทุนสถาบันมากขึ้น ในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป

ณ วันนี้ มีสิ่งหนึ่งที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนและเป็นผลดีต่อตลาดทุนโดยรวมคือ ตลาดหลักทรัพย์ มีความตื่นตัวในการสร้างฐานผู้ลงทุน มีแผนงานเชิงรุกเพื่อขยายฐานผู้ลงทุนและสร้างเสถียรภาพให้แก่ตลาดมากขึ้น ทั้งการเดินสายทำโรดโชว์ในต่างประเทศ การจัด “ไทยแลนด์โฟกัส” ตลอดจนการเดินทางจัดงานตลาดหลักทรัพย์สัญจรในประเทศ ทำให้ประชาชนในวงกว้างได้เห็นถึงประโยชน์ของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ พร้อมกับการให้ความรู้ด้านการลงทุนที่ถูกต้อง มีหลักการ และใช้ข้อมูล

ประกอบ นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ ยังได้ผลักดันเรื่องบรรษัทภิบาล ซึ่งเป็นสิ่งที่จะสร้างความมั่นใจและเพิ่มความคุ้มครองให้แก่ผู้ลงทุน

ดังนั้น งานที่ตลาดหลักทรัพย์ จะต้องพัฒนาต่อไป คงต้องบอกว่า ต้องทำไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด โดยต้องพัฒนาและก้าวไปพร้อมๆ กับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งเศรษฐกิจและสังคม ในประเทศและนอกประเทศ ซึ่งจะต้องมีการปรับตัวตลอดเวลา ทั้งนี้ อนาคตของตลาดหลักทรัพย์ไทยยังไปได้อีกไกลตามภาวะเศรษฐกิจ เมื่อมีตลาดอนุพันธ์เกิดขึ้น จะทำให้ตลาดตราสารทุนมีเสถียรภาพมากขึ้น มีความน่าลงทุน มีผู้เข้ามาลงทุน และมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อทั้งผู้ลงทุนและประชาชนทั่วไป ที่จะได้รับผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว และส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ สามารถทำหน้าที่เป็นแหล่งระดมทุนที่ยั่งยืนให้แก่ธุรกิจและอุตสาหกรรมต่างๆ

อนาคตตลาดทุนกับการประสานองค์ความรู้

คุณมนตรี จุฑาโมทย์

นายกสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย

3 ทศวรรษของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีพัฒนาการต่อเนื่องมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นการรับหลักทรัพย์ที่มีบริษัทเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวนมาก และเปิดโอกาสให้บริษัทขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ ช่วยให้บริษัทเหล่านี้สามารถระดมทุนจากประชาชนได้ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่มทางเลือกใหม่ให้ผู้ลงทุน

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ให้การสนับสนุนงานของสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทยให้มีบทบาทมากขึ้น โดยมีพิธีเปิดเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2545 และได้รับเกียรติจาก ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานในพิธี และมีการลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกัน โดยแต่งตั้งให้สมาคมฯ เป็นองค์กรผู้ถือหุ้นรายย่อยตามแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนไทย และสนับสนุนให้มีบทบาทในการพิทักษ์สิทธิหรือปกป้องสิทธิประโยชน์ของผู้ลงทุนมากขึ้น สมาคมฯ ได้เข้าไปมีบทบาทในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท

จดทะเบียนมากขึ้น โดยจัดอบรมอาสาสมัครพิทักษ์สิทธิเพื่อติดตามการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน และเมื่อผู้ลงทุนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการซื้อขายหลักทรัพย์ สมาคมฯ ก็พร้อมเป็นตัวกลางประสานงานกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้การช่วยเหลือต่างๆ

การที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ร่วมมือกับสมาคมบริษัทจดทะเบียน สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ และสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย จัดตั้งสภาธุรกิจตลาดทุนไทยขึ้นในปี 2547 ถือเป็นความร่วมมือครั้งสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนให้มีเสถียรภาพและก้าวหน้า ผมมองว่านี่เป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาความร่วมมือในด้านต่างๆ ต่อไปในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา การกีฬา และการช่วยเหลือสังคมในรูปแบบต่างๆ เพราะองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตลาดทุน เมื่อได้รับประโยชน์จากการระดมทุนแล้ว ก็ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมด้วย

อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับว่าที่ผ่านมาตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ทำให้ผู้ลงทุนมีความมั่นใจมากขึ้น ในอนาคต ผู้ลงทุนที่เข้ามาลงทุนจะมีจำนวนมากขึ้นอย่างแน่นอน และจะเป็นคนที่มีความเข้าใจเรื่องการลงทุนเป็นอย่างดี อีกทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อการลงทุนผ่านเว็บไซต์ต่างๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสื่อสิ่งพิมพ์และหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงินตลาดทุน และที่สำคัญคือ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เปิดห้องสมุดให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่กว้างขวางขึ้น โดยเพิ่มเวลาทำการและปรับปรุงพื้นที่ให้เป็นห้องสมุดทันสมัยยุคใหม่ที่ฉีกแนวเดิมๆ

ดังนั้น สิ่งที่คาดหวังจะเห็นและน่าจะเกิดขึ้นได้คือ การที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเพิ่มบทบาทการทำงานเพื่อสังคมมากขึ้นจากปัจจุบันที่ทำอยู่แล้ว และเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการประสานงานกับหน่วยงาน

ต่างๆ ของภาครัฐในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม โดยมีสภาธุรกิจตลาดทุนไทยเป็นองค์กรให้ความร่วมมือหลัก อย่างเช่น โครงการ “สานใจไทย สู่ใจใต้” นอกจากนี้ ยังอยากเห็นการพัฒนาความร่วมมือระหว่างตลาดหลักทรัพย์ฯ กับตลาดหุ้นต่างประเทศในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ด้านผลิตภัณฑ์ อาทิ ตราสารอนุพันธ์ สินค้าเกษตรล่วงหน้า ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากตลาดต่างประเทศที่เชี่ยวชาญเพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้ลงทุนไทย

ในโอกาส 3 ทศวรรษของตลาดหลักทรัพย์ฯ อยากให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาให้ตลาดทุนไทยมีเสถียรภาพ และมีความมั่นคง เป็นแหล่งระดมทุนของบริษัทจดทะเบียน เป็นทางเลือกของผู้ลงทุน เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้ก้าวหน้า ก้าวไกล และแข่งขันได้กับนานาประเทศ และสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทยขอเป็นฟันเฟืองตัวหนึ่งในการขับเคลื่อนนี้ด้วย

บทความต่างๆ ที่นำเสนอนี้ เป็นทัศนะและมุมมองของแต่ละบุคคล ซึ่งแม้จะมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันออกไป แต่ทุกท่านล้วนมีบทบาทที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตลาดทุนไทย และได้มีส่วนช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นไปอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ สามารถทำหน้าที่ในการเป็นตลาดรองสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ และเป็นกลไกสำคัญของการสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทำหน้าที่กระจายความมั่งคั่งไปยังกลุ่มบุคคลต่างๆ ในสังคม ทั้งภาคธุรกิจและภาคประชาชน อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

โดยทุกท่านเห็นพ้องกันว่า ณ วันนี้ พัฒนาการและแนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมาของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ก้าวมาอย่างถูกทิศทางแล้ว แต่ว่างก็ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์ไทย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ท่ามกลางสภาวะการแข่งขันในตลาดการเงินโลกที่นับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ภายใต้กรอบกติกาที่เข้มงวด พร้อมทั้งเสนอแนะถึงแนวทางการดำเนินงานในอนาคตของตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าจะต้องบูรณาการในเชิงรุกอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถรับมือกับความเสี่ยงและปัจจัยต่างๆ ที่อยู่นอกเหนือความคาดหมายได้

30 ปีที่ผ่านมาของตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็น 30 ปีที่กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้ง 9 ท่าน พร้อมทั้งคณะกรรมการ คณะผู้บริหาร และพนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ ทุกท่าน ได้ร่วมกันพัฒนาและวางโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ เพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาที่แข็งแกร่งของตลาดทุนไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไป ซึ่งนับเป็นบทบาทที่หนักมาก

แต่ในทศวรรษต่อไปข้างหน้า จะเป็นช่วงเวลาที่ตลาดทุนไทยและตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องวิ่งไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา เพื่อแข่งขันกับตนเองและตลาดทุนโลก ดังนั้น จะยิ่งทำให้ผู้นำและบุคลากรในองค์กรนี้ต้องทำงานที่หนักยิ่งขึ้นกว่า 30 ปีที่ผ่านมาอย่างแน่นอนในอนาคต

ทั้งนี้ทั้งนั้น มุมมองของผู้เขียนทุกท่านต่างต้องการที่จะเห็นตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์ไทยมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นเสาหลักในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตที่แข็งแกร่งและสมบูรณ์ต่อไป

“

ธรรมชาติสร้างให้ผู้คนมองเห็นแต่อดีต

รู้เท่าทันได้แค่ปัจจุบัน

ความพยายามในการพัฒนา

และเรียนรู้ของตลาดหลักทรัพย์ฯ

จะไม่หยุดเวลาอยู่กับช่วงใดช่วงหนึ่ง

แต่ความมุ่งมั่นอันแรงกล้านี้

จะอยู่ในจังหวะการเต้นของชีพจร

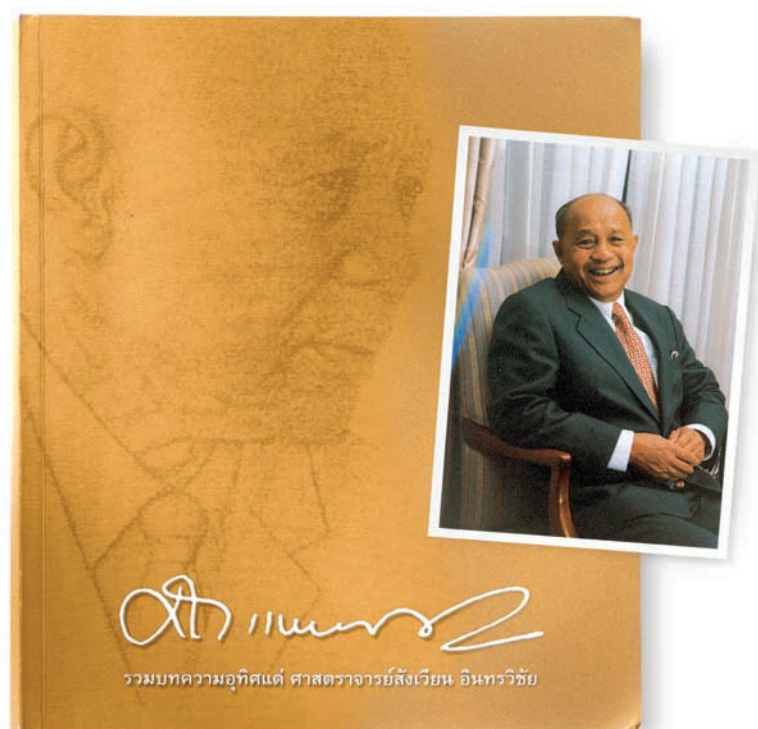
ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลอดไป

”

ก้าวอย่าง 30 ปี แห่งการเดินทาง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

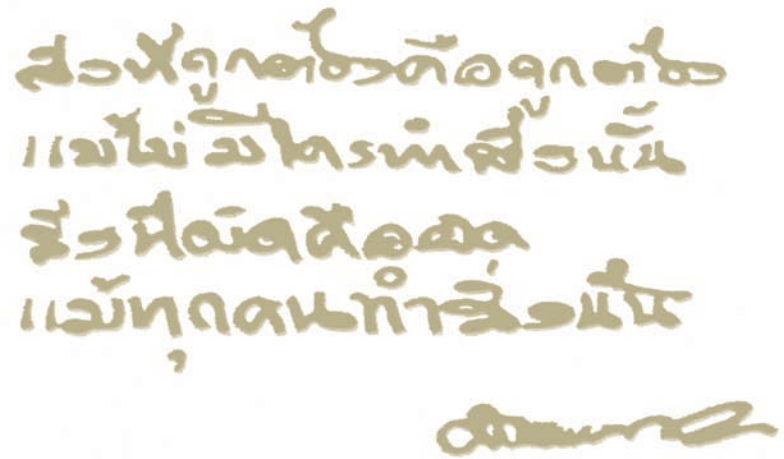
จากใจถึงใจ รำลึกถึง... ศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย

หลักธรรมที่ว่า “จงมองคนในด้านดี และมองสังคมในด้านดี” หมายถึงผู้นั้นสามารถรักษารากฐานจิตใจตนเองให้มั่นคงอยู่กับความจริงได้ หากจะกล่าวว่า สิ่งนี้คือความดีความงามซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจ คงสรุปได้ว่าบุคคลใดมองคนในด้านดีได้ บุคคลผู้นั้นย่อมมีคุณงามความดีอยู่ในรากฐานจิตใจตนเองแล้ว

คำกล่าวนี้ไม่เกินจริงสำหรับศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ผู้ร่วมทุกข์ร่วมสุขมากับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งองค์กร トラバจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต

“อาจารย์สังเวียน อินทรวิชัย” เป็นผู้ที่มิมีลักษณะเท่าที่ครูผู้บังคับบัญชา และผู้บริหาร ฟังจะมี ที่สำคัญคือ ท่านเป็นผู้ที่มีความจริงใจและความบริสุทธิ์ใจในทุกสิ่งที่ท่านทำ ท่านจึงเป็นครูผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ ให้แก่ผู้ร่วมงาน จนกลายเป็นสายใยหนึ่งเดียวที่เหนียวแน่น ซึ่งผู้อยู่เบื้องหลังต่างมอบให้แก่ครูผู้มีแต่ให้ท่านนี้ เพื่อเป็นการแสดงความรำลึกถึงพระคุณของท่านตลอดไป โดยตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทยได้จัดตั้ง “มูลนิธิศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย” และตั้งชื่อห้องประชุมใหญ่ ณ ชั้น 3 อาคารตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่า “ห้องประชุมศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย” ส่วนคณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้จัด “การประชุมทางวิชาการ ศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ด้านตลาดการเงินไทย” เป็นประจำทุกปี และตั้งชื่อห้องสมุดของคณะฯ ว่า “ห้องสมุดศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย”

ในการบันทึกประวัติศาสตร์หน้าใหม่นี้ ในทุกโอกาสที่มีการพบปะพูดคุยกับบุคคลท่านต่าง ๆ ในแวดวงตลาดทุนไทย ในเรื่องราวที่เกี่ยวกับพัฒนาการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่มีครั้งใดเลยที่ผู้เล่าประวัติศาสตร์ตลาดหลักทรัพย์ เหล่านี้จะไม่กล่าวขานถึงชื่อ “อาจารย์ สังเวียน อินทวิชัย” ด้วยความชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ ว่าเป็นผู้ทำคุณูปการให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ โดยทุกท่านล้วนกล่าวย้าคำพูดที่ว่า “เรา...ต้องขอบคุณอาจารย์สังเวียน”

จากคำกล่าวที่ว่า “เราต้องขอบคุณอาจารย์สังเวียน” สอดรับกับบันทึกชีวิตและผลงานของอาจารย์สังเวียนที่ว่า ท่านเป็นพี่เลี้ยงคนสำคัญให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ เป็นเสาหลักของตลาดทุนไทย นอกเหนือจากการเป็นผู้อวางรูปแบบและระบบการบริหารงานด้านต่างๆ ให้แก่ตลาด

ขณะเดียวกัน ได้สะท้อนถึงเอกลักษณ์ความเป็นตัวตนที่แท้ของบุคคลที่เป็นที่เลื่อมใสอย่างท่านนี้ว่า “อาจารย์ใช้ชีวิตเรียบง่ายไม่มีพิธีรีตอง อาจารย์แบ่งเวลาการสอนหนังสือกับงานที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ท่านมาทำงานแต่เช้ามืดก่อนใคร ทำงานสักช่วงหนึ่งแล้วไปสอนหนังสือ เสร็จจากการสอนท่านก็กลับมาทำงานที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ อยู่กับพวกเราจนดึกดื่น อาหารเย็นก็ทานกันเป็นอาหารกล่องง่ายๆ ในสมัยนั้นท่านไม่มีห้องทำงาน ท่านอาศัยโต๊ะประชุม หรือโต๊ะทำงานใครก็ได้ที่ว่าง โดยไม่ถือตัวหรือเรียกร้องอะไร เพียงแต่มุ่งมั่นให้งานเสร็จเท่านั้น”

อาจารย์สังเวียนได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of interest) และถือปฏิบัติเรื่องนี้อย่างเคร่งครัดมาก ซึ่งถือเป็นรากฐานในการพัฒนาและส่งเสริมระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) ที่ท่านได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาในระยะหลัง ตลอดจนได้พยายามปลูกฝังคำว่า “บรรษัทภิบาล” ให้บังเกิดขึ้นในตลาดทุนไทยอย่างแท้จริง ทั้งในเรื่องระบบ เรื่อง

บทบาทหน้าที่ของกรรมการบริษัท ทั้งกรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระ ตลอดจนการปลูกฝัง “จริยธรรมธุรกิจ” ให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงในตลาดทุนไทย

อาจารย์สังเวียนได้เขียนบทความเรื่อง “คณะอนุกรรมการตรวจสอบ : วัฒนธรรมใหม่ของการจัดการ” เผยแพร่ เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2541 ซึ่งมีเนื้อความตอนหนึ่งว่า

“ปีหน้า (2542) ประเทศไทยก็จะมีคณะอนุกรรมการตรวจสอบกับเขาแล้ว ‘มันมาไกล ถึงมาช้าและน่าสรรเสริญ’ คณะอนุกรรมการตรวจสอบเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความน่าไว้วางใจให้กับการรายงานทางการเงิน ความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุน และสร้างการจัดการที่มีจริยธรรมที่ดี ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ บังคับให้บริษัทจดทะเบียนจัดทำมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี และให้จัดตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2542 ถือได้ว่าเป็นงานชิ้นโบแดงที่ควรได้รับการสรรเสริญยิ่ง แม้จะช้าไปบ้าง แต่ก็ยังดีกว่าไม่ทำอะไรเลย

ในเชิงวิชาการ ถือว่าสิ่งนี้เป็นการจุดประกายและสร้างวัฒนธรรมใหม่ ขององค์กรและการจัดการที่เดียว ขอตั้งข้อสังเกตไว้ตรงนี้ว่า บางทีการจัดตั้งระบบใดๆ อาจไม่ยาก แต่การที่จะปฏิบัติให้มีประสิทธิผลตามเจตนารมณ์เป็นสิ่งที่ยากกว่า ต้องใช้เวลาและความอดทน เพราะต้องปฏิบัติกันภายในกรอบวัฒนธรรมซึ่งติดมากับองค์กรเป็นเวลานานแล้ว”

“เรามีความเชื่อมั่นานานว่า คณะกรรมการที่เข้มแข็ง ทำให้ฝ่ายจัดการอันดับหนึ่งยิ่งเข้มแข็ง และคณะกรรมการมืออาชีพ ทำให้ฝ่ายจัดการเป็นมืออาชีพยิ่งขึ้น และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการสร้างพลังผลักดันที่แทบไม่น่าเชื่อได้ และการจัดให้มีคณะกรรมการในอุดมคติขึ้นในองค์กร เป็นเครื่องป้องกันอนาคตที่ดีที่สุดของบริษัท”

“ในปัจจุบันตลาดโลกกำลังหดตัว เพราะภาวะเศรษฐกิจการลงทุนระหว่างประเทศในโลกไร้พรมแดนได้มีความสำคัญเพิ่มขึ้น และการแข่งขันก็ต้องสูงขึ้นเป็นธรรมดา การติดต่อทางธุรกิจต้องอาศัยความเชื่อมั่นและความไว้วางใจกัน ดังนั้น การจัดให้มีระบบการดูแลกิจการที่ดี ซึ่งมีคณะกรรมการตรวจสอบเป็นกลไกสำคัญส่วนหนึ่งจึงมีคุณค่ายิ่ง ดังมีผู้กล่าวว่า

.....น้ำของการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ถูกกวนให้ขุ่นแล้ว และน้ำจะยังไม่นิ่ง วิวัฒนาการของตลาดโลกไร้พรมแดนและการเติบโตของผู้

ลงทุนที่เป็นสถาบันกำลังมาแรง ทั้งสองกำลังพุ่งไปในทิศทางที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น และมีความรับผิดชอบตามตำแหน่งมากขึ้น....

การเกิดขึ้นของตลาดโลกไร้พรมแดนที่แท้จริง ได้ผลักดันให้ทุกประเทศหันไปสู่การกำกับดูแลกิจการตามมาตรฐานระดับระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศทั่วโลกต้องปฏิบัติให้ได้ ผู้ลงทุนที่เป็นสถาบันที่แสวงหาโอกาสลงทุนในตลาดนอกประเทศของตน ย่อมต้องการคณะกรรมการบริษัทที่มีการแต่งตั้งอย่างถูกต้อง มีการรายงานทางการเงินที่เชื่อถือได้ มีการเปิดเผยที่สมบูรณ์ มีการควบคุมภายในด้านการเงินที่มีประสิทธิผล และผู้ถือหุ้นทุกคนได้รับการปฏิบัติเสมอภาคกัน การจัดหาเงินในตลาดระหว่างประเทศสามารถทำได้เฉพาะเมื่อบริษัทได้ปฏิบัติตามเกณฑ์ของเขาเท่านั้น แม้เป็นเรื่องไม่ง่ายที่จะปฏิบัติตามก็ตาม”

อาจารย์สังเวียนได้อุทิศตนมุ่งมั่นทำงานด้านต่างๆ เพื่อสร้างรากฐานที่เข้มแข็งให้แก่การดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้แก่องค์กรต่างๆ ในตลาดทุนไทย ภายใต้แนวทางที่ท่านมีความเชื่อมั่น และได้สร้างรากฐานที่ดีและแข็งแกร่งไว้อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งวินาทีสุดท้ายในชีวิต ดังนั้น ผลงานของท่านจึงมีมากมายและมีความยิ่งใหญ่ ซึ่งเป็นคุณประโยชน์อย่างมหาศาลแก่ประเทศชาติ โดยเฉพาะการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้เป็นตลาดทุนที่น่าเชื่อถืออย่างเช่นในปัจจุบัน

วาทะจากใจ

ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ

182
183

นายสุกรี ยี่ แก้วเจริญ

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนแรก

ดำรงตำแหน่ง : วันที่ 20 ธันวาคม 2517 - วันที่ 29 มิถุนายน 2521

“

สมัยนั้นจริยธรรมยังไม่มีเขียนเอาไว้ แต่มาจากจิตสำนึก เราสร้างเสริม
การยอมรับคุณธรรม การกำกับดูแลที่ดีที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ดี
จะต้องสร้างจิตสำนึกให้แก่คนทุกระดับยอมรับ จึงจะนำไปสู่การปฏิบัติ
อย่างเคร่งครัดตามที่องค์กรกำหนดไว้

”

นาย ณรงค์ จุลชาติ

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 2

ดำรงตำแหน่ง : วันที่ 1 กรกฎาคม 2521 - วันที่ 6 สิงหาคม 2523

“

ผมขอฝากความเห็นที่คิดว่าสำคัญต่อการพัฒนาตลาดทุนในระยะยาวไว้ 2 เรื่อง
เรื่องแรกคือค่านายหน้า ควรมีการศึกษาและกำหนดว่าเท่าไรจึงจะเหมาะสม
เพื่อให้บริษัทสมาชิกมีความมั่นใจในเรื่องนี้ มิฉะนั้นจะไม่ค่อยกล้าลงทุน
ด้านกำลังคน เครื่องมือเครื่องใช้ และสถานที่เท่าที่ควร เพราะไม่แน่ใจว่าทางการ
จะปรับปรุงหรือลดค่านายหน้าอย่างไรอีกหรือไม่ ส่วนเรื่องที่สองคือการพัฒนา
ตลาดแรก ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบและระเบียบเกี่ยวกับการเสนอขาย
หุ้นใหม่ต่อประชาชน ให้สมกับความหมายที่แท้จริงของคำว่า Public Offering
โดยมีหนังสือชี้ชวนและระยะเวลาจองซื้อให้พอเพียง ตลอดจนวิธีการจัดสรรหุ้น
ให้ผู้จองซื้อ เพื่อกระจายฐานนักลงทุนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

”

นาย ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 3

ดำรงตำแหน่ง : วันที่ 1 กันยายน 2523 - วันที่ 31 มีนาคม 2525

“

ตลาดหุ้นเป็นกลไกของระบบทุนนิยม เป็นเครื่องมือที่ทำให้การถือหุ้น
กระจายไปยังหมู่มคนจำนวนมาก ไม่ใช่กระจุกความร่ำรวยอยู่ในกลุ่มคน
เพียงไม่กี่คน ในความเห็นของผม วัตถุประสงค์ข้อนี้ยังไม่บรรลุเท่าที่ควร
ถึงแม้ว่าตลาดหุ้นคึกคัก มีคนร่ำรวยขึ้นมา แต่การกระจายความเป็นเจ้าของ
กิจการยังมีไม่มาก

”

นางสิริลัก্ষณ์ รัตนากร

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 4

ดำรงตำแหน่ง : วันที่ 1 สิงหาคม 2525 - วันที่ 31 สิงหาคม 2528

“

ดิฉันเข้ามาตอนตลาดหลักทรัพย์ฯ กำลังซบเซาและยากจนมาก จึงต้องจัดระเบียบ
และฟื้นฟูตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้ความมั่นใจกลับมา ได้มีการปรับปรุงแก้ไข
และตราพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2527
เพื่อกำหนดมาตรการต่างๆ ให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ดำเนินงานได้ตามมาตรฐาน
สากล ผู้ลงทุนชาวต่างประเทศจึงเริ่มมีความสนใจเข้ามาลงทุนในตลาดหุ้นไทย

”

184
185

ดร. มารวย ผดุงสิทธิ์

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 5

ดำรงตำแหน่ง : วันที่ 16 กันยายน 2528 - วันที่ 30 มิถุนายน 2535

“

ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะทำหน้าที่ให้ดีที่สุดเพื่อผู้ลงทุน เรามีข้อตกลงว่า
ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้บริหารระดับฝ่ายขึ้นไป จะไม่มีการซื้อขายหุ้น
แต่ระดับผู้บริหารระดับรองๆ ลงไปสามารถซื้อขายได้ แต่ต้องรายงาน
เพื่อให้ความมั่นใจแก่ผู้ลงทุน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผมภูมิใจมาจนกระทั่งบัดนี้

”

นาย เสรี จิน ต น เสรี

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 6

ดำรงตำแหน่ง : วันที่ 1 กรกฎาคม 2535 - วันที่ 30 มิถุนายน 2539

“

ตลาดหุ้นมีความอ่อนไหว เราต้องดูแลความเปราะบาง ขณะเดียวกันก็ต้องก้าวไปข้างหน้า นี่คือการกดดัน เพราะทุกคนมีผลประโยชน์มหาศาลไม่ว่ารายเล็กหรือรายใหญ่ เงินของเขามีความสำคัญทุกบาททุกสตางค์ เราจึงต้องระมัดระวัง ต้องทำให้ดีที่สุด

”

นาย สิงห์ ตัง ท ติ ส วั ส ดี

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 7

ดำรงตำแหน่ง : วันที่ 1 กรกฎาคม 2539 - วันที่ 15 กรกฎาคม 2542

“

หน้าที่ที่สุดก็คือ ตอนวิกฤตเศรษฐกิจไทยเมื่อปี 2540 ส่งผลกระทบให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องทบทวนอัตราค่าลงคนที่เหมาะสม และเปิดโอกาสให้พนักงานสมัครใจร่วมโครงการเกษียณก่อนกำหนด ซึ่งได้มีการชี้แจงทำความเข้าใจกับพนักงาน ในสถานะเช่นนั้น พนักงานต้องแข็งแกร่ง ถ้าแกร่งไม่พอ ในที่สุดพนักงานเองจะเหนื่อย และถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง

”

นาย วิชรัตน์ วิจิตรวาทการ

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 8

ดำรงตำแหน่ง : วันที่ 15 กันยายน 2542 - วันที่ 31 สิงหาคม 2544

“

คนในวงการตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ช่วยกันพัฒนาโครงสร้างและกลไกของตลาดให้แข็งแกร่งยั่งยืน อาทิ การพัฒนานักวิเคราะห์เจ้าหน้าที่การตลาด การกำกับดูแล รวมถึงการพัฒนากลไกและกฎเกณฑ์การซื้อขาย เพื่อนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นและเชื่อถือของผู้ลงทุน เพราะผู้ที่เป็นเสาหลักของตลาดทุนก็คือผู้ลงทุน ทำอย่างไรจึงจะให้ผู้ลงทุนเข้ามาอยู่ร่วมในตลาดทุนอย่างยั่งยืนได้

”

186
187

นาย กิตติรัตน์ ณ ระนอง

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 9

ดำรงตำแหน่ง : วันที่ 10 กันยายน 2544 - ปัจจุบัน

“

ผมคิดว่างานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในกรอบ 30 ปีแรก ได้บรรลุการเป็นตลาดหุ้นทุนที่ดีตลาดหนึ่ง ในอนาคตข้างหน้าจะเป็นการรับเอาภารกิจใหม่ที่หนักพอๆ กับการได้เริ่มต้นตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อ 30 ปี ก่อนหน้านั้น และยังเป็นภารกิจที่ยากขึ้น เพราะสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป

”

พลังแห่งการร่วมประสาน... จากอดีตถึงปัจจุบัน

รายนามคณะกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย *

ก	นายกรณ์	ชาติกวนิช	
	กรรมการ		16/09/2540 - 27/05/2543
	นายก่าจร	สธิกุล	
	ประธานกรรมการ		18/12/2525 - 17/12/2527
	นายกิตติรัตน์	ณ ระนอง	
	กรรมการและผู้จัดการ		10/09/2544 - ปัจจุบัน
	นายกัมปนาท	โลหเจริญวิเศษ	
	กรรมการ		28/05/2547 - 27/05/2549
	นายเกริกเกียรติ	ชาลีจันทร์	
	กรรมการ		24/08/2535 - 26/11/2535
	นายโกวิท	สุวรรณสิงห์	
	กรรมการ		18/12/2519 - 17/12/2521
	ศ.ดร.โกวิท	ไปษยานนท์	
	ประธานกรรมการ		07/07/2538 - 06/07/2540
	นายไกรศรี	นิมมานเหมินท์	
จ	รองประธานกรรมการ		19/12/2517 - 14/02/2518
	นายจรัมพร	โชติกเสถียร	
	กรรมการ		28/05/2545 - 27/05/2547
	นายจรัส	หนูขวัญ	
	กรรมการ		04/12/2533 - 31/05/2535

	นายจักร	บันยารชุน	
	กรรมการ		19/12/2517 - 17/12/2519
			18/12/2523 - 17/12/2524
	รองประธานกรรมการ		18/12/2524 - 17/12/2527
	นายจักรทิพย์	นิติพน	
ช	กรรมการ		03/06/2537 - 02/06/2541
	นายชวลิต	ธนะชานันท์	
	ประธานกรรมการ		01/08/2544 - 31/07/2546
	นายชัยยุทธ	ปิลันธน์โอวาท	
	กรรมการ		18/12/2530 - 17/12/2534
ณ	นายโชคชัย	ตั้งพูลสินธนา	
	กรรมการ		13/08/2541 - 27/05/2545
	นายณรงค์	จุลชาติ	
	กรรมการ		19/12/2517 - 17/12/2520
	กรรมการและผู้จัดการ		01/07/2521 - 06/08/2523

ด

นางดัยนา	บุณนาค
กรรมการ	16/02/2543 - 23/07/2545
นายดุขฎี	สวัสดิ์-ชูโต
กรรมการ	18/12/2521 - 17/12/2527
ประธานกรรมการ	18/12/2527 - 26/12/2529

ต

นายตามใจ	ข้าภโต
กรรมการ	31/10/2521 - 12/03/2523
	18/12/2525 - 17/12/2527

ท

นายทรงเดช	ประดิษฐสมานนท์
กรรมการ	07/07/2542 - 06/07/2544
	28/05/2545 - 27/05/2549

ธ

นายธนดี	โสภณศิริ
กรรมการ	18/12/2519 - 17/12/2523
นายธรรมบุญ	ดวงมณี
กรรมการ	18/12/2520 - 17/12/2524
	18/12/2527 - 17/12/2530
	28/05/2535 - 27/05/2537
รองประธานกรรมการ	18/12/2530 - 17/12/2531
ศ.ธวัช	ภูษิตโกยไคย
กรรมการ	03/06/2535 - 02/06/2537
นายเอียรชัย	ศรีวีจิตร
กรรมการ	13/03/2523 - 17/12/2525
	18/12/2527 - 31/05/2535

น

นางสาวนพร	เรืองสกุล
กรรมการ	03/06/2535 - 03/06/2538
รศ.นิพัทธ์	จิตรประสงค์
กรรมการ	09/12/2546 - 31/07/2548
นายนิพัทธ	พุกกะณะสุต
ประธานกรรมการ	18/12/2533 - 31/05/2535

นายบุญกุล	ประจวบเหมาะะ
กรรมการ	18/12/2521 - 04/06/2522
ประธานกรรมการ	05/06/2522 - 31/10/2522

บ

นายบรรยง	พงษ์พานิช
กรรมการ	28/05/2541 - 02/07/2541
นายบัณฑิต	บุญยะปาณะ
ประธานกรรมการ	01/11/2522 - 17/12/2525
นายบันเท็ง	ตันติวิท
กรรมการ	18/12/2524 - 17/12/2528
	18/12/2529 - 17/12/2531
นายบุญเสริม	คุ่มพวงเพชร
กรรมการ	18/12/2518 - 17/12/2520

ป

นายประทีป	ยงวณิชย์
กรรมการ	28/05/2538 - 27/05/2540
รองประธานกรรมการ	28/05/2540 - 27/05/2542
นายประมนต์	สุธีวงศ์
กรรมการ	15/04/2536 - 02/06/2539
นายปิยะพงศ์	กณิกนันต์
กรรมการ	18/12/2521 - 17/12/2523

พ

นายพรเลิศ	ลัธธนันท์
กรรมการ	14/03/2540 - 07/12/2540
นายเพ็ญวรรณ	ทองดีแท้
กรรมการ	24/07/2541 - 09/03/2545
นายไพบูลย์	วัฒนศิริธรรม
กรรมการและผู้จัดการ	01/09/2523 - 31/03/2525

ภ

นายภควัต	โกวิทวัฒนพงศ์
กรรมการ	18/12/2532 - 31/05/2535
	28/05/2536 - 27/05/2538
	28/05/2542 - 27/12/2543
รองประธานกรรมการ	28/05/2538 - 27/05/2540

ม	นายมนตรี	ศรไพศาล
	กรรมการ	19/10/2544 - 27/05/2545
	นายมนัส	ลีวีระพันธ์
	กรรมการ	18/12/2527 - 31/09/2529
	นายมัชฌิมา	กุญชร ณ อยุธยา
	กรรมการ	09/06/2543 - 08/06/2545
	ดร.มารวย	ผดุงสิทธิ์
	กรรมการและผู้จัดการ	16/09/2528 - 30/06/2535

ย	นายยุทธ	วรนัตรธาร
	กรรมการ	28/05/2535 - 01/05/2537
	นายโยธิน	อารี
	กรรมการ	19/12/2517 - 17/12/2518
		18/12/2522 - 17/12/2526
		18/12/2528 - 17/12/2532
		18/12/2534 - 18/11/2536
	รองประธานกรรมการ	19/11/2536 - 27/05/2538

ร	นายรัตน์	พานิชพันธ์
	กรรมการ	28/05/2537 - 27/05/2541

ว	นายวารี	พงษ์เวช
	ประธานกรรมการ	18/12/2517 - 04/06/2522
	นายวิกิต	ขจรณรงค์วัฒน์
	กรรมการ	28/05/2545 - 27/05/2547
	นายวิจิตร	สุพินิจ
	ประธานกรรมการ	01/08/2546 - ปัจจุบัน
	นายวิษรรัตน์	วิจิตรวาทการ
	กรรมการ	28/05/2537 - 31/08/2540
	กรรมการและผู้จัดการ	15/09/2542 - 31/08/2544

นายวิบูลย์	เพิ่มอารยวงศ์
กรรมการ	28/05/2540 - 27/05/2544
	28/05/2546 - 27/05/2548

นายวิโรจน์	นวลแข
กรรมการ	18/12/2526 - 17/12/2529
	18/12/2533 - 31/05/2535
	28/05/2539 - 22/01/2540
รองประธานกรรมการ	18/12/2529 - 17/12/2530
	18/12/2531 - 17/12/2533
	01/06/2535 - 17/11/2536

นางวิวรรณ	ธาราหิรัญโชติ
กรรมการ	12/07/2545 - 11/07/2547
	11/08/2547 - 10/08/2549

นายวีรวัฒน์	กาญจนดูล
กรรมการ	03/06/2535 - 02/06/2537

ศ	นายศิริชัย	สาครรัตนกุล
	กรรมการ	24/07/2541 - 30/11/2542
	นายติวะพร	ทรรทรานนท์
	กรรมการ	18/12/2520 - 17/12/2522
	นายศุภกรีย์	แก้วเจริญ
	กรรมการและผู้จัดการ	20/12/2517 - 29/06/2521
	กรรมการ	03/06/2539 - 02/06/2543

ส	นายสงบ	พรรณรक्षा
	กรรมการ	18/12/2523 - 17/12/2527
	นายสมเกียรติ	หอมลออ
	กรรมการ	28/05/2543 - 30/09/2544
	นายสมเจตน์	หมู่ศิริเลิศ
	กรรมการ	28/05/2535 - 27/05/2539
		28/05/2541 - 22/06/2542
	รองประธานกรรมการ	23/06/2542 - 27/05/2545

นายสมพงษ์	ธนะโสภณ
กรรมการ	05/07/2522 - 30/10/2522
ศ.สังเวียน	อินทวิชัย
กรรมการ	18/12/2517 - 17/12/2521
	27/12/2529 - 31/05/2535
ประธานกรรมการ	03/06/2535 - 02/06/2538
นายสำราญ	กัลยาณรุจ
กรรมการ	05/07/2518 - 17/12/2521
รองประธานกรรมการ	18/12/2521 - 17/12/2524
นายสิงห์	ดั่งทัตสวัสด์
กรรมการและผู้จัดการ	01/07/2539 - 15/07/2542
นางสิริลักษณ์	รัตนากร
กรรมการและผู้จัดการ	01/08/2525 - 31/08/2528
นายสุขุม	สิงคาลวณิช
กรรมการ	18/12/2531 - 17/12/2533
รองประธานกรรมการ	18/12/2533 - 31/05/2535
นายสุเทพ	พิตกานนท์
กรรมการ	28/05/2544 - 27/05/2546
รองประธานกรรมการ	28/05/2546 - 27/05/2548
นายสุนทร	อรุณานนท์ชัย
กรรมการ	18/04/2518 - 17/12/2519
รองประธานกรรมการ	18/12/2527 - 17/12/2529
นายสุวิทย์	มาไพศาลสิน
กรรมการ	06/02/2544 - 27/05/2545
รองประธานกรรมการ	28/05/2545 - 27/05/2546
นายเสรี	จินตนเสรี
กรรมการ	03/06/2535 - 30/06/2535
กรรมการและผู้จัดการ	01/07/2535 - 30/06/2539

ศ.หิรัญ	รดีศรี
กรรมการ	03/06/2537 - 02/06/2541
นายอนันต์	อัศวโกคิน
กรรมการ	14/09/2544 - 31/07/2546
	11/08/2547 - 10/08/2549
นายอภิรักษ์	โกษะโยธิน
กรรมการ	12/07/2545 - 28/11/2545
	14/03/2546 - 29/02/2547
นายอมเรศ	ศิลาอ่อน
กรรมการ	18/12/2517 - 15/05/2518
	18/12/2524 - 03/12/2533
ประธานกรรมการ	01/08/2540 - 31/07/2544
ดร.อรัญ	ธรรมโน
กรรมการ	01/10/2529 - 20/01/2530
ประธานกรรมการ	21/01/2530 - 17/12/2533
นายอัศวิน	จินตกานนท์
กรรมการ	07/07/2538 - 06/07/2542
นางอัศวินี	ไต้ลังคะ
กรรมการ	28/05/2547 - 27/05/2549
นายอาบบุญ	วณิกกุล
กรรมการ	18/12/2517 - 17/12/2518
รองประธานกรรมการ	18/12/2518 - 17/12/2521
นายโอฬาร	ไชยประวัติ
กรรมการ	12/07/2545 - 11/07/2547
	11/08/2547 - 10/08/2549

หมายเหตุ : * ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547

เติมเต็มวันวาน ...

กับผู้ร่วมเดินทาง 30 ปี ตลาดหลักทรัพย์ฯ

“

30 ปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็น 30 ปีของพนักงานหลายท่านที่ได้ร่วมบุกเบิก พันฝ่าอุปสรรคและความยากลำบากในแต่ละยุคแต่ละสมัยที่ผ่านมา เพื่อเติมเต็มวันวานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้สมบูรณ์ ปัจจุบันหลายท่านยังคงเป็นพนักงานที่อยู่และเติบโตเคียงคู่กับตลาดหลักทรัพย์ฯ บันทึกอีกหน้าหนึ่งของประวัติศาสตร์เล่มนี้จึงมีความภูมิใจที่จะกล่าวถึงบุคคล 4 ท่าน ที่ได้ร่วมเดินทางกับตลาดหลักทรัพย์ฯ มาถึง 30 ปี และได้ช่วยเล่าบันทึกความทรงจำถึงความเป็นมาและเป็นไปของตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลอดเส้นทางที่แต่ละท่านได้ผ่านมา

”

นายสุทธิชัย จิตรวานิช

รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คุณสุทธิชัย จิตรวานิช เป็นพนักงานหมายเลข 1 ที่ร่วมเดินทางและเติบโตมาพร้อมๆ กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เล่าถึงการเดินทางแห่งชีวิตบนถนนสายนี้ว่า

“มาสมัครงานที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เพราะอ่านโฆษณาจากหนังสือพิมพ์ประชาชาติ และไปซื้อหนังสือพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ที่หน้าพระลาน มหาวิทยาลัยศิลปากร มาอ่านแล้วไปสอบ ตอนนั้นมีคุณไกรสิทธิ์ จาติกวณิช และคุณอาบบุญวณิกกุล เป็นผู้คัดเลือก ก็สอบได้ ถือว่าโชคดี การทำงานในช่วงเดือนแรก คุณสุกรีย์ แก้วเจริญ ตั้งผมเป็นเลขานุการของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็เป็นพนักงานนั่งจดรายงานการประชุมต่างๆ ท่านให้โอกาสผมอย่างมาก ตลอด 3 เดือนแรก ผมจึงนั่งอ่านหนังสือทั้งตลาดแรกและ

ตลาดรอง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และเป็นพนักงานคนแรกที่ได้ไปดูงานต่างประเทศพร้อมกับคณะของคุณสุกรีย์ และอาจารย์สำราญ กัลยาณรุจ ไปดูตลาดหุ้นเกาหลี ตลาดหุ้นไต้หวัน ตลาดหุ้นญี่ปุ่น”

“การที่ได้ทำงานกับตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการได้รับความรู้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับบุคลากร ดูแลในเรื่องค่าตอบแทน ให้ความสำคัญและส่งเสริมในเรื่องการศึกษา มีการอบรมเป็นระยะๆ ยิ่งในสมัย อาจารย์มารวย ผดุงสิทธิ์ ตอนนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มเทคออฟแล้ว ก็หันมาเน้นเรื่องการพัฒนาบุคลากร ทั้งสนับสนุนให้ศึกษาต่อเฉพาะด้าน การอบรมศึกษาดูงานต่างประเทศ ทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มากและรุนแรง”

คุณสุทธิชัยย้อนถึงภาพที่ยังอยู่ในความทรงจำเมื่อปี 2518 ว่า ห้องค้าหลักทรัพย์แห่งแรกของตลาดหลักทรัพย์ ตั้งอยู่ที่ชั้น 4 อาคาร ศูนย์การค้าสยาม เปิดทำการซื้อขายเวลา 10.30 - 12.30 น. การซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วง 2 ปีแรกค่อนข้างเจียบมาก “เราต้องไปตามตัวเจ้าหน้าที่รับอนุญาตของบริษัทโบรกเกอร์มาทำงาน เขาไม่ยอมมา ก็โทรศัพท์ตามกัน หรือเมื่อมาอยู่ในห้องค้าแล้ว ถ้าเป็นสุภาพสตรีก็จะนั่งแต่งตัว ทางฝ่ายสุภาพบุรุษก็จะนั่งดูคนเดินไปเดินมา”

ขณะที่งานด้านนโยบายของตลาดหลักทรัพย์ ในช่วงเริ่มแรกหนักมาก มีการประชุมคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ มากกว่า 1 ครั้งต่อเดือน สมัยนั้นมีคณะกรรมการรวม 9 ท่าน และประธานกรรมการคือ คุณวารี พงษ์เวช ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

“ในช่วงแรก ต้องเร่งกระตุ้นให้บริษัทเข้ามาจดทะเบียน คุณศุภรีย์ พาผมไปพบคุณอบ วสุรัตน์ ซึ่งเป็นกรรมการผู้จัดการ บริษัท วิทยาคม จำกัด ไปเรียนเชิญขอให้นำบริษัทมาเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พวกเราทำหน้าที่คล้ายเซลส์แมน ช่วงแรกๆ ขายของไม่สำเร็จ บริษัทไม่เข้ามาจดทะเบียน แต่เมื่อเวลาผ่านไป ก็เข้ามาจดทะเบียน ด้วยการมองเห็นโอกาสของคุณศุภรีย์ เราเลยได้บริษัทดีๆ เข้ามา พนักงานตลาดหลักทรัพย์ ขณะนั้นมีประมาณ 20 คน ต้องทำงานทุกอย่าง ตั้งแต่เร่งหาบริษัทจดทะเบียน เร่งการให้ความรู้แก่ผู้ลงทุน พนักงานตลาดหลักทรัพย์ ต้องเป็นนักพูด เพราะไปบรรยายตามสถาบันการศึกษา หรือสถานที่ต่างๆ เสมอ”

คุณสุทธิชัยเป็นผู้เชื่อมรอยต่อประวัติศาสตร์ตลาดหลักทรัพย์ ของกรรมการและผู้จัดการแต่ละท่านได้เป็นอย่างดี โดยได้เล่าย้อนถึงการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เริ่มบูมในไตรมาสแรกปี 2520 ว่า มีการพูดกันปากต่อปาก มีผู้ลงทุนหน้าใหม่ๆ เข้ามาในตลาดหลักทรัพย์ ทุกสัปดาห์ ต่อมา กลางปี 2521 มีการเปลี่ยนกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ จากคุณศุภรีย์ แก้วเจริญ มาเป็นคุณณรงค์ จุลชาติ ขณะที่ภาวะการซื้อขายเริ่มร้อนแรงขึ้น ในไตรมาสสุดท้ายปี 2521 ได้มีการขยายห้องค้าหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ เป็นครั้งแรก จากด้านใต้ของอาคาร ศูนย์การค้าสยามมาเป็นด้านเหนือ โดยใช้พื้นที่แสดงสินค้าของกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ เข้าใช้พื้นที่ทั้งหมดในชั้น 4 อาคารศูนย์การค้าสยาม ห้องค้าหลักทรัพย์แห่งใหม่นี้สามารถรองรับเจ้าหน้าที่ของบริษัทสมาชิก 30 บริษัท ได้อย่างน้อยบริษัทละ 10 คน หรือรองรับได้เต็มที่ถึง 500-600 คน

เมื่อบริษัท ราชาเงินทุน จำกัด ถูกกระทรวงการคลังสั่งปิดกิจการ ในไตรมาส 2 ปี 2522 ส่งผลกระทบให้ธุรกรรมต่างๆ ในตลาดหลักทรัพย์ชะลอตัวหมด โดยในช่วงก่อนที่ราชาเงินทุนจะถูกสั่งปิดกิจการ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ต้องประชุมกันทุกวันจนถึงเที่ยงคืน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ติดต่อกัน ต่อมา ในเดือนกันยายน 2523 มีการเปลี่ยนกรรมการและผู้จัดการ จากคุณณรงค์ จุลชาติ มาเป็นคุณไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม

ซึ่งก่อนหน้านั้น ปลายปี 2522 สมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้เปลี่ยนประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จากคุณนุกุล ประจวบ-เหมาะ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย มาเป็นคุณบัณฑิต บุญยะปานะ

“คุณไพบูลย์มีความตั้งใจสูงมาก โดยได้เริ่มกำหนดแผนพัฒนา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ขึ้น และต่อมาแผนนี้ได้เข้าไปบรรจุอยู่เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การทำงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายใต้การบริหารงานของคุณไพบูลย์ก็คือ พยายามทำทุกอย่างให้เป็นระบบ โดยที่ภาวะในปี 2524 มีเรื่องรัฐประหาร ภาวะเงินตึง ดอกเบี้ย สูงทั่วโลก ซึ่งกระทบภาวะตลาด นอกเหนือจากปัจจัยราคาเงินทุนล้ม ผู้ลงทุนขาดทุน ในช่วงปี 2523 - 2525 มีเรื่องการฟ้องร้องคดีระหว่าง บรรดาลูกค้าที่มีภาระหนี้สินกับบริษัทโบรกเกอร์จำนวนหลายร้อยคดี”

ต่อมา ในปี 2525 มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการและผู้จัดการ เป็น คุณสิริลักษณ์ รัตนกร และช่วงปลายปี 2527 เปลี่ยนประธานกรรมการ จากคุณกำจร สติรกุล เป็นคุณดุษฎี สวัสดิ์-ชูโต ทั้งนี้ คุณสุทธิชัยเล่า ต่อว่า ภาวะตลาดหลักทรัพย์ฯ ในปี 2526 ยังคงซบเซา และในเดือน พฤษภาคม 2526 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ย้ายที่ทำการใหม่ จากอาคาร

ศูนย์การค้าสยาม มาอยู่ที่อาคารสินธร ถนนวิทยุ และมีพิธีเปิดในเดือน กรกฎาคม โดยห้องค้าหลักทรัพย์แห่งใหม่นี้กว้างขวางมาก สามารถรองรับเจ้าหน้าที่ของบริษัทสมาชิกได้ไม่น้อยกว่า 20 คนต่อบริษัท ซึ่ง ขณะนั้นมีบริษัทสมาชิก 30 บริษัท เท่ากับบรรจุคนได้เกือบ 1,000 คน

“ช่วงนั้นมีการแข่งขันฟุตบอลโลก เจ้าหน้าที่รับอนุญาต หรือ เทรดเดอร์ ก็นั่งดูฟุตบอลกัน ไม่ได้ซื้อขายหุ้น ลองนึกดูว่าห้องค้าหลัก ทรัพย์ใหญ่มาก แต่ไม่มีแอร์เดอร์ การซื้อขายยังเจียบเหงา หากเปรียบ เทียบภาวะตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงปี 2523 - 2528 จะนิ่งเหมือนสมัย คุณสิงห์ ดังทัตสวัสดิ์ (ปี 2539 - 2542) และสมัยคุณวิรัตน์ วิจิตรวาทการ (ปี 2542 - 2544) เป็นผู้จัดการ ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ”

จนถึงเดือนกันยายน 2528 มีการเปลี่ยนกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็น ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ หลังจากนั้น ปลายปี 2529 จึงเปลี่ยนประธานกรรมการ จากคุณดุษฎี สวัสดิ์-ชูโต เป็น ดร.อรัญ ธรรมโน ในช่วงปลายปี 2528 ดร.มารวยได้เริ่มวางแผนเกี่ยวกับ ทิศทางการดำเนินงานและการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ ขณะที่ภาวะ การลงทุนเริ่มส่งสัญญาณดีขึ้น ทำให้บรรยากาศในปี 2530 มีบริษัท สนใจเข้ามาจดทะเบียนมาก ปริมาณการซื้อขายมาก ทุกคนมีกำไรจาก

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ จนกระทั่งมาเจอเหตุการณ์ “แบล็คมันเดย์”
“มีข้อสังเกตที่น่าสนใจคือ ปี 2530 - 2532 เป็นช่วงที่เริ่มมี
ผู้ลงทุนต่างประเทศเข้ามาในภูมิภาคนี้ เริ่มมีบริษัทหลักทรัพย์ต่าง
ประเทศเข้ามาขอข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ มีการจัดตั้งสำนักงาน
หรือจัดตั้งกองทุนเข้ามาลงทุน ส่วนบริษัทหลักทรัพย์มีกำไรดีจากธุรกิจ
นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และมีบริษัทสนใจเข้ามาจดทะเบียน สะท้อน
ให้เห็นถึงพัฒนาการที่ดีคือ มีบริษัทหลักทรัพย์อยากเข้าเป็นบริษัท
สมาชิกมากขึ้น ในช่วงเวลาดังกล่าวมีการเพิ่มบริษัทสมาชิกจากเดิมที่
ไม่เคยเพิ่มมาเป็นเวลากว่า 10 ปี จากจำนวน 30 บริษัท เป็น 32 บริษัท
และต่อมาเพิ่มอีกเป็น 35 บริษัท และ 40 บริษัท จนสูงสุดที่ 50 บริษัท”

หลังจากนั้น ในปี 2535 มีการออกกฎหมายใหม่คือ พระราช
บัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และในเดือนกรกฎาคม
2535 มีการเปลี่ยนกรรมการและผู้จัดการ เป็นคุณเสรี จินตนะเสรี ซึ่ง
เป็นยุคที่น่าสนใจอีกช่วงหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์

“คุณเสรีเข้ามาบริหารงานภายใต้กฎหมายใหม่ ที่กำหนดว่าคณะ
กรรมการตลาดหลักทรัพย์ ต้องประกอบด้วยกรรมการ 5 คน ที่
แต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. แทนที่จะเป็นการแต่งตั้ง

โดยคณะรัฐมนตรี และกรรมการที่สมาชิกตลาดหลักทรัพย์ เลือกตั้งอีก
5 คน ซึ่งตอนนั้นมีอาจารย์สังเวียน อินทรวิชัย เป็นประธานกรรมการ
ภาพธุรกิจหลักทรัพย์ในยุคคุณเสรีดีขึ้นตลอด ดัชนีราคาหุ้นขึ้นไปสูงสุด
ในรอบ 19 ปี ที่ 1,753.73 จุด เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2537”

“พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ท่านให้
ความสำคัญกับตลาดหลักทรัพย์ มาก เป็นนายกรัฐมนตรีท่านแรกที่มา
เยี่ยมตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งต่อมาได้มีการถือปฏิบัติเช่นนั้นทุกรัฐบาล
ทั้งสมัยคุณชวน หลีกภัย คุณบรรหาร ศิลปอาชา และคุณชวลิต ยงใจยุทธ”

คุณสุทธิชัยได้มีโอกาสร่วมงานกับกรรมการและผู้จัดการ ตลาด
หลักทรัพย์ ทั้ง 9 ท่าน และประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ ถึง 13
ท่าน ซึ่งในการทำงานก็ได้ผ่านวิกฤตมาแล้วหลายครั้ง และได้ให้ข้อคิดว่า
เวลาเจอวิกฤต อย่าตกใจ ต้องใจเย็น เหมือนวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2540
ทุกคนใจเสียหมด เพราะประวัติศาสตร์มีซ้ำๆ ให้เห็นเสมอ และจากนี้ไป
เชื่อว่าตลาดหลักทรัพย์ จะมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น เพราะการ
เปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องที่อยู่เคียงคู่กับตลาดหลักทรัพย์ มาโดยตลอด

นี่คือชีวิตนักเดินทางหมายเลข 1 ของตลาดหลักทรัพย์ ที่ค้นพบ
แล้วว่า ตลาดหลักทรัพย์ มีทั้งขึ้น มีทั้งลง เป็นวัฏจักรที่ไม่มีวันหลีกเลี่ยงได้

นางภัทริยา เบญจพลชัย

รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คุณภัทริยา เบญจพลชัย หนึ่งในพนักงานรุ่นแรกๆ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้เล่าว่า ในปี 2518 ซึ่งเป็นปีแรกของการดำเนินงาน ตลาดหลักทรัพย์ ได้ประกาศรับสมัครผู้ที่จบทางด้านบัญชีเพื่อมาทำงานด้านการวิเคราะห์และการตรวจสอบ เมื่อมาสมัครงานก็ทราบเพียงว่า คุณสุกรี๊ แก้วเจริญ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ ในขณะนั้น เป็นอาจารย์พิเศษสอนเรื่องสถาบันการเงินที่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่องของตลาดหุ้นในตอนนั้นเป็นเรื่องที่ใหม่มาก แม้แต่การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยก็เป็นแต่เชิงทฤษฎี ไม่มีตัวอย่างจริงให้เห็น ผู้เรียนต้องใช้จินตนาการในการทำความเข้าใจ ถามว่ายากไหม ตอนนั้นก็รู้สึกว่ามันยากจนเกินไป

“พนักงานรุ่นที่มาสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์พร้อมกัน มีคุณนงราม วงษ์วานิช (กรรมการผู้จัดการ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด) และคุณสุทธิชัย จิตราวณิช (รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) โดยได้เข้ามาเริ่มงานพร้อมกันทั้ง 3 คนในวันเดียวกัน คือวันที่ 6 ตุลาคม 2518 จำได้ว่าเมื่อแรกเข้ามาทำงานในปี 2518 ตัวเอง

เป็นพนักงานลำดับที่ 21 ของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่ง ณ วันนี้ พวกเราทั้ง 3 คน เป็นพนักงานลำดับที่ 1, 2 และ 3 ขององค์กร ตอนนั้นเมื่อตลาดหลักทรัพย์ แจ้งผลการสอบและสัมภาษณ์ จึงตัดสินใจลาออกจากการเป็นข้าราชการกรมสรรพากร เป็นการตัดสินใจที่ยากมาก เพราะคุณพ่อคุณแม่ก็หักท้วงด้วยความเป็นห่วงว่า องค์กรนี้จะไม่มั่นคงหรือ เพราะเป็นองค์กรใหม่ โอกาสจะเติบโตต่อไปก็ยังไม่ชัดเจน”

คุณภัทริยาเล่าย้อนถึงพัฒนาการของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ลงทุนในปีแรกๆ ของตลาดหลักทรัพย์ ว่า เมื่อได้รับข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนเป็นจดหมายแล้ว ตลาดหลักทรัพย์ ก็ต้องนำมาพิมพ์ใหม่ และสำเนาด้วยวิธีการโรเนียว แล้วจัดส่งไปให้ผู้ลงทุนทางไปรษณีย์ ทำให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลล่าช้าไปประมาณ 2-3 วัน ซึ่งไม่ทันต่อการตัดสินใจลงทุน ต่อมาจึงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการเผยแพร่ข้อมูลใหม่ โดยการหาพันธมิตรที่มีช่องทางการผลิตและการจัดส่งที่เร็วกว่าไปรษณีย์ ก็ได้หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นเข้ามาเป็นพันธมิตรช่วยจัดพิมพ์ข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์และข้อมูลข่าวจากบริษัทจดทะเบียน ให้ชื่อว่า

“SET Daily” รวมทั้งจัดส่งให้แก่สมาชิกพร้อมกับสายส่งของหนังสือพิมพ์ ทำให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลข่าวสารจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ในเช้าวันรุ่งขึ้น ก่อนเปิดตลาด ทำให้การกระจายข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้นมาก

“ในปีแรกๆ ที่เรายังต้องพิมพ์รายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ประจำวัน (Daily Quotation) และข่าวเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียน ที่เรียกว่า ‘ข่าวหัวม่วง’ รวมทั้งส่งทางไปรษณีย์ให้ผู้ลงทุนเองนั้น เราต้องทำงานแข่งกับเวลาที่ไปรษณีย์จะปิดทำการประจำวัน ดังนั้น ในวันที่มีปริมาณการซื้อขายและข่าวมากๆ พนักงานทุกคนไม่เว้นแม้แต่ผู้จัดการ (คุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ) ต้องมาช่วยกันเรียงหน้า จัดและเย็บชุดเอกสาร แล้วจึงนำใส่รถผู้จัดการเพื่อรีบไปส่งที่ไปรษณีย์ให้ทันเวลา สำหรับวันที่มีข่าวจำนวนมาก รวมทั้งมีการรับหุ้นใหม่ ซึ่งจะต้องทำข้อมูลสรุปข้อเสนอของบริษัทจดทะเบียนใหม่ส่งไปด้วย ทำให้ต้องทำงานกันจนดึก ในขณะที่เป็นช่วงที่รัฐบาลมีกฎให้ประชาชนกลับเข้าบ้านก่อนเที่ยงคืน หรือเคอร์ฟิว คุณศุภกรีย์ก็จะเป็นผู้ตระเวนส่งพนักงานให้กลับถึงบ้านทันเวลา เนื่องจากตอนนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ มีรถยนต์เพียงคันเดียวคือรถประจำตำแหน่งของผู้จัดการ ซึ่งนับว่าเป็นช่วงเริ่มต้นขององค์กรที่ทุกคนต้องทำงานหนัก อุตทน และเสียสละ”

ส่วนการรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ทางสถานีวิทยุ เริ่มมีในสมัยคุณณรงค์ จุลชาติ โดยเป็นการรายงานสดผ่านสถานีวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์ที่ถ่ายทอดไปทั่วประเทศ ซึ่งผู้ที่พากย์หุ่นอยู่ในห้องค้าของตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องใช้กลองส่งทางไกลอ่านราคาหุ้นที่มีการซื้อขายในขณะนั้นๆ ทุกหลักทรัพย์ทั้งกระดาน ตลอดเวลาจนหมดเวลาซื้อขาย

ทั้งนี้การปรับเปลี่ยนวิธีการเผยแพร่ข้อมูลมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ จนถึงปี 2538 ที่มีการปรับครั้งใหญ่โดยนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วย โดยเริ่มใช้ระบบ ELCID (Electronic Listed Company Information Disclosure) ซึ่งเป็นระบบที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ พัฒนาขึ้นเพื่อให้บริษัทจดทะเบียนสามารถส่งงบการเงินและข้อมูลอื่นๆ ที่ต้องเปิดเผย โดยผ่านระบบแบบ on-line ซึ่งคุณภทริยาได้เล่าว่า “โครงการนี้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ต้องขอขอบคุณบริษัทจดทะเบียนและผู้สอบบัญชี ที่พร้อมเพรียงกันช่วยให้ข่าวสารต่างๆ ส่งผ่านระบบ on-line มายังตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็กระจายข่าวสารนั้นๆ ไปยังบริษัทสมาชิก ผู้สนใจลงทุน และผู้บอกรับข้อมูล ได้พร้อมกันทุกช่องทางโดยทันที ช่วยให้ได้รับข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะอยู่กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ขอนแก่น หรือจังหวัดใดๆ นับเป็นระบบการเผยแพร่ข้อมูลที่ทันสมัยกว่าตลาดหลักทรัพย์อื่นๆ ในช่วงเวลานั้น”

นอกจากนี้ คุณภทริยาได้กล่าวถึงการให้ข้อมูลภาษาอังกฤษแก่ผู้ลงทุนต่างประเทศว่า ก็เป็นเรื่องที่สำคัญไม่แพ้กัน โดยในระยะแรกตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำการแปลข่าวที่ได้รับจากบริษัทจดทะเบียนเป็นภาษาอังกฤษเอง และเผยแพร่ออกไปในระบบควบคู่กับข่าวภาษาไทย ต่อมาเมื่อบริษัทจดทะเบียนมีความพร้อมมากขึ้น จึงมีข้อกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนส่งข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษมาพร้อมกับภาษาไทย

จากช่วงเริ่มแรกที่กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องรายงาน
เฉพาะงบการเงินประจำปี ต่อมา ตลาดหลักทรัพย์ เริ่มให้ความสนใจ
เรื่องมาตรฐานบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน ซึ่งในขณะนั้น
ศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ท่านเป็นผู้นำในการผลักดันให้มีการ
กำหนดมาตรฐานบัญชีที่จำเป็นสำหรับบริษัทจดทะเบียน เช่น ในปี 2523
มีการกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องจัดทำงบการเงินรายไตรมาส ที่
ต้องผ่านการสอบทานโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต รวมถึงการกำหนดให้
จัดทำงบการเงินรวม ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ ได้ดำเนินการในเรื่องนี้เร็ว
กว่าตลาดหลักทรัพย์อื่นๆ มาก โดยได้ศึกษาแนวทางการจัดทำงบไตรมาส
ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยคุณภักทริยาได้กล่าวย้าว่า “นี่เป็นการมอง
การณ์ไกลของท่านอาจารย์สังเวียน ที่เข้าใจความต้องการของผู้ลงทุน
และรู้ว่างบการเงินที่มีคุณภาพและทันต่อเวลา รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูล
ที่ถูกต้องและเพียงพอ เป็นรากฐานสำคัญในการลงทุน ที่จะทำให้ตลาด
เติบโตอย่างยั่งยืน”

ที่ผ่านมา ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ทุกท่าน ให้ความสำคัญ
กับการพัฒนาพนักงาน แม้ว่าในปีแรกๆ ตลาดหลักทรัพย์ ไม่ค่อยมีเงิน
บางปีงบประมาณติดลบ แต่เมื่อมีโอกาสที่จะได้เพิ่มพูนความรู้ให้แก่
พนักงาน ผู้จัดการแต่ละท่านก็ไม่ได้ลังเลที่จะจัดสรรงบประมาณเพื่อจัด
ส่งเจ้าหน้าที่ไปฝึกอบรมหรือดูงานที่ตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศเป็น
ครั้งคราว เพื่อศึกษาระบบงานและนำมาใช้กับตลาดหลักทรัพย์ไทย ซึ่ง
คุณภักทริยาเล่าให้ฟังว่า

“การนำวิธีการขึ้นเครื่องหมายเพื่อเตือนผู้ลงทุน คือ NP : Notice
Pending สำหรับบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างรอการเปิดเผยข้อมูล และ
NR : Notice Received เมื่อได้รับข้อมูลมาครบถ้วนแล้ว ก็เป็นแนวทาง
ที่ได้จากการไปดูงานที่ประเทศออสเตรเลียในปี 2524 ในระหว่างที่คุณ

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม เป็นผู้จัดการ หรือในปี 2527 ที่คุณสิริลักษณ์ รัตนกร
เป็นผู้จัดการ ก็ได้ของบประมาณจากคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์
ด้วยความยากลำบาก เพื่อส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมกับองค์กรคณะ
กรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ หรือ IOSCO
เป็นครั้งแรกที่ประเทศแคนาดา เพื่อศึกษาแนวทางการกำกับดูแลตลาด
หลักทรัพย์ที่เป็นสากล และนำแนวคิดมาเสนอแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ.
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ในเวลาต่อมา”

สำหรับแนวทางและหลักเกณฑ์การรับหลักทรัพย์ ก็มีการปรับ
เปลี่ยนตามความจำเป็นในการระดมทุนของธุรกิจ ในสภาพแวดล้อม
ทางเศรษฐกิจและสังคมในขณะนั้นๆ เช่น ในระยะแรก มีการแบ่งบริษัท
ออกเป็น 2 กลุ่ม ตามขนาดของทุนจดทะเบียน ผลกำไร จำนวนผู้ถือ
หุ้นและการกระจายหุ้น คือ บริษัทจดทะเบียน และบริษัทรับอนุญาต
ต่อมา เมื่อมีการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ในประเทศ ทั้งที่เป็น
สาธารณูปโภคและอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐานที่เป็นต้นน้ำของอุตสาหกรรม
ต่อเนื่องต่างๆ ซึ่งมีความจำเป็นต้องระดมทุนเพื่อให้โครงการขนาดใหญ่
เหล่านี้สามารถดำเนินการได้ ตลาดหลักทรัพย์ จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์
การรับหลักทรัพย์ เพื่อให้สามารถรองรับการเข้าจดทะเบียนของ
โครงการสาธารณูปโภคและอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐานได้ และโดยที่
โครงการเหล่านี้เป็นโครงการใหม่ที่มีความเสี่ยงสูง จึงต้องมีข้อกำหนดที่
เข้มงวดกว่าบริษัทจดทะเบียนทั่วไป เช่น เกณฑ์ Silent Period และ
การเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น รวมทั้งยังมีข้อกำหนดเกี่ยวกับบริษัท
จดทะเบียนภูมิภาค (บจก.) ซึ่งเปิดช่องทางให้บริษัทขนาดเล็กที่มีฐาน
ธุรกิจภูมิภาคสามารถเข้าจดทะเบียนได้ โดยมีเกณฑ์เกี่ยวกับขนาด
ของกิจการและผลการดำเนินงานที่ผ่อนปรนกว่าบริษัทจดทะเบียน
ทั่วไปที่อยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล นอกจากนี้ ได้มีการปรับปรุง

หลักเกณฑ์เพื่อรองรับการเข้าจดทะเบียนของธุรกิจประเภทใหม่ๆ อาทิ สถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับสูงกว่าการศึกษามัธยมศึกษา โรงพยาบาล ธุรกิจผลิตน้ำตาล ธุรกิจผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์เฉพาะในบางประเด็นให้เหมาะสมกับแต่ละประเภทธุรกิจ ซึ่งนอกจากทำให้ตลาดหลักทรัพย์ สามารถรองรับความต้องการระดมทุนเพื่อการเติบโตของธุรกิจดังกล่าวแล้ว ยังช่วยเพิ่มจำนวนและความหลากหลายของสินค้าให้ผู้ลงทุนได้เลือกมากขึ้นด้วย

เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์กรุงเทพ (Bangkok Stock Dealing Center : BSDC) ในปี 2538 เพื่อเป็นตลาดรองสำหรับบริษัทขนาดเล็ก ตลาดหลักทรัพย์ จึงได้ยกเลิกเกณฑ์สำหรับบริษัทขนาดเล็ก และเมื่อ BSDC เลิกกิจการไปเมื่อกลางปี 2542 แต่ยังคงมีความต้องการระดมทุนสำหรับบริษัทขนาดกลางและขนาดย่อม ตลาดหลักทรัพย์ จึงได้ปรับปรุงกฎเกณฑ์การรับหลักทรัพย์จดทะเบียน เพื่อให้รองรับการระดมทุนของบริษัทดังกล่าว และเริ่มให้มีการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนของบริษัทขนาดกลางและขนาดย่อมในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment) : mai ซึ่งเริ่มมีการซื้อขายตั้งแต่เดือนกันยายน 2544 เป็นต้นมา

สำหรับแนวความคิดเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือบรรษัทภิบาล เริ่มเกิดขึ้นในปี 2538 โดยตลาดหลักทรัพย์ ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท ความจำเป็นและความเหมาะสมที่จะกำหนดให้มีกรรมการตรวจสอบในบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งการส่งเสริมให้มีองค์กรประกอบอื่นๆ ที่สำคัญในการดูแลสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น เช่น การสนับสนุนการทำหน้าที่ของ Company Secretary หรือการส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนมีผู้ดูแลงาน

ด้าน Investor Relations เป็นต้น นอกจากนี้ การก่อตั้งสมาคมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Institute of Directors : IOD) ขึ้นเมื่อปลายปี 2542 โดยการริเริ่มของตลาดหลักทรัพย์ ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้กรรมการของบริษัทจดทะเบียน ได้ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนให้เป็นไปอย่างโปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยเท่าเทียมกัน

จากการที่ได้มีโอกาสร่วมทำงานและเติบโตเคียงคู่กับตลาดหลักทรัพย์ มาโดยตลอดนั้น คุณภทริยาได้เปิดเผยถึงความภาคภูมิใจในการทำงานตลอด 30 ปีที่ผ่านมาว่า

“รู้สึกภาคภูมิใจที่สุดที่ได้มีโอกาสเป็นพนักงานตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีโอกาสร่วมสร้างองค์กรแห่งนี้กับผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ ทุกๆ ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและมีความสามารถในการนำพาองค์กรมุ่งไปข้างหน้าร่วมกับเพื่อนพนักงานทุกคน ทั้งรุ่นพี่ในอดีตและรุ่นน้องในปัจจุบัน ที่ต่างได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ เพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ ได้เติบโต ผ่านฟันปัญหาและอุปสรรคในยุคสมัยต่างๆ จนกระทั่งเป็นองค์กรที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและได้รับความเชื่อถือจากผู้เกี่ยวข้องอย่างเช่นทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังภาคภูมิใจอย่างยิ่งกับการที่ได้ปฏิบัติงานโดยสามารถยึดมั่นในคุณธรรมและหลักการที่ถูกต้องเสมอมา และหวังว่าพนักงานรุ่นแรกๆ ของตลาดหลักทรัพย์ จะเป็นตัวอย่างที่ดีของพนักงานรุ่นน้องๆ ในวันนี้ ซึ่งจะเป็นผู้สานฝันและสร้างให้องค์กรของเราเติบโตต่อไปอย่างยั่งยืน และเป็นที่เชื่อถือได้ตลอดไป”

นี่คือบทบาทของพนักงานตลาดหลักทรัพย์ รุ่นแรก ที่ผ่านประสบการณ์ในด้านต่างๆ มาอย่างมากมาย จนกระทั่งสามารถเติบโตเป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ที่ร่วมทำงาน ผูกพัน และอยู่เคียงคู่กับตลาดหลักทรัพย์ มาตลอด 30 ปี

นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย

รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
และประธานที่ปรึกษาตลาดหลักทรัพย์ใหม่

คุณโสภาวดี เลิศมนัสชัย เป็นอีกผู้หนึ่งที่ร่วมเดินทาง 30 ปีมากับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวถึงบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ว่า เมื่อ 30 ปีที่แล้ว องค์กรตลาดหลักทรัพย์ เป็นเพียงกลไกเล็กๆ ของตลาดการเงินไทย แต่วันนี้ ตลาดหลักทรัพย์ ได้พัฒนาก้าวหน้าขึ้นอย่างมาก โดยระบบงานหลักต่างๆ ของตลาดหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะเป็นระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ การกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ และการเผยแพร่ข้อมูล มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย และมีหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องขยายวงกว้างมากขึ้น

คุณโสภาวดีกล่าวถึงความรู้สึกต่อการทำงานในตลาดหลักทรัพย์ว่า “หากถามว่า รู้สึกอย่างไรที่ทำงานมาเกือบ 30 ปีกับองค์กรแห่งนี้ บอกได้ว่าลักษณะงานของตลาดหลักทรัพย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูง (dynamic) มีเรื่องที่ต้องตัดสินใจให้ทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเสมอ จึงเป็นงานที่ท้าทาย และต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา”

“การทำงานในระยะแรกเป็นลักษณะการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับการทำงาน ที่เรียกว่า on the job training หรือ learning by doing ในช่วงที่ ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ เป็นผู้จัดการ ได้มีโอกาสเดินทางไปดูงานตลาดทุนต่างประเทศ และได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะในช่วงที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

พ.ศ. 2535 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการออกกฎเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับนโยบายการเปิดเผยข้อมูล รายการได้มาหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ รายการที่เกี่ยวข้องกัน ฯลฯ ซึ่งนับว่าเป็นพัฒนาการสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนอีกยุคหนึ่ง”

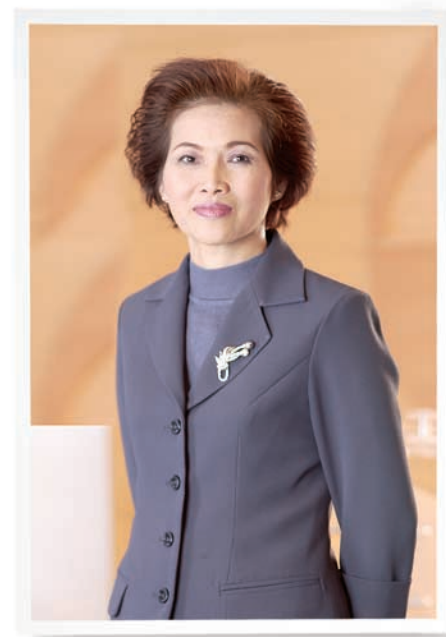
คุณโสภาวดีเล่าต่อว่า ในสมัย ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ นับได้ว่ามีบริษัทสนใจเข้าจดทะเบียนเป็นจำนวนมาก จนเรียกได้ว่าเป็นกระแสนิยมที่บริษัทใหญ่ๆ จะต้องนำบริษัทเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งในบางปีมีผู้ยื่นคำขอมากถึง 100 บริษัท โดยผู้ที่มิชอบท้ออย่างมากในการพิจารณารับบริษัทจดทะเบียนคือ ศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการรับหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ขั้นตอนการรับหลักทรัพย์ในสมัยก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 เป็นระบบอนุกรรมการ และใช้เวลานานพอสมควร ท่านอาจารย์สังเวียนเป็นผู้นำทีมไปดูกิจการของบริษัทด้วยตนเอง สอบถามและศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดก่อนนำเสนอคณะอนุกรรมการ และผู้บริหารของบริษัทต้องตอบคำถามโดยตรงกับคณะอนุกรรมการด้วย หลังจากนั้นจึงนำเสนอคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ และเสนอกระทรวงการคลัง เพื่ออนุมัติและสั่งรับเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในขั้นตอนสุดท้าย

การรับหลักทรัพย์จดทะเบียนขึ้นอยู่กับความเห็นส่วนใหญ่ของ คณะอนุกรรมการ ช่วงนั้นมีข่าวลือเกี่ยวกับการแจกหุ้นจองหรือการจ่าย ผลตอบแทนให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง และมีหลายบริษัทได้รับการปฏิเสธไม่รับ เป็นบริษัทจดทะเบียน คุณโสภาวดียอมรับว่า มีหลายบริษัทที่ต้องนำ เสนอข้อมูลถึง 2-3 ครั้ง กว่าที่คณะอนุกรรมการจะยอมรับได้ จึงมีการ กำหนดเงื่อนไขในเชิงคุณภาพที่เข้มงวดขึ้น นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ ได้เปิดโอกาสให้ธุรกิจประเภทใหม่ๆ เช่น โรงพยาบาล สถานศึกษาเอกชน อุตสาหกรรมน้ำตาล เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ได้ ซึ่ง จนถึงปัจจุบันมีทั้งธุรกิจโรงพยาบาลและอุตสาหกรรมน้ำตาลเข้ามา จดทะเบียนแล้ว

สำหรับการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนในปัจจุบัน ได้มีการ เปลี่ยนแปลงอย่างมาก โดยใช้หลักการเปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วนและ เพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน และขั้นตอนใช้เวลาในการพิจารณา รับ หลักทรัพย์ก็ลดลงเหลือประมาณ 1-2 เดือนเท่านั้น ตลาดหลักทรัพย์ ได้ดำเนินกลยุทธ์การตลาดเชิงรุก เพื่อประสานงานอย่างใกล้ชิดกับ บริษัทและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการให้คำปรึกษาแนะนำและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตั้งแต่ช่วงเตรียมความพร้อม จนกระทั่งนำหลักทรัพย์ เข้ามาจดทะเบียนซื้อขาย

ในด้านที่เกี่ยวกับบริษัทสมาชิก คุณโสภาวดีได้มีโอกาสร่วมใน พัฒนาการที่สำคัญ ได้แก่ การขยายและเปิดรับบริษัทสมาชิกเพิ่มขึ้น จาก เดิมที่จำกัดไว้ 30 บริษัท ได้ทยอยรับเพิ่มขึ้นจนเป็น 50 บริษัท โดยมีการเปิดประมูลค่าธรรมเนียมการเข้าสมาชิก ซึ่งค่าธรรมเนียมที่ประมูล สูงสุดถึงกว่า 300 ล้านบาทต่อราย ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์ มีบริษัท สมาชิก 37 บริษัท เนื่องจากหลายบริษัทประสบปัญหาฐานะการเงิน จนต้องปิดการดำเนินงานไปในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2540

นอกจากนี้ คุณโสภาวดีได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการแข่งขันทาง ธุรกิจของบริษัทสมาชิกว่า “ในด้านของบริษัทสมาชิคนั้น มีเรื่องที่เป็น ประเด็นถกเถียงกันมาโดยตลอดคือค่านายหน้า ซึ่งมีการแข่งขันกัน มากในกลุ่มบริษัทสมาชิก จนถึงขั้นเปิดเสรีค่านายหน้า อย่างไรก็ตาม

การเปิดให้แข่งขันด้านราคากัน ทำให้บริษัทสมาชิกลดคุณภาพการให้ บริการแก่ผู้ลงทุน และทำให้ธุรกิจหลักทรัพย์อ่อนแอ จนต้องกลับมา กำหนดค่านายหน้าขั้นต่ำใหม่อีกครั้งจนถึงปัจจุบันนี้”

ในแง่บทบาทการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ คุณโสภาวดี ให้ความเห็นว่า “ปัจจุบันการทำงานของตลาดหลักทรัพย์ เปลี่ยนแปลง ไปมาก มีการทำงานเชิงรุกในด้านการตลาด ทั้งในการชักชวนบริษัท ต่าง ๆ ให้เข้ามาจดทะเบียน การขยายฐานผู้ลงทุน และการพัฒนา คุณภาพบริษัทจดทะเบียนและผู้ลงทุน ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ ได้ลด บทบาทการเป็นผู้กำกับลง ภายหลังจากที่มีการจัดตั้งสำนักงานคณะ กรรมการ ก.ล.ต. ขึ้นในปี 2535 โดยเน้นบทบาทการเป็น Operator และ Service Provider ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบริษัทจดทะเบียน หรือ บริษัทสมาชิก หรือผู้ลงทุน”

คุณโสภาวดีได้กล่าวสรุปว่า การทำงานในตลาดหลักทรัพย์ มี แรงกดดันสูง อันเนื่องมาจากความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำ อย่่างไรจึงจะทำให้เกิดความสมดุลของประโยชน์ของทุก ๆ ฝ่าย รวมทั้ง ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายด้วย พร้อมทั้งยืนยันว่า บนถนนเส้นนี้ “หลักการและความถูกต้อง” เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยึดถือในการ ทำงาน และตลอด 30 ปีที่ผ่านมา ผลงานเป็นตัวชี้วัดที่ชัดเจนเป็น อย่างดีแล้ว

นางนงราม วงษ์วานิช

กรรมการผู้จัดการ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

สำหรับคุณนงราม วงษ์วานิช ชีวิตการทำงานที่ร่วมเดินทางมาพร้อมกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น เป็น 30 ปีแห่งความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการเติบโตของตลาดหลักทรัพย์ มาอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่เดือนตุลาคม 2518 ที่ได้ก้าวเข้ามาเป็นสมาชิกคนหนึ่งในการครอบครัตลาดหลักทรัพย์ คุณนงรามย้อนถึงความหลังในขณะนั้นว่า “ถ้าถามว่าตลาดหลักทรัพย์ คืออะไร ไม่มีความรู้เลย และไม่มี ความมั่นใจว่าองค์กรนี้จะมั่นคงแค่ไหน รู้แต่ว่าตั้งอยู่ตรงศูนย์การค้าสยาม ดิดป้ายไว้ว่า ‘ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย’”

จนถึงวันนี้ มักมีคนถามบ่อยๆ ว่า ไม่เบื่อหรือที่ทำงานที่เดียวมาตลอด 30 ปี ซึ่งคำตอบของคุณนงรามก็คือ “การทำงานไม่ใช่ว่าจะต้องเปลี่ยนองค์กรแล้วถึงจะได้เปลี่ยนการทำงาน แต่ที่ตลาดหลักทรัพย์ มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ เวลาที่มีผู้บริหารใหม่ ก็จะมีแนวคิดใหม่ๆ เข้ามา เราก็รับแนวคิดมาปรับปรุงพัฒนา งานที่รับผิดชอบก็เปลี่ยน สิ่งแวดล้อมก็เปลี่ยน เราจึงไม่จำเป็นต้องเปลี่ยน

องค์กร เพราะเป็นการเปลี่ยนโดยอัตโนมัติ และทำให้เรามองแต่ละช่วงจังหวะเวลา ก็เปลี่ยนไปด้วย”

คุณนงรามอธิบายต่อว่า จุดหนึ่งที่ยืนยันถึงการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ก็คือ สมัยก่อนเราเคยคิดว่ามันควรเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ตอนนี้ตระหนักแล้วว่า สิ่งที่เราคิดนั้น เมื่อเวลาเปลี่ยน เหตุการณ์เปลี่ยน สถานการณ์เปลี่ยน สิ่งแวดล้อมเปลี่ยน การเปลี่ยนแปลงความคิดก็เกิดขึ้น ดังนั้น การที่ทำงานกับตลาดหลักทรัพย์ มานาน จึงได้เห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ มีขึ้น มีลง มีวัฏจักร มีการเปลี่ยนแปลง

“หากมองย้อนกลับ ณ วันนั้น ไม่คิดว่าตลาดหลักทรัพย์ จะเจริญเติบโตมาถึงจุดนี้ได้ จากองค์กรที่มีพนักงานเพียงไม่กี่คน ทุกคนทำงานอย่างไม่ถือเนื้อถือตัว อย่างคนที่จบปริญญาตรีใหม่ๆ หากจะให้มานั่งพับกระดาด จะรู้สึกว่าจะไม่ใช่ แต่ถ้าอยู่ที่ตลาดหลักทรัพย์ ตอนนั้นทุกคนช่วยกันทำ ตั้งแต่ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ จนถึงเสมียน ไม่มีเกียจกันว่าเป็นหน้าที่ของใคร เป็นองค์กรที่อยู่กันแบบพี่แบบน้อง จำได้

ว่าเมื่อถูกเรียกตัวมาทำงาน อาจารย์ศุภกรีย์บอกว่า อยากให้รับเข้ามา เพราะกำลังจะมีการฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่บริษัทสมาชิก ก็อยากให้เข้าอบรมด้วย ตอนนั้นรู้สึกว่าเป็นองค์กรที่เข้ามาแล้วส่งเข้าอบรมเลย โดยไม่ได้หวังว่าเราจะให้อะไรกับองค์กร”

จากจุดนั้นเอง ทำให้คุณนงรามรู้สึกว่ ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และยิ่งเมื่อได้ทำงานต่อมาเรื่อยๆ ก็ได้รับรู้ว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นองค์กรที่ให้โอกาสสำหรับคนที่มีความคิด เปิดโอกาสให้คนได้แสดงความสามารถ สนับสนุนให้คนได้มีการเรียนรู้ และเป็นองค์กรที่ไม่ได้มุ่งแสวงหากำไร แต่มองที่ผลประโยชน์ของธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดทุนโดยรวมเป็นหลัก เป็นการทำให้ส่วนรวม ซึ่งทำให้คนที่ทำงานอยู่ในองค์กรมีความภาคภูมิใจ

บทบาทที่คุณนงรามได้รับในระยะแรก เป็นการดูแลงานด้านการโอเนชั่น ซึ่งตอนนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ เพิ่งเปิดการซื้อขายหลักทรัพย์ และมีแนวคิดที่จะเปิดให้บริการด้านงานทะเบียนหุ้นเพื่อเป็นการเสริมรายได้ โดยธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เป็นลูกค้ารายแรกที่ต้องการมอบงานทะเบียนหุ้นให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ รับผิดชอบ ซึ่งตลอด 30 ปี ที่ทำงานในตลาดหลักทรัพย์ฯ คุณนงรามได้มีการโยกย้ายงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ จากงานด้านทะเบียนหุ้น ไปอยู่ด้านกำกับบริษัทสมาชิก แล้วไป

ฝ่ายห้องค้าหลักทรัพย์ และก็กลับมาดูแลงานทะเบียนหุ้นอีกครั้ง ซึ่งต่อมางานด้านนี้ได้ขยายตัวและมีการพัฒนาบริการต่างๆ เพิ่มขึ้น รวมทั้งศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ จนแปรสภาพจากหน่วยงานภายใน เป็นองค์กรใหม่ที่ เป็นบริษัทย่อยของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ในปัจจุบัน

คุณนงรามได้เล่าถึงพัฒนาการของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ว่า เริ่มจากความไม่มีประสิทธิภาพของระบบในช่วงนั้น ประกอบกับผู้บริหารได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรเป็นนายทะเบียนหุ้นให้แก่บริษัทจดทะเบียน

“ตอนที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดการซื้อขายหลักทรัพย์ใหม่ๆ งานด้านทะเบียนหุ้น ทางบริษัทจดทะเบียนทำเอง ตอนนั้นคุณศุภกรีย์ แก้วเจริญ มีความเห็นว่า เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ลงทุนว่าหุ้นที่เขามาซื้อขายมีตัวตนจริงๆ ไม่มีการปลอมแปลง ไม่มีการออกหุ้นเกิน ก็คิดว่าน่าจะมีบุคคลที่สามเข้ามาให้บริการเป็นนายทะเบียนหุ้น การริเริ่มในตอนนั้นทำในลักษณะเข้าไปพูดคุยกับบริษัทจดทะเบียน แต่ไม่ได้บังคับว่าทุกบริษัทต้องให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นนายทะเบียน แล้วค่อยๆ วางกฎระเบียบในสมัยอาจารย์มารวย ผดุงสิทธิ์ ที่กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่ต้องมอบหมายให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นนายทะเบียน”

ผลจากการขยายบทบาทการเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ จึงต้องมีการจัดระบบใบหุ้นให้มีขนาดและมาตรฐานเดียวกัน จากเดิมที่มีทั้งใบหุ้นขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มาเป็นขนาดเดียวกัน ขณะเดียวกันภาระของการเป็นนายทะเบียนยิ่งมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่มีการซื้อขายมากๆ การปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นเพื่อจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนหลายๆ บริษัทต้องกระทำพร้อมๆ กัน และในช่วงระยะเวลาสั้นๆ จึงเป็นงานที่หนักและเป็นอุปสรรคที่นำไปสู่การผิดพลาด อาทิ มีการจ่ายเงินปันผลผิด และต้องทำหน้าที่ติดตามทวงเงินคืน เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการออกใบหุ้นของบริษัทจดทะเบียนเมื่อมีการเพิ่มทุน ซึ่งกว่าจะออกใบหุ้นและส่งให้บริษัทลงนาม ก็ช้าไม่ทันตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ จึงต้องพัฒนาโดยออกใบตอบรับเป็นเอกสารใช้แทนใบหุ้นขึ้นมา ในระยะนั้นเป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อน แต่ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้น จึงเกิดแนวคิดเกี่ยวกับระบบของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ขึ้น ซึ่งคุณนงรามเล่าว่า

“จากปัญหาดังนี้ ภาระงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ใบหุ้นสูญหาย การปลอมแปลงใบหุ้น จะอย่างไรให้ลดลงไป ก็มาคิดถึงระบบส่วนกลางที่จะเอาหุ้นทั้งหมดเข้ามา และใช้วิธีการโอนบัญชีเหมือนบัญชีเงินฝาก และลงบันทึกรายการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นวิธีที่มีความเป็นไปได้ แต่กฎหมายไม่รองรับ เพราะจะเก็บใบหุ้นในชื่อใครคนใดคนหนึ่งเกินร้อยละ 5 ไม่ได้ จึงใช้วิธีการโอนหุ้นเข้ามาเป็นชื่อบริษัทสมาชิก ขณะนั้นมีบริษัทสมาชิก 30 ราย เพราะฉะนั้น ลูกค้าของใครก็โอนเข้าบริษัทสมาชิกรายนั้น ก็มีชื่อ 30 ชื่อที่เป็นชื่อคนกลาง ส่วนการส่งมอบหุ้นก็ใช้วิธีบันทึกบัญชี นี่คือระบบศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ แต่ภาระหนักที่เกิดขึ้นคือไม่มีกฎหมายรองรับ เพราะฉะนั้น ต้องสร้างห้องมั่นคงหรือสตอร์จัม เพื่อใช้เก็บใบหุ้นและตราสารโอนลอย โดยระบบนี้ได้เริ่มใช้ในปี 2531”

ในระหว่างที่มีการยกร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นว่าเป็นโอกาสที่ดีที่จะต้องมีกฎหมายรองรับการดำเนินงานด้านศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ จึงได้

บรรจุเรื่องนี้เข้าไปในร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว เพื่อสิทธิใน 3 ประเด็น คือ

1. ให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นบุคคลกลางในการเข้าไปถือหุ้นแทน เพื่อจะไม่ต้องแก้ไขกฎหมายที่มีข้อจำกัดห้ามบุคคลใดบุคคลหนึ่งถือหุ้นเกินร้อยละ 5 โดยศูนย์รับฝากหลักทรัพย์จะเป็นผู้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น
2. เมื่อตลาดหลักทรัพย์ฯ เข้าไปถือหุ้นแทนแล้ว ขอให้ไม่ต้องออกใบหุ้น เพื่อลดปัญหาไม่ต้องตรวจสอบใบหุ้น ใช้วิธีบันทึกข้อมูลการถือหุ้นในระบบไร้ใบหุ้น (Scripless) โดยยกเลิกใบหุ้นที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ถือแทนทั้งหมด และบันทึกในระบบอิเล็กทรอนิกส์
3. ในวันปิดสมุดทะเบียนพักการถือหุ้น ให้บริษัทสมาชิกที่เป็นผู้ฝากใบหุ้นแจ้งรายชื่อเข้ามา โดยไม่ต้องทำการโอนอีก และตลาดหลักทรัพย์ฯ จะรวบรวมรายชื่อเพื่อถ่ายสิทธิไปถึงผู้ถือหุ้นโดยตรง

ผลดังกล่าวสามารถลดการจัดเก็บใบหุ้น ลดปัญหาบุคคลที่จะเข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นแทน ขณะที่ยานายทะเบียนก็ลดลง ลดค่าใช้จ่ายของผู้ที่

เกี่ยวข้อง ลดภาระของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการลงนามในใบหุ้น และลดค่าอากรแสตมป์ในการโอนหุ้น ซึ่งเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

ต่อมา ได้มีการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกการเคลียร์ริง โดยยกเลิกการใช้เช็คและใช้ระบบหักโอนเงินผ่านระบบของธนาคารแห่งประเทศไทย ส่งผลให้ระบบการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์กลายเป็นวิธีการหักโอนบัญชีหุ้นคู่กับการชำระเงิน นอกจากนี้ คุณณรงค์ยังได้กล่าวถึงพัฒนาการต่อไปของงานบริการหลังการขายหลักทรัพย์ว่า จะมุ่งเน้นการทำงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงการพัฒนาบริการใหม่ๆ และการให้บริการแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเต็มประสิทธิภาพ

นี่คือวิวัฒนาการของการให้บริการเพื่อสนับสนุนการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ครบวงจร ซึ่งบ่งชี้ถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการให้บริการที่สอดคล้องกับการเติบโตของธุรกิจหลักทรัพย์ และเป็น 30 ปีที่ท้าทายสำหรับผู้ร่วมเดินทางเช่นคุณณรงค์ ที่มีจุดหมายปลายทางเดียวกัน

จารีกรอยประสบการณ์และความสำเร็จ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2518-2547)

	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529
ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index) ^{1/}												
- ปิด	84.08	82.70	181.59	257.73	149.40	124.67	106.62	123.50	134.47	142.29	134.95	207.20
- สูงสุด	100.12	83.96	205.08	266.20	259.82	148.23	129.03	138.77	148.36	144.83	158.08	207.98
- ต่ำสุด	84.08	76.44	82.48	180.79	146.12	113.33	103.19	102.03	122.88	128.69	132.76	127.26
ดัชนี SET50 ^{2/}												
- ปิด												
อัตราเงินปันผลตอบแทนเฉลี่ย (%)	10.16	7.28	3.93	5.74	9.18	9.42	9.57	8.53	6.97	9.07	8.15	4.30
อัตราส่วนราคาต่อกำไรสุทธิเฉลี่ย	4.98	5.83	11.34	8.46	5.84	6.40	9.52	11.83	6.54	7.19	9.59	12.34
อัตราส่วนราคาต่อมูลค่าตามบัญชีเฉลี่ย												
การระดมทุนของบริษัทจดทะเบียน ^{3/} (ล้านบาท)	152.75	294.74	1,005.37	3,997.80	2,947.61	687.45	1,074.91	2,163.88	1,456.65	6,495.31	4,143.32	2,167.98
การซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนภาคเอกชน												
- ปริมาณการซื้อขาย (ล้านหน่วย)	2.94	5.17	97.12	178.93	97.28	58.24	30.00	60.76	71.20	83.27	99.34	153.67
- มูลค่าการซื้อขาย (ล้านบาท)	559.54	993.54	26,282.10	57,065.75	22,450.55	6,549.23	2,521.20	5,877.97	9,120.55	10,595.19	15,333.99	24,993.45
- มูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน (ล้านบาท)	3.37	4.01	106.84	231.97	90.53	26.41	10.21	23.89	36.93	42.72	62.59	101.19
มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนภาครัฐบาล ^{4/} (ล้านบาท)	963.38	687.61	310.18	206.65	82.57	10.00	376.48	87.75	203.35	276.01	1,148.87	4,854.76
ตลาดตราสารหนี้-มูลค่าการซื้อขาย ^{5/} (ล้านบาท)												
บริษัทจดทะเบียน												
- จำนวนบริษัทจดทะเบียนรวม ^{6/}	21	25	38	59	66	74	77	78	85	92	93	89
- จำนวนบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่	23	6	13	21	8	8	3	1	8	8	3	1
หลักทรัพย์จดทะเบียน												
จำนวนหลักทรัพย์จดทะเบียนรวม	27	32	46	71	78	85	86	85	92	99	100	98
- หุ้นสามัญ ^{7/}	21	25	38	59	66	74	77	78	85	92	93	89
- หุ้นบุริมสิทธิ	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
- ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง												
- หน่วยลงทุน			1	2	3	3	3	3	3	4	4	4
- ใบสำคัญแสดงสิทธิ												
- ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์												
- หุ้นกู้	3	4	4	7	6	5	3	1	1	-	-	2
- หุ้นกู้แปลงสภาพ	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มูลค่าหลักทรัพย์จดทะเบียนรวม ^{8/}												
- ตามราคาตราไว้ (ล้านบาท)	3,261.96	3,827.81	5,034.69	8,553.07	12,690.10	13,859.73	14,828.32	16,549.37	18,075.17	22,589.58	24,582.61	24,351.19
- ตามราคาตลาด (ล้านบาท)	5,394.12	7,260.13	19,231.59	33,088.28	28,384.02	25,521.81	23,471.22	29,438.95	34,793.62	47,431.85	49,456.82	75,200.01
จำนวนบริษัทสมาชิก	30	30	30	30	30	30	30	30	30	29	28	28

หมายเหตุ

1/ ฐานสำหรับการคำนวณ SET Index คือวันที่ 30 เมษายน 2518

2/ ฐานสำหรับการคำนวณ SET50 Index คือ วันที่ 16 สิงหาคม 2538

3/ มูลค่ารวมการระดมทุนของบริษัทจดทะเบียน

4/ มีการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนภาครัฐบาลในตลาดหลักทรัพย์ ระหว่างปี 2518 - 2535

5/ ตลาดตราสารหนี้ เริ่มเปิดซื้อขายเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2546

6/ ข้อมูลในปี 2518 - 2535 รวมบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต และปี 2546 - 2547 รวมบริษัท

จดทะเบียนที่ย้ายจากตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

7/ รวมกองทุนอสังหาริมทรัพย์ ตั้งแต่ปี 2546

8/ ไม่รวมใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง หน่วยลงทุน ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หุ้นกู้ และหุ้นกู้แปลงสภาพ ตั้งแต่ปี 2542

2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547
284.94	386.73	879.19	612.86	711.36	893.42	1,682.85	1,360.09	1,280.81	831.57	372.69	355.81	481.92	269.19	303.85	356.48	772.15	668.10
472.86	471.45	879.19	1,143.78	908.90	963.03	1,682.85	1,753.73	1,472.04	1,415.04	858.97	558.92	545.91	498.46	342.56	426.45	772.15	794.01
203.14	287.71	391.23	544.30	582.48	667.84	818.84	1,196.59	1,135.69	816.79	357.13	207.31	313.65	250.60	265.22	305.19	350.98	581.61
								99.65	61.28	25.98	25.68	34.74	18.63	19.73	22.84	50.91	46.87
3.86	3.84	2.07	3.63	3.59	2.91	2.01	1.86	2.25	3.50	6.04	1.34	0.61	1.78	2.06	2.72	1.81	2.75
9.31	12.03	26.39	13.81	15.59	16.29	26.09	19.51	19.75	11.97	6.59	10.04	14.70	5.52	4.92	6.98	13.65	9.40
	2.85	6.75	3.20	2.82	3.05	4.31	3.46	2.75	1.58	0.89	1.05	1.72	1.11	1.24	1.36	2.71	2.00
14,515.17	10,880.64	24,966.82	44,865.78	55,612.57	55,319.90	30,928.48	75,882.90	94,752.39	95,719.60	49,246.75	517,824.81	244,432.48	64,440.06	108,244.76	71,719.82	170,182.37	77,576.62
923.81	1,579.44	3,253.70	8,244.40	10,425.34	27,848.09	32,544.69	23,051.91	20,876.34	19,359.12	29,902.36	70,835.95	96,322.94	60,502.56	180,317.53	263,969.99	548,581.67	550,423.60
122,355.94	156,445.22	377,041.82	627,311.81	793,068.01	1,860,070.29	2,201,111.52	2,113,860.65	1,535,016.72	1,303,143.75	929,601.21	855,168.94	1,609,787.16	923,696.83	1,577,757.97	2,047,442.23	4,670,281.49	5,024,399.25
495.37	633.38	1,526.49	2,535.72	3,237.01	7,530.65	8,984.13	8,628.00	6,239.91	5,297.33	3,763.57	3,504.79	6,570.56	3,739.66	6,439.83	8,356.91	18,908.02	20,507.75
1,282.42	192.13	38.83	70.46	76.50	0.25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
																85.86	642.82
104	136	170	209	270	305	347	389	416	454	431	418	392	381	382	389	407	439
19	34	34	39	61	35	43	43	28	40	5	1	-	2	7	18	21	36
125	165	218	261	318	359	408	494	538	579	529	494	450	438	449	471	526	579
104	136	170	209	270	305	347	389	416	454	431	418	392	381	382	389	409	441
4	4	8	8	8	10	10	9	9	9	8	7	9	11	12	11	10	10
																	1
5	5	5	5	6	15	22	61	69	71	58	39	20	11	9	11	9	9
			1	1	3	6	21	32	39	29	28	26	31	42	59	75	79
												2	4	4	1	1	-
12	20	32	31	25	18	17	11	11	5	2	1	-	-	-	-	22	39
-	-	3	7	8	8	6	3	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-
38,479.16	53,497.47	77,432.49	103,128.83	146,891.53	204,580.04	271,197.27	421,025.54	519,908.03	611,495.86	609,129.17	606,179.37	731,106.27	821,718.93	998,879.93	1,024,011.30	2,018,092.84	1,372,975.68
138,155.40	223,645.24	659,493.07	613,515.27	897,181.86	1,485,018.49	3,325,393.35	3,300,754.79	3,564,568.96	2,559,578.74	1,133,343.88	1,270,631.12	2,172,433.29	1,279,223.84	1,607,309.60	1,981,368.47	4,789,857.03	4,521,894.55
30	32	35	35	40	40	40	40	44	50	50	28	28	28	28	37	37	37

ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (2544-2547)^{1/}

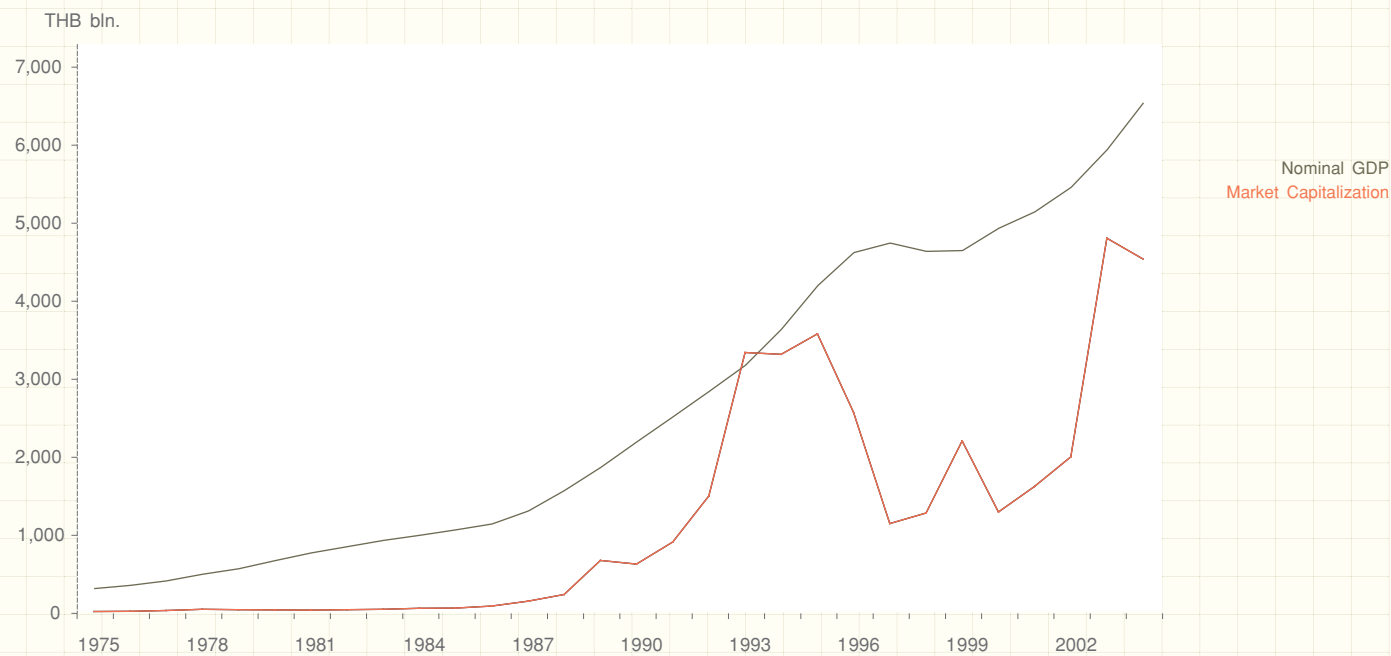
	2544	2545	2546	2547
ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai Index) ^{2/}				
- ปิด		127.49	343.70	188.07
- สูงสุด		146.30	410.49	371.45
- ต่ำสุด		94.15	122.22	178.08
การระดมทุนของบริษัทจดทะเบียน (ล้านบาท)	-	115.14	406.06	456.53
การซื้อขายหลักทรัพย์				
- ปริมาณการซื้อขาย (ล้านบาท)	588.02	5,335.64	6,478.54	4,875.10
- มูลค่าการซื้อขาย (ล้านบาท)	1,992.64	14,199.89	30,191.46	34,220.73
บริษัทจดทะเบียน				
- จำนวนบริษัทจดทะเบียนรวม ^{3/}	3	9	13	24
- จำนวนบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่	3	6	6	14
หลักทรัพย์จดทะเบียน				
จำนวนหลักทรัพย์จดทะเบียนรวม ^{3/}	4	12	15	27
- หุ้นสามัญ	3	9	13	24
- ใบสำคัญแสดงสิทธิ	1	3	2	3
มูลค่าหลักทรัพย์จดทะเบียนรวม				
- ตามราคาตราไว้ (ล้านบาท)	305.61	1,184.83	1,769.99	2,669.25
- ตามราคาตลาด (ล้านบาท)	426.95	3,798.47	13,691.17	11,702.88

หมายเหตุ

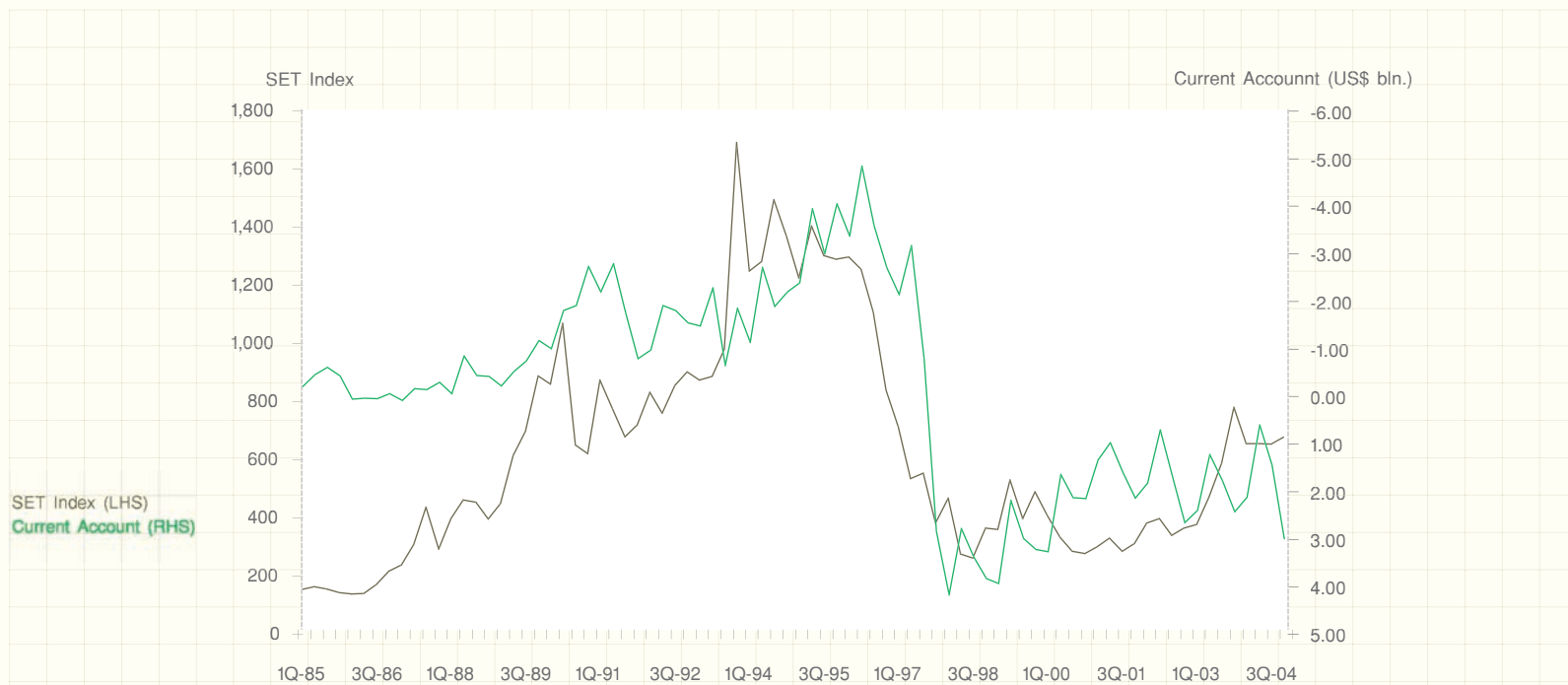
1/ ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เริ่มเปิดการซื้อขายหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2544

2/ ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เริ่มคำนวณและเผยแพร่เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2545

3/ มีบริษัทจดทะเบียนและหลักทรัพย์จดทะเบียน ย้ายไปซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 2 บริษัท 3 หลักทรัพย์ ในปี 2546 และจำนวน 3 บริษัท 4 หลักทรัพย์ ในปี 2547

มูลค่าตลาดรวมของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในระยะยาวมีแนวโน้มขยายตัวเช่นเดียวกับเศรษฐกิจของประเทศ แต่มีความผันผวนสูงกว่ามาก

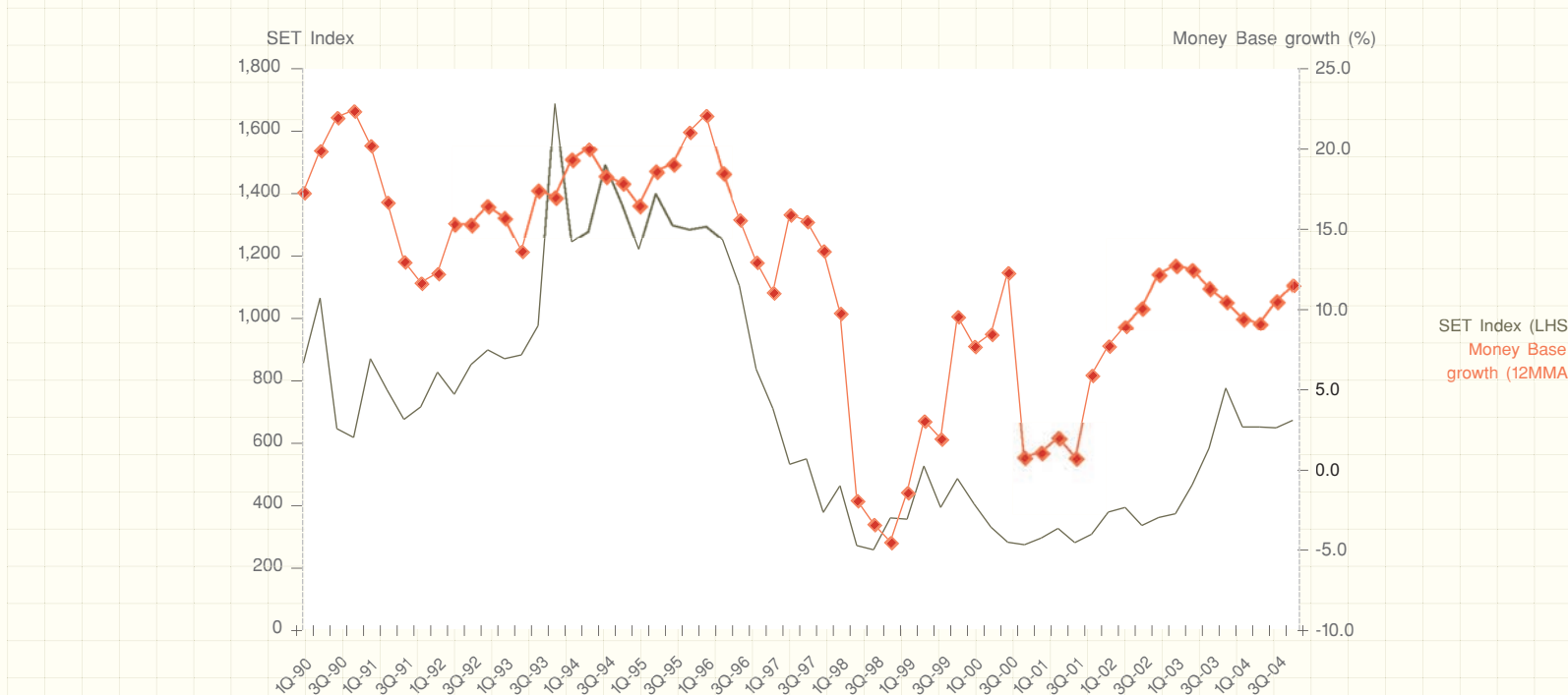
ภาวะที่มีการลงทุนสูงซึ่งสะท้อนจากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่เพิ่มขึ้น เป็นปัจจัยที่กระตุ้นดัชนีตลาดหลักทรัพย์

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ คือการคาดการณ์กำไรในอนาคต ซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของการลงทุนของภาคเอกชน

การบริโภคไม่ได้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนตลาดหลักทรัพย์ฯ

สภาพคล่องซึ่งวัดจากปริมาณเงินพื้นฐานเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนดัชนีตลาดหลักทรัพย์

ข้อมูล : บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน)

เติบโต แตกกิ่ง ร่วมประสาน

โครงสร้างตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 เพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้ภาคธุรกิจสามารถระดมทุนระยะยาวเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการออมทรัพย์ และสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการ โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ และดูแลให้การซื้อขายหลักทรัพย์มีสภาพคล่อง มีระเบียบ และเป็นธรรม รวมทั้งให้บริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน

ปัจจุบันการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เป็นผู้กำกับดูแล โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นผู้กำกับนโยบายและควบคุมการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดโครงสร้างของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ มีจำนวนไม่เกิน 11 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. จำนวน 5 คน ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในกิจการของตลาดหลักทรัพย์ฯ ธุรกิจหลักทรัพย์ หรือธุรกิจการเงินเป็นอย่างดี และอย่างน้อย 1 คน ต้องเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัทจดทะเบียน
2. บุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากบริษัทสมาชิก จำนวน 5 คน ซึ่งประกอบด้วย กรรมการหรือผู้บริหารของบริษัทสมาชิก จำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน
3. กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ 1 คน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรรมการทั้ง 10 คนข้างต้น และเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้ง 10 คน ตามข้อ 1. และ 2. นั้น จะดำรงตำแหน่งวาระละ 2 ปี เมื่อครบวาระแล้วอาจจะได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกินคราวละ 2 วาระ และในกรณีของกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ มีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละไม่เกิน 4 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งได้อีกไม่เกินหนึ่งวาระ

ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

(Market for Alternative Investment : mai)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้จัดตั้ง “ตลาดหลักทรัพย์ใหม่” ขึ้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2541 เพื่อส่งเสริมให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium-sized Enterprises : SMEs) ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง และเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนระยะยาวที่มีประสิทธิภาพและระดมทุนจากตลาดทุนได้โดยสะดวก นอกจากนี้หลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ ยังเป็นการเพิ่มทางเลือกที่น่าสนใจสำหรับผู้ลงทุน ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ” เมื่อต้นปี 2548

ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2542 หลังจากนั้นได้เตรียมความพร้อมด้านการบริหารงานและดำเนินแผนการตลาดเพื่อชักชวนให้บริษัทขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีศักยภาพนำหลักทรัพย์เข้ามาจดทะเบียนซื้อขาย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าคุณภาพที่อยู่ในความสนใจของผู้ลงทุน ให้มีความหลากหลายทั้งในด้านขนาด ประเภทอุตสาหกรรม และประเภทธุรกิจ ส่วน

แนวทางการพิจารณารับหลักทรัพย์จดทะเบียน เน้นการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure-Based) ที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ ตลอดจนกำหนดมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลที่เทียบเท่ากับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ได้เปิดการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2544 และมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ปัจจุบันมีธุรกิจที่มีศักยภาพจำนวนมากให้ความสนใจนำหลักทรัพย์เข้ามาจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ รวมทั้งหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ก็ได้รับความสนใจจากผู้ลงทุนมากขึ้นเป็นลำดับ

เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับทราบข้อมูลและความเคลื่อนไหวของการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จึงมีการคำนวณและเผยแพร่ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai Index) ซึ่งใช้หลักการคำนวณเช่นเดียวกับดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) โดยใช้วันที่ 2 กันยายน 2545 เป็นฐานในการคำนวณ และมีค่าดัชนีเท่ากับ 100

การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มีคณะที่ปรึกษาตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เป็นผู้ให้คำแนะนำและปรึกษา และอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดตราสารหนี้

(Bond Electronic Exchange)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้จัดตั้งตลาดตราสารหนี้ (Bond Electronic Exchange : BEX) ขึ้น และเปิดการซื้อขายเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2546 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตลาดตราสารหนี้สำหรับผู้ลงทุนทั่วไป ให้ผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนได้หลากหลายยิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการลงทุนได้ ทั้งนี้ ในระยะแรกได้เน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในตลาดตราสารหนี้แก่ผู้ลงทุนโดยทั่วไป พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับ และการเผยแพร่ข้อมูลตราสารหนี้ให้ทั่วถึง โดยเปิดให้มีการซื้อขายเฉพาะตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทจดทะเบียนเท่านั้น และต่อมาในปี 2547 ตลาดตราสารหนี้ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับตราสารหนี้จดทะเบียนให้เปิดกว้างขึ้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ โดยครอบคลุมถึงพันธบัตรและหุ้นกู้ที่ออกโดยภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ รัฐต่างประเทศ บริษัทจดทะเบียน และบริษัทที่มีใช้บริษัทจดทะเบียน

ปัจจุบันตลาดตราสารหนี้อยู่ระหว่างการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาตลาดตราสารหนี้สำหรับผู้ลงทุนสถาบัน ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งเตรียมการเกี่ยวกับการเข้าไปมีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการระบบซื้อขายตราสารหนี้ทางอิเล็กทรอนิกส์ (Central Electronic Trading Platform) ตามแผนการพัฒนาลตลาดตราสารหนี้ในประเทศ ระยะที่ 2 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ โดยระบบดังกล่าวจะมีพันธบัตรรัฐบาลที่ใช้เป็นอัตราอ้างอิง (Benchmark Government Bond) เข้ามาเสนอซื้อขายอย่างเป็นทางการด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดความโปร่งใสและเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศไทย

บริษัทย่อยของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

(Thailand Securities Depository Company Limited)

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2537 และเปิดดำเนินการวันที่ 1 มกราคม 2538 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการให้บริการระบบหลังการซื้อขายหลักทรัพย์ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและได้มาตรฐาน

ในการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการที่ต่อเนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ฯ ให้บริการงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 5 ประเภทหลัก ได้แก่

1. ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ เป็นตัวกลางในการรับฝากหลักทรัพย์ไว้ในระบบไร้ใบหลักทรัพย์ (Scripless) ที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ
2. สำนักหักบัญชี เป็นตัวกลางในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ โดยใช้ระบบยอดซื้อขายสุทธิในการดำเนินงาน
3. นายทะเบียนหลักทรัพย์ ให้บริการแก่บริษัทจดทะเบียน และผู้ออกหลักทรัพย์ต่างๆ
4. นายทะเบียนกองทุน ให้บริการนายทะเบียนกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ กองทุนรวม กองทุนรวมหุ้นระยะยาว กองทุนสำรองเลี้ยงชีพแก่บริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุนต่างๆ
5. ศูนย์บริการปฏิบัติการหลักทรัพย์ ให้บริการงานปฏิบัติการภายหลังการซื้อขายหลักทรัพย์ และเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาระบบงานที่เกี่ยวข้องแก่บริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด มีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 200 ล้านบาท และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนต่างดาว จำกัด
(Thai Trust Fund Management Company Limited)

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนต่างดาว จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2539 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนของผู้ลงทุนต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้ลงทุนต่างประเทศสามารถลงทุนในหลักทรัพย์ได้โดยผ่านกองทุนรวม นอกเหนือจากการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ในกระดานต่างประเทศ โดยได้รับการอนุมัติจัดตั้งและจัดการโครงการกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนต่างดาวจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2540

ลักษณะการบริหารโครงการกองทุนรวมดังกล่าวเป็นแบบ Passive Management โดยจะลงทุนตามความประสงค์ของผู้ที่ต้องการลงทุนประเภทกองทุนเป็นลักษณะกองทุนเปิด (Open-Ended Fund) ซึ่งแต่ละกองทุนจะลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนบริษัทใดบริษัทหนึ่งเท่านั้น กองทุนรวมเหล่านี้มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย แม้ว่า จะถือหุ้นโดยผู้ลงทุนต่างชาติ

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนต่างดาว จำกัด มีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 100 ล้านบาท และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด
THAI NVDR CO., LTD.

บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด
(Thai NVDR Company Limited)

บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2543 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนสำหรับผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ ประกอบธุรกิจโดยการออกไปแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (Non-Voting Depository Receipt : NVDR) ซึ่งเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนโดยอัตโนมัติ เพื่อขายให้แก่ผู้ลงทุน และนำเงินจากการขาย NVDR ไปลงทุนในหลักทรัพย์อ้างอิงไทยที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยจะทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์เมื่อผู้ลงทุนต้องการซื้อหรือขายคืน NVDR ทั้งนี้ ผู้ลงทุนที่ถือครองตราสารดังกล่าว จะไม่มีข้อติดขัดในเรื่องจำนวนหลักทรัพย์ที่ถือครองหรือสัญชาติของผู้ถือตราสาร รวมทั้งสามารถรับสิทธิประโยชน์ทางการเงิน (Financial Benefit) ได้เสมือนลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนทุกประการ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด มีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 10 ล้านบาท และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

บริษัท สยามดีอาร์ จำกัด
SIAM DR CO.,LTD.

บริษัท สยามดีอาร์ จำกัด

(Siam DR Company Limited)

บริษัท สยามดีอาร์ จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2546 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อออกและเสนอขายใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง (Depository Receipt : DR) และจำหน่ายให้แก่ผู้ลงทุนทั่วไป โดยนำเงินที่ได้จากการขายตราสารดังกล่าวไปลงทุนในหลักทรัพย์อ้างอิงที่ออกโดยบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือลงทุนในหลักทรัพย์อื่นที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด ทั้งนี้ ผู้ลงทุนที่ถือ DR จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ เช่นเดียวกับผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิประโยชน์ทางการเงิน (Financial Benefit) หรือสิทธิในการออกเสียงลงคะแนน (Voting Right) แต่ในการออกเสียงลงคะแนน ผู้ถือ DR จะต้องมิใช่สัญชาติไทยและออกเสียงลงคะแนนโดยผ่านบริษัท สยามดีอาร์ จำกัด เท่านั้น

บริษัท สยามดีอาร์ จำกัด มีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 10 ล้านบาท และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

settrade
www.settrade.com

บริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด

(SETTRADE.COM Company Limited)

บริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2543 และเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2543 เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการให้บริการระบบซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีการลงทุนแก่บริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุน ตลอดจนให้บริการด้านการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ รวมทั้งบริหารงานด้านการตลาดของระบบบริการข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้เผยแพร่อย่างมีประสิทธิภาพไปยังผู้ลงทุน ผู้ใช้ข้อมูล และหน่วยงานต่างๆ ในตลาดทุน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพผ่านสื่อต่างๆ อย่างแพร่หลาย และพัฒนาเว็บไซต์ www.settrade.com เพื่อเป็นศูนย์รวมข้อมูลการลงทุนที่สมบูรณ์ ครบถ้วน และทันสมัยที่สุด รวมถึงเป็นช่องทางหลักเพื่ออำนวยความสะดวกการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ต

บริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด มีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 80 ล้านบาท และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

บริษัท แฟมมิลี โนฮาว จำกัด

(Family Know-How Company Limited)

บริษัท แฟมมิลี โนฮาว จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2545 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านการเงินและการลงทุนให้แก่ประชาชนทั่วไป เพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการลงทุนในประเทศไทย อันจะนำไปสู่การขยายฐานผู้ลงทุนที่มีคุณภาพในตลาดทุนในอนาคต รวมทั้งทำหน้าที่ในการเผยแพร่ความเคลื่อนไหวและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสถาบันการเงินและการลงทุนของไทย การรณรงค์ในเรื่องบรรษัทภิบาล และเผยแพร่แนวคิดที่ถูกต้องในเรื่องการแปรรูปรัฐวิสาหกิจและการนำรัฐวิสาหกิจเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยดำเนินงานเพื่อเผยแพร่สาระความรู้ผ่านสื่อต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ และกิจกรรม ในรูปแบบการนำเสนอที่มีสาระความรู้ควบคู่กับความบันเทิง (Edutainment) เป็นหลัก

บริษัท แฟมมิลี โนฮาว จำกัด มีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 20 ล้านบาท และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

(Thailand Futures Exchange Public Company Limited)

บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Futures Exchange) ตามพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 เพื่อให้ผู้ลงทุนและผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ตราสารดังกล่าวเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยง (Hedging Instrument) ในการบริหารเงินลงทุนและธุรกิจของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการลงทุนสำหรับผู้ลงทุน ซึ่งจะช่วยให้ตลาดทุนไทยมีตราสารเพื่อการลงทุนที่หลากหลายและครบถ้วนยิ่งขึ้น

การดำเนินงานของบริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และได้รับใบอนุญาตการเป็นศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2548 โดยตราสารที่สามารถจัดให้มีการซื้อขายได้คือ ฟิวเจอร์ส (Futures) ออปชัน (Options) และออปชันบนสัญญาฟิวเจอร์ส (Options on Futures) ของสินทรัพย์อ้างอิงประเภทตราสารทุน ตราสารหนี้ ราคาหรือดัชนีราคาอื่นๆ โดยมีบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ทำหน้าที่เป็นสำนักหักบัญชี หรือศูนย์กลางในการชำระราคาของการดำเนินธุรกรรมในตลาดอนุพันธ์ ทั้งนี้ ตลาดอนุพันธ์พร้อมจะเปิดการซื้อขายในปลายปี 2548 โดยจะทำการซื้อขายฟิวเจอร์สของดัชนี SET50 (SET50 Index Futures) เป็นลำดับแรก

ณ สิ้นปี 2547 บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 100 ล้านบาท และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน

รวมพลังสร้างสรรค์ตลาดทุนไทย

หน่วยงาน	วัตถุประสงค์	ที่อยู่
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (Securities and Exchange Commission) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2535	กำกับดูแลและกำหนดนโยบายพัฒนาตลาดทุนทั้งระบบ ได้แก่ การออกหลักทรัพย์จำหน่ายให้แก่ประชาชนในตลาดแรก ธุรกิจการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดรอง การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ รวมทั้งการเข้าถือครองหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ และการป้องกันการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์	ชั้น 15 อาคารดีทีแฮล์มทาวเวอร์ส บี 93/1 ถนนวิทยุ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ : 0-2695-9999 โทรสาร : 0-2256-7711 www.sec.or.th
สภาธุรกิจตลาดทุนไทย (Federation of Thai Capital Market Organizations) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2547	เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมนโยบายที่เป็นประโยชน์กับการพัฒนาตลาดทุนไทย โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาความมั่นคงของตลาดทุน รณรงค์ให้มีการปฏิบัติตามหลักการธรรมาภิบาล และการรับผิดชอบต่อสังคม สภาพแวดล้อม และการศึกษา	อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2229-2000 โทรสาร : 0-2654-5213 www.set.or.th
สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ (Securities Analysts Association) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2533	เพื่อส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาการด้านการวิเคราะห์หลักทรัพย์และการเงิน ตลอดจนเสริมสร้างมาตรฐาน จรรยาบรรณ และคุณภาพของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ เพื่อความก้าวหน้าของตลาดทุนไทย	ชั้น 11 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2229-2355 โทรสาร : 0-2654-5034 www.saa-thai.org

หน่วยงาน	วัตถุประสงค์	ที่อยู่
สมาคมบริษัทจดทะเบียน (Listed Companies Association) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2532	เพื่อส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจด้านพาณิชย์- กรรม การเงิน หรืออุตสาหกรรมของสมาชิก เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์ระหว่างสมาชิก ประสานงานและ ให้ความร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ สำนักงาน คณะกรรมการ ก.ล.ต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการอันเป็นประโยชน์แก่สมาชิก ผู้ถือ หลักทรัพย์ของสมาชิก และการพัฒนาตลาดทุน ของประเทศ	ชั้น 5 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2229-2162-3 โทรสาร : 0-2654-5591 www.lca.or.th
สมาคมบริษัทจัดการลงทุน (Association of Investment Management Companies) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2537	เพื่อเป็นศูนย์รวมของบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ ประกอบธุรกิจจัดการลงทุน ส่งเสริมและพัฒนา มาตรฐานในการประกอบธุรกิจจัดการลงทุน ของบริษัทสมาชิก ส่งเสริมการออมทรัพย์ของ ประชาชน รักษาผลประโยชน์และอำนวยความสะดวก แก่ผู้ลงทุนในกองทุนรวม ตลอดจน ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน	ชั้น 3 อาคารชุดเลอรัชดาออฟฟิศคอมเพล็กซ์ 2 195/4 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2264-0900 โทรสาร : 0-2264-0904 www.aimc.or.th
สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ (Association of Securities Companies) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2535	เพื่อเป็นศูนย์รวมของบริษัทหลักทรัพย์ทุกประเภท ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบริษัทหลักทรัพย์ และให้ความร่วมมือกับองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชน ในการส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและ ธุรกิจหลักทรัพย์ของประเทศไทย	ชั้น 5 อาคารเลอรัชดาออฟฟิศคอมเพล็กซ์ 2 195/3 และ 195/6 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2264-0909 โทรสาร : 0-2661-8505-6 www.asco.or.th
สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย (Thai Investors Association) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2532	เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการวิเคราะห์หลักทรัพย์ และเผยแพร่ข่าวสารแก่ผู้ลงทุน ตลอดจนให้ ความร่วมมือและประสานงานกับองค์กรอื่นๆ เพื่อ ส่งเสริมการลงทุนในหลักทรัพย์และพัฒนาตลาด ทุนไทย	ชั้น 10 อาคารวอลล์สตรีททาวเวอร์ 33/44 ถนนสุขุมวิท เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ : 0-2237-1992-3 โทรสาร : 0-2237-1994 www.thaiinvestors.com

หน่วยงาน	วัตถุประสงค์	ที่อยู่
สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors Association) เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2542	เพื่อพัฒนาและสนับสนุนบทบาทของกรรมการบริษัทในการบริหารและกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) และเป็นศูนย์กลางให้ความรู้และจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานและคุณภาพของกรรมการบริษัทในประเทศไทย ให้เป็นที่น่าเชื่อถือแก่ผู้ลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ	ชั้น 10 อาคารเลครัชดาออฟฟิศคอมเพล็กซ์ 2 195/11 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2264-0870 โทรสาร : 0-2264-0871-2 www.thai-iod.com
บริษัท ไทยเรตติ้งแอนด์อินฟอร์เมชันเซอร์วิส จำกัด (Thai Rating and Information Services Company Limited) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2536	เพื่อให้บริการด้านการจัดอันดับเครดิตตราสารหนี้ การประเมินผลการดำเนินงาน (Performance Evaluation) การจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance Rating) และให้คำปรึกษาทางธุรกิจ (Business Consulting Services)	ชั้น 24 อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ 191 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ : 0-2231-3011 โทรสาร : 0-2231-3012 www.tris.co.th
บริษัท ฟิทช์ เรตติ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (Fitch Ratings (Thailand) Company Limited) เปิดดำเนินการเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2544	เพื่อให้บริการจัดอันดับเครดิตตราสารหนี้ การประเมินผลการดำเนินงาน (Performance Evaluation) และให้คำปรึกษาทางธุรกิจ	ชั้น 13 อาคารเวฟเพลส 55 ถนนวิทยุ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ : 0-2655-4755 โทรสาร : 0-2655-4939 www.fitchratings.co.th

หน่วยงาน	วัตถุประสงค์	ที่อยู่
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) เปิดการซื้อขายเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518	เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์และให้บริการที่เกี่ยวข้องโดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน เพื่อส่งเสริมการออมและการระดมเงินทุนระยะยาว อันจะส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของธุรกิจและอุตสาหกรรมภายในประเทศ	อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2229-2000, 0-2654-5656 S-E-T Call Center : 0-2220-2222 โทรสาร : 0-2654-5649 www.set.or.th
ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment : mai) เปิดการซื้อขายเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2544	เพื่อส่งเสริมให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง และเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนระยะยาวที่มีประสิทธิภาพและระดมทุนจากตลาดทุนได้โดยสะดวก	ชั้น 9 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2229-2023, 0-2229-2026 โทรสาร : 0-2654-5596 www.mai.or.th
ตลาดตราสารหนี้ (Bond Electronic Exchange) เปิดการซื้อขายเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2546	เพื่อพัฒนาตลาดตราสารหนี้สำหรับผู้ลงทุนทั่วไปให้ผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนได้หลากหลายยิ่งขึ้นและเป็นเครื่องมือที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการลงทุน	ชั้น 15 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2229-2786-2791 โทรสาร : 0-2654-5762 www.bex.or.th
บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (Thailand Futures Exchange Public Company Limited) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2547	เพื่อดำเนินการเป็นศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตามพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 เพื่อสนับสนุนให้ผู้ลงทุนและผู้ประกอบการในตลาดทุนไทย มีเครื่องมือบริหารความเสี่ยงในการลงทุนที่มีประสิทธิภาพและเป็นทางเลือกในการลงทุนให้แก่ผู้ลงทุนไทย	ชั้น 5 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2229-2000 โทรสาร : 0-2654-5213 www.tfex.co.th

หน่วยงาน	วัตถุประสงค์	ที่อยู่
บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (Thailand Securities Depository Company Limited) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2537	เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้บริการที่ต่อเนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยให้บริการเป็นศูนย์รับฝากหลักทรัพย์โดยใช้ระบบไร้ใบหลักทรัพย์เป็นสำนักหักบัญชีโดยใช้ระบบยอดซื้อขายสุทธิในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ รวมทั้งเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ให้แก่บริษัทจดทะเบียนและบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ต่างๆ และเป็นนายทะเบียนกองทุนให้แก่บริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุนต่างๆ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการปฏิบัติการหลักทรัพย์	ชั้น 4,7,10 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0 2229-2800 โทรสาร : 0 2359-1259 Call center: 0 2229-2888 www.tsd.co.th
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนต่างด้าว จำกัด (Thai Trust Fund Management Company Limited) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2539	เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนของผู้ลงทุนชาวต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผ่านโครงการกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนต่างด้าว ซึ่งมีลักษณะการบริหารงานแบบ Passive Management โดยจะลงทุนตามความประสงค์ของผู้ลงทุนต่างประเทศ และเป็นกองทุนเปิด (Open-Ended Fund) ที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย โดยแต่ละกองทุนจะลงทุนในหุ้นของบริษัทจดทะเบียนบริษัทใดบริษัทหนึ่งเท่านั้น	ชั้น 4 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2229-2898 โทรสาร : 0-2359-1258 www.tsd.co.th/ttf/thaitrustfund.html
บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด (Thai NVDR Company Limited) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2543	เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนสำหรับผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ โดยการออกไปสำคัญแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (Non-Voting Depository Receipt: NVDR) จำหน่ายให้แก่ผู้ลงทุนและนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียนผู้ลงทุนที่ถือ NVDR สามารถรับสิทธิประโยชน์ทางการเงินได้เสมือนลงทุนโดยตรงในหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนทุกประการ แต่ไม่มีสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น	ชั้น 4 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 02-229-2898 โทรสาร : 02-359-1258 www.set.or.th/nvdr/

หน่วยงาน	วัตถุประสงค์	ที่อยู่
บริษัท สยามดีอาร์ จำกัด (Siam DR Company Limited) จัดตั้งเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2546	เพื่อออกและเสนอขายใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง (Depository Receipts: DR) และจำหน่ายให้ผู้ลงทุนทั่วไป โดยผู้ลงทุนที่ถือ DR จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ เช่นเดียวกับผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนทุกประการ ทั้งสิทธิประโยชน์ทางการเงินและสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนในบริษัทจดทะเบียน แต่ในการออกเสียงลงคะแนน ผู้ถือ DR จะต้องมีส่วนในไทยและออกเสียงผ่านบริษัท สยามดีอาร์ จำกัด เท่านั้น	ชั้น 4 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0- 2292- 2898 โทรสาร : 0-2359-1258
บริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด (Settrade.com Company Limited) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2543	เพื่อให้บริการระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีการลงทุนแก่บริษัทหลักทรัพย์ พัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์รวมทั้งบริหารงานด้านการตลาดของระบบบริการข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ชั้น 5 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2229-2084-88 โทรสาร : 0-2654-5583 www.settrade.com
บริษัท แฟมมิลี โนฮาว จำกัด (Family Know-How Company Limited) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2545	เพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านการเงินและการลงทุนแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการลงทุนในประเทศไทย เผยแพร่ความเคลื่อนไหวและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสถาบันการเงินและการลงทุนไทย รวมถึงการรณรงค์เรื่องบรรษัทภิบาล และเผยแพร่แนวคิดที่ถูกต้องในเรื่องการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และการนำรัฐวิสาหกิจระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยนำเสนอในรูปแบบสาระความรู้คู่ความบันเทิง (Edutainment)	ชั้น 6 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ : 0-2292-2610-26 โทรสาร : 0-2654-5587 www.familyknowhow.com

ระลึกถึงและขอบคุณ

“ การเดินทางแห่งชีวิต ”

หนังสือ “การเดินทางแห่งชีวิต” นี้ จัดทำขึ้นเนื่องในโอกาสครบรอบการดำเนินงาน 30 ปี ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์ฯ ใคร่ขอแสดงความขอบคุณท่านอดีตรกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ บริษัทจดทะเบียน บริษัทสมาชิก และหน่วยงานต่างๆ ในตลาดการเงิน และตลาดทุนไทย ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับพัฒนาการของตลาดทุนไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งได้กรุณาให้ยืมหนังสือ เอกสาร ภาพถ่าย ตัวอย่างใบหุ้น ตลอดจนของใช้และอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานในช่วงเวลาแห่งอดีตที่ควรค่าแก่การจดจำ ซึ่งยังผลให้หนังสือ “การเดินทางแห่งชีวิต” เล่มนี้มีคุณค่าและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าอ้างอิงเกี่ยวกับตลาดทุนในประเทศไทยต่อไป

คำขอบคุณจากใจ

รายนามผู้มีส่วนร่วมสร้างสรรค์หนังสือ “การเดินทางแห่งชีวิต” มีดังต่อไปนี้

ผู้ร่วมสร้างสรรค์เนื้อหา

ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์	รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายกรณ์ จาติกวณิช	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อดีตรกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ
ดร.ก้องเกียรติ โอภาสวงการ	นายกสมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์
นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง	กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ
นายณรงค์ จุลชาติ	อดีตรกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 2
นางดัยนา บุนนาค	กรรมการผู้จัดการ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กลีกรไทย จำกัด

นายธรรมบุญ ดวงมณี	ที่ปรึกษาตลาดหลักทรัพย์ อดีตรรกรรมการตลาดหลักทรัพย์	นายมนตรี จุฑาโพบ	นายกสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย
นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล	เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.	นายมัชฌิมา ภูษุทธ ญ อัยยยา ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์	นายกสมาคมบริษัทจดทะเบียน อดีตรรกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 5
นางนงราม วงษ์วานิช	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด	นายโยธิน อารี นายวิจิตร สุพินิจ นายวิษรต์น์ วิจิตรวาทการ	อดีตรรกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ อดีตรรกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 8
นายบุญชู ไรจนเสถียร คุณบรรยง พงษ์พานิช	อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประธานกรรมการ บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน) บริษัทหลักทรัพย์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	นายวิชัย ทองแดง	ประธานกรรมการบริหาร บริษัท เปาโล เมดิค จำกัด อดีตรรกรรมการตลาดหลักทรัพย์ อดีตรรกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ คนแรก
นายบุญส่ง ปาลีไยยก์	กรรมการผู้จัดการ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	นายวิโรจน์ นวลแข นายศุภกรีย แก้วเจริญ	กรรมการผู้จัดการ ฝ่ายวิจัยและวางแผน บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน)
ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล	อดีตรรกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 3	ดร.ศุภวุฒิ สายเชื้อ	อดีตรรกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 7
นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์ ทรินิตี้ จำกัด	นายสิงห์ ดังทตสวัสดิ์	อดีตรรกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 4
นายภควัต โกวิทวัฒนพงศ์	รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์	นางสิริลักษณ์ รัตนาก	
นางภัทริยา เบญจพลชัย			

นายสุทธิชัย จิตรวานิช

นายสุเทพ พิตกานนท์

นางสุภา เสริมสุขสกุลชัย

ดร. สุรัตน์ พลาลิขิต

นายเสรี จินตนเสรี

นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย

นายอดิสร เสริมชัยวงศ์

รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์

ประธานสภาธุรกิจตลาดทุนไทย

กรรมการผู้อำนวยการ

บริษัทหลักทรัพย์ พรุเด็นท์ สยาม จำกัด

กรรมการผู้จัดการ

บริษัท กรุงไทยคอมพิวเตอร์

เซอร์วิสเชส จำกัด

อดีตกรรมการและผู้จัดการ

ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 6

รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์

นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน

ผู้ ร ่ว ม ส รั ำ ง ส ร ร ค ์ ค ว ำ ม ท ร ง จ ำ

นายกรณ์ จาติกวณิช

นางนงราม วงษ์วานิช

นายบุญส่ง ปาลีไลงค์

นางสาวเบญจวรรณ ภูมิพัทธ์วุฒิกุล

นางสาวผาณิต เกิดโชคชัย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

อดีตกรรมการตลาดหลักทรัพย์

กรรมการผู้จัดการ บริษัท ศูนย์รับฝาก

หลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

บริษัทหลักทรัพย์ กิมเอ็ง

(ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด

ผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์

นางภัทริยา เบญจพลชัย

นายมงคล ยิ้มประยูร

นางลัดดา ไหลเวชพิทยา

นางวันเพ็ญ เลอร์แมน

นายวิกรม เกษมวุฒิ

นายศุภกรีย์ แก้วเจริญ

นายสมบุรณ์ จึ้งเปี่ยมสุข

นางสุภา เสริมสุขสกุลชัย

รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์

อดีตพนักงานตลาดหลักทรัพย์

บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด

บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด

(มหาชน)

ที่ปรึกษาตลาดหลักทรัพย์

อดีตกรรมการและผู้จัดการ

ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนแรก

บริษัทหลักทรัพย์ เอเซียพลัส จำกัด

(มหาชน)

กรรมการผู้อำนวยการ

บริษัทหลักทรัพย์ พรุเด็นท์ สยาม

จำกัด

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารออมสิน จำกัด

บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณະที่ปรีกษา

นางภทรียา เบญจพลชัย	รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์
นางสาวโสภาวดี เลิศมนัสชัย	รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์
นายสุทธิชัย จิตรวาณิช	รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์
นายพันธ์ศักดิ์ เวชอนุรักษ	รองผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์
นางนงราม วงษ์วานิช	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
นายวิเชฐ ตันติวาณิช	ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ
นางจิราพร คูสุวรรณ	ผู้ช่วยผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์
นายรัชชพล เหล่าวานิช	กรรมการผู้ช่วยผู้จัดการ และผู้ทำการแทนกรรมการผู้จัดการ บริษัท แฟมมิลี่ โนฮาว จำกัด
นางลดาวัลย์ กันทวงศ์	ผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กร ตลาดหลักทรัพย์
นายวิกรม เกษมวุฒิ	ที่ปรึกษาตลาดหลักทรัพย์

อำนวยการผลิต

ฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กองบรรณาธิการ

นางสาวผาณิต เกิดโชคชัย	ผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์
นางรัตนา ชวนสนิท	รองผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์
นางสาวธัญธีรา สาระเกต	เจ้าหน้าที่ฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์
นางสาวนรีรัตน์ สันธยาติ	เจ้าหน้าที่ฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์
นายวรวิทย์ ชินเจริญกิจ	เจ้าหน้าที่ฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์

ผู้สนับสนุนข้อมูลอ้างอิง

นางสาวปิยะสุดา จรรย์ธรรม	หน่วยงานประวัติศาสตร์
นางวรรณภา ศิริรักษ์	ฝ่ายวินัยและคดี

ผู้พัฒนาเนื้อหา

นางสาวบุญลภา ภูสุวรรณ	บรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)
-----------------------	---

ผู้ออกแบบและศิลปกรรม

บริษัท ฟังก์ บลู แบล็ค แอนด์ ออเรนจ์ จำกัด

ผู้จัดพิมพ์

บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

บ ร ร ณ า นุ ก ร ม

กระทรวงการคลัง, 22 พฤษภาคม 2517, แถลงข่าวเรื่องพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517

กระทรวงการคลัง, 2522, ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ บริษัทราชาเงินทุน จำกัด, กรุงเทพฯ

กระทรวงการคลัง, 1 ธันวาคม 2530, คำสั่งเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับและพัฒนาตลาดทุน

ชนินทร์ พิทยาวิวิธ, 2533, ตลาดทุนในประเทศไทย, กรุงเทพฯ

ชิตนีย์ เอ็ม. ร็อบบินส์. ทวี วิริยฑูรย์, ผู้แปลและเรียบเรียง, 2524, ตลาดทุนในประเทศไทย (A Capital Market in Thailand) :

ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญกิจ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, การพัฒนาตลาดทุน, ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, คณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับตลาดหุ้นและตลาดเงินทุน, ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น, ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2517, พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517, กรุงเทพฯ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2517, รายงานการประชุมคณะกรรมการชั่วคราว ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2517, รายงานการประชุมคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1/2517
วันที่ 20 ธันวาคม 2517

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2517, รายงานการประชุมคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2/2517
วันที่ 26 ธันวาคม 2517

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2518, รายงานการประชุมคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3/2518
วันที่ 13 มกราคม 2518

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2520 - 2548, รายงานประจำปี 2519 - 2547 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2522, รวมบทความธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, กรุงเทพฯ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2524, รวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ '24, กรุงเทพฯ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2527, พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527, กรุงเทพฯ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2527, ตลาดหุ้นในประเทศไทย, กรุงเทพฯ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2535, 6 ปี ของ ดร. มารวย ผดุงสิทธิ์ กับงานพัฒนาตลาดหลักทรัพย์, กรุงเทพฯ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2535, ตลาดหุ้นในประเทศไทย, กรุงเทพฯ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2535, หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการรับและเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน (ม.170 (1))

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2538, 20 ปี ตลาดหลักทรัพย์ไทย, กรุงเทพฯ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2547, ตลาดหุ้นในประเทศไทย, กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มุลินธิตาสตราจารย์สังเวียน อินทวิชัย, 2545, รวมบทความ การกำกับดูแลกิจการที่ดี ของศาสตราจารย์สังเวียน อินทวิชัย, กรุงเทพฯ : บมจ. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มุลินธิตาสตราจารย์สังเวียน อินทวิชัย, 2545, รวมบทความอุทิศแด่ ศาสตราจารย์สังเวียน อินทวิชัย, กรุงเทพฯ : บมจ. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มุลินธิตาสตราจารย์สังเวียน อินทวิชัย, 2544, ที่ระลึกในพิธีพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์สังเวียน อินทวิชัย, วันที่ 12 ธันวาคม 2544, กรุงเทพฯ : บมจ. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2537, 50 ปี บัวหลวง, กรุงเทพฯ

ธนาคารแห่งประเทศไทย, โครงการพัฒนาตลาดเงินทุน, 2513, สรุปรายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดเงินทุนในประเทศไทย (A Capital Market in Thailand) ของศาสตราจารย์ชิดนีย์ เอ็ม ร็อบบินส์ และความเห็นของเจ้าหน้าที่ คณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดเงินทุน เดือนมิถุนายน 2513

ธนาคารแห่งประเทศไทย, หน่วยสถาบันการเงิน, 2516 - 2517, บันทึกเรื่องราวสำคัญตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วันที่ 31 ตุลาคม 2516 และวันที่ 22 เมษายน 2517

ธนาคารแห่งประเทศไทย, ฝ่ายจัดการกองทุน, 2539. หนึ่งทศวรรษ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน, กรุงเทพฯ: บมจ. อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง,

ธนาคารแห่งประเทศไทย, ตลาดหลักทรัพย์รัฐบาล

ธนาคารแห่งประเทศไทย, คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น

มูลนิธิกองทุนพัฒนาระบบตลาดทุน, นภพร เรืองสกุล, บก., 2540, จดหมายเหตุปี 2540 : บทวิเคราะห์ตลาดทุน และรายงานประจำปี 2540, กรุงเทพฯ

มูลนิธิกองทุนพัฒนาระบบตลาดทุน, 2546, วิฤตการณ์และการแก้ไขปัญหาตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย, กรุงเทพฯ

ศุกรีย์ แก้วเจริญ, 2513, บทบาทของทางการในการดำเนินการพัฒนาตลาดทุน, วารสารนักบัญชี ปีที่ 22 เล่ม 1 (กันยายน 2513), กรุงเทพฯ: สมาคมนักบัญชี

ศุกรีย์ แก้วเจริญ, 2515, ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการระดมทุนและการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์, วารสารนักบัญชี ปีที่ 23 เล่ม 3 (มีนาคม 2515), กรุงเทพฯ : สมาคมนักบัญชี

ศุกรีย์ แก้วเจริญ, 2518, ประสพการณ์และอนาคต ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, วารสารบริหารธุรกิจ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม - กันยายน 2518), กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2535, พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535, กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2545, 1 ทศวรรษ ก.ล.ต.: ทศวรรษแรกของ ก.ล.ต. กับตลาดทุนไทย, กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์,

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2510, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514), กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2515, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519), กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2520, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524), กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2525, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529), กรุงเทพฯ

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2530, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534), กรุงเทพฯ
- สำนักนายกรัฐมนตรี, 2517, ประกาศเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการชั่วคราว วันที่ 28 มิถุนายน 2517
- สำนักนายกรัฐมนตรี, 2517, ประกาศเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วันที่ 18 ธันวาคม 2517
- หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 6 ธันวาคม 2536
- หนังสือพิมพ์ฐานวิเคราะห์ ฉบับวันที่ 18 พฤษภาคม 2540
- หนังสือพิมพ์ประชาชาติ ฉบับวันที่ 15 กันยายน 2518
- หนังสือพิมพ์ประชาชาติ ฉบับวันที่ 24 ตุลาคม 2518
- หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2540
- หนังสือพิมพ์สยามศรี ฉบับวันที่ 15 ธันวาคม 2518
- Bangkok Post Newspaper, May 1, 1975
- Bangkok World Newspaper, July 5, 1962
- New York Stock Exchange, Inc., 1992, The New York Stock Exchange: the First 200 Years, Essex, Connecticut: Greenwich Publishing Group, Inc..
- Robbins, Sidney M., 1970, A Capital Market in Thailand, Bangkok: Bank of Thailand.
- Robbins, Sidney M., 1970, October 2, 1980, A Follow-up Report on a Capital Market in Thailand, Columbia University.
- Securities and Exchange Commission, 1992, Securities and Exchange Act B.E. 2535, Bangkok: Office of The Securities and Exchange Commission, Thailand.
- Securities Exchange of Thailand, 1974, Securities Exchange of Thailand Act B.E. 2517, Bangkok: Securities Exchange of Thailand.

อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ : 0-2229-2000, 0-2654-5656 โทรสาร : 0-2654-5649 www.set.or.th

การเดินทางแห่งชีวิต

เมษายน 2548

ลิขสิทธิ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย